

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
63. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE
održane 27. 7. 2005.godine sa početkom, u 10,30 sati

PREDSJEDAVALAČI
ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Kolegice kolege, dame i gospodo otvaram 63. sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Uvažene kolegice i kolege, dame i gospodo, sve vas ovdje prisutne u dvorani pozdravljam i još jedanputa se u ime Kolegija Predstavničkog doma, izvinjam što kasnimo sa sjednicom 30 minuta, evo već 35 minuta zbog toga što smo prije ove sjednice imali sjednicu Proširenog kolegija na kojoj smo razmatrali neka pitanja koja se tiču budućeg rada Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i ja vas molim da ovu našu ipsriku, naše izvinjenje uvažite.

Konstatujem da trenutno prisustvuje 30 poslanika i da Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ima uvjete za punovažan rad i punovažno odlučivanje.

Za danas su najavili odsustvo gospodin Abdulah Nakaš iz zdravstvenih razloga i gospodin Jozo Križanović i evo koristim priliku da pravdamo njihovo današnje odsustvo. Gospođa Azra Hadžiahmetović je najavila jedno malo zakašnjenje. Ona će se pojaviti tokom sjednice. To je ono što ja imam od najava vezano za odsustvo sa današnje sjednice.

Očekujemo svakog trenutka da se ovaj broj uveća ovdje u sali jer znamo da su u zgradi Parlamenta i na sjednicama kolegija su bili prisutni još neki drugi poslanici, tako da ću vas ja tokom sjednice obavijestiti o konačnom broju prisutnih kolegica i kolega poslanika i zastupnika u radu današnje 63. sjednice Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Uvažene kolegice i kolege vi ste dobili poziv za današnju sjednicu. U pozivu ste dobili prijedlog dnevnog reda.

Ja vas molim da prema odluci Kolegija i odluci Proširenog kolegija iz teksta dnevnog reda kojeg imate pred sobom isključite tačku 7. koja se tiče platforme o sigurnosno obavještajnoj politici, zbog toga što naša zajednička komisija nije završila svoj dio posla i ovo je molba naše zajedničke komisije. To će naravno biti na idućoj sjednici.

Danas plan je sljedeći, dakle, prije nego što otvorim raspravu o dnevnom redu i to je sve što se tiče izmjena u odnosu na predloženi tekst dnevnoga reda. Danas je plan da radimo tamo negdje do 13 sati, da u periodu od 13 pa tamo do 14, 14 i 15 napravimo

jednu pauzu u kojoj mi imamo neke međunarodne aktivnosti, članovi Kolegija i imamo press konferenciju oko rotacije u samom Kolegiju, jer sa 8. avgustom ove godine funkciju predsjedavajućeg Predstavničkog doma preuzima uvaženi kolega prvi zamjenik trenutno, gospodin Nikola Špirić, a sačekajte pa aplaudirajte kada kažem da ja odlazim sa te pozicije na mjesto zamjenika, pa sad aplaudirajte. Ja vas molim gospodine Lagumdžija. Mislim da će to biti priličnije za vaš aplauz. Hvala vam. Hvala vam. Mislim da bi aplauz bio priličniji, bar kada je vaš aplauz u pitanju ovom drugom dijelu, da ja odlazim sa ove pozicije.

No, izvinjavam se dakle zbog, molim. Da, izvinjavam se dakle zbog evo ovih malih komentara koji su isprovocirani postupkom gospodina Lagumdžije.

Ja otvaram raspravu o dnevnom redu. Izvolite.
Gospodin Adem Huskić. Izvolite.

ADEM HUSKIĆ

Kolegice i kolege, ja bih htio dodati postojećem dnevnom redu jedan zaključak . Znači zaključak i da previše ne raspravljamo o tome, a zaključak bi glasio:

– Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine traži od Vijeća ministara BiH da do naredne sjednice pripremi informaciju o stanju u privredi sa posebnim osvrtom na stanje poljoprivredne proizvodnje u Bosni i Hercegovini.

Ovo je mutivirano ovim dešavanjem poljoprivrednika ispred Skupštine i mislim da nemamo pravo da se, da stavimo glavu u pijesak i da se ponašamo kao da se ništa ne dešava, bez obzira koji su motivi ovih ljudi tamo i sa kojih pozicija nastupaju. Zahvaljujem.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepa. Ko dalje želi da govori o dnevnom redu?

Zaključujem raspravu o dnevnom redu. Mislim da možemo glasati o ovome kao radnom zaključku gospodina Huskića.

Pripremite se za glasanje.

Glasamo o prijedlogu zaključka gospodina Huskića. Pa možemo uvrstiti kao tačku, posljednju tačku dnevnoga reda. Da to bude, prijedlog zaključka kao posljednja tačka, ne, ne nećemo. Izbacili smo praksu radnih zaključaka.

Ovo je dakle prijedlog zaključka, a to će biti ova posljednja tačka dnevnog reda, pa ćemo kada dođemo na sjednicu, na, tada ovaj zaključak o njemu glasati.

Pripremite se za glasanje o dopuni dnevnog reda koju je predložio gospodin Huskić kao posljednju tačku dnevnog reda, prijedlog ovog zaključka.

Glasajte sad.

- 22 za, 7 protiv, nema suzdržanih, nema većine iz entiteta. Republika Srpska ima li saglasnosti.

Kolegij je postigao saglasnost i konstatujem da je ovo usvojeno kao tačka dnevnog reda, jer smo u Kolegiju postigli saglasnost da to bude 15 tačka dnevnog reda.

Poštovane kolegice i kolege, nakon ovoga ja proglašavam da je dnevni red 63. sjednice našeg doma kako slijedi

1. Usvajanje zapisnika 62. sjednice Predstavničkog doma,
2. Poslanička pitanja i odgovori,
3. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, u skladu sa članom 105. Poslovnika,
4. Prijedlog zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima (drugo čitanje),
5. Davanje prethodne saglasnosti za imenovanje zamjenika generalnog revizora finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine,
6. Izvještaj o izvršenju Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza BiH za 2004. godinu,
7. Informacija o rezultatima primjene Zakona o dopunama Zakona o carinskoj tarifi Bosne i Hercegovine,
8. Analiza rezultata odluka Vijeća ministara o privremenoj obustavi primjene nulte carinske stope po Ugovoru o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske, odnosno Sporazumu o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Srbije i Crne Gore,
9. Kratka analiza vanjskotrgovinske razmjene Bosne i Hercegovine – Stanje trgovinskog deficita BiH i mjere za njegovo smanjenje,
10. Prijedlog mjera za ublažavanje posljedica povećanja cijena osnovnih životnih namirnica usljed uvođenja PDV-a, materijal vam je podjeljen na 9. Zajedničkoj sjednici oba doma, zatim
11. Informacija o inicijativi za razmatranje mogućnosti uvođenja sistema pasivne registracije birača u Bosni i Hercegovini i saradnja sa Ddirekcijom CIPS projekta,
12. Informacija Vijeća ministara o izdavanju pasoša i registarskih tablica,
13. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Konvencije o tripartitnim konsultacijama u svrhu promoviranja implementacije međunarodnih standarda rada 1976. godina i pod
14. Prijedlog zaključka kojeg je predložio gospodin Adem Huskić.

Prelazimo na prvu tačku dnevnog reda poštovane kolegice i kolege. To je

Ad.1. Usvajanje zapisnika 62. sjednice

Vi ste zapisnik sa 62. sjednice dobili danas na klupe. Ako ste spremni i ako ste ga pročitali, možemo se izjašnjavati. Ako niste spremni i ako niste pročitali, možemo to ostaviti i za narednu sjednicu.

Otvaram raspravu po zapisniku, odnosno tački 1. predloženog dnevnog reda, usvojenog dnevnog reda. Izvolite.

Zaključujem raspravu. Ovo razumjevam kao da ste pročitali zapisnik i da ste spremni da se izjašnjavate.

Pripremite se za glasanje o zapisniku.
Glasajte sad.

- 30 za, nema protiv, 1 suzdržan. Dovoljna entitetska većina.
Konstatujem da smo usvojili zapisnik sa 62. sjednice i na taj način okončali tačku jedan dnevnog reda.

Idemo na drugu tačku dnevnog reda, to su

Ad.2. Poslanička pitanja i odgovori

Odgovore na pitanja postavljena na 58. sjednici dobili su gospoda Jozo Križanović i Momčilo Novaković.

Ja vas molim da budemo kratki sa ovom tačkom dnevnog reda, da ne koristimo puno poslovničko vrijeme za ovu tačku dnevnoga reda, ako možete uvažiti ovu moju molbu, jer zaista imamo danas jedan obiman dnevni red sa puno važnih tačaka i treba to sve skupa završiti.

Pitam prije svega kolege koji su dobili odgovore da li imaju komentare?
Gospodin Novaković komentar, dobićete riječ svi ostali.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege poslanici ja moram reći da sam kao što ste i sami rekli dobio odgovor na poslaničko pitanje koji je sve samo ne odgovor na ono što sam ja pitao tako da, ne da nisam zadovoljan odgovorom, nego ovo što sam dobio ni ne smatram odgovorom na moje poslaničko pitanje i to je tako.

Dakle ja znam da ništa ne mogu promjeniti, ali je činjenica da je suština mog poslaničkog pitanja bila rezerva dakle prema znanju, odnosno stručnosti da izabrani obavlja taj posao. Moram reći da me komisija sa pitanjima koje je postavila nije uvjerila u to, jer postaviti pitanje, stručna pitanja pridjevi od riječi integracije i bezbjednosti i kako se zovu stanovnici sela Razboj i Stanovi i najmanju ruku pocjenjuje uopšte i ovaj konkurs i na kraju krajeva i ovo samo radno mjesto. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodina Križanovića nema tako da ne možemo čuti njegov komentar.

Idemo sada na nova poslanička pitanja.

Gospodin Kunić je tražio riječ. Ja mu nisam mogao dati riječ jer riječ trebaju da imaju gospoda Novaković i Križanović. Jer da je tu, jer tako glasi ova podtačka dnevnog reda. A sada je na njega red, ali evo izašao je iz sale i uputio mi prigovor da trebam dati riječ kada se traži riječ. Riječ trebam dati onda kada dođe red na onoga ko traži riječ.

Evo ko želi dalje da postavlja pitanja?
Gospođa Majkić. Izvolite.

DUŠANKA MAJKIĆ

Prije nego što postavim ovo pitanje htjela bih da podsjetim Kolegij Doma da u posljednje vrijeme sve manje dolazi odgovora na poslanička pitanja i da bi u tom smislu trebao nešto Kolegij Doma da uradi. Da napravi jedan pregled na do sada neodgovorena pitanja i da vidimo zašto više ne dobijamo odgovore. Ovo je zaista, veliki broj pitanja svaki put poslanici postavljaju, jako malo odgovora stiže.

Vezano za moje poslaničko pitanje, upućeno je Savjetu ministara, Ministarstvu civilnih poslova. Molim nadležno ministarstvo da mi dostavi odgovor na sljedeća pitanja:

- Da li postoji precizna evidencija svih putnih isprava koje su proizvedene i isporučene Bosni i Hercegovini?

- Da li je tačno da je određen broj putnih isprava po instrukcijama Ministarstva civilnih poslova isporučen direktno DKP mreži i nisu li ovakvi propusti u radu ovog ministarstva razloga što je vizni režim za Bosnu i Hercegovinu toliko strog?

Hvala.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Hvala vam. Dalje ko želi da postavi pitanje? Dajte vaše pitanje u pismenoj formi.

Gospodin Huskić. Izvolite. Službe neka uzmu pitanja od poslanika. Vi sjedite i ostavite samo na strani, dok dođe služba koja će uzeti to, odnosno osoba iz Službe koja će uzeti vaš papir.

Izvolite gospodine Huskiću.

ADEM HUSKIĆ

Hvala. Ja imam dva pitanja.

Prvo – u medijima se u posljednje vrijeme mogu pročitati različiti komentari i najave susjedne Republike Hrvatske da će graditi most na Poluotoku Pelješcu kako bi se zaobišao prolaz kroz teritoriju Bosne i Hercegovine u Neumu. Mnogi eksperti upozoravaju da bi na ovaj način bili ugroženi dugoročni interesi Bosne i Hercegovine u pogledu pristupa otvorenom moru.

Pitam Predsjedništvo i Vijeće ministara BiH da li gradnja mosta na Pelješcu ugrožava interesa Bosne i Hercegovine u pogledu pristupa otvorenom moru? I ako je odgovor da

– Na koji način namjeravaju zaštititi interese Bosne i hercegovine? Prvo.

I drugo kao što je većini poznato u Policijsku Akademiju u Ankari studira sedam bosanskih studenata od kojih su četvero otišli preko federalnog MUP-a i kojima je direktno odobreno plaćanje putnih troškova kao imjesečno stipendiranje u iznosu od 200 maraka, te osigurana radna mjesta nakon uspješnog završetka studija na policijskoj akademiji.

Preostala tri studenta su otišla preko Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, a kojim nije dodjeljena nikakav stipendija pa su putni troškovi, dok su

putni troškovi plaćeni, ali uz refundiranje. Također je poznato da su dva studenta završila uspješno ove studije, a da po povratku nisu zaposleni.

Postavljam pitanje Ministarstvu sigurnost – Zašto i iz kog razloga se dešavaju te stvari i radi čega po povratku studenti, kao i specijalizirani akademski kadar naše zemlje ne mogu imati priliku i mogućnost zaposlenja na poslovima za koje su školovani?

Ovo sam postavio pitanje na intervenciju grupe ovih studenata, pa molim da se odgovori. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala gospodinu Huskiću. Gospođa Ljiljana Milićević je tražila riječ. Izvolite.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Moje pitanje ovako slično pitanje gospodina Huskića – da li će i kada tj. na koji način poslanici u Predstavničkom domu biti upoznati sa mogućim trasama i rješenjima Jadransko-Jonske ceste i Koridora V-c?

Ovo pitam radi Hercegovine, jer činjenica je da iz štampe saznajemo o mogućim varijantama. Znači pitanje Savjetu ministara, odnosno Ministarstvu saobraćaja i komunikacija – da li ćemo mi kao Dom biti upoznati s mogućim trasama i da li će biti rasprave eventualno po tom pitanju?ž

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepa. Ko dalje želi da pita nešto?
Gospodin Filip Andrić. Izvolite.

FILIP ANDRIĆ

Gospodine predsjedavajući, poštovane kolege zastupnici, ja sam na sjednici Doma 14. lipnja postavio pitanje, odnosno dao inicijativu našoj komisiji za ljudska prava vezano za premlaćivanje zatvorenika u KPZ Zenica. Koliko imam informaciju, odnosno to se moglo vidjeti iz medija Komisija je posjetila taj zavod. Tamo je vidila, čini mi se dosta ružnih stvari i koliko iz tog izvješća, odnosno njihovog onog uviđaja terenu može se zaključiti da se radi o vrlo alarmantnim i žurnim stvarima.

Znamo da je Komisija za ljudska prava juče imala svoju sjednicu i da je imala to izvješće na dnevnom redu pa me zanima evo zašto nisu dostavili odgovor meni osobno, a i Domu kako bi eventualno danas možda malo o tome i raspravili i eventualno poduzeli neke mjere, jer se radi zaista o vrlo hitnom slučaju kako ne bi sada čekali da prođu godišnji odmori pa tek tamo negdje u rujnu, ko zna kada bi to moglo doći na red, kada je bitan svaki dan, jer je stanje takvo.

Pa evo ja bih volio, nema tu čini mi se predsjednika Komisije. Ima li neko od zamjenika bili mi mogao odgovoriti odmah sada. Evo predsjednik Komisije ulazi, pa, ja ću ako treba ponoviti moje pitanje.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Nemojte ponavljati. Nema potrebe. Ako ste završili hvala vam.

Ko dalje želi da postavi pitanje? Nema novih poslaničkih pitanja. Ima jel, izvinjavam se. Gospodin Vinko Zorić izvolite. Izvinjavam se, nisam vidio.

VINKO ZORIĆ

Ja imam jedno pitanje za Vijeće ministara da mi se odgovori – Jesu li točni natpisi koje sam pročitao jučer i danas u medijima da se iz Biblioteke u Bugojnu izbacuju autori hrvatske i srpske nacionalnosti i ako to je točno, zašto se to radi? Jel to zbog toga što su ti autori napisali loša djela, ili zbog nacionalnosti?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Ko želi dalje da postavi pitanje? Hvala vam lijepo. Zaključujem ovu tačku dnevnoga reda.

Što se tiče ovoga ne bih da vodimo polemiku povodom bilo kojeg pitanja ovdje je, kako se zove predsjednik Komisije za ljudska prava vezano za pitanje gospodina Andrića. Ima i izvještaj jel tako. Možete jel. Neka da kratki odgovor, mislim ima u Poslovniku da se da odgovor. Mislim ne možemo to.

ELMIR JAHIĆ

Na jučerašnjoj sjednici Komisije dali odgovor, odnosno na poslaničko pitanje, to nije samo bilo poslaničko pitanje zastupnika Filipa Andrića, nego je bila i žalba jednog od sinova tih zatvorenika, tako da smo dali odgovor na pitanje sa konkretnim mjerama. Ne znam zašto nije stiglo do.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Ja molim da se to, ako nije urađeno, juče je bila sjednica Komisije, nije tehnički dakle obrađeno, obradi i da se podjeli ljudima da to ljudi kako se zove imaju na ovaj način i da imaju u vidu, na uvidu stavove naše parlamentarne Komisije za ljudska prava.

Prelazimo na treću tačku dnevnog reda

Ad.3. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, u skladu sa članom 105. Poslovnika

Poštovane kolegice i kolege Prijedlog ovog zakona dostavljen je 19. jula 2005. godine. Vama je dostavljen na 62. sjednici.

Vi znate da je ovo vezano za prestanak mandata stranih članova Izborne komisije, koliko ja znam.

Otvaram raspravu o zahtjevu, jeste, o zahtjevu predlagača za hitni postupak po članu 105. Poslovnika.

Ko želi da govori? Zaključujem raspravu.

Prelazimo na izjašnjavanje o proceduri po članu 105.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

- 26 za, 4 suzdržana, nema protiv, dovoljna entitetska većina. Prihvaćena procedura po članu 105.

Sada glasamo o samom zakonu.

Pripremite se za glasanje o zakonu.

Glasajte sad.

- 30 za, nema protiv, nema suzdržanih. Dovoljna entitetska većina. Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine usvojio Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine na prijedlog Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

Idemo na tačku četiri dnevnog reda, to je

Ad.4. Prijedlog zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima (drugo čitanje)

Podsjetiću vas da smo na 62. dakle prošloj sjednici odobrili amandmansku fazu do 22. jula. Komisija za saobraćaj i komunikacije juče je održala sjednicu i razmotrila amandmane koji su podneseni u ovom dozvoljenom dodatnom dopuštenom roku.

Amandmane su podnijeli gospoda Dušanka Majkić, Sead Avdić, Adem Huskić, Filip Andrić i Martin Raguž.

Vi ste dobili izvještaj Komisije. Vidjeli ste da Komisija nije usvojila ni jedan od podnesenih amandmana, a spomenuti poslanici svoje amandmane ponovo žele braniti u plenarnoj fazi.

Podsjetiću vas na sve amandmane koje imamo u plenarnoj fazi. Dakle i one koji su bili podneseni prije prvog izvještaja Komisije i ove poslije dopunskog izvještaja komisije.

Znači u plenarnoj fazi amandmane su podnijeli, konačno dakle, Mirsad Ćeman 21 amandman; Adem Huskić dva amandmana koje je podnio poslije prvog izvještaja Komisije i jedan novi amandman kojeg je podnio u ovom novom roku, a želi ga braniti u plenarnoj fazi, nakon što nije prihvaćen u Komisiji; gospodin Milorad Živković brani jedan amandman; Dušanka Majkić brani devet amandmana; Martin Raguž i Filip Andrić brane deset amandmana i Sead Avdić brani dva amandmana.

Podsjećam vas gospodo poslanici, mi smo Prijedlog zakona na prošloj sjednici usvojili u prvom čitanju. Sada smo u drugom čitanju. Dakle rasprava o amandmanima.

Otvaram raspravu u drugom čitanju.

Ko želi da govori?
Gospodin Filip Andrić, izvolite.

FILIP ANDRIĆ

Gospodine predsjedavajući, poštovane kolege zastupnici, o ovim amandmanima smo raspravljali na sjednici komisije i Komisija je zauzela stav. S obzirom da je u prvom čitanju Zakon prošao, odnosno prihvaćena načela i principi, a veliki broj amandmana upravo je ticalo se načela Zakona jer je osporavao i ustavnost pojedinih odredbi Zakona. Stoga je principijelno Komisija zauzela stav da ne prihvati niti jedan amandman, iako je bilo amandmana o kojima je postojao konsenzus, na komisiji da se prihvate i s toga su svi proslijeđeni Domu na razmatranje i eventualno usvajanje.

Stoga, ja bih vas zamolio da malo pozornije pratite pojedine ove amandmane, jer uistinu ovim zakonom pokušavaju se, odnosno ovaj bi zakon izmjenio ustavne nadležnosti kad je u pitanju materija koju definira ovaj zakon. Stoga mislim, da bi trebalo pažljivo razmotriti ove amandmane i jedan veliki broj amandmana bar koje sam predložio ja zajedno sa gospodinom Ragužom u ime Kluba zastupnika HDZ-a prihvatiti.

Ne znam kojim ćemo redom ići, ali hoćemo li od amandmana do amandmana. Ja bih želio obrazložiti pojedine svoje amandmane, pa bih mogao krenuti redom. Kada je u pitanju amandman I, on se odnosi na nadležnost pri donošenju pravilnika koji definiraju ovu materiju, odnosno podzakonskih akata. Obrazloženje na komisiji, kontra ovog amandmana je bilo da na ovaj način se želi definirati na jedinstven način, na cijelom prostoru BiH, ova materija a da se ne zadire u nadležnost. I uz jedno takvo obrazloženje, moglo bi se čak i odustati od ovog amandmana prvog, kada je u pitanju, znači davanje nadležnosti ministru prometa i veza BiH da u suradnji sa nadležnim ministrom iz županije, kantona, odnosno RS ili Brčko Distrikta donosi određene pravilnike, propise koji bi na jedinstven način regulirali cijelu materiju, na jedinstven način regulirali ovu materiju na cijelom prostoru BiH. To je na neki način i razumljivo i prihvatljivo.

Međutim, kad su u pitanju ostali amandmani naši, od amandmana II do zaključno sa IX, odnosno X amandmanom, radi se o čistom prenošenju nadležnosti iz županijskih ministarstava na federalnu razinu, odnosno entitetsku ili se radi o prenošenju nadležnosti sa Ministarstva unutarnjih poslova na Ministarstvo obrazovanja što po mnogim ne bi bilo vjerovatno dobro, jer iskustva iz susjednih zemalja, konkretno iz Republike Hrvatske uče nas da oni evo sad vraćaju tu nadležnost ponovo u Ministarstvo unutarnjih poslova sa Ministarstva obrazovanja.

Posebno kad su u pitanju finansijski efekti, kad su u pitanju kaznene odredbe, ovim zakonom usvajanje ovakvog zakona, došlo bi do značajnog prelijevanja novca iz proračuna županija u proračun BiH, što također smatramo da nije opravdano i u proračun entiteta. Stoga, mislim da bi dobro bilo još jednom temeljito raspraviti o ovim amandmanima i usvojiti jedan veliki broj ovih amandmana. U protivnom, napraviti ćemo jedan nered pravni, dovešćemo ovaj zakon u koliziju sa Ustavom Federacije ustavima županija, što po meni ni u kom slučaju ne bi bilo dobro i mislim da ne bi trebao biti nikom cilj.

Kad smo raspravljali na komisiji, od prilike razmišljanja je bilo da niti jedna odredba ovog zakona ne bi smjela proizvesti takve efekte, odnosno izvršiti prenošenje

nadležnosti sa županija na entitete, ili sa entiteta na državu, a da postignemo cilj da na jedan jedinstven način uredimo ovu materiju na cijelom prostoru BiH.

Stoga pozivam kolege zastupnike, da amandmane od 2. zaključno sa 10. koje je predložio Klub zastupnika HDZ-a, podrži i da postanu sastavni dio zakona. Za sad toliko, ukoliko bude potrebno još dodatna objašnjenja, ja sam spreman.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepa. Ko dalje? Imamo prijavljenog gospodina Momčila Novakovića. Neka se pripremi gospođa Marija Perkanović ima, bar kod mene je tako evidentirano, nije Marija je li Momčilo? Je li Momčilo? Jeste. Pazite samo na ove tastere, kod mene se pojavi čim se vi počnete rukama oko ovih tastera, ovamo kod mene to oslikava. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući, moram reći da se kao što svi znamo, radi o jednom od zakona na kome je pretpostavljam, Komisija najviše radila i u nekoliko navrata dakle, raspravljala i vjerovatno, jedan od zakona na koji je uloženo najviše amandmana u komisijskoj fazi, a očito je da i nakon završetka te komisijske faze je praksa nastavljena, tako da imamo ogroman broj amandmana. Ja sam također imao da kažem nekoliko desetina amandmana koji su obrađivali u stvari jednu posebnu oblast koja uopšte nije obrađena u zakonu, a kasnije vidim da je gospođa Majkić predložila nešto slično, znači ovdje. S tim što ne znam sada, oni su po članu 94. tačka 2. Dakle, ponovo predloženi, da se ponovo brane. Ja ne znam jesu li branjeni ili nisu u ovoj komisijskoj fazi. S obzirom da nisu branjeni u komisijskoj fazi, oni praktično ne bi mogli biti predmet odbrane danas ovdje znači da Domu jer jednostavno nisu ni bili u komisijskoj fazi. Ne govorim to zbog toga što mislim da oni nisu dobri, nego govorim zbog toga jer je šteta da čitava ta oblast nije našla svoje mjesto u ovom zakonu i što ja imajući u vidu, ogroman broj amandmana, nisam ponovio svoje amandmane, nego sam u dogovoru sa ljudima od struke, išao na varijantu da predložim poseban zakon koji će tretirati ovu oblast. I, u tom smislu želio bih da pozovem i gospođu Majkić da možda zajedno radimo na tom zakonu a da danas ovi amandmani koji u svakom slučaju dakle ne bi mogli biti razmatrani, dakle ovi amandmani i oni moji amandman,i budu predmet mog i njenog usaglašavanja i predlaganja jednog posebnog zakona.

S obzirom na veliki broj amandmana kao i činjenicu da smo zaista dugo u raspravi o ovom zakonu, ja ću iznijeti i stav Kluba SDS-a, naime mi ćemo podržati samo amandman X Kluba HDZ-a. Sve ostale amandmane dakle ćemo odbiti i podržat ćemo Zakon u tekstu koji je predložila Komisija, kažem sa amandmanom X Kluba HDZ-a. Ukoliko bilo koji amandman, naravno ovo što sad kažem, može se shvatiti različito ali ja samo hoću da kažem, da ukoliko se usvoje neki amandmani koji budu zadirali u principe ovog zakona da Klub SDS-a neće podržati onda zakon. Dakle, da potpuno jasno kažem poziciju svog kluba i da potpuno dam do znanja znači, da Dom vrlo teško sada usvajajući silne ili ove amandmane, može zadržati osnovni koncept koji zakon ima i zbog toga jedna moja sugestija na kraju kolegama. Naravno, ne vjerujem da će biti uvažena a to je da odustanemo od ovih amandmana. Znači da omogućimo da dođemo do zakona po prijedlogu Komisije. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vama. Ko želi dalje da govori? Gospodin Ćeman, gospođa Majkić neka se pripremi, izvolite.

MIRSAD ĆEMAN

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, ja sam u komisijskoj fazi, odnosno za komisijsku fazu, uložio jedan značajan broj amandmana, preko 50 i mogu u ovom trenutku reći da nisam nezadovoljan odnosom Komisije prema tako brojnim amandmanima imajući u vidu da je u komisijskoj fazi, na direktan ili indirektan način prilično toga što sam predložio usvojeno. Moram biti iskren i kazati dobrim dijelom sadržaj tih amandmana Komisiji predloženih, je ono što sam sam razmišljao na tu temu, konsultujući mnoge koji imaju saznanja ili iskustava u oblasti koju uređujemo. Ali, dio tih amandmana je proizašao i iz mojih kontakata sa jednim dijelom i akademske javnosti na nekim okruglim stolovima, na kojima sam učestvovao itd.

Ovo spominjem zbog toga da kažem, da dakle nisam nezadovoljan bar ne, u velikoj mjeri, odnosom Komisije prema onome što sam ja predložio. Međutim, ipak, kada sam pogledao izvještaj Komisije, stekao sam dojam da su neke stvari koje sam predložio zaista po meni, bezrazložno odbijene, odnosno nisu prihvaćene. Zbog toga sam ja našao da je imalo smisla u skladu sa Poslovníkom, predložiti ponovo kako se to poslovnički kaže, braniti jedan broj amandmana, nekih 20-tak i to je došlo svima vama koji ste dobili materijale, vezano za prijedlog ovoga zakona.

Imajući u vidu ovo što je kolega Novaković maloprije rekao, ja bih mogao reći da ne razumijem pristup o kome dakle, iako sam siguran, da značajan broj obnovljenih mojih amandmana ne utječu na onaj način na koji je on rekao, na principe ovoga zakona, nego u mnogim segmentima ili stvari pojašnjavaju, preciziraju neka na nešto drukčiji način uređuju itd. ali u suštini se ne radi o negiranju principa ovoga zakona koje sam i sam u prvom čitanju podržao. Zbog toga mi nije jasno apriori kazati, neće se prihvatiti ništa od toga i toga. Naravno, pravo je i kluba i svakoga pojedinačno od nas, da se odredi prema bilo kojim amandmanima, ali to onda zaista na nekinačin upućuje na to da po nekad gotovo i da ne vrijedi sa nekom posebnom pažnjom upuštati se u neka pitanja jer, jednostavno imamo onda apriori negativne stavove.

Ovo nije nikakva replika kolegi Novakoviću, nego u stvari, govorimo možda o nekoj klimi koju stvaramo kad je riječ o ovom zakonu u cjelini. Ja jesam naravno za to, da mi danas dođemo do toga zakona, jesam naravno za to da ono što nije neophodno ili što ovaj, jednostavno neće ići u prilog usvajanja zakona, možda i razmislimo da ako vučemo, ali nisam apriori za to da unaprijed jednostavno ne uvažavamo bar dio tog truda koji je uložen.

Ja ću dakle prije nego što se dođe u fazu odlučivanja o amandmanima nekom hronologijom i metodologijom koju naš poslovnik podrazumjeva, eventualno razmisliti, upravo u namjeri da dođemo do prijedloga zakona od kojih bih amandmana mogao, hajde da tako kažem, iako nerado odustati bez glasanja, ali ću svakako za neke tražiti izjašnjavanje, uvažavajući naravno i poštujući vašu volju kao kolega na isti način na koji ću se i ja odnositi prema drugim amandmanima od nekih od vas, drugih koji su predloženi, prihvatajući ih ili eventualno ne prihvatajući. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vama. Gospođa Majkić, izvolite.

DUŠANKA MAJKIĆ

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege poslanici, suviše je ozbiljan zakon da bi smo mogli tek tako mahnuti rukom i reći unapred, ja neću podržati ovaj i onaj amandman.

Drugo, po prvi put mi se čini da je mnogo važnije šta je prijedlog i šta sadrže amandmani, nego iz kog poslaničkog kluba dolaze, što mislim da bi bilo krajnje neracionalno da to bude osnovni element kad sudimo da li ćemo podržati ili nećemo podržati neki od amandmana.

Treće, nije mi apsolutno jasno, kako gospodin Novaković misli da bi mogao da izuzme recimo cijelo poglavlje VIII, a da ostanu sve ostale odredbe, na šta bi ličio taj zakon? Da pravi se samo novi zakon koji tretira poglavlje VIII, ako sam dobro shvatila gospodina Novakovića.

U tom smislu, ja sam nastojala da amandmani koji su predloženi budu tretirani samo ono što se tiče humanosti ovog zakona, znači da se obuhvate djeca i što se tiče drugog dijela, koji se odnosi na usaglašavanje sa direktivama EU. Ja se slažem da je Komisija izgubila jako mnogo vremena odnosno potrošila jako mnogo vremena odnosno potrošila jako mnogo vremena na usaglašavanju ovog zakona. Ali, kad nešto ne znamo dobro da uradimo, mogli bi bar dobro da prepíšemo. Imamo u našem komšiluku, Hrvatska je jako dobro uredila svoj Zakon o sigurnosti na putevima i prometa na cestama i mnoge stvari koje ovaj, su usaglašene sa direktivama EU, nije trebalo posebno filozofirati, trebalo ih je jednostavno prepisati.

U tom smislu, ja samo ukratko da preletim po svojim amandmanima. Znači, amandman I reguliše pitanja djece. Ako ovaj parlament smatra da pitanja djece nisu važna u saobraćaju, odbij te ovaj amandman.

Drugo pitanje je vezano za nadzor nad radom Agencije za organizovanje i sprovođenje vozačkih ispita. Ko treba da kontroliše način na koji se sva ta procedura sprovodi? To je državna Agencija, i nije ostavljeno bilo kome i na bilo koji način da tu materiju uređuje.

Treći amandman je vezan za školsku spremu, odnosno praksu koju neko mora ispunjavati da bi mogao da se bavi ovom oblašću. Kaže samo, kandidati za saobraćajni inženjeri koji znači mogu da rade na, kao rukovodioci transporta. Ne mogu oni da rade na poslovima osposobljavanja kandidata. Nisu to ličnosti, iako su saobraćajni inženjeri, oni nemaju to potrebno iskustvo da bi mogli da rade taj posao.

Četvrti amandman je direktno usklađivanje sa direktivama EU i koja kaže, ovde sam vam navela Bijelu knjigu, broj strane u Bijeloj knjizi koja kaže da mora da se odredi ustanova, da mora da se ustanove procedure i da mora da se ustanovi postupak za polaganje vozačkih ispita. Bez toga ne može biti vozačka dozvola međunarodno priznata iako naše kolege kažu da će to riješiti po zakonskim aktima. Ne znam kako.

Amandman V, takođe se zamjenjuje uvođenjem nove agencije. Pa recite mi molim vas, zar nije logičnije da postoji državna agencija koja neće mešetariti sa polaganjem vozačkih ispita. Ja vas ponovo podsjećam da u 90 centara ispitnih u ovoj zemlji koji postoje, ako kupi se samo po jedan ispit, imamo 90 potencijalnih ubica na ulicama. Ja ne mogu da vjerujem da takav amandman ne može biti prihvaćen od Kluba SDS-a.

Amandman VI govori o novoj tački, to je ko su instruktori vožnje, predavači, ovlasni ispitivači, da su oni obavezni da se stručno usavršavaju. Drage moje koelge, u mnogim oblastima znamo da danas moramo učiti doživotno učenje, u mnogim oblastima. Zašto to ne bi bilo u ovoj oblasti koja nam je direktno vezana za život. Dakle, ove tačke koje sam, 3,4,5 i 6 odnose se direktno na program obuke i stalnu edukaciju ljudi koji se bave ovom materijom.

Također sam pozvala se na direktivu EU, koja kaže da rad ispitivača mora biti praćen i kontrolisan putem ovlaštene strane svake pojedine zemlje članice. Dakle, i u tu tačku zakona sam nastojala da usaglasim sa direktivom EU.

U amandmanu VII, dodala sam novi tekst koji apsolutno, direktiva EU broj 91439 kaže, da dozvolu za kategorije C i D će biti izdane samo u vozačima koji imaju položen ispit za B kategoriju. Naš zakon predviđa znači da odmah možemo da idemo da vozimo, polažemo vozački ispit za kamion od 7 tona a da prethodno nemamo vozačku B kategoriju. To direktive EU isključuju. Pa doslovce citiram prepisanu direktivu EU. Dakle, odgovaram za ono što sam ovdje napisala.

Amandman VIII, odnosi se da vozači kojim je istekao rok važnosti vozačke dozvole, dužni su prethodno odslušati ciklus predavanja iz oblasti propisa o bezbjednosti u saobraćaju koje propišu nadležna ministarstva obrazovanja u saradnji sa strukovnim udruženjima. Zašto ne bi obnovili? Naša zvanja su takva da kad bi ste sada jednog vozača sa 20 godina staža, ponovo pitali pitanje, na koliko pitanja ne bi odgovorio.

Takođe je, pozivam se na direktivu EU u kojoj stoji da postojeći kursevi koji se danas provode u BiH ne pokrivaju cjelokupan program iz oblasti propisa o bezbjednosti saobraćaja. Šta je ovdje još važno? BiH je nekad zajedno sa Slovenijom Hrvatskom i Srbijom bila jedna od zemalja koja je u okviru teoretskog dijela vozačkih ispita imala podjednak broj pitanja. To je bilo negdje oko 700. danas, ove zemlje koje sam nabrojala u okviru polaganja vozačkih pitanja, imaju oko 1.100 do 1.200 a BiH ima 500. Cijele oblasti hvale, tako da su naši vozači zaista oštećeni u dobrom dijelu znanja koje imaju nakon položenog vozačkog ispita.

I još jedan stav, vezan za tačku 9. da je licu koje prvi put stekne pravo na upravljanje motornim vozilom, izdaje se probna vozačka dozvola sa rokom od 2 godine. Jedino je BiH zemlja kojoj se vozačka dozvola prvi put dobije za uvijek. Svuda na zapadu vozačka dozvola da ku čete je imati ili ne, zavisi od vašeg ponašanja. Mislim, da nema razloga da i BiH koja se sprema za evropske integracije na isti način ne riješi taj posao. Eto, hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem i ja vama. Ja bih zamolio samo kolege ovaj, da malo vodimo računa o vremenu kada diskutiramo. Ja nisam prekidao nikoga do sada, ljudi imaju potrebu obrazlagati amandmane ali evo, primili smo svi te amandmane, pročitali smo. Malo povedite računa o vremenu.

Poslovnička intervencija gospodin Novaković, neka se pripremi Adem Huskić. Odustali ste vi od poslovničke intervencije.

Gospodin Adem Huskić, izvolite.

ADEM HUSKIĆ

Gospodine predsjedavajući, ja ću respektovat to što ste vi rekli, samo ću reći da sam član Komisije i da je ovo što je rekao kolega Novaković tačno. Mi smo dosta dugo radili, mislim dosta naporno i napravili, uradili smo najbolje što smo mogli. Po meni, na prošlom zasjedanju nije bilo potrebe da se produžava ova amandmanska faza, mislim da je ona u znatnoj mjeri zakomplikovala stvar, ali tu smo gdje smo.

Ja bih htio da se fokusiram samo na amandman koji sam uložio u prethodnoj fazi koji nije prihvaćen na Komisiji. Ja smatram da jeste bitan i da bi ovaj, trebalo ponovo da razmislimo o njemu. A radi se oko dozvoljene količine alkohola u krvi. Prema statističkim pokazateljima, u BiH od prilike 40 ljudi godišnje gine zbog vožnje u alkoholiziranom stanju. Ako se dalje malo to analizira, vidjet ćete da su to uglavnom mladi ljudi i da u toku godine se javljaju određeni periodi kad je veći broj smrtnih slučajeva zbog alkoholiziranosti.

Ja smatram, i smatrao sam i prije i sada smatram, da bi uvođenjem zabrane točenja, odnosno konzumiranja alkohola za vozače, naročito za mlade ljude, doveli do toga da se smanji i korištenje alkohola i time izazivanje saobraćajnih nezgoda odnosno broj smrtnih slučajeva. Posebno zbog toga što je recimo za profesionalce uvedeno zabrana korištenja alkohola u toku vožnje, a za amatere nije, što za nekog drugog ko nije taj, a učesnik je u saobraćajnoj nezgodi, nema nikakvog značaja ako nekoga udari profesionalac ili amater i čovjek ostane mrtav, poslije toga nebitno je ko ga je udario a nije nebitno je li bio pod uticajem alkohola ili nije. Zbog toga mislim da ima smisla da se amandman usvoji, a ne tiče se principa zakona. Zahvaljujem.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepa. Ja nemam više prijavljenih. Gospođa, imamo dakle još prijavljenih, gospođa Sopta Ruža, pa gospodin Sead Avdić, izvolite.

RUŽA SOPTA

Gospodine predsjedavajući, zahvaljujem, kolegice i kolege, ja uistinu slažem se sa kolegama i gospodinom Huskićem i gospodinom Novakovićem da je ovaj zakon jedan zakona od kad sam ja u Parlamentu, koji je najviše obrađian u Parlamentu a koliko sam čula od kolega koji su radili na pripremi zakona, da je 6 godina bio u pripremi kod ministarstva. Tako da je to stvarno zakon kome je posvećena velika pozornost.

Pored svega toga, držim da i još nije zreo da usvajanje iz praktičnih razloga. Evo ja bih rekla iz praktičnih razloga. Naime, na ovaj zakon odmah u početku kada je pušten u proceduru, gospodin Vinko Zorić je imao amandman koji se odnosio na 25 ili 27 članaka. Taj amandman je onaj, razmatran i prihvaćen od strane predlagača na jedan malo modificiran način.

Gospodin Zorić je tražio da se u tim člancima ubaci pored entiteta i Distrikta Brčko i kanton a onda su kolege predlagači, predložili da se u članku 2. tijela institucije BiH, entitetska tijela i tijela Brčko Distrikta zamjene riječima tijela Bosne i Hercegovine, entitetska tijela i kantonalna tijela, tijela Brčko Distrikta. I u tom članku je stajalo dalje u daljnjem tekstu – nadležna tijela. Mislim da stoji u daljem tekstu mjerodavna tijela.

Ja, držeći da će to uistinu biti tako u pripremi da se to takav odraditi, ja sam u današnjem izvješću taj dio ne vidim i ne stoji. Dapače, ostalo neko puno stvari nelogično. Mi smo dobili, kao članovi Komisije, ne znam, mislim da zastupnici nisu prečišćeni tekst, odnosno tekst gdje se vidi šta je to mjenjano, šta je to dodato, pošto je bilo vrlo, puno izmjena. Ali tako tom nelogičnošću ostalo je recimo, samo ću kao primjer u pet, šest članaka je ostala ta nedosljednost suprotno članku 2. kakav je predložio predlagač, pa tako imamo u članku 184. – vozačku dozvolu izdaje mjerodavno tijelo entiteta i Brčko Distrikta. Ja uistinu ne držim da je to logično rješenje jer to rješenje nikada nije tako bilo ni u jednoj, ni u bivšoj državi Jugoslaviji, pa neće valjda čovjek iz Bihaća iz Tuzle, iz Širokog Brijega dolaziti po vozačku dozvolu u Sarajevo. Mislim ...entitetska tijela i tijela Brčko Distrikta, zamijene riječima – tijela BiH, entitetska tijela i kantonalna tijela, tijela Brčko distrikta i u tom članku je stajalo dalje, u daljnjem tekstu nadležna tijela. Mislim da stoji u daljnjem tekstu mjerodavna tijela. Ja, držeći da će to uistinu biti tako u pripremi, da će to se takav odraditi, ja u našem izvještaju taj dio ne vidim i ne stoji, dapače ostalo je nekoliko, puno stvari nelogično. Mi smo dobili kao članovi komisije, ne znam, mislim da zastupnici nisu prečišćeni tekst odnosno tekst gdje se vidi šta je to mijenjano, šta je to dodato, pošto je bilo vrlo puno izmjena. Ali tako, tom nelogičnošću ostao je recimo samo ću kao primjer, u 5-6 članaka je ostala ta nedosljednost sukladno članku 2. kakav je predložio predlagač, pa tako imamo u članku 184. vozačku dozvolu izdaje mjerodavno tijelo entiteta i Brčko Distrikta. Ja uistinu ne držim da je to logično rješenje, jer to rješenje nikad nije tako bilo ni u jednom ni u bivšoj državi Jugoslaviji, pa neće valjda čovjek iz Bihaća iz Tuzle iz Širokog Brijega dolaziti po vozačku dozvolu u ovaj, u Sarajevo. Mislim da je to jedna nelogičnost koja bi se morala ispraviti a evo, nije obuhvaćena u ovome izvješću.

Zatim imam još primjedbi ali na kraju samoga, kad je riječ o pitanju stupanja zakona na snagu, mislim da postoji jenda nelogičnost na koju se nije djelovalo amandmanski ali je jednostavno propust zbog možda kažem, predugogo ovaj, razmatranja ovog zakona došlo je do propusta.

Recimo, članak 251. kaže – danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primjena svih zakona koji su bili na snazi ili su primjenjivani kao zatečeni propisi na teritoriju BiH za materiju koja je uređena ovim zakonom. A ovaj zakon stupa 8 dana po objavi. A već sljedeći članak kaže – mjerodavna tijela uskladiće zakone iz svoje mjerodavnosti s ovim zakonom, u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona. Mi imamo 6 mjeseci vakuma, odnosno nešto kažemo da prestaje a onda mu dajemo 6 mjeseci da se uskladi. A šta ako to prestaje, šta ćemo onda usklađivati?

U članku 250. meni je i tu ispala jedna nelogičnost, opet sada kad sam ponovo išla u iščitavanje, stoji da će se vozačke dozvole faktički morati mijenjati sukladno opet ovom zakonu. Ja nisam dobila dogovor, niko to uistinu nije ni primjetio do sada ali mene stvarno sad interesira da li ćemo mi ponovo usvajanjem ovog zakona koji bi mogao možda za mjesec, dva dana biti na snazi, da li će se morati mijenjati ponovo vozačke dozvole?

Evo to je ona i dužna sam napomenuti, imamm do duše ne pisanu informaciju, ali imam informaciju da je Hrvatska koja je nama bila na jedan način i upoređujući faktor kroz komisiju, odustala od 03. 5. ove godine odustala od mjerodavnosti Ministarstva obrazovanja za polaganje vozačkih ispita i ponovo to vratila u Ministarstvo unutarnjih poslova jer kažu da je došlo do jedne strašne zbrke. Možda su to nekako dovoljni razlozi da kažemo da ovo izvješće još vratimo jedan put i još jedan put ga dopunimo sa ovim nelogičnostima koje su se pojavile evo na kraju ove cijele procedure. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam lijepo. Gospodin Sead Avdić, izvolite.

SEAD AVDIĆ

Dame i gospodo poslanici, poštovano predsjedništvo, članovi Vijeća ministara ja također želim da kažem i insistiram da bi bilo dobro da ovaj zakon objektivno bude usaglašen sa principima Bijele knjige i da pravilima evropske zajednice. Ako je on u suprotnosti sa pravilima evropske zajednice i jednostavno nije usaglašen, mislim da je to posao koji neće dugoročno polučiti rezultate i vjerovatno za godinu, dvije dana će ponovo biti na tapetu promjena i izmjena Zakona o osnovama sigurnosnih saobraćajnih puteva u BiH. Zači to je jedno.

Drugo, ima se osjećaj da je ovo produženje vremena za amandmansku fazu nije imalo nikakvog smisla. Ako imamo izjave pojedinih klubova poslanika da prihvataju samo jedan amandman iz ove grupe amandmana koja je željela poboljšati tekst i jednostavno podići sigurnost saobraćaja na putevima u BiH.

Pod tri, s obzirom da dva amandmana koja sam predložio, objektivno bi dijelom uticala na intenziviranje saobraćaja, deblokiranje zagušenja raskrsnica, deblokiranje puteva koji, na kojima se dogodila saobraćajna nesreća itd. ali s obzirom na potreban visok nivo saobraćajne svijesti i svega ostalog, i s obzirom na ovakav zakon koji je dijelom i rezultat kompromisa, nema potrebe da bude rezultat kompromisa, ovo je zakon zasnovan na stručnim, profesionalnim kriterijima i na nauci i bezbjednosti saobraćaja i u tom kontekstu apsolutno ne vidim razloga da bi oko ovoga zakona trebalo neke posebne kompromise praviti u smislu jednostavno kršenja pravila i principa evropske zajednice, sa aspekta sigurnosti, znači osnova sigurnosti saobraćaja u bilo kojoj zemlji danas u Evropi. Znači, uvrštavajući sve to, ja odustajem od ova svoja dva amandmana. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Baš vam hvala na tome. Ko dalje želi da govori? Zaključujem raspravu. Konstatujem da je gosodin Sead Avdić odustao od amandmana. Mi nastavljamo dalje sa

procedurom. Zaključio sam raspravu. Sačekajte da kažem šta imam da kažem, pa ćete dobiti onda riječ.

BERIZ BELKIĆ

...svi se pozivaju na evropske standarde, svi kažu da su u pravu, predladgač šuti. Ja sam vam tri puta govorio da se javite. Podržavate li ili ne podržavate, kvarili ovo koncept zakona ili ne. Ovo je stručni zakon. Je li stojite iza ovoga da je u skladu sas evropskim standardima. Čuli ste da vas ljudi demantiraju ovdje. Dajte kažite nešto.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Raguž Martin traži riječ.

MARTIN RAGUŽ

Ja se ispričavam predsjedatelju, zaista sam bio opravdano odsutan. Ne znam da li je bio eksplicitno iznesen prijedlog za produženje rasprave i novo izvješće. Ako nije, ja predlažem temeljem više argumenata ovdje iznesenih, činjenicu da ovaj zakon treba na jednoj stručnoj, ekspertskoj razini zaista da bude urađen bezprijekorno i ne vidim razloga da taj prijedlog, ako smo na puno ozbiljnijim i ovaj, strateški osjetljivijim zakonima to radili, da na ovome ovaj, to isto ne uradimo, budući da ovaj rok od 3 dana koliko je bio, dan, očito nijej mogao apsorbirati kvalitetno sadržaj amandmana i principijelne sugestije. Ne dovodii se u pitanje donošenje zakona, nego jednostavno profiliranje ovog zakona na način da odgovori svojoj temeljnoj zadaći na razini BiH ali isto tako da ova rješenja u zakonu ne idu daleko od čovjeka. Pa nije smisao da se sve tamo gdje treba centralizirati, centralizirati treba, gdje trebad stvari učiniti dostupnim ljudima na način da se zadovolje standardi, ja sad iz ovih amandmana vidim da značajan dio njih jednostavno komisija nije akceptirala i evo, zaista mislim da ne bi bilo daleko od pameti da i predlagaču, Vijeću ministara i onim koji su podnijeli amandmane i da napravimo tu zadnju komparativnu analizu sa Bijelom knjigom, pa da to uradimo u jednom razumnom roku. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vama. Evo dakle, sad imamo drugi krug rasprave nakon zaključene rasprave. Mislim, ovo su stvari, pazite mislim, ja na ovo moram reagirati. Ja, molim vas lijepo, imamo drugi krug rasprave nakon zaključene rasprave. Ja vas pozivam da se javljate na vrijeme i da ne dovodite mene u poziciju da nakon zaključene rasprave praktično imamo novu raspravu.

Gospodin Selim Bešlagić, izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ

Samo da kažem par riječi. Ja sam član komisije i tvrdim daje Komisija za saobraćaj i komunikacije punih 6 mjeseci najozbiljnije radila na ovom zakonu. Prošli istup predsjednika komisije da predloži da se ide sa 3 dana sa amandmanima je bio nelogičan ali evo prihvatili smo to. I komisija se je sastala. Raspravljala je o amandmanima i pošto je usvojeno prvo čitanje kao principi, onda smo rekli, okej, mi ne možemo usvojiti neke određene stavove jer bi smo na taj način mijenjali određene principe ali smo svaki amandman razmatrali i npr. došli smo do zaključka da određeni

amandmani postoje, imaju svoju opravdanost i čini nam se da smo se dogovorili i upravo je komisija predložila da svi znači su amandmani odbijeni a da damo pravo predlagačima da brane svoje amandmane, odnosno ovde pred komisijom. I ja bih htio da kažem da na taj način je komisija uradila posao i predlažem da znači krenemo po amandmanima, uz ovu napomenu što je gospodin Belkić rekao, ministarstvo, predstavnici ministarstva bi trebali da daju određeno objašnjenje u kome smo mi na komisiji dobili odgovore i dali za sebe odgovore. Možda su oni ovde i Parlamentu dovoljni, da nema odstupanja od Bijele knjige. Jer, znate o čemu se radi? Ovde sve što se iznese, ja se slažem s vama da mi nismo na nivou EU, ali imamo li mi puteve na nivou EU? Jesu li nam sadašnji zakoni koji su katastrofalno podijeljeni u 13 ja bih rekao grupa jedinstveni? Je li policajac u BiH mene može da zaustavi u Mostaru zato što nisam upalio svjetlo, a u Tuzli da me ne zaustavi zato što nisam upalio svjetlo.

Prema tome, mi smo upravo dajući obrazloženje ovih zakona, išli na to uz prihvatanje i rekao bih konsenzus u komisiji. Amandman X koji je predložila, to je suštinski amandman gdje smo napravili previd u tom dijelu, da sredstva idu tamo gdje se prekršaj i napravi, a to znači ako je načinjen u određenom kantonu u RS oni idu u prihod znači te policije. Mislim da je to korektan amandman koji bi mogao da poboljša ukupno stanje u saobraćaju u BiH u ovom sadašnjem trenutku. Da smo u Evropi, nismo u Evropi. Prema tome nemojmo se pozivati sa nečim što nas Evropa neće. Ja znači treba da čekam da imam jedinstven zakon na nivou BiH i čekam do tog vremena da mi Evropa da ulazak a ne da mi da uđem u EU.

Prema tome, mislim da je komisija radila korektno, da smo tu se pokušali da nađemo u sim elementima, da smo amandmane razmatrali i da smo dali pravo predlagačima da brane amandmane i u tom smislu ja bih predložio da evo vi u predsjedništvu faktički postupite po onome što slijedi, po našem ovome pravilniku. A to znači, da sad idemo u raspravu po amandmanima, glasamo, usvojimo ili ne usvojimo i nek propadne onda zakon. Ja nemam ništa protiv. Ali da onda završimo jednu fazu, jer komisija ne može više komisija ništa uraditi. Amandman, da.

Kaže se, pazite ako postoje ove spornosti u ovom da je 30 dana od dana ulaska a da ostavljamo rok, to treba odmah ovdje kao predlog, trebamo usvojiti i da te anomalije izbacimo. Mislim da je to moguće i da jednostavno glasamo, idemo tako da ne uvredimo ni jednog poslanika jer je i on uložio trud, evo i komisija je uložila trud i vi, mislim da ovaj posao možemo danas da završimo na jedan korektan način, bilo da prođe ili da propadne ovaj zakon.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepo, ja bih vas zamolio poštovane kolege, mi imamo ovde dvije potpuno jasne stvari. Da se suzdržimo od daljnjih diskusija, stvari su jasne. Hoćemo li se vratiti u komisijsku fazu, čut ćemo ljude ako žele iz Vijeća ministara da govore na ovu temu, da daju pojašnjenja jer stvari su potpuno jasne. Imamo prijedlog da se ponovo otvori amandmanska faza. Ako taj prijedlog prođe, proći će, zna se šta je, ako ne prođe mi idemo na izjašnjavanje o amandmanima. Stvari su jasne. Ja bih vas zamolio da se suzdržimo ako je moguće dalje od diskusija.

Ali evo, nije moguće. Gospodin Živković traži riječ, izvolite.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo, ja shvatam da je rasprava završena. Međutim, ja želim da pričam o prijedlogu koji ćete staviti na glasanje a tiče se da li će se produžiti amandmanska faza, tačnije da li će se komisiji dati da pravi novi izvještaj. Hoću da govorim o tome. Ne možete da nam spriječite da o tome kažemo svoje mišljenje. Ja shvatam da se o zakonu pričalo i da su drugi pričali zakon. Evo ja sam se uzdržao da ne pričam o zakonu jer sam član komisije, smatram da i ostali trebaju da kažu.

Međutim, stav komisije prošli put je bio principjelan, da se svi amandmani odbiju s tim da se sugerše predlagačima da ih ponovo brane ovde zato što amandmani HDZ-a su se ticali i ustavnog osnova i same suštine zakona. Ne možemo vratiti komisiji da ponovo razmatra te amandmane jer samo ovaj dom može da odluči da li je narušen ustavni princip, da li je osnovni duh zakona sa tim amandmanima uništen. Ne možete ponovo vratiti u komisiju. To ovaj dom može da kaže time što će srušiti ovaj zakon i onda će se taj zakon na nova praviti jer činjenica je da je prenos nadležnosti napravljen, da se vozačke dozvole sada izdaju na nivou BiH, a izdavale su se na nivou entiteta itd. Ko je dao dozvolu da se to uradi, od entiteta itd. ja vjerujem da je Vijeće ministara dobilo te dozvole, jer 6 godina prave ovaj zakon nije hitan ovaj zakon itd.

Ja predlažem da glasamo za ove amandmane. Ko ne prihvati amandmane ne mora prihvatiti, kao što SNSD nije ni u prvom čitanju prihvatio ovaj zakon, vjerovatno neće ni u drugom čitanju. možemo ga vratiti na početak. Predlažem da glasamo protiv ovog izvještaja. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Gospodin Moranjkić, izvolite. Izvinite, gospođa Miličević prije vas zaista se javila, pa onda vi. Izvolite.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Zahvaljujem. Ja prvo moram da kažem da je znači ovaj zakon, dobro je rekao gospodin Bešlagić, 6 mjeseci je u proceduri i stvarno ne postoji ovaj, mjesta za sumnju da se, ako se i na jednom zakonu temeljito radilo u ovom parlamentu, ja hoću da čestitam Komisiji za saobraćaj i komunikacije stvarno na jednom velikom radu i trudu i na održanih par javnih saslušanja, rasprava i ja moram stvarno da kažem, da imam osjećaj da kod nas ovdje u Parlamentu se često puta dešava, znači nešto je dugo aktuelno i radite na tom da imamo taj jedan princip, kasnog paljenja kod parlamentarada, da ljudi kad je već posao gotov, u finišu, kao da shvate o čemu se radi i pokušavaju da sve vrata unatrag. Pa ovo je treći tekst ili, drugi jeste sigurno ali čini mi se čak i treći prijedlog ovog zakona koji ja dobijam kao poslanik. Znači prvi put prečišćen sa ugrađenim amandmanima, drugi put znači temeljno je stvarno pristupljeno ovom zakonu.

Ja nemam ništa protiv ali stvarno mislim da nema potrebe da se predstavnici ministarstva, koje pozdravljam njihovo prisustvo, ovdje obraćaju. Ti su ljudi bili na komisijama, na raspravama. Mi smo ovaj zakon u prvom čitanju usvojili. Iz kog razloga ovo govorim? Ako mi produžimo sve moguće rokove, uđemo opet u jednu fazu, ja računam da ćemo mi izgubiti godinu dana. Gospodo, u BiH možda je ovo zemlja dobrih

ljudi, ali je zemlja loših puteva, loših rešenja u saobraćaju. Lično mi se je dešavalo da plaćam kazne iz razloga zato što ne vidim gdje je prestala jedna granica, druga, nisam upalila svetla, ugasila, više ne može čovjek biti pametan u nekim stvarima.

Ako je ovo moguće rešenje, ja ne mislim da je idealno i dobro, hajdemo razmišljati o tom rešenju jer meni se čini da ovdje nije problem u propisima i rešenjima, problem je u nečem drugom. Ako postoji takav problem, recimo da nam ne treba ovaj zakon, onda ga treba postaviti na drugim principima, ali bojim se da kasnimo u mnogim stvarima i ne bih voljela da ovaj zakon, da Bog da da ga onda imamo sledeće godine za turističku sezonu i da nam se ne dešava ono što nam se svaki dan dešava na putevima BiH. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Replika, je li? Molim, onda sačekajte ako nije, sačekajte. Gospodin Moranjković, izvolite. A ti imaš repliku. Izvinjavam se nisam čuo. Sačekajte malo, replika gospodin Raguž.

MARTIN RAGUŽ

Dakle moja replika se odnosi na posljednje izlaganje, znači uvažene zastupnice Milićević. Ne radi se ni o kakvom kasnom paljenju. Radi se o raspravi u amandmanskoj fazi i činjenici da je komisija apsolutno odbila amandmane. Znači, amandman V koji smo mi podnijeli je vrlo precizan amandman i nema nikakve naknadne pameti, nego se kaže da vozačku dozvolu izdaje Policijska uprava pri županiji odnosno kantonu, odnosno RS-u, odnosno u Brčkom Distriktu i to je jasno i čisto i ne vidim šta je tu sporno i zašto to komisija nije prihvatila kao jedan korektan amandman koji omogućava prohodnost zakona i ne dovodi u pitanje nikakve principe zakona. Ko kaže da dovodi u pitanje principe? da vi kršite Ustav ovaj, na taj način i prejudicirate određena rješenja koja uopće nema potrebe da idu jer su bliža ljudima i ostvaruju temeljno pravo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Repliku, kolegica Milićević ima.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Vidite, gospodine Raguž, da bi se mi razumjeli, ja nisam rekla da ja neću podržati amandman V. Radi se o tome ako se radi o udaru na ustavnost, ako je povrijeđen ustavni princip, to se onda trebalo na raspravi u prvom čitanju reći da je došlo do povrede ustavnog principa a ne tek u drugom čitanju. Da li je ustavnost i zakonitost ispoštovana, e o tom se radi, a ja nisam rekla da ja neću glasati.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Kolega Moranjković, pa gospođa Sopta.

MUHAMED MORANJKIĆ

Smijem li ustati gospodine predsjedavajući? Sad su me sjedali 5-6 puta.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Samo izvolite, nema problema. Ovo je demokratski predsjedavajući.

MUHAMED MORANJKIĆ

Dobro, hvala lijepo. Dame i gospodo, ja sam očekivao stvarno od predlagača zakona da ustane i da kaže neke stvari koje su imputirane na određen način, ja ipak mislim bez argumenata, bez razloga i u potpunosti se slažem sa diskusijama gospodina Bešlagića, gospodina Živkovića i gospođe Milićević, ali ne mogu i mislio sam da ne govorim ali ne mogu da ne kažem nekoliko stvari.

Prvo, ovo je osnov bolje rečeno okvirni zakon na nivou države a sve ove stvari koje se potenciraju, dešavaju entitetski zakoni. Prema tome, mi smo od jednom u jedan osnovni zakon pohrlili da uguramo materiju koja će biti predmet još niza zakona i 20 podzakonskih akata koji treba da dođu na svjetlo i da te pojedinosti riješe. Ova komisija čiji sam ja prvi zamjenik, je stvarno 6 mjeseci aktivno radila, ne provela vrijeme samo u iznošenju nekakvog izvještaja, ovo je jedini zakon od 170 zakona donešenih u ovom mandatu koji je prošao tako oštru proceduru od rasprava u entitetima, od rasprava u cjelokupnoj bh javnosti. Zakon koji je startao sa 254 člana a u njega je ugrađeno 77 amandmana. I ovih 77 amandmana mene kao čovjeka je zabrinjavalo da kažem, da mi nismo ni imali prijedlog zakona vrijedan pažnje koji je došao od Vijeća ministara. Za svaki amandman, za svaki član, sa predlagačem komisija je vodila danima upornu borbu i pokušavala da izanalizira osnovne stvari koje ne bi smjele da trpe ovu amputaciju da nisu u skladu sa Bijelom knjigom, da nisu skladu sa EU, da nisu, znači nisu u skladu ni sa čim. I mene čudi, da već bez najave predstavnici predlagača nisu ustali, da to demantiraju i ja zato moram kao zamjenik komisije da to demantiram i da kažem, da to nije tačno.

Zakon je tri puta dorađivan kompletan. Molim vas, koji je to zakon u ovom parlamentu tri puta dorađivan kompletan sa predlagačem zakona. Zakon je pet puta bio u nadležnoj komisiji aktivno. Sa komisijom, što je opet ovdje izuzeće je čitavo vrijeme radili su eksperti iz čitave BiH, radili su predstavnici OHR-a itd. išli smo od člana do člana i sada, ja isto dolazim na stanovište što je rekla uvažena kolegica Milićevića, da iza toga ne stoji to, nego stoje neke druge stvari i ja predlažem vama predsjedavajući, da ipak ne vodimo dalje raspravu, da se ne vrtimo u krug, da idemo od amandmana do amandmana na glasanje i da vidimo jer nema, ja potvrđujem kolege Živkovića razmišljanje, nema više komisijsko ljudi, to treba ili odbaciti ili dati da se radi onda novi zakon, a više komisija poslije čitanja prvog nema šta da radi. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala. Još imamo gospođu Soptu, po drugi put. Molim vas kratko gospođu Sopta, pa će onda gospodin Gligorić. Izvolite.

RUŽA SOPTA

Žao mi je što se moram javiti još jedan put ali energično dobijam sve diskusije koje su išle u tom smjeru da netko nije za jedinstven zakon a kada je riječ o ovoj materiji. Mi smo aktivno sudjelovali i popravljali zakon onoliko koliko smo mogli. Ja

držim da ima elemenata i razloga da se izvješće vrati komisiji na dopunu iz jednog prostog razloga jer sam i sa predlagačima jutros razgovarala. Rekli su da je napravljen previd, da su napravljeni previdi. Zadnji put, deseti amandman koji smo mi uputili na komisiji je bio stav i stav predlagača da smo dobro primjetili da mora se ugraditi a pripadnost prihoda. Znači, da nismo, mi smo samo iskoristili jedan prostor nove amandmanske faze i uložili kvalitetne amandmane. Ovo što sam sad istakla, maloprije u diskusiji istakla, tj. da smo članak 2. kad smo prihvatili amandmane gospodina Zorića, definirali članak 2. i rekli u daljnjem tekstu tako i tačko. Činjenica da se u daljnjem tekstu odnosno u izvješću, to se nije napisalo i držim a to će mi kolege sve potvrditi da smo mi to tako zaključili. A nije samo u interesu Hrvatima u Federaciji da ne dolaze u Sarajevo po vozačku dozvolu nego je interes svih entiteta. To je sad u nadležnosti kantona. To niti je u RS, mi smo ovde dobro definirali, kakvo je trenutno sada, da su to centri javne bezbjednosti u RS.

Mislim, da ima dosta razloga i nije to samo taj slučaj, nego ima još nekoliko slučajeva gdje se napravio previd. A to su kažem, složio se je predlagač da je to tako i da je onaj amandman X i te kako važan i ja mislim da je nedovoljan, čak smo se tu složili da je nedovoljan, da smo mi jedan dio materija samo kaznene, one prekršajne onaj, prihode, samo prihode iz prekršaja a da treba i ostale prihode definirati iz ovog zakona gdje je njihova pripadnost.

Evo, ja držim da je to dovoljan razlog i tražim da se glasuje o tome da se izvješće vrati komisiji na doradu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, zahvaljujem znam šta ću raditi ljudi, nemojte mi govoriti šta treba da radim, znam, Kolegij zna šta treba da uradi. Ne sekirajte se ništa, vidjet ćete da znamo šta treba da se radi.

Gospodin Gligorić, kratko molim vas gospodine Gligoriću. Privodimo ovo kraju.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Hvala vam gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, ne treba govoriti o važnosti zakona jer zaista smo mnogo čuli osim da potsjetim da sam svojevremeno kao ministar sigurnih poslova i komunikacija počeo da radim na tome i evo, nakon toliko godina mi smo u fazi da to usvojimo.

Ja bih predložio, s obzirom da smo čuli gospodiu Filipa Andrića, gospođu Ružu Soptu i Martina Raguža, ja lično, smatram da onaj amandman V o kojem su oni govorili ako ćemo realno sagledati to stanje, on je potpuno prihvatljiv. Ja čak smatram da i dijelim mišljenje da treba zakon biti bliži građaninu, ovo što je sad u završnici govorila i gosoda Ruža Sopta, dijelim ja to mišljenje. Ali, ja mislim da smo ipak i blizu da privedemo kraju ovaj i pozitivno se izjasnimo o zakonu. Na raspolaganju stoje, naš poslovnik i mislim da neko ko na ovom insistira posebno bi mogao tražiti pauzu i ja mislim, da bi se mi mogli dogovoriti realno i oko amandmana V. To je moje mišljenje i moj osjećaj od prilike ove atmosfere, pa ne bi bilo potrebno da idemo u preglasavanjem i grubim načinom mašine eliminisanje nekih stvari, da bi mi mogli na ovaj način riješiti izlaz iz ovog stanja. Hvala vam gospodine predsjedavajući.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vama. Kratko je tražio gospodin Moranjkić ja mislim, još jedan put. Ali kratko, pošto drugi put se javljate.

MUHAMED MORANJKIĆ

U obliku replike, mojoj uvaženoj kolegici Sopti. Ja sam rekao, a vjerovatno kolegica nije čula. Raspodjela materijalnih sredstava isključivo, isključivo i tri put isključivo je stvar entitetskih zakona. Prema tome, ne treba ga uguravati ovde pod svaku cijenu jer smatram da nije potrebno.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepa. Imamo još predstavnika ministarstva, Mirko Šekara. Ko se još javlja? Gospodin Mišić, Nenad Mišić. Izvolite.

NENAD MIŠIĆ

Hoću samo na član 184. pošto sam član komisije, ovdje je došlo do nesporazuma kad je prečišćen tekst. Mi smo se u principu dogovorili gdje se pojavljuju ovamo entiteti i Brčko Distrikt itd. da se to ne piše nigdje i da se stavi tačka, jeste vozačku dozvolu izdaju nadležni organi, tačka i da se to dalje ne dodaje. To se podrazumjeva i kantoni odnosno županije, tako da ovaj, a u vezi ovog amandmana V što je podnio HDZ, da je to ovde greška što je upisano u članu 184. stav 2. Znači, to je na komisiji tako kroz cijeli tekst.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepo. Gospodin Mirko Šekara, pomoćnik ministra za transport i saobraćaj. Za govornicu, stenogram, mikrofon.

MIRKO ŠEKARA

Ja želim da vas sve skupa pozdravim i da naglasim da nije potrebno ponavljati koliko nam je stalo do jednog zakona sa kojim ćemo riješiti mnoga pitanja bezbjednosti saobraćaja i naravno, mnoga pitanja koja su na neki način od kantona do kantona riješena na različite načine.

Moram da naglasim, da su ovde prisutni amandmani svih onih koje komisija za izradu zakona i komisija Parlamentarne skupštine razmatrala u više navrata. Znači radi se o ponovljenim amandmanima. I odmah da naglasim, da niko nije gledao koliko je neki amandman dao unapređenja ili su lošiji stavovi.

Ja ću evo, kad je u pitanju djeca biciklisti itd. Odmah da kažem, u našem zakonu je predviđeno da sa 12 godina na prednjem godina ne može sjediti lice mlađe od 12 godina. A ovde smo ga pustili u saobraćaj sa 10 godina. Pa zar to nije apsurd. U svakom slučaju, za djecu je potrebna edukacija, potrebna ovaj, pažnja i sve ono što podrazumjeva bezbjedniju vožnju i za ostale učesnike u saobraćaju.

Drugo, kada je u pitanju agencija, državna agencija. Molim vas, nigdje ne kaže da je ta agencija jedna na nivou države, jenda na nivou entiteta, jednog, drugog, trećeg ili kantona. Niko ne govori odakle su ona, koji su izvori finansiranja, koji su kadrovi koji će to sve ovaj, uređivati. Zakonom je predviđeno obrazovanje. Ministarstvo obrazovanja koje će uz saradnju sa svim nadležnim organima, od entiteta do kantona i županije uređivati svaku oblast. Posebno kad je u pitanju osposobljavanje. Stalno ponavljamo jedno te isto pitanje, koliko imamo testova u današnjim uslovima. Pa ne radi se ovde o zakonu koji je iza nas. Radi se o zakonu koji je pred nama. Rekao je gospodin Moranjskić da imamo 20 pravilnika. 20 pravilnika, to je 20 novih zakona gdje će se svaka oblast pojedinačno, posebno i precizno urediti. I naravno, da to ostavlja mogućnost u saradnji sa komisijom, da sve te pravilnike uradimo. Plod rada komisije Parlamentarne skupštine i komisije za izradu zakona je usvajanje ovih 77 amandmana koji u svakom slučaju čine poboljšanje kompletnog zakona. Ali, ne možemo se stalno pozivati, nismo primjenili Bijelu knjigu, nismo primjenili evropske propise. U izradi ovog zakona definitivno od početka do kraja učestvovali su predstavnici OHR-a i međunarodne zajednice. Konsultant koji je za 25 zemalja Evrope, Šveđanin Erik Sven, je rekao za ovaj zakon da su umaksimalno primjenjeni principi EU i sporazum, što govori da su primjenjeni oni principi koji su prihvatljivi u BiH, koji se odmah mogu sprovesti. Nama ne koristi nešto unositi nešto unositi u zakon, ako to ne možemo sprovesti ili nemamo adekvatne mjere za to.

Dalje, imamo pitanje ovaj, oko predavača. Mi hoćemo da unaprijedimo oblast. Idemo dva koraka naprijed, a vraćamo se dva koraka nazad, i stalno smo na nuli. Zašto to govorim? Pa ne možemo ako je jasno svima nama ovde da za vozača instruktora je potrebno da ima 30 teoretskih pitanja i postane vozač instruktor, ne možemo ga kroz ovaj zakon, ne možemo dozvoliti da on drži teoretsku nastavu a ni u kom slučaju reći da je on bolji predavač od inženjera, pa makar bio on radio u transportu, radio u bezbjednosti, a ovim zakonom je rečeno da svako lice koje je predavač, da će biti licencirano i da mora imati tu spremu. Saobraćajni inženjer ima i propise i bezbjednost saobraćaja 1 i 2 i saobraćajno pravo i učio je motoristiku. Prema tome, to je u daleko većoj mjeri nego što bi ovaj jedan instruktor koji je samo položio za praktično upravljanje vožnjom.

Kaže, nije primjenjena Bijela knjiga. Odrediti ustanovu, pa određena je ustanova. U ovom momentu to je obrazovanje. Ustanoviti procedure. Pa pravilnici će sve regulisati procedure. Pa ustvari i jesu pravilnici da uredimo sve ono što nam nije do sada valjalo i da ga uredimo na evropskim principima i primjenjivim principima.

Dalje, svaki predavač će biti licenciran. Šta to znači? Pa znači da će to lice, kad govorimo o ovom amandmanu VI gdje kaže treba se osposobljavati, treba se dopunjavati i u svakom slučaju da treba. Ali, to radimo na osnovu licence. Licenca nije doživotno. Licenca je 5 godina. I naravno, da će svaki taj ispitivač podleći ponovnom ispitivanju i provjeri svog znanja. Što hoću da kažem, da upućujem na to da će se i ove stvari urediti pravilnicima.

Kad govorimo o vozačkoj dozvoli. Molim vas, nije tačno da su sve zemlje, da imaju probnu vozačku dozvolu. Manji je broj zemalja koje imaju probnu vozačku dozvolu, veći je broj zemalja koje su primjenile naš princip. I mi ne odudaramo od evropskog principa. Veliki broj je zemalja tako riješio. Ali, zato smo rekli da vozač u toku 2 godine je pod praktično posebnom prismotrom i obavezan je imati uzase

naljepnicu kao novi vozač. Za te dvije godine, on je izložen situaciji i da bude kažnjavan za svoje prekršaje i da mu se oduzimaju poeni i nakon svega toga da mu se oduzima vozačka dozvola. Šta znači probna vozačka dozvola. Neko će je dati onako, pa će imati dvije godine probne vožnje, pa kasnije sa njim šta bude. Niko nema nikakve analize po tom pitanju. Ja sam za to da se odmah napravi program kvalitetan i da se napravi kvalitetan vozač odmah na početku.

Kad smo u pitanju kod davanja vozačke dozvole za C kategoriju sa 18 godina. To je i u Hrvatskoj. Stalno se pozivamo na okolinu. I mi smo pratili mnoge propise koji su u našem okruženju jer su slični. Isti je princip sad po novom zakonu Hrvatske kao što je kod nas. I, molim vas, ovo se je moralo primjeniti iz tog razloga što imamo srednjoškolske centre koji obrazuju takve kadrove i po završenoj školi, on mora dobiti takvu vozačku dozvolu. I mi smo se rukovodili time da sa 18 godina polaže B, ne C nego C1 i E1. Šta to znači? Znači i to do 7,5 hiljada kilograma. Ali, opet možemo programom urediti. Šta? Kod polaganja B kategorije i C1 ne može skupa polagati. Prijavljuje skupa ali polaže B pa kad položi B onda ide na C. I može se na taj način Dakle, možemo dosta toga urediti pravilnicima i ne trebamo puno robovati da li je amandman prošao ili nije. Ja uz svako uvažavanje moram da kažem, da se ovde radi o jednom te istom amandmanu jednog te istog čovjeka sa upotrebom više poslanika. Kad se radi o agenciji ovoj za ovaj, kadrove. I mislim da zakon je ustvari urađen tako da su oni principi koji su prihvatljivi u BiH stvarno ugrađeni u njemu. Stalno se poziva na Bečku konvenciju kao da je jučer postala, na Ženevsku konvenciju koja je od '49.godine. Pa svi smo mi to primjenili do sada. I Bijela knjiga i Bečka konvencija bila je i ranije. Svi znakovi, saobraćajne signalizacija, oznake, pa sve u tome smislu je urađeno do sada a one sve novine koje su moguće, one su građene u ovom zakonu.

Ja iskren da budem, ne bih htjeo ovaj, detaljisati ali ako treba, mogu svakom amandmanu dati potrebne odgovore. Ono što je preporučljivo, a to je amandman X i to je na komisiji rečeno, da on čini ne kompromis, nego jednu obavezu

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Čiji je amandman X?

MIRKO ŠEKARA

Amandman X je mislim od Raguža i Sopte.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, da znamo samo i mi.

MIRKO ŠEKARA

To je stvarno, ali ove smo sve razmatrali i o njima se očitavali više obrazloženja, a ovaj amandman X je stvarno preporučljiv i ja bih i na komisiji sam rekao da je to amandman koji ne da treba, nego moramo ugraditi. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vama. Gospodin Vinko Zorić traži riječ, izvolite.

VINKO ZORIĆ

Pa evo, ja sam ovdje čuo pogotovo od gospodina Mišića neke stvari da komisija je propustila, odnosno da je propustilo nadležno ministarstvo kad je pravilo prečišćeni tekst ugraditi u taj prečišćeni tekst nešto što je komisija verificirala odnosno usvojila.

Ja imam osobno, negativna iskustva u tim propustima. Recimo, bilo je puno propusta prilikom objavljivanja u Službenim novinama i to nikad nije popravljeno. I ja stoga tražim da nadležno ministarstvo napravi prečišćeni tekst i da tek onda mi usvojimo taj tekst. Zašto to govorim? Ja ovdje imam izvješće gdje piše u izvješću da je 7. srpnja moj amandman prihvaćen. Kad pogledam prečišćeni tekst, onda vidim da moj amandman nije prihvaćen. Dakle, ja opravdano podržavam prijedlog gospođe Sopte i gospodina Raguža da se preispita izvješće jer u izvješću piše, u izvješću koje smo dobili jutros piše da je 7. srpnja komisija usvojila amandmane koje su uložili zastupnici Adem Huskić, Selim Bešlagić, Momčilo Novaković, Vinko Zorić, ja nisam imao nego jedan amandman. Dakle, ja ne vidim da je on prihvaćen.

Da bi malo o ovome svi razmislili, a vidio sam da mnogi to i predlažu, ja predlažem pauzu pola sata u ime kluba, dakle da još malo po ovome popričamo da se ne bi, zakon je zaista važan i kad smo potrošili pola godine, potrošimo još pola sata u svojim klubovima ili čak i među klubovima.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Ovako dakle, samo malo ostanite na svojim mjestima. Dakle, ja sada evo pošto se više niko ne javlja za riječ, ja zaključujem raspravu. Molim vas pratite me malo sada. Ja zaključujem raspravu, gospođa Perkanović izvolite.

MARA PERKANOVIĆ

..u međuvremenu podijelii odgovor na poslaničko pitanje Filipa Andrića u skladu sa onim što smo rekli u početku.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, u redu to je već kazano, to će biti urađeno na sasvim smo drugoj tački dnevnog reda. Hvala vam.

Molim vas lijepo, ovako dakle stvari stoje. Mi smo sada u amadmanskoj fazi i po onome što stoji u Poslovniku nije se moguće vraćati više u komisijsku fazu. Međutim, postoji prijedlog i ja ću taj prijedlog staviti na glasanje je li.

Drugo, dakle drugo, trebamo se izjašnjavati ako ovaj prijedlog prođe, onda se zna je li, šta je. Ukoliko ne prođe onda se treba izjašnjavati,

NIKOLA ŠPIRIĆ

Možda je bolje prije pauze se izjasniti

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

treba izjašnjavati o amandmanima. Međutim ovde ima jedna stvar koja mene dakle kao predsjedavajućeg duži da kažem ovo što ću reći sada. I to je ono što mene zabrinjava a to je izjava člana ove komisije, gospodina Nenada Mišića, da u izvještaju komisije nema nečega što je komisija praktično prihvatila. I to je ono što mene zabrinjava jer pazite, mislim mi kad usvajamo zakon, mi zakon usvajamo, ja to moram kazati kao predsjedavajući ovde radi stenograma je li, i Poslovnika, jer mi kad usvajamo zakon, onda je izvještaj komisije sastavni dio teksta zakona. I možemo doći u poziciju da kasnije imamo zabunu oko tog pitanja.

Da li je, pitam članove komisije dakle, da li je ova stvar tačna? Nenad Mišić tvrdi da jeste, da je komisija dogovorila nešto što nema u izvještaju komisije. Ili je izvještaj komisije ono što smo dobili. Moramo znati o čemu glasamo ljudi. Može li mi ko pomoći u odgovoru na ovo pitanje? Lozančić, zamjenik predsjednika komisije je li?

IVO LOZANČIĆ

Ja sam predsjedavajući zadnjom komisijom kao drugi zamjenik za izvještaj, ali vi ste u uvodu uglavnom preneli i zaključke komisije i mi na, u ovom kompletnom izvješću imamo sve ono što smo prihvatili. Znači sve amandmane koje smo prihvatili i nemamo ovo, ovaj, da je kao takvo prihvaćeno. Jedino da proizilazi iz amandmana koje smo ranije prihvatili 7. srpnja, a na zadnjem zasjedanju mi smo i mimo Poslovnika stavili je li, i drugi zaključak donjeli da danas na zasjedanju imamo ove amandmane obzirom na težinu amandmana.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dakle izvještaj je ono što piše

IVO LOZANČIN

Ovo što piše je zvanično ..

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, u redu, hvala vam lijepo. Vi ste ovlašteni ispred komisije, molim, molim. Gospodin Mišić, izvolite

NENAD MIŠIĆ

Hoću samo da pojasnim ovo što sam rekao. Iza toga stojim i ja mislim, evo tu su svi članovi komisije ali to nije, ovo što sam ja rekao nije bilo na zadnjoj komisiji. Bilo je zasjedanje prije toga tri komisija a znate gdje ja mislim da je problem, to ja naglas razmišljam. U ta tri zasjedanja, danas su tri sekretara komisije se izmjenjala. Na svakoj komisiji smo, evo i na zadnjoj je došao treći koga ja prvi put vidim. Je li tako da tu mogu biti te tehničke greške, ali zna komisija kojom je predsjedavao predsjednik komisije kad je dogovoreno gdje se god ponavlja Distrikt Brčko, entiteti da ne bi dodavali županije, stavljamo tačku, podrazumjeva se da se vozačka dozvola od nadležnih tijela. To imajunego komisije mislim,

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepo. Gospodin Bešlagić i vi ste član komisije je li?

SELIM BEŠLAGIĆ

Ovo je stav koji je jasan i decidan, tako znači gdje je bilo ... zahtjeva, rečeno je ... i to je Komisija odnosno i čak predstavnici ministarstva prihvatili i to kao činjenica treba ući u zapisnik i svugdje gdje se ponavlja entitet ili Distrikt Brčko ili Federacija ili entitet, nadležni organi, kakvi će oni biti. Ako dođe reforma policije, neka bude kakvi hoće, sada, to pripada entitetima, pripada kantonima, pripada županijama ili pripada nekom. Prema tome, ja tvrdim da je ovo što je Mišić rekao, mi smo se dogovorili da ovaj stav i ova tačka bude onakav kakav je Zorić predlagao, da znači ustavno pripada onome kako je danas to i urađeno.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas lijepo. Ovako dakle, na zahtjev predsjednika Kluba HDZ-a, gospodina Vinka Zorića, ja određujem pauzu. Mi nakon toga, dakle Kolegij, pošto pauza treba da traje do 20, on je tražio 30 minuta, do 20 do 1, mi u 13 sati kao Kolegij imamo jednu međunarodnu aktivnost i nakon toga imamo obaveze vezane za rotaciju mandata i možemo nastaviti sjednicu u 2.

Dakle, pauza će biti do 2 sata. Ali, neće to biti samo pauza. U toj pauzi dakle, ja molim Kolegij da me podrži u ovome, da zatražimo od naše Komisije za saobraćaj i komunikacije, dakle ove nadležne komisije, da ova pitanja koja su sad istakli, da su usvojena, da nam se napišu fino u izvještaju da ljudi znaju o čemu će glasati. I do 2 sata da se to podijeli ovdje poslanicima. Dakle, Komisija ima posao da radi ovo, da ono što nije navedeno u izvještaju a što smatraju da je usvojeno napiše i da nam se dostavi da ljudi znaju o čemu će glasati. Vidimo se u 2 sata sa izvještajem ove komisije. Hvala vam.

/PAUZA/

Predsjednik Kluba HDZ-a je tražio pauzu, evo sačekat ćemo da on uđe u salu, vi ste dobili i novi izvještaj Komisije za promet i komunikacije. U tom izvještaju se pojašnjavaju definitivno stavovi naše komisije i sad nakon izvještaja jasno je iza čega stoji Komisija. Komisija je napravila izvještaj kojim je kazano da nas obavještavaju da se navedeni izvještaj, da se dopunava dosadašnji izvještaj Komisije, tako da su prihvaćena nova tri amandmana koji se odnose na član 184. stav 2, zatim drugi amandman koji se odnosi na član 251. i 253. koji se brišu i treći amandman koji se odnosi na član 237. gdje se dodaje novi član 237.a).

Pauzu je tražio predsjednik Kluba HDZ-a, ja mu dajem riječ, izvolite gospodine Zoriću.

VINKO ZORIĆ

Ovaj, mi smo još jednom popričali o ovom zakonu, vidjeli novo izvješće Komisije i imamo prijedlog da donesemo zaključak, da je amandmanska faza završila, da je rasprava o zakonu završila ali da se ipak prečisti ovaj tekst, a na slijedećoj sjednici da se može ako zastupnici kad vide prečišćeni tekst, misle da nešto nije u redu,

inzistiraju na izjašnjavanju o obnovljivim amandmanima, dakle koje smo dobili sa izvješćem Komisije od 25.7. odnosno da mogu i odustati kad vide prečišćeni tekst, a da nema više rasprave o zakonu, podnošenja amandmana i da se na slijedećoj sjednici izjasnimo i o obnovljenim amandmanima i o zakonu u cjelini.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, evo čuli ste dakle prijedlog. Gospodin Zorić je predložio da mi danas praktično iz tehničkih razloga odložimo izjašnjavanje o ovom zakonu, da nema nove komisijke faze, da nema nove amandmanske faze, da je što je tu je. Ali, je da bi se poslanici, da bi mogli da prate kvalitetno tekst zakona, potrebno napraviti prečišćen tekst zakona sa definitivno prihvaćenim amandmanima od strane Komisije, da se taj tekst podijeli poslanicima, i da onda kolege koje su uložile amandmane vide je li ostaju kod amandmana ili odustaju od amandmana i da se tad u odnosu na one amandmane od kojih se ne odustaje, glasa i samo sprovede procedura izjašnjavanja o zakonu. Dakle, nema više rasprave. Rasprava je zaključena.

Gospodin Čeman mislim da je tražio riječ, povodom ovog prijedloga. Izvolite.

MIRSAD ĆEMAN

Nemam ništa protiv toga, samo bih htio na neki način pojašnjenje. Naime, u dopunskom izvještaju, koji smo dobili maloprije na klupe, amandman koji ovo dođe, 79 je li tako, kaže da se članovi 251. i 253. brišu i da je to stav Komisije. Pretpostavljam da će biti moguće u ovom ostavljenom vremenu, do ponovnog razmatranja zakona, eventualno osporavati neke od prihvaćenih amandmana Komisije, pretpostavljam, čini mi se da se to podrazumjeva. Ako nije tako, želim samo skrenuti pažnju da je vrlo upitno, sa aspekta primjene ovog zakona, da se prihvatii ovaj amandman 79 zato što, pročitajte malo posebno član 253. pa i 251., to je na neki način prelazna odredba koja ako bi ovo bilo prihvaćeno, bi u stvari napravila vakum u pravnom sistemu. Naprotiv, pročitajte pa ćete vidjeti molim vas. Ovo bi značilo izazivanje pravnog vakuma. Ja samo upozoravam, trenutno u ovom smislu i zato možda mi nije bio u prijedlogu ovaj, dovoljno jasan. Ako je moguće, dozvoljavam da se on može i drukčije malo pročitati, ali da ovo sve analiziramo. Samo mi se čini da je ovo brzopleto zaključeno, odnosno predloženo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Vidite, ovako dakle, molim vas lijepo. Da mi ono što kažu, držimo se u potpunosti Poslovnika i kažemo ovako. Zaključili smo raspravu. Nema nove rasprave. Nema novih amandmana. Kod mene kao predsjedavajućeg, dakle ima ako dakle želimo da budemo do kraja iskreni i otvoreni, danas su neke kolege saznale za ova tri amandmana ovde koja su stigla u ovom novom izvještaju, danas. I onda bi bilo pošteno da omogućimo da se u odnosu na ova tri amandmana ako neko želi, ali samo ova tri amandmana, pazite dobro, ovo što je danas najnoviji izvještaj. Ono što ste do sada vidjeli, što ste dobili, nema govora o tome, ali bilo bi pošteno da ako neko od kolega pošto smo danas evo, trenutno ovo dobili sada, ima neku primjedbu na jedan od ova tri amandmana, da reagira amandmanima na amandmane. I samo to. Ništa više.

I da onda kažemo sljedeće dakle, zaključili smo raspravu. Nema nove komisijske faze. Idemo na iduću sjednicu na kojoj ćemo se samo izjašnjavati i pod četiri,

omogućavamo kolegama poslanicima u odnosu na ova tri amandmana, u odnosu na ovaj posljednji izvještaj koji je datum 27.7.2005.godine, ako smatraju da je nešto problematično, da mogu samou odnosu na ova tri amandmana reagirati amandmanima. I, da onda izjašnjavanje bude na idućoj sjednici. Ako je gospodin, Kunić je tražio riječ, izvolite.

PETAR KUNIĆ

Hvala predsjedniče. Mislim na ovom amandmanu 80 iza člana 237. dodaje se novi član 237.a) koji glasi, prihodi nastali primjenom ovog zakona pripadaju nadležnim organima. Mislim da je to neprihvatljivo. Kojim nadležnim organima?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ne, pustite čovjeka da završi, pa ću ja reagirati.

PETAR KUNIĆ

Koji su to, molim, recite mi. Nemam članka 2.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, dobro. Gospodine Kuniću, hvala vam.

PETAR KUNIĆ

Ma molim vas, to nisu organi, zato baš, upravo. Onda molim vas, ma nemojte mene, to nisu organi. Država nije organ, entitet nije organ, da stavite nadležnim subjektima.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, vidite ovako dakle,

PETAR KUNIĆ

Ja vas molim, nemojte nepismene zakone iz ovog parlamenta stalno,

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam gospodine Kuniću. Sad imam odgovor na vašu diskusiju. Dakle, ovako, i vaša primjedba, molim vas lijepo, i vaša primjedba se odnosi na jedan od ova tri amandmana. Sve što smatrate da treba popraviti u odnosu na ova tri amandmana, možete reagirati u pisanoj formi u amandmanu na amandman. Uklapa se u ovo.

Pripremite se za glasanje o ovom prijedlogu zaključka koji ima četiri elementa.

Glasajte sad.

Dakle, 29 za, 1 protiv, 4suzdržana, dovoljna entitetska većina.

Prihvaćen je ovaj zaključak.

I, na ovaj način smo okončali četvrtu tačku dnevnog reda.

Prelazimo na slijedeću, petu je li tako Branka, petu tačku dnevnog reda,

Ad.5. Davanje prethodne saglasnosti za imenovanje zamjenika generalnog revizora finansijskog, zamjenika generalnog revizora finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine

Vi ste dobili zahtjev Predsjedništva BiH za prethodnu saglasnost, za imenovanje zamjenika generalnog revizora finansijskog poslovanja institucija BiH. Za zamjenike generalnog revizora, kandidati su Munevera Baftić i Dragoljub Kovinčić. Uz zahtjev, dobili ste biografije kandidata.

Otvaram raspravu. Ko želi da govori?

Gospodin Špirić, izvolite, pa gospodin Lagumdžija, pa gospodin Gligorić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodine predsjedavajući, cijenjene kolege i kolegice poslanici, uvaženi gosti, ja jednostavno ne mogu da se načudim na koji način Predsjedništvo BiH želi da ostvari komunikaciju sa Predstavničkim vijećem i državnim Parlamentom. I, naravno, vjerujem da danas Parlament neće dozvoliti da sam sebe porazi u onome što se zove ozbiljan posao državnog Parlamenta. Mi smo dva puta Predstavničko vijeće je glasalo o zaključcima u kojim upozorava Predsjedništvo na način kako smo birali glavnog revizora i šta mislimo o zamjenicima. U posljednje vrijeme sam čitao različite medijske nastupe i moram da kažem da je način na koji radi Predsjedništvo, dalo povoda da se na takav način piše o onome što se zove Ured ili Kancelarija za državnu reviziju.

Sjetite se samo koliko smo truda ili koliko je truda uloženo da se dođe do dobre kancelarije za državnu reviziju i ja tek sada naravno, a sjetite se na koji način sam i tada upozoravao dobivam, da je glavni državni revizor ili šef te kancelarije viši trgovac. Je li treba da to saznamo pola godine ili godinu dana nakndno i da nas Predsjedništvo upozorava i na ovakav način jednostavno ulazi u proceduru biranja onih ljudi za koje misle da će im davati pozitivne revizorske izvještaje.

Ja vas molim, dakle zamoljavam vas kolege parlamentarce, da ostanemo pri našim zaključcima koje smo donjeli u dva navrata i da jednostavno danas ne potvrdimo izbor i da pošaljemo poruku Predsjedništvu da na ovakav način ne može kadrovati jer su poslanici u državnom Parlamentu ozbiljni ljudi. Dakle, neću podržati ovo imenovanje. Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Zlatko Lagumdžija. Neka se pripremi gospodin Tihomir Gligorić, izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Zahvaljujem se gospodine predsjedavajući, ja sam istina, pokazivao vam rukom da gospodin Špirić se javio, ali ne bih htio da predsjedavajućeg riječ pomjeram, pa evo zato koristim priliku da vaše obraćanje meni koristim kao svoje javljanje. Htio sam da čujem druge ljude.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ma nema problema gospodine Lagumdžija ako se niste javili za riječ, ja

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Ne, ne jesam, pa jesam sad kad ste vi,

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Izvolite, naravno, izvolite

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Sad jesam kad ste me vi prozvali. Ali moram priznati da sam očekivao da se jave ljudi iz parlamentarne većine, ljudi koji su izabrali dvije trećine ovog predsjedništva. Da vas potsjetim, dvojica sticajem istorijskih i drugih okolnosti, dva od tri člana Predsjedništva su potekli iz naših redova, izabrani od strane parlamentarne većine. I, ne očekujem od njih, da oni negiraju prenebregavaju i pod noge bacaju odluke Doma koji je njih izabrao kao ne ljude koji su bili nama ravni, dok nisu došli u Predsjedništvo. Odluke Predsjedništva je direktno gaženje odluke ovog istog Doma. I zato smatram da ako ovaj dom ima elementarno samodostojanstvo, onda će ovu odluku odbiti. Ali samoodbijanje odluke bi značilo da smo i mi neozbiljni ako ne predložimo nešto drugo, što će ovu odluku napraviti je li, sutra odlukom iza koje bi mi stali.

Zato uvažavajući ono što smo i sami već zaključili, ja prvo predlažem da ovo odbijemo.

Drugo, da zadužimo Vijeće ministara da nam što prije dostavi zakon koji još evo nije došao ni u komisijsku fazu, koliko je meni poznato. Ili ga bar nije dobila komisija u kojoj ja sjedim. Da, ali taj zakon čujem kolegu Beriza kaže danas je na Vijeću ministara. Ja ne pripadam parlamentarnoj većini pa ne znam šta se dešava na Vijeću ministara, ali Beriz mi je šapnuo i ja sam čovjek koji u principu vjeruje Berizu Belkiću. I, kad je već danas na Vijeću ministara znači da možemo vrlo brzo očekivati taj zakon. Postavlja se pitanje, što nije ranije bilo na Vijeću ministara kad svi tvrde da je taj zakon davno bio gotov. Postavlja se pitanje što taj zakon nij ranije bio na Vijeću ministara kad je ovaj parlament zaključio ono što je zaključio, prije nekoliko mjeseci, kada je Vijeće ministara po tom zaključku trebalo mnogo ranije da ovo ima. Ali, s obzirom da Vijeće ministara praktično se ne sastaje mjesecima, mislim da je veliki uspjeh da je taj zakon danas pred njima.

Zato bih ja gospodine predsjedavajući predložio dakle, da mi odbijajući ovo, zaključimo da se sve institucije Parlamentarne skupštine, ne izvinjavam se kolega Kuniću, dakle Parlamentarna skupština i sve njene komisije i nadležna tijela, da ubrzaju proceduru po kojem bi taj zakon što prije postao zakon koji je zakon štampan u Službenom listu i da se po tom zakonu izvrši raspisivanje konkursa i imenovanje revizora u skladu sa zakonom.

Jedino to bi vratilo koliko, toliko dostojanstvo i povjerenje u institucije BiH. To bi povećalo i odgovornost Predsjedništva koje ovim pokazuje ne samo neodgovornost nego pokazuje da smatra da je iznad ovog Predstavničkog doma iznad Parlamenta, i to bi u krajnjem slučaju vratilo neko malo dostojanstvo ovom Predstavničkom domu.

Nemam namjeru pričati o onome što javnost, u javnosti već poslalo opšte mjesto, da se ovo tretira kao odmazda Predsjedništva prema ljudima koji su pokazali da je Predsjedništvo se ponašalo tako da bi u svakoj normalnoj zemlji to predsjedništvo bilo prošlost. Ali, ne želim da otvaranjem te rasprave skrenemo sa prave teme. Prava tema je imenovanje revizora. I ovakvo imenovanje zamjenika generalnog revizora bi značilo dalji sunovrat institucija i, normalno hoću listing.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem, gospodin Gligorić, izvolite.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Hvala vam gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, dragi gosti, prije nego što počnem, želio bih da svima vama čestitm 27. juli, Dan ustanka BiH građanima, nama svima ko se tako sojeća, je li tako. Jer sam danas trebao da govorim na Majevidici, ali državni Parlament kad zasjeda, to je za mene najvažnija stvar.

Dobro, ja se pridružujem ovome što je govorio profesor Špirić i profesor Lagumdžija. Da bi očuvali dignitet ovog parlamenta, a zaključili smo da treba da se ide u izmjene i dopune Zakona o revizorima, zatim da ostaju postojeći revizori, zamjenici revizora do daljnjeg na dužnosti, dok se ne raspiše konkurs koji treba da se predvidi u tim izmjenama i dopunama Zakona.

Moji izvori iz vaših redova skupštinske većine mi govore, jer gospodin Lagumdžija reće, da zakon treba usvojiti, gospodine Lgumdžija oni su danas na Savjetu ministara zakon već stavili u proceduru i dobio je pozitivno svjetlo. Time bolje i brže. Tako da nema nikakve prepreke da to dođe u komisije i da na narednom već zasjedanju mi to završimo a istovremeno ovi ljudi koji su, kako je Parlament odlučio, nastave da rade svoj posao. Pa neka se kasnije jave na konkurs ako žele da dalje nastave da rade.

Predsjedništvo kao izvršni organ, nije iznad Parlamenta BiH. Njega naša odluka mora da obavezuje i oni moraju to da poštuju. Ukoliko to ne poštuju, krše Ustav a istovremeno pokazuju da imaju nekakvu svoju kadrovsku politiku koja se može okarakterisati kao priprema za izbore da dovedu poslušnike u kuću za reviziju kako bi u ovoj godini i narednoj iz javnih prihoda finansirali političku kampanju. Nemojte vi gospodine Novaković njih braniti, ništa, to ja imam pravo da tako mislim. Jer upravo su ponudili ljudima koji su radili reviziju ove godine u Predsjedništvu, i snjima se nagodili i ponudili im funkcije, i oni su to uradili, a ovi za uzvrat izvršili malo premještaja u reviziji i prvi put su reviziju na takav način prijedlog zaključili i bez postojećih znači revizora, zamjenika revizora. Što nije bila praksa ranije. Sve to upućuje na ovo o čemu sam govorio.

Zaista me čudi da je Predsjedništvo za ovo sve imalo takve snage, hrabrosti, drskosti, da izađe sa tim, s obzirom da smo mi kao Parlament, zaduženi za takvu nezavisnu instituciju i nju ne može kontrolisati prema INTO SAI standardima, ni jedna izvršna vlast. Naravno, da svaka izvršna vlast želi da kontroliše takvu instituciju i da nema problema. Ali zato je tu Parlament i parlamentarna kontrola koja treba da obezbijedi pre svega da rade nesmetano i bez bilo kakog uticaja, pa i uticaja izvršne vlasti jer na ovaj način, on se ispoljio u najnegativnijem ili najdrastičnijem obliku.

Ja predlažem, da mi ostanemo pri svojoj odluci koja je obavezujuća za Predsjedništvo BiH i ne možemo potvrditi njihov prijedlog o imenovanju novih članova, te da Dragan Kulina i Samir Mušović, ostaju da dalje vrše dužnost do izmjena i dopuna Zakona o revizorima, onako kako smo mi to na jednoj od naših sjednica odlučili.

Ukoliko draga moja gospodo i dragi moji poslanici iz skupštinske većine, vi hoćete da prihvatite mišljenje, ultimatum, diktat ili ne znam kako da nazovem od strane Predsjedništva i donesemo suprotnu odluku, ja vam predlažem da razmislimo i da u tom slučaju raspustimo Predstavnički dom Parlamentarne skupštine jer on zaista je bezpredmetan, on nema nikakvu svoju svrhu da više radi ukoliko iznad njega se izdigne Predsjedništvo BiH. I, mislim, nije ni to nešto nenormalno, da bi mi sačuvali svoj dignitet, bolje i tako ali da ne bi došli do te pozicije da se samoraspuštamo, bilo bi lakše da eliminišemo prijedlog Predsjedništva, s obzirom da oni imaju u ovom slučaju očito stranačke namjere a tamo ne smiju biti stranački ljudi. Hvala lijepa.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Vinko Zorić je imao potrebu da ispravlja krivi navod. Pa izvolite.

VINKO ZORIĆ

Je, ja sam čuo od kolege da je čestitao 27. srpnja je li, i to je titulirao kao ustanak BiH. Mene su u školi učili da je to Ustanak naroda i narodnosti BiH a da nije ustanak BiH.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Momčilo Novaković ima riječ, diskusija, izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Gospodin predsjedavajući, kolege poslanici, moram reći kad god odlučim nešto da uradim, jednostavno onda mi to neko zakomplikuje. Pa ovaj, tako i ovo, ja odlučim da zadržim dignitet Doma onda me kolege zbune pa mi dođe da glasam za ovo. A bio sam čvrsto odlučio da budem protiv. Tako da evo, sad sam se zbunio pa ne znam jesam li ja iznad člana Predsjedništva ili je član Predsjedništva iznad mene, ne znam da li ja njemu mogu naređivati ili on može meni, ne znam više ni ko je izvršna vlas ni ko je biran i uvijek kada nešto jednostavno treba reći, mi upotrijebimo u neke velike riječi, valjda misleći da to jednostavno usložimo kako bi dali do značaja i više nego što to zaslužuje.

Ja mislim da je mnogo prostije gospodin Gligorić mogao reći ono što je htio reći. On je mogao jednostavno reći, da podržava zaključke kako on reče profesora Špirića i profesora Lagumdžije i time svoje izlaganje završiti. I ja bih ustao i rekao posle toga da podržavam Tihomira Gligorića. Sad sam doveden u poziciju da ne podržavam ništa od ove diskusije a da podržavam prijedlog, da zadržimo dignitet ovog doma tako što ćemo upozoriti Predsjedništvo da vodi računa o našim zaključcima. Ne da je dužno da ih izvršava ili ne izvršava, nego da kod svojih prijedloga o njima treba voditi računa. Jedini način da to uradimo, nažalost smo dovedeni u tu situaciju, jeste da ne prihvatimo dakle prijedlog Predsjedništva i time potpuno jasno iskažemo ne svoje nezadovoljstvo sa prijedlogom, ne svoje nezadovoljstvo sa personalnim rešenjima jer te ljude ni ne znam, nego svoje nezadovoljstvo sa odnosima između Predsjedništva i Predstavničkog doma.

Dakle, sa odnosima između onoga što mi radimo i onog što je Predsjedništvo nakon toga uradilo.

Na ovaj način i do ovog nivoa, ja bih ovu diskusiju razvijao. Ne bih išao ni po stranačkim linijama, ne bih išao pogotovo po nekim insinucijama ko je kome vršio reviziju, ko je za koga vršio reviziju, ko će sutra za koga vršiti reviziju itd. je li bolje nekog platiti nakon ili prije, itd.

Dakle, što se tiče Kluba SDS-a mi ne glasajući za ovaj prijedlog, ustvari izražavamo svoje ne slaganje sa načinom na koji se vrši ili sa načinom, ili sa odnosom, kako god hoćete prema zaključcima Predstavničkog doma. I to je razlog zbog čega mi nećemo glasati za ovaj. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Ko dalje želi da govori? Ko dalje želi da govori? Dobro. Poštovane kolegice i kolege, onda zaključujući raspravu mi se nalazimo dakle u slijedećoj situaciji, da imamo prijedlog gospodina Zlatka Lagumdžije, da odbijemo ovaj prijedlog Predsjedništva i da donesemo zaključak da od Vijeća ministara tražimo da se što prije dostavi zakon u parlamentarnu proceduru i da se imenovanja obave po tom novom zakonu. Ja sam vas tako razumio gospodine Lagumdžija je li. Jeste.

Imamo prijedlog gospodina Gligorića, da raniji zamejnici generalnog revizora vrše funkcije do izbora novih, sa pravom da konkurišu za naznačene pozicije. I da se ostane pri našoj odluci ostajući do izmjena i dopuna Zakona o reviziji finansijskog poslovanja institucija BiH. Molim, gospodina Gligorića, jeste.

I, imamo prijedlog ovaj, zapravo stav gospodina Momčila Novakovića, da oni neće glasti, njegov klub neće glasati za davanje ove saglasnosti za ove osobe, dva kandidata. Ne zato što imaju nešto protiv tih osoba, nego zbog toga što žele da se ispoštuje stav Predsjedništva, stav Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH vezan za ovu problematiku.

Sumirajući dakle svu ovu raspravu, ja mogu sada staviti pojedinačno ove prijedloge na izjašnjavanje i pojedinačno na glasanje. Očigledno je dakle, danas prema ovome što imamo do sada bar što smo čuli, da se nalazimo u jednoj situaciji u kojoj treba tražiti izlaz, dale iz te situacije. I, ja smatram da je onda jedino rješenje a evo, da vidim šta vi mislite o tome, da se mi trebamo pozvati na zaključke Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH koje smo do sada usvajali. Ja ću vas potsjetiti da smo mi do sada na ovu temu usvojili dva zaključka.

Jedan je usvojen za vrijeme predsjedvanja kolege Raguža, a jedan je usvojen za vrijeme dok sam ja bio predsjedavajući. Sjećam se oba zaključka i neka me neko popravi ako griješim. Prvi zaključak je usvojen kada smo davali saglasnost, prethodnu saglasnost za imenovanje generalnog revizora, Ureda za reviziju institucija BiH. Mi smo tom prilikom dali saglasnost za imenovanje postojećeg državnog revizora i kazali smo onda još dvije stvari uz davanje te saglasnosti. A te dvije stvari glase, dakle ovo je zaključak koji je usvojen na kojoj sjednici Brano? 41. sjednici Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, koja je održana, samo da vidim termin, 14.jula, dakle 41. sjednici Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, jeste i taj zaključak glasi,

da uz davanje saglasnosti usvojen je slijedeći zaključak. Dakle, nakon diskusije Dom je dao saglasnost na odluku Predsjedništva BiH o utvrđivanju Milenka Šege, za kandidata za generalnog revizora Kancelarije za reviziju finansijskog poslovanja institucija BiH uz davanje saglasnosti usvojen je slijedeći zaključak.

Prvo, mandat generalnog revizora traje do isteka tekućeg mandata. Tu se dakle podrazumjevalo da mandat generalnog revizora traje do isteka mandata kojeg je imao raniji generalni revizor, koji je podnio ostavku, a to je bilo dakle, evo do ovog perioda je li tako. Godina dana od prilike je li.

I, drugi zaključak, imenovani kandidat, dakle taj za kojeg smo dali saglasnost, ima pravo da učestvuje na konkursu za izbor generalnog revizora za naredni mandat u skladu sa zakonom. Dakle, i to je zaključak kojeg je usvojen ovaj dom.

Povodom ove materije, mi smo također usvojili još jedan zaključak na sjednici koja, gdje je taj zaključak sa 57. sjednice? Na 57. sjednici, Predstavničkog doma, vezano za ovu materiju, i taj zaključak glasi, ranije date saglasnosti na imenovanje generalnog revizora i zamjenika generalnog revizora, važe do novog imenovanja. Zahtijeva se od Vijeća ministara BiH da bez odgađanja u parlamentarnu proceduru, dostavi prijedlog novog zakona o reviziji institucija BiH. To su, nisam vas čuo. Dakle, mi imamo i ovaj drugi zaključak.

E, sada, kako stvari stoje dakle. Kada su u pitanju zamjenici revizora, dakle da mi budemo potpuno otvoreni, ja ću to reći ovde za govornicom dale, po postojećem zakonu, važećem zakonu zamjenicima generalnog revizora je istekao petogodišnji mandat. Mi u ovom trenutku nemamo novog zakona. Novi zakon je u proceduri kod Vijeća ministara i prema rješenjima iz tog zakona, koja evo ja kod sebe na neki način imam ovdje, postojeći zamjenici revizora ako se usvoji dakle taj zakon, produžava im se mandat za još dvije godine do isteka ukupnog mandata od 7 godina, ne, ne to su rešenja u ovom tekstu zakona ovde. Molim, molim vas lijepo, ja samo govorim ono što piše dakle ovdje. Dakle, prema važećem, trenutno važećem zakonu postojećim zamjenicima generalnog revizora je istekao mandat. I, Predsjedništvo je ušlo u proceduru poštujući postojeći zakon imenovanja zamjenika generalnog revizora. Ovde se sada postavlja problem našeg zaključka kada je u pitanju generalni revizor, a ne zamjenici jer smo mi kazali da dajemo saglasnost za generalnog revizora za period od praktično godinu dana do isteka mandata onog ranijeg generalnog revizora koji je podnio ostavku, a danas ovde u Parlamentu, nemamo nikakav stav Predsjedništva niti imamo odgovor na naš parlamentarni zaključak.

Zbog toga ja smatram da bi bilo najbolje da danas zapravo i ne glasamo o ovim kandidatima, ne bi bilo korektno da se konkretna imena, ja to želim da kažem dakle, ovde, ne bi bilo korektno da se konkretna imena zbog proceduralnih razloga ruše ovde u Parlamentu. I ja to želim da kažem ovdje i zbog toga smatram da bi bilo najbolje da mi vratimo Predsjedništvu BiH prijedlog ovih kandidata da ne rušimo dakle ta imena ovde u Parlamentu, i da upozorimo na naše zaključke. I ja mislim, ja mislim da bi to bilo u ovoj situaciji najkorektniji izlaz a ukoliko vi insistirate i nešto drugo, ja ću to naravno staviti na glasanje. Svaki će prijedlog doći na glasanje.

Evo, ja otvaram raspravu povodom svih ovih zaključaka.
Gospodin Lagumdžija, izvolite, pa gospodin Novaković.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodine Džaferoviću, da ste s tim, s tom analitikom izašli pred Predsjedništvo ranije kao predsjedavajući Parlamenta ili ped ljude koji su do ovoga doveli, to je bilo mnogo jednostavnije.

Prvo, ja povlačim svoj prijedlog da se odbiju ovi ljudi. Povlačim taj prijedlog, jer ne bih želio da dođem u jednu situaciju u kojoj vi praktično ne prihvatite moj prijedlog pa to onda sutra tumačite na svoj način. Ja sam sasvim zadovoljan sas ovim što sam čuo od gospodina Novakovića.

Naime, ja mislim da ste vi poslovnički dužni da dopis koji smo dobili od Predsjedništva uvršten je u dnevni red, otpočela je rasprava, rasprava je praktično zaključena. Ostalo je samo glasanje. Ne možemo mi sada, nađite mi poslovničko uporište, da mi sada odbijemo da glasamo o legitimnom Predsjedništva prijedlogu. Ako hoće gospoda iz Predsjedništva neka ovde dođu, gdje bi im bilo mjesto danas da su došli, kad ovako nešto rade, i nek onda Predsjedništvo kaže, povlači ovaj prijedlog. To je onda sasvim u redu. Oni vide da su pogriješili i povlače. Ali ne možemo mi sada kad ste vi sasvim s pravom prebrojali da nemate većinu, za ovaj prijedlog Predsjedništva, vi bi sada da mi povučemo njihovu bruku. Ne, ne. To prvo, ne delegitimira ove ljude koji su u prijedlogu, nemaju oni ništa s tim. Oni mogu sutra konkurisati. I vjerujem da će konkurisati jer imaju želju da budu i čak ne sumnjam da su ovaj, nemam nikakvog razloga da među tim kandidatima možda je neko i bolji od postojećih ljudi u revizorskom timu. Nemam nikakvog razloga da čak sumnjam u njihov kvalitet. Ovo nema veze s to dvoje ljudi. Ovo u krajnjoj konsekvenci nema veze ni s ono dvoje, odnosno troje ljudi koji su sada generalni revizori i zamjenici. Svi oni mogu sutra konkurisati.

I to da vi sad nama kažete da vi imate pred sobom prijedlog zakona Vijeća ministara, pa još da se mi sada referiramo na taj prijedlog zakona a mi valjda dobro znamo kako izgledaju u konačnici zakoni koji nam ovde pošalje Vijeće ministara. Oni vrlo često u bitnim stvarima ne liče na ono što usvoji ovaj dom. Drugim riječima, ja predlažem da mi ovo danas okončamo. Dakle, ja povlačim svoj prijedlog, smatram da trebamo također ne mislim da treba glasati o mom prijedlogu prvo, o onom drugom mom prijedlogu, da se ubrz procedura. Jer, ako znate vi usvojite da ovo budu zamjenici revizora, onda je moj drugi prijedlog besmislen.

Dakle, prvo treba glasati o onome što nam je došlo iz Predsjedništva, pa ako topođe, ostali svi prijedlozi su besmisleni. Ako to ne prođe, onda mislim da treba galsati o prijedlozima koji su ovde dati, uključujući i prijedlog da to sve skupa ubrzamo a ne trebamo mi ponovo tumačiti svoje zaključke. Jer, Predsjedništvo da je htjelo da sluša tumačenje naših zaključaka ne bi uradilo ovo što je sada uradilo.

I zato, ja bih vas zamolio, pošto je zaključena praktično rasprava, pošto sada samo govorimo o zaključcima, da se ponašamo u skladu s Poslovnikom i da fino glasamo u skladu s onim što imamo pred sobom. A ja ponavljam još jednom, u tom slučaju ja ću sasvim prirodno povući svoj prijedlog je li, da oborimo Predsjedništvo, meni će sasvim biti dovoljno da mi glasamo o tome, a ja sam iznio svoj stav.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepo. Gospodin Sead Avdić, izvolite. Gospodin Novaković, izvinjavam se Novakoviću, izvinite, pa Sead Avdić.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, koliko sam ja razumio, gospodina Lagumdžiju, on je povukao svoj predlog u korist mog predloga je li tako?

ZLATKO LAGUMDŽIJA
/nije uključen mikrofon/

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Lagumdžiji. I ja povlačim svoj predlog u korist predloga gospodina Džaferovića.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Riječ ima gospodin Zlatko Lagumdžija, izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodine Džaferoviću, što kažu, povuko ga ja, ne povuko. Vi po Poslovniku ste dužni da nam date na glasanje prijedlog Predsjedništva.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Daću, daću, nije problem.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Dakle, dužni ste

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine Lagumdžija nema tu spora, mislim nikakvih

ZLATKO LAGUMDŽIJA

S obzirom da ćete dati prijedlog Predsjedništva na glasanje, onda ja ću nakon tog glasanja se izjasniti da li ću ja povući svoj prijedlog ili ne, pošto je Novaković već povukao.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine Lagumdžija, hvala vam. Dakle, pazite ovako, ja pokušavam samo da izađemo iz ove situacije. Dakle, stvari nisu sporne, stvar se svakako treba vratiti Predsjedništvu, mislim ovaj, vezano za naše ove parlamentarne zaključke. Ja samo pokušavam da nađem izlaz iz ove situacije. A, na neki način i smisao prijedloga moga

zaključka je da na neki način ni krive, ni dužne ne povrijedimo ljude koji se nalaze ovde u prijedlogu. Međutim, gospodine Lagumdžija ukoliko vi insistirate, ja sam dužan, ne, ne imam ja upozorenje i sekretara, ja vodim ovde ovaj, računa i o tome, ja sam dužan naravno staviti prijedlog Predsjedništva na izjašnjavanje, ukoliko Parlament ne može postići ovaj, konsenzus, da se izađe iz ove situacije na ovaj način. Ja ću to naravno staviti na glasanje, pa ćete vi imati svi priliku da kažete, šta imate o svemu, mislim nikakav to problem nije, molim, i o svakom drugom zaključku.

Sead Avdić je tražio riječ, hvala Martine.

SEAD AVDIĆ

....nadmudrivanje s ... jedno ovakvo tolerantnoj atmosferi. Ja mislim da mi nemamo puno manevarskog prostora ovde. Znači, Predstavnički dom ne može dati prethodnu saglasnost na imenovanje, jednostavno zamjenika generalnog revizora iz tog razloga što je Odluka Predsjedništva u suprotnosti sa zaključkom Predstavničkog doma koji je donio znatno prije, povodom ovoga pitanja i sa tim se sve počinje i završava. Mislim da u tom kontekstu možemo jednostavno završiti ovu diskusiju, ne upuštajući se personalna rešenja ili bilo jednostavn što drugo, bilo kakvo drugo imenovanje. Znači, ne možemo dati prethodnu saglasnost na imenovanje revizora zato što je Odluka Predsjedništva u suprotnosti sa stavom Parlamenta koji je prije definiran po ovom pitanju. Ništa više. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Pa zbog zboga ja dakle i predlažem prijedlog da vratimo dakle Predsjedništvu, da Predsjedništvo, da vratimo dakle Predsjedništvu, da se ne izjašnjavamo o konkretnom prijedlogu. Zbog toga sam ja to i predložio i da Predsjedništvo uzme u obzir zaključke Parlamenta, ja sam zbog toga to predložio. Međutim, ovde ima insistiranja da se danas glasa o prijedlogu Predsjedništva i to su legitimna insistiranja. Ja to moram staviti na glasanje. Moram vas odrediti o tome, da vidimo.

Izvolite gospodine Avdiću.

SEAD AVDIĆ

Sasvim je ovde jasno da Predsjedništvo je nama dostavilo Prijedlog odluke i traži prethodnu saglasnost. Mi ne možemo dati prethodnu saglasnost na odluku Predsjedništva iz ovoga razloga o kojem smo govorili, sasvim jasno. I mi glasamo po odluci koja je u suprotnosti sa stavom Predstavničkog doma i moramo se izjasniti,

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

O čemu glasamo Seade?

SEAD AVDIĆ

...odluke, tek tako,

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Seade, o čemu glasamo onda?

SEAD AVDIĆ

Glasamo o odluci koja koja je u suprotnosti sa našim stavom.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Glasamo o konkretnim imenima

SEAD AVDIĆ

Ne, ne, ma personalna rešenja nisu bitna, pa gospodine predsjedavajući,

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ali su sadržana u odluci

SEAD AVDIĆ

Nema veze, personalna rešenja za nas nisu bitna. Bitna je odluka kojom pokušava Predsjedništvo anulirati zaključak i stav Parlamenta. Nema veze personalna rešenja.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, u redu. Gospodin Čeman je tražio riječ, izvolite.

MIRSAD ČEMAN

Želim se kratko uključiti u ovaj dio rasprave. Naime, ja stvar ovako razumjevam. Mi smo ranije povodom ovog pitanja donjeli jedan zaključak. U dosadašnjim raspravama je kazano da uvažavanje tog zaključka je na liniji čuvanja afirmacije digniteta ovog doma. Imamo konkretan prijedlog nadležnog organa Predsjedništva za imenovanje, odnosno prethodnu saglasnost zamjenika revizora. Kao tijelo, kao organ koji učestvuje u proceduri imenovanja u određenoj fazi, primjetili smo dakle, da ili nije vođeno računa ili je zaboravljen taj zaključak. Moguće i jedno i drugo. Evo da ja ne prejudiciram.

Primjetili smo dakle, da moža o tome nije vođeno računa. Po meni, u ovoj fazi, samim tim što je poenta na čuvanju digniteta ovoga doma, ne mora se danas, to odgovorno tvrdim, jer tako razumjevam i Poslovnik, izjašnjavati o konkretnim imenima dok ne rasčistimo stvar, da li je Predsjedništvo zaista vodilo o tome računa ili nije, da li se svjesno opredjelilo za zanemarivanje tog zaključka ili je taj zaključak, malo karikiram, možda u nečijoj ladici. Da bi smo tu dilemu na bilo koji način, ako ona postoji, otklonili, sasvim je normalno odložiti odlučivanje i potsjetiti Predsjedništvo na taj zaključak i već na narednoj sjednici izjasniti se, ako treba i o personalnim rješenjima.

Ni ja ne govorim ovdje o personalnim rješenjima, koja mogu biti prihvatljiva, neprihvatljiva, dobra, manje dobra, ovi koji su sad bolji ili lošiji, itd. Govorimo dakle o proceduralnim stvarima. Nravno, jeste u ovom trenutku problem to, što je postojećim revizorima odnosno njihovim zamjenicima istekao mandat, ali to nije razlog da mi prije nego što rasčistimo ovu jednu dilemu, a kažem ona je stalno u kontekstu odbrane digniteta ovog doma, dok ne rasčistimo.

Ja dakle, zaključujem time, ne mislim da se moramo izjašnjavati danas o potvrđivanju, nego jednostavno ono što ste predložili, mislim da je sasvim korektan prijedlog za zaključak. Hvala lijepa.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam gospodine Čeman. Dakle, poštovane kolege, prelazimo na izjašnjavanje. Ovako dakle, ja prijedlog ovog zaključka kojeg sam dakle, predložio, sa kojim se slaže i drugi član Kolegija. Molim vas, molim vas lijepo, pripremite se, ide dakle po redu.

Imamo prijedlog gospodina Zlatka Lagumdžije koji glasi, kažite ga sada, ustanite i kažite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Prvo gospodine predsjedavajući, prije mog prijedloga imate prijedlog Predsjedništva. I koliko je meni poznato, prijedlog Predsjedništva je došao prvi. Jer, da nije došao mi ovo ne bi imali na tački dnevnog reda.

Dakle, nemam namjeru da se guram s Predsjedništvom u prioritetima sa prijedlozima. Ne bih ja svoj prijedlog ni imao da nisam vidio ovaj njihov prijedlog. Zato, molim vas vi ste dužni da stavite prvo prijedlog Predsjedništva na glasanje. A, kad se očitujemo o predlogu Predsjedništva, onda možemo ići dalje, pa tako i sa vašim prijedlogom koji ste na kraju kao predsjedavajući, s kojim se vidim, gospodin Martin slaže je li. U redu, nemam ja ništa protiv, ali prvo trebate ići sa prijedlogom Predsjedništva.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam lijepo. Gospodin Novaković, izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Kolegij oko tumačenja Poslovnika, ali zaista ovaj, jedni zaključci druge isključuju. I valjda je logično da se prvo izjašnjavamo o onim zaključcima koji ovaj, na neki način njihovim izglasavanjem se isključuju ostali zaključci. I, glasati sada o zaključku, odnosno prijedlogu Predsjedništva, ne isključuje sve ostale zaključke. Ali, zaključak gospodina Lagumdžije, koga se on odrekao ovako dobrovoljno, isključuje zaključak, prijedlog zaključka predsjedavajućeg.

Dakle, ja predlažem da ne bude redosled znači, zaključaka kriterij za predlaganje zaključaka nego ovaj princip o kome sam govorio. Što se mene tiče, ja sam rekao, za mene su prihvatljivi i prijedlozi gospodina Lagumdžija jer su oni već sadržani u našim zaključcima od ranije. Znači mi od ranije imamo zahtjev da se donese zakon. To nije ništa novo. Mi od ranije dakle, imamo sve ovo što je gospodin Lagumdžija rekao je ustvari već sadržano u zaključcima koje je pročitao predsjedavajući prije nekoliko minuta. Dakle, oni za mene nisu sporni, ali nakon toga nema vraćanja ovoga više Predsjedništvu, znači ovo je, stvar smo time završili sa tim zaključcima.

Ja sam bliže varijanti, dakle želim da se izjasnim, bliže sam varijanti za radi digniteta ovih ljudi ovdje, a mi ne možemo izbjeći činjenicu da smo glasali i o njima, iako to ne želimo. Pazite, mi ne želimo da glasamo o imenima, ali smo glasali i o njima ako se izjasnimo o prijedlogu Predsjedništva, mi smo glasali i o njima. Ja bih volio da se o njima ne izjašnjavamo jer ni jednog od tih ljudi ne znam i ne sumnjam u njihovu

strčnost uopšte. Ne znam ko su ti ljudi, ne mogu reći da su spremni i sposobni da obave ovaj posao ili ne. Ja to ne mogu reći. I nije moje ne vjerovanje Predsjedništvu u tom smislu i u tom pravcu. I zbog toga mislim da je mnogo bolja varijanta, da mi kažemo Predsjedništvu vraćanjem ovoga Predsjedništvu, da mi u stvari upozorimo Predsjedništvo na ovo. Ja sam bliže za tu varijantu i ja bih prvo da se o njoj izjasnimo a ako naravno ne prođe, ja ću podržati i zaključke gospodina Lagumdžija, jer su oni na tragu onog što sam i ja predlagao.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
Gligorić, izvolite.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Sada smo kod ovih prijedloga zaključaka i ja smatram takođe da treba prvo da se izjasnimo o prijedlogu Predsjedništva. Ono je imalo u vidu naš zaključak ali ako ovde tražimo častan izlaz za Predsjedništvo, s obzirom da se samo dovelo u probleme, onda u tom slučaju, ja mogu da razumijem prijedlog gospodina Džaferovića koji traži panično izlaz za Predsjedništvo, da i ovde Parlament, da bi ostao dosledan svom principu, mora odbiti. Sasvim razumljivo. A onda se završava i cijela procedura koju su oni uzeli na sebe, to je potpuno jasno.

Ja predlažem da se mi izjasnimo prvo o odluci Predsjedništva kao odluci, broj i datum, ne ulazeći u imena ovih ljudi a da onda istovremeno idemo sa zaključcima kako su predlagani ovom parlamentu nakon prijedloga Predsjedništva. I mislim da je to poslovnički potrebno tako uraditi, a ako neko želi da sad zadnji zaključak vas gospodine Džaferoviću, stavi na početak i onda zaista je sasvim logično što priča gospodin Novaković, sve je drugo bezpredmetno, pa ću ja razmisliti o svom predlogu ukoliko glasanje bude u tom pravcu. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobit ćete riječ. Gospodine Gligoriću, ja bih vas zamolio, mislim da malo se kontrolirate kad diskutujete. Ne znam šta ste vi to panično primjetili u mom nastupu ovde. Ja sam predsjedavajući Doma i ja sam dužan da ukažem na sve aspekte određenog pitanj i sve što sam radio, radim s tim ciljem a moj je stav dakle, potpuno jasan. Moj je stav jasan, ja vas molim, da ne bih ja vama uzvraćao na način na koji vi zaslužujete, da me onda ne vrijeđate dok vodim ovu sjednicu.

Gospodin Belkić ima riječ, izvolite, dobit ćete riječ, evo gospodin Belkić se najavio. Izvolite replika.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Kad sam ono govorio, imao sam ovo u vidu. Vi ste zaista u problemu. Kako između Predsjedništva i Parlamenta. Ukoliko izađemo njima u susret, na način kako vi predlažete, vi ste kao predsjedavajući ovog parlamenta ponizili ovaj parlament. Evo, to ja tako primjećujem. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Vi ste zapravo u problemu gospodine Gligoriću.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Ja ne,

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ne slušate me, ne pratite. Vidite da kažem da, sam sam rekao dakle da treba da vodimo računa o zaključku Parlamenta i pročitao vam te zaključke, potsjetio vas sve i vi meni kažete onda to što mi kažete.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Onda ćemo eksplicitno,

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Onda ste vi u problemu, nisam ja. Ja vam se zahvaljujem. Izvolite gospodine Belkiću.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepa. Dakle, mi smo računali zaista da neće biti potrebno ovoliko diskutirati i na neki način dokazivati privrženost vlastitim zaključcima. Jasno je barem iz diskusije se je vidjelo da nema poslanika koji ne insistira na neki način, nije prvržen našem zaključku. Dakle, ja ne vidim u čemu je neki poseban problem, izuzev u tome kako i na koji način, konačno Predsjedništvu skrenuti pažnju ili privoljeti ih da respektuje naše zaključke.

Po meni je ista stvar ili im vratili ovaj njihov zahtjev za prethodnu saglasnost uz obrazloženje i potsjećanje na naš zaključak, da smo mi imenovanje i glavnog revizora usloveli ujednačavanjem trajanjem mandata itd. ili ne izglasati prethodnu saglasnost. Ja zaista ne vidim zašto gubimo vrijeme oko ovog. Dakle, ili potpuno je isto ili vratiti zahtjev za prethodnu saglasnost i reći, mi ne želimo vam dati prethodnu saglasnost, prije nego što razriješimo pitanje našeg ranijeg zaključka ili oboriti ovaj zaključak. Ja zaista predsjedavajući, ne vidim u čemu je tu razlika. Ja vas molim kao Kolegij, da to tako, poenta je mislim, da upozorimo Predsjedništvo da skrenemo pažnju na sebe. Ja se pridružujem onim koji se zalažu da zaštitimo imena predloženih ljudi zaista,

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Da?

BRANKA TODORVIĆ

Da zaštititi personalno

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Aha, pa to je cilj onoga što sam i ja želio zapravo. Pazite ovaj, hvala vam gospodine Belkiću. Vidite, dakle mislim da se mi ne razlikujemo, zapravo meni sve što je cilje je dakle, da zaštitimo imena ljudi koji su ni krivi ni dužni ovdje dakle. Ja predlažem, mi ćemo staviti ovo, dakle, definitivno će biti na glasanju.

Ja mislim da bi iz ove situacije dakle, evo i Kolegij zapravo misli u ovom sastavu u kojem jeste, da bi zaključak koji bi rekao da Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH nije u mogućnosti raspravljati i dati prethodnu saglasnost za imenovanje zamjenika revizora, dok se ne razriješi pitanje ranijih zaključaka Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, zapravo pomirio sve ovo. I, ja ako se slažete, stavljam ovo na glasanje. Gospodine Lagumdžija evo, čekajte, stavit ćemo.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodine predsjedavajući nema se šta razriješiti naš prethodni zaključak. Ljudi rade suprotno o njemu. Ja samo vam, ja prihvatam, to je u skladu sa ovim mojim prijedlogom, ali molim vas, samo stavite još jedno, odnosno do usvajanja Zakona o reviziji. Molim vas, jer to što ste vi sad rekli, ništa se neće razriješiti. Jasno, jasno, odnosno mi nismo spremni,

/ZAJEDNIČKA DISKUSIJA/

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Pazite, i ovaj zaključak je besmislen, nema se šta razriješiti u skladu sa našim zaključcima, nego u skladu sa našim zaključcima se u stvari ništa ne razriješava do donošenja novog zakona. Odlično.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Dakle,

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Ja mislim gospodine predsjedavajući, pošto ovde smo stručnjaci za birokratiziranje jezika, ovde se ovo ništa neće razriješiti dok se ne usvoji novi zakon. Dakle, sve je ovo priča za malu djecu, dok se ne usvoji zakon ili dok ne dobijete parlamentarnu većinu da usvojite zaključak Predsjedništva koji je suprotan našem, odnosno vašem zaključku. Dakle, ja samo insistiram da bude zakon novi,

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas, stavit ću ja i vaš prijedlog na glasanje dakle, stavit ću ja i vaš prijedlog na glasanje. Dakle, meni je ovako dakle, važno da ovde postoji saglasnost dakle, ovako. Postoji dakle saglasnost, čekajte gospodine Lagumdžija pustite me da završim.

Dakle, Predstavnički dom Parlamentarne skupštine, usvajamo dakle zaključak. Pod,

1. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine, konstatuje, dakle konstatuje da nisu ispunjeni uvjeti da bi mogao dati saglasnost, prethodnu saglasnot za imenovanje zamjenika revizora dok se ne ispoštuju raniji zaključci Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

- 30 za, protiv nema, 2 suzdržana, dovoljna entitetska većina.
Na ovaj način smo okončali ovu tačku dnevnog reda.

Prelazimo na šestu tačku dnevnog reda to je,

Ad.6. Izvještaj o izvršenju Budžeta institucija BiH, međunarodnih obaveza BiH za 2004.godinu

Predsjedništvo BiH, 18.jula 2005.godine dostavilo je Izvještaj o izvršenju budžeta institucija BiH, međunarodnih obaveza za 2004.godnu. Vi ste materijal dobili. Nadležna je Komisija za financije i budžet, Izvještaj je razmatrala na podnesenoj jučerašnjoj sjednici. Dobili ste izvještaj nadležne komisije. Komisija je podržala Izvještaj o izvršenju budžeta.

Otvaram raspravu.

Gospodin Zlatko Lagumdžija, izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Zahvaljujem se gospodine predsjedavajući. Biću vrlo kratak. Izvještaj o realizaciji budžeta institucija i međunarodnih obaveza za 2004.godinu, kakav je pred nama, samo pokazuje da imamo pred sobom pokazatelje koji ukazuju na to da u 2004.godini planiranje bužeta i realizacija onoga što su bili kapitalni projekti za ovu zemlju, nisu realizirani. Biću precizan gospodine predsjedavajući.

Smatram da ovaj izvještaj ne treba usvojiti zato što samo nekoliko primjera, u ovom izvještaju možete da vidite, da je za koridor VC odvojeno 63 miliona maraka u 2004.godini. Isto tako vidite, da je potrošeno 5 miliona za projektnu dokumentaciju za koju na početku godine je mene optuživalo Vijeće ministara da pričam gluposti, da ta dokumentacija uopšte ne treba, i na kraju su je napravili i za nju s pravom platili 5 miliona. A preostalih 58 miliona, za koridor VC u 2004.godini, je ostao na računima entitetskih vlada a uvidom ne u dokumentaciju, nego stanje na terenu, je poznato da u 2004.godini je napravljeno negdje između 0 i 0 metara kilometara, centimetara atuo-puteva u BiH, pa tako i na koridoru VC.

Dakle, vidimo da u prošloj godini, 58 miliona ne iskorišteno za koridor VC koji su postojali, stajali na raspolaganju. Također, vidimo ovde da je rebalans budžeta koji je rađen krajem godine, da bi se revizorski izvještaji mogli našminkat, da je također rađen odokativno od čibuka i vrlo često potpuno neprecizno. Primjera radi. U prošloj godini, u budžetu je ukupno planirano 210 miliona maraka, rebalansom je utvrđeno da bi moglo jedno 50 miliona da bude problematično, pa je onda 50 miliona posušeno rebalansom. Imali smo 260 miliona a na kraju, sad vidimo iz izvještaja da ste nepotrebno ljude amnestirali za 50 miliona, samo su 20 miliona više potrošili. Naime, potrošili su 230.

Kada su u pitanju lični dohoci i primanja upslenika, vidi se da je 126 miliona planirano u 2004.godini, panično je tražen rebalans za 153 miliona a sad vidimo da je potrošeno 142 miliona. Također možemo da vidimo da ovaj objekat pored nas, koji nedavno su Grci odlučili konačno da pokrenu s mrtve tačke, da je za njega planirano 2 miliona prošle godine, potrošeno 200 hiljada, prenjeto iz prethodne godine milion i sada vidimo da na računu je ostalo 2,8 miliona za objekat već evo dvije godine ne utrošen a da objekat se još nije počeo ni praviti dok Grci nisu došli da to rade. Koliko to sve skupa

znači kašnjenju u samom objektu a istovremeno koliko to znači kašnjenja, odnosno nepotrebno produženog plaćanja najamnina na drugim mjestima koja bi bila sada amnestirana je li, ova država od plaćanja, ne trebam posebno govoriti.

Također možete da vidite da onaj sramni zahtjev od 40 hiljada maraka za razvoj domaće proizvodnje i njenu stimulaciju, čitam vam stavku koju ste usvojili, 40 hiljada maraka u 2004.godini je planirano za razvoj domaće proizvodnje i stimulaciju. U izvjetšaju vidimo da je tih 40 hiljada maraka bilo zaista nepotrebno, zato što je za razvoj domaće proizvodnje i stimulaciju potrošeno 0 maraka u 2004.godini, tako da i tih 40 hiljada, izgleda da je moju kritiku što je ... 40 hiljada neko shvatio pogrešno, pa nije trošio ni tih 40 hiljada, vidio smisao tako da je plan za ulazak u VTO bio 200 hiljada maraka, da se potroši u 2004. a realizovano 75 hiljada maraka. Vidi te isto tako da je u Uredu za veterinarstvo koji nam je rak rana, planirano budžetom 909 hiljada, rebalansom traženo dodatnih 150 hiljada, da bi na kraju bilo potrošeno samo 750 hiljada i onda pitamo se što ljudi nisu se uspostavili. Agenciju za označavanje životinja, to je onaj životinjski CIPS da nam ove životinje budu ištambiljane i uvedene koliko imamo mesa, vidi se da je i ta agencija za označavanje životinja je potrošila negdje oko 60% sredstava pri čemu su rebalansom tražena dodatna sredstva, pa vidimo da nije realizirano ni ono što su imali inicijalno.

Vidimo isto tako da Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, 8 miliona je imalo, rebalansom su tražili još 300 hiljada, dobili 8 miliona i 300 hiljada a na kraju potrošili 4 i 800 i nije problem što jedno ministarstvo je potrošilo manje, problem je što umjesto 2,5 miliona, koliko je planirano za Fond za povratak, potrošeno je umjesto 2,5 miliona 50 hiljada je potrošeno. Dakle, za povratak smo im odobrili 2,5 miliona, oni potrošili 50 hiljada, jer vjerovatno nema nikakvih problema sa povratnicima. Vidimo isto tako da je za preventivu i zaštitu azilanata traženo 350 hiljada maraka. Ništa nije potrošeno. Vidimo isto tako pa čak i ta Komisija za HIV, prevedeno na naš jezik na sidu, i ona je rebalansom tražena da dobije pare, koja je dobila i na kraju je potrošeno samo pola sredstava od onoga što smo im odobrili itd.

Drugim riječima, ovaj izvještaj u stvari pokazuje eto ono što ste čuli, samo kao ilustraciju. I ja zato mislim, dobro, da ne čitam vam dalje, eto. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepo. Ministar je tražio riječ, pazite, ministar ima prednost po Poslovniku moramo dati riječ ministru. Ministre, osim ako nećete saslušati raspravu do kraja pa da kasnije javite se. Možete vi, ako tražite riječ, imate riječ ministre, naravno.

Ministar, gospođa Marić.

LJERKA MARIĆ

Ja vas sve pozdravljam i ja nikako nisam dovoljno ovdje oprezna kad se vi javljate za riječ. Ne kaže gospodin Džaferović točku dnevnog reda a mi već imamo ovo takmičenje, moram i ja imati ovaj taster za prijavu, to me malo smeta trenutno.

Znači mi podnosimo vama na usvajanje Izvješće o izvršenju proračuna institucija BiH za 2004.godinu koji je koncipiran na način kako je to precizirano u članku 22. Zakona o financiranju institucija BiH. Znači, obrađujemo teme na način, da u

prvom dijelu izvješća iskazujemo podatke koji se odnose na izvršenje proračuna institucija za 2004.godinu a u drugom dijelu govorimo o servisiranju vanjskog duga institucija u 2004.godini.

Metodološki razrađeno, počinjemo od prihoda proračuna za finansiranje institucija, pojedinačno nabrajajući koje su to vrste prihoda, kako su ostvarene i onda se u okviru tih vrsta prihoda znači, odnosno na planirane, vidi da je ta procjena bila jako dobra i da su ti prihodi bili jako zadovoljavajući.

Posebne vrste prihoda koje nisu klasične vrste prihoda, vezane za odnosno izvorne vrste prihoda vezane za financiranje institucija u 2004.godini, jer smo se u toj godini financirali još uvijek putem transfera sredstava iz entiteta. Imamo na strani 7 u točki 2. gdje imamo financiranje institucija koje su u 2004.godini uspostavljene na državnoj razini zbog kojih se znači lanjski proračun donosio na način da postoji onaj klasični proračun i da postoje aneksi putem kojih smo uključili Ministarstvo obrane u proračun a ne radili rebalans, uključili Obavještjno sigurnosnu službu a ne radili rebalans, i uključili transfere a ne radili rebalans.

Financiranje Fonda za povratak koji je kao posebna institucija uspostavljen na razini Vijeća ministara, ima svoj proračun i mi smo danas pustili u proceduru ratifikaciju sporazuma osiguravajući nova sredstva iz Banke Vijeća Evrope za financiranje povratka u državi.

Sredstava po osnovu naplaćenih nakanda za korištenje GSM-a, su raspoređena na način kako je donešena odluka Vijeća ministara, pa je Vijeće ministara u lanjskoj godini platilo 5,1 milion za izradu ove studije a u ovoj godini 30 dodatnih miliona za plaćanje te iste studije. Dalje, nastavljamo sa rashodima budžeta institucija i nabrajamo koji su to pojedinačno govoreći o vrstama rashoda i posebno specificiramo korištenje rezervi proračuna, što nam je obaveza iz zakona.

U okviru ovog izvješća na strani 11 prikazujemo stanje proračunske ravnoteže, po kojoj se u stvari obračunati višak prihoda i govorimo o tome kako to raspoređujemo, šta prenosimo u sledeću godinu a kako se zapravo izvršio proračun za lanjsku godinu, zbog toga što smo uključili nove institucije kroz financiranje proračuna za 2004.godinu, znači bez rebalansa putem aneksa koje je ovaj parlament odobrio. Tabela pregled odnosi se na tabelu 1. To su prihodi po izvorima sa grafičkim prikazom strukture, rashodi po ekonomskim kategorijama koji prikazuju po vrstama koliko su plaćene naknade i ostale vrste troškova u postotku. Imamo raspored prihoda po proračunskim korisnicima u kojim se zbilja može vidjeti da neki proračunski korisnici su povukli svoja sredstva 100%, drugi koji su bili u nastojanju tijekom godine su imali na raspolaganju sredstva vezano i za naš evropski put, vezano i za naše intencije vezano za to, i za stabiliziranje stanja u zemlji po pitanju, evo i veterinarstva i označavanja životinja i da je ispostava tih agencija išla na način kako je ona išla, da one sad funkcioniraju jako dobro i da su znači, upravo zahvaljujući načinu financiranja iz 2004, u 2005. pokazale zapravo dobar način funkcioniranja.

Tabela 4 pokazuje raspored obračunskog viška prihoda za 2004. i imamo na kraju, tebele rashoda po pojedinim proračunskim korisnicima prema ekonomskoj klasifikaciji. Najvažnija tabela koja je hvalila inče prije u izvješćima je tabela 5, pregled zaposlenih u institucijama u 2004.godini zapravo i ta dinamika koja se uklapala u

izvršenje proračuna bi bila zapravo vrlo bitna jedna tema za razgovaranje, jer se na ovaj način zbilja zbog toga što smo mi rezervirali prema ugovoru koji smo imali, 2,6 miliona za izgradnju ove zgrade koja je ovdje do nas, na način kako je bilo i dogovarano, da 9 miliona eur-a mi, ovaj svoj pripadajući dio koji je točno toliko koliko piše su ove godina dali, znači 13,5 miliona i mi počinjemo, evo završen je tender i sve drugo i počinjemo rekonstrukcijom, kako se već to zove ove zgrade do nas.

U ovom drugom dijelu gdje se govori o servisiranju vanjskog duga, mi govorimo o tome da smo u lanjskoj godini planirali izvršiti servisiranje vanjskog duga preko jednog računa na razini države a entiteti su plaćali znači svoje tranše, uplaćivali na taj račun, mi smo samo plaćali to za njih, i da je bilo planirano da platimo 268,6 miliona km. Mi smo zahvaljujući tečaju dolara isplatili od prilike 81, 41% tog iznosa odnosno 226,7 miliona zbog tečaja dolara i entiteti su na taj način 41 milion mogli rasporediti na neke druge potrebe, rashode koje inače imaju.

Znači kreditori su navedeni svi na koje se ovo odnosi i na kraju se prati to prema raspoloživim sredstvima na ostalim računima za servisiranje vanjskog duga. Naglašava se još par nekih ugovora specifičnih i vraćanje na ove centralizirane računa za vraćanje duga, a podaci o izvršnom servisiranju obveza poslova vanjskog duga za period lanjske godine, po svim kreditorima znači pokazuje koliko je Federacija servisirala u lanjskoj godini, 141,3 miliona i RS 75 i od toga koliko je glavnice, koliko je kamate.

U zadnjoj tabeli, ovog izvješća imamo podatke o izvršenju obveza po osnovu vanjskog duga u odnosu na plan i tu se vidi ova ušteda, vidi se raspored glavnice i kamate, vide se kreditori i sve drugo.

Znači, ja mislim da je izvještaj još uvijek napravljen na vrijeme. On je zapravo osnov za pravljenje sadašnjeg proračuna za 2006. odnosno planiranje proračuna za slijedeće 3 godine, što smo mi već načelno izvršili i uputili na Vijeće ministara okvirni budžet za 3 godine smo uputili na Vijeće ministara.

Ovo izvršenje zapravo se sve više i više približava znači ovim zahtjevima iz zakona. Nama je nakon što smo zakon donjeli, cilj da napravimo metodološki najtransparentnije moguće ovaj prikaz izvršenja, podatke crpimo iz operativnog sustava o, kako se vodi trezor i naravno, svi proračunski korisnici su dužni sami svoje pokazatelje za novu godinu, to se radi 3-4 mjeseca, to zbilja ima jako puno posla. Znači mora se računovodstveno to sve napraviti, popuniti oni obrasci koje mi predajemo i onda napraviti ovakav jedan izvještaj koji se podnosi Parlamentu.

Mi smo u međuvremenu napravili Izvještaj o izvršenju za 3 mjeseca ove godine i usvojilo ga je Vijeće ministara i sad radimo za 6 mjeseci i mislimo da smo s rokovima, znači tu negdje i da imamo valjano izvršene pripreme. Poslali smo zahtjeve i za proračunske korisnike da nam popune te zahtjeve vezano za proračun za 2006.godinu. Od prilike, evo sva ta kretanja koja smo objasnili od izvršenja, preko ovog novog proračuna bi bile po meni, na vrijeme. Ovaj rezultat iz ovog kaže, znači da smo mogli zbilja dinamički malo brže ostvarivati korištenje sredstava odnosno, da smo kroz brže donošenje zakona i boljim, većim brojem zaposlenih ljudi mogli neke institucije brže staviti u funkciju i naravno, onda učiniti da one to, da daju bolji rezultat.

Zblja patimo od kroničnog nedostatka prostora i evo to riješavamo sad početkom gradnje ove kako se kaže, konstrukcije zgrade ali još uvijek ćemo se morati znači za neke velike institucije snalaziti, trenutno problem SIP-e i smještaj SIP-e je jedan od velikih problema i znači evo svih ostalih reformi koje će biti će ipak zahtijevati od nas puno veći angažman po pitanju poslovnog prostora. Hvala vam lijepa.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vama. Gospodin Gligorić, izvolite. Izvinjavam se, gospodin Vinko Zorić, jeste, jeste, izvolite gospodine Zoriću.

VINKO ZORIĆ

Gospodin Lagumdžija je kazao od prilike, na početku svog izlaganja da će biti karatak, i to je bio krivi navod.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ja, dobro. Ko je sliijedeći? Ja, gospodin Lagumdžija poslovnička,

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodine predsjedavajući, s obzirom da je ... imao primjedbu na nedostatak ovih tamo javljanja, zaista s obzirom da mi iz Vijeća minsitara dobijamo uvodne napomene kao da su ljudi s livade došli, a vi ste stručnjak za detektovanje livadića pa bih vas ja zamolio da obezbjedite da oni imaju ove mogućnosti da mogu da se javljaju na vrijeme, da nam ne daju uvodne napomene nakon što smo raspravu već počeli.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, hvala. Gospodin Beriz Belkić, ja se izvinjavam. On ima riječ, pa neka se pripremi gospodin Muhamed Moranjkić, tako meni piše ovde sada. Sekretar mi je, pa Gligorić, pa Novaković, tako mi je napisano ovde, pustite me da čitam kako piše.

BERIZ BELKIĆ

Mogu li ja?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Naravno da možete, izvolite.

BERIZ BELKIĆ

Hvala. Meni je jako žao što izvještaj Komisije za finansije i budžet je prilično štur pa bi se moglo po njemu zaključiti da nije vođena ozbiljna rasprava na komisiji, nego da je to rutinski vrlo brzo obrađeno i preporučeno ovom domu da ovaj dokument prihvatiti. Naravno, Komisija jeste preporučila da se Izvještaj prihvatiti ali mi smo imali mnogo ozbiljniju raspravu nego što u ovom izvještaju piše. Ja vjerujem da je to zbog kratkoće vremena jer smo jučer imali komisiju, da su neke stvari ispuštene, pa ću ja nešto o tome da kažem. Evo gledam, predsjednica je odsutna trenutno i nadam se da neće imati ništa protiv jer je i ona sama to mogla da kaže ovom domu.

Gospođa ministrica je pritisla dobro taster i po prilično nam široko objasnila šta piše u ovom izvještaju. Međutim, problemi i dalje ostaju. Dakle, mi smo na komisiji, ja i dalje mislim, ustvrdili da samo izvještavanje bilježi jednu vrstu napretka u samoj metodologiji sveobuhvatnosti itd. i daje nam nadu da će Ministarstvo trezora i finansija i u budućnosti ovaj proces usavršavati i da ćemo mi imati sve preglednije izvještaje koji će oslikavati stvarno stanje utroška novca. Dakle, to je jedna od konstatacija.

Također smo procijenili da vremenski rok u kojem se podnosi izvještaj iako on jeste dobrim, mislim da je 30.6. je li tako Ljerka rok, mi smo i tada poslanici Stranke za BiH, su imali primjedbe na taj rok. Jer, vidite sada je ministrica rekla da će koristiti izvještaj za 2004. za projekciju budžeta 2006. odnosno trogodišnji budžet koji će se pokušati projicirati. Daleko bi efikasnije i korisnije bilo kad bi smo mogli koristiti za kreaciju budžeta 2006. izvještaj za 2005. ili barem za 9 mjeseci 2005. Dakle, mi smo upozorili na te rokove i također smo mišljenja u Komisiji da bi u buduću trebalo sinhronizirati razmatranje Izvještaja o reviziji, Izvještaja o ostvarivanju budžeta pa čak, ne bi bilo loše kad bi smo mogli i neke izvještaje o radu, jer vješti poslanici kao što je gospodin Lagumdžija iskoriste Izvještaj finansijski i raspravljaju o radu institucija. Finansijski izvještaj jednostavno govori o činjenicama šta je potrošeno. On ne ocjenjuje je li ministarstvo to moglo se prije uspostaviti ili se nije moglo uspostaviti, on jednostavno konstatira činjenice, toliko potrošeno itd. I mi smo na Komisiji konstatirali da postoje nedopustivo veliki broj stavki, korisnika budžeta sa izuzetno niskim stepenom izvršenja budžeta odobrenog bez obrazloženja. I onda čovjek može da zaključuje da li su previše tražili, da li je loše planirano ili su, ili je u pitanju nerad, ili je štednja pod navodnicima je li.

Dalje, ovaj izvještaj i dalje govori, odnosno rezultati izvršenja itd. i dalje govore da je planiranje na neki način inercija i prenošenje nekih stečenih pozicija itd. bez ozbiljnih analiza funkcije. Šta je to što treba novca da se neka funkcija realizira. Nego, imali smo ove godine ovoliko, hajmo 5% gore itd.

Dakle, ja se nadam da sam ipak ovaj, uspio oslikati da smo mi na Komisiji za finansije i budžet vodili neku vrstu rasprave i ove konstatacije za koje sam ja rekao, mislio sam da će biti i neke preporuke za ovaj Predstavnički dom u smilu dakle da se rokovi skrate što je moguće više, da se sinhronizira razmatranje izvještaja sa izvještajima o reviziji, pa čak o izvještajima o radu, da se na jedan drugačiji način procjenjuje koliko je potrebno za neke institucije itd. ne od oka zaposlit ćemo, nećemo zapoliti itd. zaista na jedan ozbiljniji način i da dalje ja ostajem dakle, uz ove neke konstatacije koje sam rekao, na preporuci ovaj, da se ovaj izvještaj prihvati.

I gospođu Ljerka, predlagač ovog budžeta je Predsjedništvo, ovog izvještaja je Predsjedništvo. Dakle, vi ste danas izašli u ime Predsjedništva. Tako je, to ste trebali da kažete, naravno, naravno.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Vi ste završili gospodine Belkiću, hvala vam. Gospodin Mornjkić. Neka se pripremi gospodin Gligorić. Molim vas samo da ako može kraće diskusije, meni je žao što uvijek ovo ističem kad se gospodin Moranjkić javi, ovo se najmanje odnosi trenutno na njega ali ja bih zamolio kraće.

MUHAMED MORANJKIĆ

Dobro, na meni je uobičajeno, pa ja nemam, ja sam već oguglao na to, jeste. Hvala gospodine predsjedavajući. Gospodo, kolege poslanici, gospodo prisutni, čitajući ovaj izvještaj, mnogo moglo se mnogo šta zaključiti ali mi je ostalo i mnogo nešto nejasno. A to nejasno ne mogu da uklopim u ono što smatram da je normalno u realizaciji jednog budžeta. Pa ću samo u tom kontekstu da bih bio prema uputama kratak, zamoliti gospođu ministra, da mi razjasni i prokomentariše nekoliko u Izvjetšaju istaknutih podataka koji su upravo vezani za finansije a ne kako reče gospodin Belkić i rad određenih organa iako su oni malte ne nerazdvojni. Zamolio bih da mi se prokomentariše struktura ukupnih rashoda u 2004. godini. Posebno aludiram na tačku 3 koja nosi naziv programi posebne namjene koji su potrošili 17,5 miliona ili nepunih 8% budžeta zahvatili i u strukturi objašnjenja ih ja ne vidim.

Pod dva, strukturu tekućih izdataka i to u toj lepezi pod tačkom 8. unajmljivanje imovine i opreme, što zahvata 15, nešto miliona maraka, ili nepunih isto 8% od budžeta. S obzirom da posebno kod ove stavke, kruže određene priče po Sarajevu i po BiH, da unajmljivanje ove imovine ima jednu izuzetno sumnjivu pozadinu.

Dalje bih zamolio gospođu ministra da prokomentariše strukturu prihoda i to pod tačkom 3, vrijednost iznos 26 miliona a odnosi se na donacije, uz dodatna pitanja da kažete vaše mišljenje o budžetu jedne države koji se bazira sa nepunih 11% na milostinji i kako se to planira u budžetu za naredne periode, ta milostinja. Da li se to prije toga običu ti koji su potencijalni, pa pitaju hoćete li vi dati nama para i koliko, pa da mi to oprihodujemo u budžetu.

Dalje, s obzirom da je BiH vjerovatno za sada jedina država u svijetu, koja nema direktno svojih prihoda, kad će po vama Budžet ove države imati vlastite prihode i šta Vijeće ministara i vaše ministarstvo konkretno radi na tome da do toga što prije dođe?

To je nekoliko pitanja koja su mi ostala nejasna, da popunim sliku o ovom izvještaju realizacije Budžeta u 2004. godini. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala i vama. Nije bilo kratko. Gospodin Gligorić. Ja bih zamolio stvarno da skratite diskusije. Imamo puno tačaka dnevnog reda, trebamo završiti danas sjednicu, osim ako ne mislite da radimo i sutra i prekosutra, nije problem to nikakav, samo trebamo završiti sjednicu.

Izvolite, neka se pripremi gospodin Novaković.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Hvala vam gospodine predsjedavajući. S obzirom da je ovo izvršenje Budžeta, da su ovde evidentirani po stavkama jednostavno svi ovi prihodi i rashodi, da

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Kvorum je na ivici, molim službe da obavijeste poslanike da uđu u salu, počev od članova Kolegija pa onda ovde poslanika, inače ćemo prekinut sjednicu. Molim vas Ivo obavijestite poslanike da uđu u salu, izvinjavam se vama.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Hvala lijepa. Naravno, tu se postavlja i pitanje vođenja ukupne politike izvršne vlasti, no, ne želim ulaziti stvarno u te detalje i cijeneći ovo o čemu vi govorite da je u stvari mnogo toga rečeno i ja dijelim ovo mišljenje, ja bih ministrici već kad je tu, postavio samo pitanje s obzirom da ste u 2004.godini imali 22 miliona donatorskih sredstava, način kontrole i prećenja sredstava mi znamo sada kako se vrši u posljednjih par godina, nakon ovih kontrolnih organa koje smo uspostavili, ali možda jedan ovaj, osvrt usput, kakav je odnos prema donacijama u cjelini, s obzirom da to nije riješeno pitanje u BiH. I, ja na ovaj način završavam, hvala vam, kao doprinos,

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam što ste ispoštovali ovu moju preporuku.
Gospodin Novaković, izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Zahvaljujem se gospodine predsjedavajući, htio bih samo da podržim jedan prijedlog ovde koji je dao gospodin Belkić. Naime, mislim da je jako dobr prijedlog da zajedno sa ovim izvještajem idu još neki izvještaji jer bi smo onda izbjegli raspravu o radu pojedinih institucija. Naime, ovdje se radi o klasičnom izvještaju, dakle o izvršenju budžeta koji podrazumjeva informisanje poslanika o onom što je učinjeno. Dakle, o onome što je potrošeno. Ono što za nas treba biti važno i značajno, jeste da li su ove brojke tačne ili nisu tačne. Ako su ove brojke tačne, a ministar je rekao u uvodnom izlaganju da je to tako i ja nemam razloga da ne vjerujem da je tako, onda je to za mene kao poslanika dovoljno da ovaj izvještaj mogu usvojiti. Znači, govorim sad o ciframa. Ne govorim o tome da li je način raspolaganja sredstvima u prethodnoj godini bio dobar ili nije, to je jedno sasvim drugo pitanje. Ne govorim ni o zakonu jer to će utvrditi revizor i revizija. Znači, da li su sredstva trošena u skladu sa zakonom ili ne.

Ovo sam sve rekao zbog toga što zaista ne znam ni ja, čuo sam prijedlog da ne prihvatimo izvještaj. Dakle, ne prihvatiti izvještaj dakle, ne prihvatiti ono što je tačno. Znači ne usvojiti ono što je tačno daje meni za pravo da predložim a izmjenimo cifre kako nama odgovara pa da prihvatimo ono što je netačno, jer to mu ga dođe ista ozbiljnost i ovog mog prijedloga i onog maloprije koji sam rekao.

Dakle, ja ću podržati ovaj izvještaj zato što je on tačan. A da li su sredstva korištena namjenski ili ne, govorit ćemo kad budemo govorili o izvještaju o radu pojedinih ministarstava.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ja. Hvala vam lijepa. Da li još neko želi riječ? Ministar. Molim vas mistre, kratko i vi.

LJERKA MARIĆ

Što se tiče pitanja gospodina Moranjkića. Ako krenemo znači redom i govorimo o programima posebne namjene, možda sam ja malo i zbrkala pitanja ali nema veze. Znači, kad gledate od ove tabele po pojedinim korisnicima proračuna. Ako počnemo od prvog korisnika proračuna koji je ovdje Parlamentarna skupština. Znači to je iza ove tabele koja se odnosi na broj zaposlenih. Onda, kad pogledamo u strukturi, kad pogledate ove konta nema, ima konta ekonomski kod, znači idemo ovako gore, tekući izdaci, pa onda dole imamo tekući grantovi, kapitalni izdaci i pod IV rimsko, piše program posebne namjene. Uz svakog korisnika proračuna, većinom znači nema u svakog, skoro u svakog imate program posebne namjene i za Parlamentarnu skupštinu piše, klubovi poslanika parlamentarnih stranaka i to je pogrešno, to smo rekli ispraviti, teba ovih zastupnika i delegata, program evropske integracije i ostala međunarodna suradnja, adaptacija prostora itd. i to ukupnom iznosu znači kad saberete iznosi pet osamdesetdevet tisuća ili koliko već.

Dalje, Predsjedništvo ima program posebne namjene su o Ured u Hagu za ove oficire. Ministarstvo obrane, vojnodiplomatska znači svaki korisnik proračuna kad pogledate ove tabele, naći ćete program posebne namjene označen, namjenu i iznos sredstava, kad se to sabere to daje onaj broj tamo koji smo maloprije rekli 17 miliona ili koliko već posto. Znači u okviru svake pojedinačne tabele za korisnike proračuna.

Što se tiče, a mogu vam poslije pokazati ako hoće konkretno, nije važno. Što se tiče tekućih izdataka koji se odnose na zakupe, najveći dio tih troškova imamo po pitanju diplomatsko-konularnih predstavništava koja su vani, koja su jako skupa i onda taj iznos većinom znači, u najvećem dijelu troškovi su zbog MIP-a i imamo nešto malo zakupa u zemlji. Možemo ih rastaviti vama, specificirati koliko je MIP koliko je u zemlji ali znači oni se odnose zbilja na te ove objekte. Mi do sada nismo plaćali ni za SIP-u ovaj objekat tamo, sad bi trebali od 1.7. plaćati za zakup SUP-e u ovoj zgradi koju imamo. To je recimo sad jedna nova stavka koju imamo u financiranju vezano za zakupe.

Što se tiče donacija općenito. Vi ste vidjeli da ova tabela broj 1, kad se pogleda njena struktura, onda vidite kad se čita bilans prihoda po izvorima, tabela broj 1. Ona ima znači prenesene prihode, ima neporezni prihod, ima tekuće potpore ili donacije u novčanom obliku i onda piše. Pod jedan, donacija Vlade Grčke za objekat 3. Donacija UNHSR-a za Ministarstvo za ljudska prava. Donacija UNICEF-a, namjenska donacija Ombudsmen-a, Norveške za Parlament, donacija i da ne čitam do kraja, 22 znači ovdje imamo specificirano navedeno, ko je taj donator, evo sad, ko nam daje potporu i koje ministarstva implementira to i sve kroz sustav trezora, znači prolaze te stavke, tako da je to zbilja iznos koji ulazi u tu knjigu, troši se kroz tu knjigu transparentno. Glavnu knjigu trezora, na nju mislim. I znači, to je tako kako ovdje piše i jedina potpora proračunu je bilo tri tranše makro finansijske pomoći EU. Sad smo ove godine smo dobili zadnju treću tranšu, lani smo negdje oko 9 miliona dobili eur-a kao potporu.

Znači, što se tiče vlastitih prihoda za 2005. godinu, ja vas podsjećam da smo u međuvremenu donijeli nekoliko zakona koji se tiču prikupljanja indirektnih prihoda, indirektnih poreza na jedan zajednički račun, za državu i entitete. Država od nove godine ima izvorno prihode kroz poreze i u tom dijelu piše u okviru očekivanih prihoda za 2005. godinu, u našem proračunu koji smo usvojili za 2005. koliko je naših izvornih

prihoda, koliko je tam naših taksi, koliko je nekih drugih donacija i svega ostalog, ali to je 2005., financiranje u 2005. godini. Za četvrtu još uvijek su entiteti bili ti koji su financirali državu direktnim transferima. Od nove godine imamo vlastite prihode, od iduće nove godine ako Bog da, imamo novu vrstu poreznih prihoda, to je PDV i njegovom raspodjelom ćemo znači imati ponovo dijelom izvorne prihode koje dijelimo sa ostalim razinama. Znači to bi bilo to.

I, vezano za ove donacije, tačno je donacije rekla sam vam, znači ovaj odgovor, prijašnje godine su, obuhvat informacija je napravljen kroz ovaj projekat koji je rađen sa UNDP-em u bazi podataka od '96.godine postoje znači one donacije koje su oni tamo prikazali. Možemo govoriti o tome da li treba revizija, napraviti reviziju tih donacija na način kako je ta baza podataka složena. Uglavnom, mislimo da je najveći dio donacija obuhvaćen, da postoji u njihovom izvješću i da je on, na kraju krajeva potvrđen i od strane donatora. Jedini, jedna od najvećih donacija koja se trenutno implementira za ovu godinu, za 2005. u BiH je donacija koja se odnosi na Sud BiH vezan za ovo posebno odjeljenje i to je jedna ogromna donacija i na kraju je donacija koja bi išla dijelom za izgradnju zatvora na razini države. Znači, ovo su sad ovi neki veliki projekti koji bi bili na taj način napravljeni.

Za ovo drugo, morat ćemo se zaduživati kreditima, izgradnju infrastrukture, podizanje ovih ostalih kapaciteta će ipak biti krediti i grčka donacija izuzetno značajna, mi smo jako zahvalni Vladi Grčke države zbog donacije vezano za obnovu ove zgrade. Evo koja će se ako Bog da završiti za godinu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam lijepo gospođo ministrice. Evo ovaj, ja zaključujem raspravu. I, prelazimo naravno na izjašnjavanje o Izvješčaju o izvršenju Budžeta institucija BiH međunarodnih obaveza za 2004.godinu.

Pripremite se za glasanje, glasamo o Izvješčaju.

Glasajte sad.

- 24 za, 2 protiv, 2 suzdržana, dovoljna entitetska većina.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH usvojio Izvješčaj o izvršenju Budžeta institucija BiH međunarodnih obaveza BiH za 2004.godinu.

Prelazimo na sedmu tačku dnevnog reda, to je

Ad.7. Informacija o rezultatima primjene Zakona o dopunama Zakona o carinskoj tarifi BiH

Na 53. sjednici Predstavnički dom obavezao je Vijeće ministara da Domu dostavi informaciju o rezultatima primjene Zakona o dopunama Zakona o carinskoj tarifi. Postupajući po ovom zaključku Doma Vijeće ministra informaciju je dostavilo 21.aprila 2005.godine. Informaciju je razmatrala nadležna komisija ovog doma za vanjsku trgovinu i carine. Vi ste dobili izvješčaj Komisije, vidjeli ste da je Komisija

održala javnu araspravu imajući u vidu veliki interes za ovu problematiku. Komisija Domu predlaže da usvoji zaključke koji su sadržani u izvještaju u 15 tačaka.

Pozivam ministra da odmah dakle krenemo sa Ministrom za vanjsku trgovinu i ekonomske odnose sa inostranstvom, gospodina. Dobro, prije ministra dakle riječ ima predsjednik Komisije, nakon toga ministar, pa izvolite dalje.

PETAR KUNIĆ

Hvala predsjedavajući. Ja ću biti vrlo kratak. Dakle, Komisija je razmotrila ovu analizu efekata primjene Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o crinskoj tarifi, kojim su otvorene kvote za uvoz određenih količina mesa bez plaćanja carine.

Ovo pitanje, izazvalo je veliku pažnju u javnosti. To je razlog što je Komisija održala javnu raspravu i na javnu raspravu pozvala mjerodavne faktore tako da kažem, koji su iskazivali i npravno po prirodni stvari imaju interesa da se uključe u ovu raspravu. Na bazi održane rasprave, Komisija je držeći se isključivo analize primjene Zakona i njegovih efekata zaključila kako vidite, da prezentira ovom domu sledeće zaključke. Ja ću ih nastojati skraćeno da prepričam, da dam naglaske na neka pitanja.

Komisije je ocijenila da se izmjene Zakona ne zasnivaju na dovoljnoj komunikaciji sa mjerodavnim projektima, mjerodavnim subjektima pardon, sa odgovarajućim brojem udruženja, sa Privrednom komorom i drugim. Jedina relacija koju je prilikom donošenja ovih izmjena i dopuna zakona nadležno ministarstvo održavalo, to je Udruženje poljoprivrednika BiH.

Jednom temeljnijom analizom vidi se da Zakon, dakle Zakon o izmjenama i dopunama Zakona favorizuje određene mesoprerađivačke kapacitete, čija djelatnost se svodi na uvoz rečeno, jeftinog mesa, oslobođeno od carinskih i drugih dažbina. Umjesto da je glavni cilj naravno, izmjene ovog zakona, stimulisanje domaće proizvodnje, imamo stimulisanje uvoza. Dakle, rezultati su mogu se cijeliti u stimulisanju izvoza.

Komisija u tom smislu predlaže naravno, u cilju intenzivnijeg, za intenzivniji i progresivniji razvoj primarne proizvodnje, potrebno je da se prioriteto uvedu količinski kontigenti slobodnog uvoza te ukinu carine i prelevmani svim farmerima koji ispunjavaju veterinarsko-sanitarne uslove za tarifne brojeve koji su navedeni u ovom izvještaju. Da se ukinu tarifne kvote za uvoz bez plaćanja carine, za neke proizvode, evo navedeni su, šunke itd. zatim Komisija predlaže da se značajne količine odnosno Komisija je konstatovala da se značajne količine mesa bez plaćanja carine ne idu na preradu, već se direktno prodaju na tržištu. Komisija je također stala na stanovište da je Zakon u dobroj mjeri neprecizan, posebno u pogledu omjera korištenja uvoznih kvota, pa neki mesoprerađivači nisu otkupljivali meso od domaćih proizvođača.

Sve u svemu, može se konstatovati da Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj tarifi, nije stimulativan za domaće proizvođače. S toga se traži od Uprave za indirektno oporezivanje da odgovornije vrši kontrolu primjene zakona.

Zatim se na kraju, da zaključim, zahtjeva od Savjeta ministara BiH da pokrene inicijativu i ubrza aktivnosti na donošenju nogo zakona o carinskoj tarifi koji mora biti u funkciji zaštite domaće proizvodnje.

Također, Komisija konstatuje, odnosno traži da Parlament donese zaključak da se ubrza implementacija Zakona o veterinarstvu i pravilima o identifikovanju životina u BiH, traži se od kancelarije nadležne naravno, za veterinarstvo da o ovim aktivnostima u najkraćem roku izvjesti Predstavnički dom.

Prema tome, zaključci su mislim, dosta precizno definisani. Vide se rezultati, vidi se favorizovanje određenih mesoprerađivača na štetu proizvođača. Dakle, osnovni zaključak, da ovaj zakon o izmjenama i dopunama Zakona ne stimulise domaću proizvodnju, što je od vitalnog značaja u ovom trenutku za BiH. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu Kuniću, predsjedatelju Komisije za vanjsku trgovinu i carine.

Rieč ima ministar za vanjsku trgovinu, gospodin i ekonomske odnose, gospodin Doko, izvolite.

DRAGAN DOKO

Hvala gospodine predsjedatelju, uvaženi zastupnici, ja ovom prilikom dakle, neću davati uvodnju riječ, obzirom da smo mi dali ovaj materijal polazni, informaciju Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, koja je usvojena na Vijeću ministara.

Ja ću sada dati svoj osvrt vezano na 16 zaključaka Komisije dakle, koje smo dobili evo u prilogu i koje smo imali priliku sada čuti i mogao bih krenuti od jednog do drugog zaključka, ali u samom startu želim komentirati da ovde ima jako puno zaključaka koji su kontradiktorni je li. Dalje možemo reći da su izlistane neke ocjene za koje nema dovoljno argumentacije.

Prvi zaključak dakle, gdje se kaže da u samoj fazi pripreme i rasprave u nadležnim udruženjima se kaže, da nije bilo dovoljno aktivnosti u smislu angažiranja ili vođenja razgovora sa udruženjima, grupacijama itd., žele reći da upravo sa Udruženjem poljoprivrednika i ono ću reći u BiH, je vrlo bitno jer to nije Udruženje poljoprivrednika BiH, mi nismo imali nikakvu komunikaciju.

Dakle, sa tim predstavnicima jednsotavno, prilikom izrade ovih zakona, mi nismo komunicirali. Bilo je sastanaka, na tim sastancima su djelovali predsjednici entitetskih grupacija, udruženja proizvođača, peradara, farmera, oni se tako zovu. Mi nismo mogli odlučivati o tomu tko će biti naš sugovornik, jer ne možemo birati između njih, jednostavno svi oni koji su željeli sudjelovati, imali su otvoren pristup i otvorena vrata. Tako da je tu bio uključen i sindikat, ja znam Gradski sindikat da je također poljoprivrednih proizvođača bio uključen u donošenje ovih prijedloga ovog zakona. A sama činjenica da je ovaj prijedlog zakona tri puta dolazio pred ovaj parlament, jednako kao i u stvari ne pred Dom naroda je, govori dovoljno da je bilo mnogo vremena i mnogo prilike za reći svoje mišljenje i stajalište o ovom zakonu.

Mi smo imali već jedno iskustvo dakle, prije predlaganja ovog zakona i to iskustvo se temeljilo na odlukama. Ranije, u prošlosti uvijek su se donosile odluke kada

su ovakvi problemi u pitanju. Ovo je prvi put dakle da je ministarstvo i Vijeće ministara predložilo izmjenu zakona i dopunu Zakona o carinskoj tarifi, jer je to dakle, materija koja je regulirana zakonom i sve izmjene se trebaju regulirati dakle putem izmjena zakona i naravno, pretpostavlja u parlamentarnu proceduru.

U tom smislu, prilikom predlaganja ovih rješenja, vodili smo računa o tomu da ipak ugradimo neke sigurnosne mehanizme, da bi smo upravo izbjegli sve negativne posljedice jer namjera je bila, apsolutno dakle, da se podrži proizvodnja u skladu sa svim zaključcima koji su ranije doneseni i na ovom parlamentu. Mi nismo dakle, u samoj toj početnoj fazi mogli osigurati omjere u smislu koliko će u ovim mjerama i ovim pogodnostima ako možemo tako reći, naravno participirati proizvođači a koliko primarni poljoprivredni proizvođači a koliko prerađivači, pa smo s toga mi uveli ovu klauzulu za razliku od onih ranijih odluka obveznog otkupa.

Ja ću vas podsjetiti da ranije nije uopće bio predviđen obvezni otkup. Da bi smo izbjegli sve moguće nepravilnosti u smislu izbjegavanja zakona i ispunjavanja obveza poslije kojim se naravno stiče pravo za bezcarinski uvoz, mi smo tražili da se prezentira vrlo jasna dokumentacija. Dakle, riječ je bila o fakturi, nakon toga imali smo konsultacije vezano za to, da nije faktura jedini dokument koji se javlja dakle u ovakvim aktivnostima, jer ima poljoprivrednih proizvođača koji nisu registrirani, pa se onda to regulira putem otkupnih blokova. Prihvatili smo takvu sugestiju ali smo izričito tražili da sve transakcije dakle, financijske transakcije se odvijaju žuiralno. Da uopće dakle, gotovinsko kolo prometa u smislu je li, isplate iz blagajne određenog prerađivača, ne bi mogao biti validna dokumentacija za korištenje ovih kvota. Ni to dakle nije bilo sve što smo učinili, nego smo na kraju pak tražili jednu garanciju, a mislili smo i to se pokazalo ispravnim da je bankovna garancija najsigurniji instrument osiguranja plaćanja. U ovom slučaju, carinskih obveza i su slučaju da je uprava znači, za neizravno oporezivanje kao organ nadležnosti za provedbu ovog zakona, utvrdila neke nepravilnosti u smislu nepostojanja određene dokumentacije, tada je imala mogućnost da u roku od 4 mjeseca, koji je bio rok, da aplikant svu potrebnu dokumentaciju u smislu pravilnog korištenja dakle, ovih proizvoda o kojim govorimo, onda nakon toga Uprava za neizravno oporezivanje donosi odluku da li će tu garanciju protestirati kod banke ili će je jednostavno dakle vratiti onome tko je položio tu garanciju.

Mi smo se obratili naravno i Upravi, najviše s ciljem da bi smo dobili izravno dakle od nadležne institucije informaciju o tomu da li su uočene određene nepravilnosti jer je bilo jako puno evo, i naslova u medijima, bilo je raznih izjava ... o tomu da se ovaj zakon izvrđava na način da se ova dokumentacija ili falsificira ili da se na istu dakle, jednu dokumentaciju, jednu fakturu, jednu platu više puta podnosi zahtjev, pa se onda ostvaruje ovo pravo na bezcarinski uvoz. Uprava za neizravno oporezivanje nije potvrdila dakle, da su se takve aktivnosti događale i mi dakle imamo tu informaciju izravno od Uprave za neizravno oporezivanje.

Što se tiče, evo ipak sve to duže traje, ovog trećeg zaključka, da Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa u toku pripreme ostvarilo, da to sam već rekao. Zakon u osnovi, neravnopravno tretira proizvođače i prerađivače. Dakle, to je ono možda što je i najviše diskusije ovaj, bilo prilikom i predlaganja ovog zakona.

Jednostavno, u samom startu je bilo teško dogovoriti kako će ili koliko će taj kolač u smislu bezcarinskog uvoza biti i kako će biti raspoređen na primarno poljoprivrednog proizvođača i prerađivača.

Odluka je bila da to ipak tržište rezlira. Osnovni razlog zbog čega smo mi uveli ove mjere su bile velike količine mesa na zalihama i vi se sjećate onih naslova od ne znam, tri tisuće tona jedne vrste mesa, pilećeg mesa koje smo imali u zalihama, onda smo imali ne znam goveda koja su se bacala u Savu ili netko ih je gurao već, ne znam. Pa smo imali svinja ne znam koliki broj. Istina, te informacije mi nismo mogli provjeriti jer nadležna ministarstva u ovom slučaju ministarstva poljoprivrede, entitetska ministarstva, dakle nisu previše aktivno sudjelovala u ovom smislu osim što su podržala ove aktivnosti da se ovakve odluke ipak donesu, ali su u suštini bježali od ovog problema.

Kakva je situacija nakon toga bila u smislu cijene. Mi ne znamo osim, što smo dobili informaciju neslužbeni, ja nisam htio da sa takvom vrstom informacijom izlaziti pred ovaj parlament jer sam siguran da je tu bilo više cijena. Nije uvijek bila ista cijena za živu mjeru goveda ili u jednom regionu ili u različitom periodu, tako da nismo željeli sa takvim informacijama izlaziti ali sigurno sa je stimulativno djelovalo na prvo, interes za otkupom a drugo, i na visinu otkupne cijene. Jer, ukoliko prerađivač želi ostvariti ove povlastice, on mora otkupiti i to od odmaćeg proizvođača. Bilo je malo poteškoća kod toga da se definira što je to domaća poljoprivredna proizvodnja i što je to domaći proizvođač. A to je opet ono, što je vezano za pan evropska pravila porijekla. Pa, u tim pravilima se vrlo jasno kaže da kada su u pitanju životinje, evo to tako je definirano moraju biti originalno uzgojene u BiH i onda, na taj način se stiče taj preferencijalni status i mogu se ostvarivati ova prava. Tako da ovaj zaključak komisije, da se ostvario ekstra profit, mi možemo reći da je ova odluka pogodovala sigurno prerađivačima. Ali, isto tako je pogodovala i primarnim poljoprivrednim proizvođačima. Kakav je tu omjer, ne mogu tvrditi, ne mogu ulaziti u analizu. Mislim da ne može nitko, jer vrlo teško je napraviti jednu takvu analizu. Trebalo bi jako puno informacija, analitike, otkupa, od svakog pojedinačnog proizvođača da bi se onda u konačnici dakle, utvrdio. Sigurni smo da je pogodovalo i jednim i drugim.

Možda, činjenica da su ovi prerađivači bliže vatri, uvjetno rečeno je li, ti su koji ostvaruju to pravo, možda daje za pravo onima koji misle da su oni zadržali veći dio kolača. Ali, u svakom slučaju ne mislimo da se radi o ekstra profitu, naročito iz razloga što se kaže da je ipak ovakva jedna odluka sigurno imala za posljedicu povećanje uvoza ovih sirovina. I, sigurno da nije bilo izmjene i dopune ovog zakona, da uvoz u tim količinama se ne bi ostvario u BiH i onda, s tog aspekta sigurno da ne bi ovi izgubljeni prihodi bili u ovoj mjeri, kako su prezentirani u ovoj informaciji, jer jednostavno ne bi bilo interesa za takvom vrstom proizvodnje.

Činjenica je i to je sigurno nesporno da je ovakav uvoz imao za rezultat povećanje dakle proizvodnje, a onda, samim tim i smanjenje uvoza gotovih proizvoda. E, sad se mi trebamo opredjeliti što je nama interes. Da li da smanjujemo uvoz gotovih proizvoda, ili sirovine. Ako razmišljamo dakle alternativno o te dvije varijante jer jesu, onda sam uvijek bliže ovoj varijanti da mi stimuliramo uvoz sirovine a da destimuliramo uvoz gotovog proizvoda i da povećavamo udio vlastitog rada u našim proizvodima.

Što se tiče podzakonskih akata, uvjeti za uvoz mesa su precizirani. Mi smo donijeli odluku, Vijeće ministara je donijelo odluku i Uprava za neizravno oporezivanje je postupala po toj odluci i sigurno da ovaj zaključak 5, umjesto da stimulira domaću proizvodnju, ovaj bezcarinski režim dodatno stimulira i potiče uvoz. Ne može stajati, u onakom obliku kako ovde stoji, jednostavno destimulira uvoz gotovog proizvoda i s tim se slažemo, ali stimulirao je uvoz sirovine, i na takav način znači treba ući u analitiku kada je u pitanju zaključak broj 5 Komisije.

Za intenzivniji i progresivniji razvoj, evo vidite zaključak broj 6, sada se od jednom Komisija opredjeljuje za to da evo, tarifne kvote proširimo na još određene grupe ne proizvoda, nego vrste znači životinja, junadi, junice ne tovljene i mesnate pasmine prasadi, što onda ja jednostavno mogu zaključiti da zaključak broj 6 daje za pravo ministarstvu i Vijeću ministara a jednako tako i Parlamentu, da sve ovo što je učinio kada su u pitanju tarifne kvote, evo treba proširiti na ove grupe proizvoda i na takav način opet stimulirati domaću proizvodnju, jer moramo voditi računa o tome da su ovo sve sirovinske, znači sirovine, sirovinska baza za daljnju preradu.

Ja se isto tako slažem da bi možda bolje bilo umjesto mesa uvoziti živu stoku ili, ovo je stoka za rasplod, to ovdje i stoji ili možda dalje ići u tom vertikalnom lancu pa doći do prve faze praktično da se u BiH stčni fond ojača u dovoljnoj mjeri i da praktično imamo onda veliku sirovinsku bazu i po tom osnovu onda imamo i pravo korštenja preferencijalnih tretmana prema zemljama EU i državama s kojima smo potpisali ugovore o slobodnoj trgovini.

Nakon ovoga, zaključak broj 7, nemam ništa protiv ukoliko Komisija ili Parlament zaključi da neki od ovih grupa proizvoda nisu se trebali naći na ovom popisu, kao što je ovde rečeno za šunke i komade od njih, i za meso bez kosti, obzirom, ovde je argumentacija takva da s ekaže da je samo jedna kompanija, evo konkretno MIMO u ovom slučaju iskoristila 95% ovih količina. Ukoliko Komisija i Parlament zaključi kao što je predloženo je li, u ovom tekstu, mi nemamo dakle ništa protiv da to tako se izmjeni i u zakonu.

Ovde se spominju informacije vanjskotrgovinske komore, vezano za meso, ja mogu reći da smo imali isto puno kontakta i sa predstavnicima vanjskotrgovinske komore, koji su prije nego što je dakle, ova odluka i donesena, ovaj zakon izmjenjen u Parlamentu, sudjelovali u implementaciji jedne odluke Vijeća ministara. I upravo kod te odluke je primjećeno da se išlo na ono, kaže se na povjerenje, ili na dođem ti, je li, prvo je bio odobren uvoz, a nakon toga se trebalo onda otkupiti određena količina. Takva odluka upravo evo, koju je predložila vajs kotrgovinska komora i gdje ona izravno sudjelovala, se kasnije pokazalo da nije ispoštovana, da one količine koje su bile ugovorene, dakle između mesoprerađivača i proizvođača primarnih u okviru vanjskotrgovinske komore, znači pod pokroviteljstvom, kasnije nisu realizirane.

Što se tiče tvrdnje da su ovdje evo, kaže se broj 9, značajne količine mesa, pazite sve su ovo ocjene koje su date paušalno je li, i bez nekih dokaza, mi smo kažem provjerili te navode kod uprave, nisu išle u preradu, nego da su se direktno prodale na tržištu. Mi stvarno nemamo takvih informacija, nemamo takvih spoznaja, ukoliko netko raspolaže tim informacijama, bilo da je riječ o komisiji, zastupnicima, građanima, postoje institucije koje mogu provjeriti te podatke ali moje mišljenje, moj dojam da ti proizvodi koji su se uvozili jednostavno i nisu se mogli naći evo u krajnoj potrošnji ili

na tržištu jer se radi ipak o proizvodima ove je rečeno, sumnjivog kvaliteta ili neću reći jestivim otpadcima ali proizvodima koji se koriste kao sirovina u prerađivačkoj industriji. I to je činjenica, svugdje u svijetu. Nemojte misliti da postoji razlika velika ili bitna između ovog proizvoda koji je u BiH i onog proizvoda koji mi uvozimo, gotovog proizvoda, bilo da je riječ o salam, hrenovci, oni, svi ti proizvođači koriste istu sirovinu jer se tu podrazumeva ta masovna proizvodnja i vrlo teško mogu zamisliti da se pileće meso u bloku, može iskoristiti negdje u maloprodaji, u trgovini ili da se može ne znam, but ovakav kakav je zaleđeni, plasirati kroz mesnicu. Tako da nismo imali tih informacija niti smo dobili potvrdu sa tržišta da su se pojavili neki poremećaji u ovom dijelu. Da je toga bilo, sigurno bi se pojavili određeni poremećaji na tržištu.

Zbog nedovoljne preciznosti samog zakona, opet se ovde kaže da je omogućena potpuna zloupotreba propisanih omjera. Pazite, omjeri su vrlo precizno propisani. Jedan na prema tri, to su znamenke i tu se ne može ništa drukčije uraditi nego da se upravo učini prema tim uputstvima. Možda smo dopuštam, pogriješili jer nismo imali nikakvo iskustvo, radi se o izmjeni zakona koji smo prvi put usvojili i vjerovatno da tu postoji mogućnost za neku korekciju. Ovde se predlaže da se ide sa prijedlogom, samo sa goveđim mesom. Jedan kilogram žive vage na prema jedan kilogram uvezenog mesa. Ukoliko Parlament zaključi tako, bilo da je riječ i o drugim omjerima, mi ćemo to ispoštovati, to je ono što je sastavni dio zakona. Činjenica je da u zakonu samom piše da i Vijeće ministara može intervenirati kada su u pitanju omjeri, ali ja želim ovde reći da Vijeće ministara nije pravilo dakle, nikakve intervencije u tom smislu jer smo evo, htjeli sačekati i saslušati mišljenje Parlamenta. Pa, ukoliko se zaključi da se tu intervenira u bilo kojem smjeru, mi smo suglasni sa tim mišljenjem.

Što se tiče dalje, ovdje stavke 11, da se moraju podneti jasni dokazi, opet se kaže ono vezano da je ministarstvo, pazite, ovo je stvarno, meni je žao što se ovakav tekst nalazi u ovakvoj formi, što dolazi pred Parlament i što ga je Komisija usvojila, vanjske trgovine, uvezene kvote odobravalo uz obećanje. Ja mogu odgovorno tvrditi da mi nismo primali nikakva obećanja od ovih uvoznika. Mi smo primali prema zakonu predviđene znači dokumente a možda je tu bilo riječi u izjavama, jer su izjave i predviđene zakonom da se daju, jer mesoprerađivači su morali dati izjavu da će koristiti ove sirovine u preradi, a ne za plasman na tržištu. Ako se te izjave smatraju obećanjima, onda slažem se s tim, ali ovde mislim da je nakon toga rečeno da predstavlja drastično kršenje zakona, ja bih volio da se to promijeni, mislim da ne stoji takva jedna ocjena, da se radi o drastičnom kršenju zakona. Ukoliko ima takvih pojava, rekao sam način i postupak kako treba reagirati na takve aktivnosti. Mi ćemo podržati i sudjelovati u svemu tom.

Evo, ja sam dobio malu sugestiju da malo ovaj, i skratim svoje obraćanje. Vjerovatno će biti diskusija, evo, malo ću dati, ipak stanke jer bojim se da ćete malo ovaj, s manje ozornosti slušati moje izlaganje. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepo. Predsjedavajući Vijeća ministara gospodin Terzić je tražio riječ, ima riječ, izvolite.

ADMAN TERZIĆ

Poštovani predsjednice i članovi Kolegija, dame i gospodo zastupnici, ja sam tražio riječ, da bih prokomentarisao zaključke koje je Komisija predložila nakon javne rasprve i nakon analize materijala koje je dostavilo Ministarstvo vanjske trgovine a koje je bilo obaveza po zaključcima na sjednici kada se raspravljalo o samom Zakonu o izmjenama Zakona o carinskim tarifama.

Moram da kažem, da evo nakon 2,5 možda 3 mjeseca, iako smo bili optuživani i od pojedinih članova Parlamenta da smo prkršili zakon, da nismo poslali informaciju, znači nakon 2,5 – 3 mjeseca, mi je drago da danas razgovaramo o ovoj informaciji.

Ja ću se osvrnuti na pojedinačno svaki zaključak koji je Komisija uradila i moram priznati da odmah u početku mogu reći da je zadivljujuće koliko je energije Komisija potrošila pripremajući, pa je li to problem da ja sad iznesem, ponovo dolazimo u isti problem. Kad ništa ne kažem, onda je problem što ne kažem, a kad hoću da kažem, onda.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas lijepo, molim vas kolege, malo pažnje. Predsjedavajući Vijeća ministara je dobio riječ i omogućite mu da iznese svoju diskusiju.

Gospodine Terziću, nastavite.

ADNAN TERZIĆ

Hvala, evo ja ću ovim završiti pa ću tražiti kasnije riječ, dok čujemo šta imaju reći zastupnici.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Beriz Belkić, odnosno Dušanka Majkić je tražila riječ prije toga, ima, ima.

DUŠANKA MAJKIĆ

Poštovane kolegice i kolege, poštovani članovi Savjeta ministara,

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Kod mene ne piše, evo dođite da vidite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Vjerujem, ali evo kod mene piše zahtjev uvažen, elektronski.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Neko vas je ubacio u vezu moj Lagumdžija. Prekida nam neko vezu, izvolite gospođu Majkić.

DUŠANKA MAJKIĆ

Malo kad, evo imamo priliku danas već drugi dokument, koji izaziva silnu polemiku i to ne samo silnu polemiku unutar Parlamenta, ovog parlamenta nego i silnu polemiku u javnosti.

Komisija svoj rad može da pravda na taj način što on nije odraz proizvoljne volje i nedovoljne informisanosti pojedinih članova Komisije, nego je to odraz jedne javne rasprave koja je ovde trajala, na koju su pozvane sve meritorne institucije, znači 20-tak institucija ove zemlje, od koje svaka nosi određen značaj u ovoj oblasti o kojoj je riječ, a i određeni stručnjaci koji su mogli da daju svoju riječ. Dakle, na jednom mjestu i mnogi od njih su konstatovali tom prilikom da je to prva šansa da mogu na ovu temu da govore. Da nisu imali priliku o tome da govore ni sa nadležnim ministarstvom niti su imali priliku da o tome razgovaraju pred usvajanje zakona o dopunama Zakona o carinskoj tarifi u ovom parlamentu.

Koliko je dilema to izazvalo, vi se sigurno sjećate da je nekoliko puta ova tema dolazila i vraćana sa Parlamenta. Znači u startu su poslanici osjetili da tu nešto nije u redu i da pitanja odluke treba vezati za izvještaj komisije, za izvještaj Savjeta ministara kako se to odvija zaista na terenu. Dakle, toliko o tome ko su ljudi koji su bili učesnici. Svi su konstatovali da je zakon donesen bez dovoljno pripreme i adekvatne rasprave i da u njega nisu bila uključena sva udruženja koja su mogla dati svoj doprinos. Ali nije to najstrašnije. Da li je ovaj parlament, ja postavljam pitanje, donio ove dopune zakona samo zbog četiri preduzeća u BiH, koji su i realizovali 85% ukupnih kvota? Ako Parlament kaže, jeste, i ta četiri preduzeća, zbog njih su donešene mjere, onda uredu, a od tih četiri preduzeća, jedno sa 70% ukupnog uvoza. Jesmo li zbog njega donjeli ove mjere? Nije, i to nije najstrašnije. Kako je moguće na pitanje koje smo nekoliko puta postavljali, kako je moguće da šunke i komadi od njih, sušene ili dimljene, odnosno meso bez kosti, svinjski kare, sušeno ili dimljeno, koje nema nikakve dalje prerade, kako je moguće da se to u te dve kvote uvozilo bez carine, kad se na njima ništa ne doraduje, prepakuju se, zalijepi se etiketa proizvođača i šalju se u prodavnice. Kako je moguće bilo da one budu bez carine i kako je moguće da 95% ukupnog uvoza, uveze samo firma Lijanović? Jesu li ove dve kvote uvedene zbog njih?

Prtema informaciji Spoljno-trgovinske komore, dakle ne govorim neku nevladinu organizaciju, nego zvaničnu ustanovu. Cijena smrznutog mesa koje se uvozi, vidjeli ste 1,14 maraka. Dakle, jestivi otpaci, dakle kobasice, viršle, paštete i ostalo koje jedemo, su jestivi otpaci. To je uvoz mesa bez carine.

Drugo, na informaciju ministra da nema saznanja o tome da tako uvezeno smrznuto meso ide direktno u prodavnice, ja ću ga pozvati a to su mene uputili, nisam otišla da provjerim, ali su ljudi koji su sjedili na to j diskusiji, rekli da piše velikim slovima u Merkatoru, meso iz uvoza i prodaje se jako jeftino, kilogram mesa ne znam, 2,5 marke. Dakle, to su ljudi koji su imali priliku to da vide.

Kakvi su omjeri molim vas, kakvi su omjeri za uvoz? Za jedno goveče omjer je 3. Znači za jedno goveče sa kostima, uvozi se tri, uvozi se znači odnos 1:6, 6 odnos je znači 1.800 na 600 kilograma težine govečeta, uvozi se 1.800 kilograma iskoštenog mesa. Dakle, nije omjer 1:3, nego 1:6.

Što se tiče ovog dokumenta Uprave za indirektno oporezivanje, da li su ili nisu otkupljivali, predstavnik Uprave nam je rekao da je bio zaprepašten na koji način je sve

ovo dovedeno u red, kako je to sve izvedeno i da Uprava za indirektno oporezivanje nije imala priliku da kaže svoj stav uopšte o ovome i da se apsolutno ne slaže da ovo ovako ide, da ne postoji standard i način na koji se ovo može kvalitetno kontrolisati.

Ostavili smo poljoprivrednike bez junadi za tov. Zamislite molim vas, junad za tov smo ograničili uvoz, ostavili prazne štale, a uvozimo meso. I to sa sve strane, ljudi govore, dajte nam da proizvodimo. U posljednjih 10 mjeseci, nije otvorena ni jedna nova farma na kojoj bi se gajile životinje. Dakle, nemamo, ukinuli smo repro bazu u BiH.

Dakle, ja smatram da je došlo do zloupotrebe propisanih mjera, smatram da kontrola nije vršena na odgovarajući način i da termin uz obećanje ili neki drugi je i relevantan, kad se zna šta je urađeno, smatram da uvoz 4 puta godišnje, je bez presedana. Ali komisija je išla da napravi nekakav odnos koji neće zabraniti apsolutno uvoz mesa, pa smo rekli hajde da dozvolimo da bude dva puta, s tim

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ja bih molio samo da skratimo diskusije. Već ste probili uobičajeno vrijeme preko 10 minuta. Ja vas molim privodite diskusiju kraju.

DUŠANKA MAJKIĆ

Evo završavam, predsjedavajući, mislim da je ovo suviše važna tema i ako mislite da ne treba govoriti, ja ću prestati ovog momenta.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ne, ne trebate prestati, nego ja vas samo molim, da ako možete ubrzate.

DUŠANKA MAJKIĆ

Dakle, završavam, mislim da kvote ne bi trebale da se više održavaju od dva puta godišnje, nikako četiri puta i nikako bez odobrenja ovog parlamenta. A što se tiče Zakona o veterinarstvu, i Pravilnika o identifikaciji životinja, ja sam u nekoliko navrata postavljala poslovnička pitanja. Pitala sam dokle se došlo s obilježavanjem, jer svi kažu nema životinja. Kad kažem, kako možemo da dođemo do stvarnog podatka, ne možete, nije ured završio svoj posao. Nikada nisam dobila odgovor na ta pitanja i zato smatram da oni imaju svoju odgovornost također u ovom materijalu. E, hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam lijepo. Ovako dakle, za sada imamo prijavljene, Novaković, Palavrić, Belkić, Lagumdžija, Avdić, Moranjkić. Evo ovo je redosljed dakle, a mi smo na sedmoj tački dnevnog reda. Ja bih vas zamolio zaista, ako možete da skratite diskusije na pet, evo Hazim Felić, na pet minuta. Za pet minuta možete kazati zaista ono što mislite i da na taj način nastavimo dalje sa radom.

Gospodin Novaković, izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući, evo, nek nije samo pred izlaganje Moranjkica, znači ovo upozorenje da kolega zna znači da evo može i. Ja ću se uklopiti u ovih pet minuta i moram da kažem da sam nekoliko puta pročitao, prvo izvještaj komisije, pokušavajući da nađem šta se ovdje odnosi na rezultate implementacije zakona o dopunama Zakona o carinskoj tarifi. Ja sam došao do zaključka da se radi o izvještaju o rezultatima rasprave na okruglom stolu. Ustvari, ovaj materijal tako treba da glasi. Dakle, izvještaj o rezultatima rasprave sa okruglog stola jer pola voih tačaka se ne odnosi na izvještaj, sem ako nije komisija imala neki drugi izvještaj a ne ovaj koji ja imam, koji je pod brojem 010223439/05 od 21.4. Dakle, ja imam taj izvještaj. Ne znam koji je komisija imala ali ako raspravljamo o istom izvještaju, onda ne znam na osnovu čega je komisija izvukla niz zaključaka. Ja naravno nemam namjeru da pruzmem ulogu komisije. Ali, zaista komisija je trebala se isključivo, kao što je i sama rekla u startu, da se njihovi zaključci odnose isključivo na analizu efekata primjene, a u stvari se ne odnosi. I ja bih zaista volio da je komisija uspjela to svesti u nekoliko zaključaka i da ovu raspravu koju sada vodimo, svedemo na to pitanje, a ne na pitanje kako je došlo do zakona, ne na pitanje po uvjerenju mnogih iznesene su tvrdnje, ekstremno visok profit se ostvaruje, valjda ga nećemo mi smanjivati ili ćemo povećavati uvozne cijene ili narediti ovima da smanje cijene mesa, odnosno prerađevina itd.

Ja moram reći da iz oviz zaključaka, ja nisam mogao steći dojam zaista, da li je ovaj zakon koji smo mi ovdje donjeli, dao ili nije dao efekte. Ja moram reći da demantujem moju uvaženu koleginicu Majkić, da nije ni jedna farma napravljena. Apsolutno netačna tvrdnja. Samo u mojoj opštini, dakle u Opštini Prnjavor, je zadnjih, evo uzeću godinu dana a ne vežem je dakle samo za primjenu ovog zakona, napravljeno desetak novih farmi pilića, i ona sada ima preko 50 farmi pilića. Znači jedna opština. Da je ovo dalo efekte i da je nekoliko farmi svinja napravljeno u zadnjih nekoliko mjeseci, a to se direktno odnosi na posljedice primjene ovih tarifnih stopa, jer je cijena, dakle cijena svinjskog mesa žive vage sa 2,20 porasla na skoro 3 marke, a valjda ovi koji kupuju to, mi koji to trošimo, valjda onda ovaj kupujemo pa znamo kolika je cijena.

Dakle, ne bi se moglo reći da je sve ovo što je ovde rečeno, potkivano nekim ozbiljnim podacima. To je skup primjedbi učesnika okruglog stola i ja to shvatam i ja to poštujem. Dakle, to je tako. Ono što je za mene kao poslanika važno jeste da li su podaci koje je ovde podnelo ministarstvo, tačno ili nisu. Ja bih molio ministra da potpuno jasno i odgovorno kaže da li su podaci iz njegove informacije tačni ili nisu. Ako su tačni, dakle ako su tačni, onda molim komisiju da kaže o kojoj je ona informaciji raspravljala.

Drugo, zaista pitanja tipa da li je zakon donešen zbog petiri prerađivača. Evo ja pitam da li je neko ko je tražio dozvolu, odbijen a ispunjavao uslove. Evo postavite takvo pitanje. Mi imamo peh u RS što nemamo prerađivača, znači nemamo dovoljno prerađivača mesa. I to je zaista peh. Dakle, ljudi se nisu razvili, nismo razvili tu vrstu proizvodnje iako imamo preduslove kad se radi o proizvođačima, dakle kad se radi o uzgajateljima stoke imamo uslove, ali nemamo. Zašto ljudi nisu ulagali u to, sad ja ne znam zbog čega, da li je ranije situacija bila loša ili nije, uglavnom evo naveo sam samo

primjer recimo Prnjavora, gdje ima preko 50 farmi pilića, nemate nikog da vrši preradu pilećeg mesa.

Dakle, mi nemamo tih prerađivača ali ne znači da to nisu efekti za proizvođače pilećeg mesa ili svinjskog mesa. Govorim o onome što znam. Mislim da nas je komisija uvukla u jednu nezgodnu istuaciju iz koje sad trebamo izaći. Kako izaći? Prihvatiti izvještaj komisije, podrazumjeva dovesti u potpunu sumnju informaciju, što naravno nije sporno ako je tačno. Ako znači ovo nije tačno, onda je jasno da je dovedemo u sumnju. A ako je ovo tačno ovdje, onda dovodimo u sumnju izvještaj komisije. Moguće rješenje ovoga je da komisija još jednom svoj izvještaj, dakle svoj izvještaj usmjeri na informaciju a ne na rezultate raspave na okruglom stolu. U tom slučaju bi komisija mogla izvući niz vrlo kvalitetnih i argumentovanih prijedloga o kojima bi se onda Parlament mogao izjasniti, s ciljem poboljšanja u ovoj oblasti. Na ovaj način, ja nisam dobio te prijedloge, znači nisam dobio te prijedloge, a moram biti iskren da ovo nije moja oblast, da bih ja sad nešto mogao na bazi samo jedne informacije ili jednog izvještaja dati zaista neke ozbiljne prijedloge u smislu poboljšanja situacije u ovoj oblasti.

Druga moguća varijanta je dakle, prihvatanje informacije bez izvještaja komisije, što je veoma loše, što je veoma loše i što bi bilo suprotno praksi koju smo do sada radili. I ja ne bih išao na tu varijantu. Dakle, ne bih išao jer se radi o našoj komisiji koju smo mi ovdje formirali ikoja zaista možda u ovom slučaju je malo izašla izvan ovog materijala ali dati joj priliku da se vrati ovde i dostavi materijal koji se tiče isključivo Informacije o rezultatima primjene.

Ja predlažem, dakle da mi ovaj izvještaj, dakle ovaj izvještaj vratimo komisiji, kako bi ga ona usmjerila na ovu informaciju i da nakon toga vodimo raspravu i o informaciji i o izvještaju. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Gospođa Majkić, replika. Minut.

DUŠANKA MAJKIĆ

Ja znam da je gospodine Novakoviću veoma teško braniti ono što ste svojevremeno usvojili i ni jedan ozbiljan argument niste naveli ali na vaš argument da sve strane niču nova primarna proizvodnja stoke, ja vam čitam iz dokumenta o kome upravo raspravljamo. Znači dokumenta Savjeta ministara koji kaže da imajući navedene odredbe i činjenice da na domaćem tržištu nema dovoljno stoke koja bi se mogla otkupljivati, nameće se potreba, itd.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepa. Odgovor na repliku, gospodin Novaković, 30 sekundi.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ma naravno, ovaj, draga gospođo, ja ne branim zakon koji sam usvojio, ja govorim o informaciji, ja svaki zakon za koji glasam, glasam potpuno svjesno zašto sam glasao. Dakle, ne branim zakon, nego govorim o manjkavostima izvještaja komisije, čiji

ste vi član i koji ste vi čini mi se sad kad slušam vašu diskusiju, napisali. Ja sam stekao dojam da ste vi ovo napisali. Dakle, ja samo govorim o tom izvještaju i ništa drugo.

I, molim vas, što se tiče nicanja, ja naravno vas pozivam evo javno, izvolite dođite u Prnjavor. Možete uzeti dozvole za gradnju, pa ćete vidjeti koliko je u nekoliko mjeseci, a ja nisam rekao na se strane, nego u Prnjavoru.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepo. Gospođa Seada Palavrić. Neka se pripremi gospodin Beriz Belkić.

SEADA PALAVRIĆ

Zahvaljujem. Dopustite da prvo primjetim da nam je Komisija za vanjsku trgovinu i carine ponudila Izvještaj o rezultatima implementacije Zakona o dopunama Zakona o carinskoj tarifi BiH, koji se odnosi na uvoz mesa. Dakle, ne Izvjetšaj o informaciji Vijeća ministara.

Drugo, da je ova naša komisija potrošila više od 2,5 mjeseca vremena koje smo i te kako korino mogli upotrijebiti u korist primarnih proizvođača prije svega, jer Vijeće ministara ne može odobriti novu kvotu, dok se parlamentarna skupština ne izjasni o informaciji. Tako smo mi odlučili. Dakle, smatram zaista odgovornom našu komisiju za ovoliko propuštenog vremena, dakle, oko 3 mjeseca, primarni poljoprivredni proizvođači ne mogu se pouzdati u to šta da rade u budućnosti. Hoće li takva odluka ponovo biti donesena, hoće li imati priliku da vrše tov i uzgoj stoke i da to plasiraju, ili neće.

Ono što je mene zanimalo kad sam glasala za ovakvu odluku i danas kad ću podržati Informaciju Vijeća ministara, jesu entitetski savezi poljoprivrednih proizvođača. To su bili naši sagovornici i prilikom usvajanja zakona i moji sagovornici tokom cijele implementacije, ovog perioda implementacije. Oni su više nego zadovoljni efektima koje je proizvela odluka koju smo mi usvojili i ono jedino što od nas traže, jeste da je što je moguće prije, prihvatimo informaciju Vijeća ministara i da, kako bi ono moglo ponovo odobriti uvoz na isti način.

Ja moram reći da ne mogu prihvatiti stavove nekih ljudi koji se pojavljuju u ime nekakvih poljoprivrednih saveza u BiH, a ti ljudi su u rukovodstvima pojedinih stranaka i koji pokušavaju umanjiti rezultate svega što smo uradili. Dakle, evo ovaj mjesec dana nećete ovdje vidjeti predstavnike entitetskih saveza poljoprivrednih proizvođača.

Nadalje, prijedlog zaključaka komisije, o njima je dosta rećeno. Ja zaista ovo ne mogu tretirati kao prijedlog zaključaka jer riječi iznesene su tvrdnje ili da se kaže da se uvozi meso najnižeg kvaliteta, za mene su neprihvatljive i kao ocjene a kamo li kao zaključci. Ima stvari o kojima bi možda trebalo razmisliti Vijeće ministara, o kojima bi trebali razmisliti nadležna tijela, sve do Tužiteljstva, kako je i ministar predložio. Neka se predlažem da usvojimo Izvještaj Vijeća ministara, da ne prihvatimo Izvještaj nadležne komisije, jer 2,5 mjeseca nadležne komisije ne potroše ni na zakonima, a kamoli na informaciji, ukoliko ne žele politizirati, a da se ovaj izvještaj zapravo prijedlog nazovimo zaključaka, dostavi svim relevantnim institucijama do Tužiteljstva, neka se provjerava ali da mi danas prihvatimo Informaciju Vijeća ministara iz razloga što ako vratimo komisiji, prvo ne očekujem da će ona išta promijeniti u svom novom

izvještaju, a drugo, što je još važnije, mi sve dotle ne možemo, ne omogućavamo Vijeću ministara da donese novu odluku koja će omogućiti ljudima da žive i rade. Ja ovdje predstavljam interes tih ljudi i nije me stid to reći i ponovo apeliram čak da im osiguramo da kod otkupa ako možemo ići i korak dalje, jer ovo je falijativna mjera, meni je to jasno, ali da idemo i korak dalje da im kažemo da ćemo im u narednih 6 mjeseci, u narednih godinu dana osigurati otkup određene količine proizvoda.

Dakle, molim vas kolege, podržimo ovu informaciju i omogućimo ljudima da nastave živjeti i raditi jer je očigledno ovo odluka koja je do sada proizvela mogu reći, po najbolje efekte za primarne proizvođače u BiH. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, hvala lijepo. Gospodin Kunić ima repliku.

PETAR KUNIĆ

Hvala predsjedavajući. Ne, ne mogu prihvatiti ovu konstataciju da je komisija razvlačila to itd. To je ovako da se bubne nešto i da se okrivi komisija, evo komisija je kriva kao što smo čuli u javnim medijima, komisija je kriva što Savjet ministara nije mogao da donosi ključne odluke. Ja bih vas potsjetio gospodo draga koji ste kritikovali ovaj izvještaj, da je Zakon o izmjenama i dopunama o carinskoj tarifi, 3-4 puta bio na ovom parlamentu, da sam upozoravao ovaj parlament da nije normalno da jedno te ista stvar, pa makar pod različitim nazivima dolazi na dnevni red, da se iza toga neke stvari kriju. Nemojte me vući za jezik, molim vas. Moj jezik nije baš, kad me povučete.

Prema tome, već uvodni dio kod donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj tarifi, nije svođen u normalne okvire. I, naravno da je rezultirao ovakvim rezultatima kao što smo mi dali.

Isto bih vas potsjetio da je ova komisija prošle godine sačinila predlog zaključaka koji je Skupština usvojila jednoglasno sa 8 tačaka. Vidite, ova komisija ozbiljno radi i budite oprezni kad kritikujete komisiju. Novaković, ... joj žao mi je što ga nema ovdje, žao mi je, jadan on kaže,

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas lijepo, molim vas

PETAR KUNIĆ

Komisija prešla svoje okvire, veli komisija, pa kako komisija prešla svoje okvire?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Vrijeme za repliku je isteklo.

PETAR KUNIĆ

Moram se malo nasmijati.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam lijepa.

PETAR KUNIĆ

Prema tome, ovde se radi, da zaključim, neću ja uzimati puno. Ovde se radi o predlogu zaključaka iza kojih, molim vas, iza kojih stoji komisija. Koje je komisija jednoglasno usvojila i držala se onog pitanja koje je dato komisiji. Ako je otišla malo dalje, pa ozbiljnije, temeljnije obradila stvar, kao što smo unazad godinu dana dali zaključak, to je sad naš problem. Možda ćemo u buduće malo skraćeniije raditi, da ne diramo neke stvari, da ne vučemo mačka za rep. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, nemojte vući mačka za rep. Idemo, molim vas lijepo kolegice i kolege, pazite ovako, sada je pola pet, mi imamo još četiri prijavljena diskutanta, nalazimo se na sedmoj tački dnevnog reda, nakon toga znate koje tačke dolaze. Dakle, mi imamo dvije mogućnosti, dakle da radimo ovako kao što radimo i dokle stignemo, tamo negdje do pola šest, do šest. Nakon toga prekid, pa nasatavak sutra. Prema tome, molim vas lijepo, samo da znata da ta mogućnost postoji, jer ovo su ozbiljne ovaj, kako se zove, ili da idemo sa ovom sadržajnijom a kraćom diskusijom, da uradimo što je moguće više danas.

Gospodin Beriz Belkić. Neka se pripremi gospodin Zlatko Lagumdžija.

BERIZ BELKIĆ

Evo ja ću gospodine predsjedavajući, zaista pokušati da ispoštujem vašu sugestiju i da je što je moguće kraće govorim.

Dakle, ovaj parlament se našao u poziciji, što je po meni prirodno, da nakon na neki način vrlo teško donešenog zakona o izmjenama i dopunama tarifa itd. razmatra danas šta je proizveo, šta je napravio. Poslije svih tih kontraverzi izvještaja itd., i mi imamo sada dva dokumenta, dakle imamo Informaciju resornog ministarstva i imamo Izvještaj naše komisije.

Što se tiče Izvještaja naše komisije, ja apsolutno što se tiče metodologije i obimnosti rada, nemam nikakvih primjedbi. Dakle, čak je i dobro što je komisija se dotakla i nekih drugih stvari ali ona i prvenstveno raspravlja o informaciji. To je navedeno u samom uvodu. I, zato ona nije promašila temu i ona je radila po informaciji. E, sada što je otišla, imala je javnu raspravu i ostalo, otišla je dakle u nešto širu, malo širu problematiku, nije viška po meni. Međutim, ja gledajući ovu informaciju tražio sam definitivnu i meni razumljivu, meni za razliku od ovih prethodnika, nije sve jasno. Dakle, ja ne razumijem sve stvari do kraja dobro, pa sam tražio stav šta kaže resorno ministarstvo, odnosno Vijeće ministara. Pa sam našao, na strani 4 da je konstataciju u tekstu, ne u ciframa, da se razmatajući ostvarene efekte može se zaključiti da su postignuti zacrtani ciljevi u pogledu poboljšanja uslova privređivanja u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i u preradi mesa. Jedan dio uštede u uvoznim dažbinama prelio se iz prerade mesa u primarnu poljoprivrednu proizvodnju putem cijena itd.

Ovo što ste rekli da svaki građanin primjeti, ja to baš nisam uzimao za ozbiljno šta ljudi primjećuju, ne primjećuju. Dakle, ja sam tretirao ovu vašu konstataciju. Dakle, resorno ministarstvo govori da zakonski projekat koji smo mi ovdje usvojili, donosi očekivane efekte i stoji kod toga. Resorni ministar, Izvještaj komisije na neki način

polemizira, odnosno problematizira, dovodi ga u pitanje itd. ali na jedan prilično ovaj, da tako kažem, neargumentiran u potpunosti način. Čak, resorni ministar nam kaže sljedeće, ukoliko Parlament zaključi, mi možemo promijeniti omjere, mi možemo ukinuti tarife kvoza za uvoz itd. tako da to mene po malo zabrinjava način na koji se olako ovaj, bez argumentacije ovom parlamentu ostavlja mogućnost da mi sad ovde nešto mijenjamo i ne mijenjamo.

Dakle, ja svoju diskusiju zaključujem na sljedeći način. Ja molim ministarstva, dakle zbog svih ovih kontraverzi, da na jedan ozbiljan način, imajući na umu ovaj izvještaj, kaže ovdje je li ovaj zakon postigao efekte i da li vi dalje stojite da ga treba zadržati ovakav kakav je i koristiti ga u ovom kapacitetu, i onda će Parlament moći ili biti u stanju da vam kaže šta misli. Mi imamo sada dvije kontradiktorne stvari, Izvještaj naše komisije i vaš izvještaj i vrlo nam se je teško odlučiti bez jedne ozbiljne argumentacije. Kome ja sada da vjerujem?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Berizu Belkiću. Riječ ima gospodin Zlagko Lagumdžija. Neka se pripremi gospodin Sead Avdić.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Cijenjene kolegice i kolege, uvaženi gosti, članovi Vijeća ministara, dobro, eh, meni je zaista jako žao što je Beriz naljutio premijera. To više meni priliči nego Berizu. Beriz obično dovodi ljude, okuplja, ja rastjerujem ovakve kao što je premijer ovaj, i taman sam premijera htio pohvaliti što je došao ovde a ne da isturi jednog ministra, za kojeg ne znamo da li je u ostavci ili nije, pa ne znaš čovjek, pa najvio nam, čovjek ne znamo 3 mjeseca je li u ostavci ili nije, ne znamo da li radi čovjek uopšte. Radi, pa sad vidim da radi, i to vidim da intenzivno. Ovaj,

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dajte molim vas, ovaj,

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Dakle, mislim da jako, mislim da je najblaže rečeno neprimjereno da nam premijer ne prisustvuje ovome o čemu mi sada govorimo jer on nas je koliko se ja sjećam jedno tri puta ubjeđivao, skakao na ovu govornicu ko tigar, da nas ubjedi, tri puta nam vraćao, svaki 7 dana, to je jedini zakon koji smo imali što kažu, svaki heftično jednom, dok se ne usvoji. I stalo nas ubjeđivao da je to super, da će to riješiti sve probleme, sve ono što smo ga upozoravali. Sve se to desilo, čak mnoge stvari još frangantnije u formi, što vidimo iz izvještaja ove komisije.

On oza šta se sada, za šta je smijenjen dio kolektivnog šef države, prije nekoliko mjeseci, zbog čega je sad na sudu, to je mila majka kakvo suđenje će ići iza ovoga. Ovo, za šta je predsjednik jedne stranke danas na sudu, je dječija igrarija u odnosu na to šta ovde piše i koje su cifre ovde u pitanju. Onog trenutka kad smo mi primili izvještaj komisije u koji direktno stoji, citiram rečenicu, evo samo jednu izvještaja komisije, - to predstavlja drastično kršenje zakona čije vinovnike ne treba tražiti samo među uvoznicima mesa, nego među zaposlenim u resornom ministarstvu. Onog trenutka kad

je to pred nas došlo, mi smo saučesnici na tom sutrašnjem suđenju. Bogami nećemo kao svjedoci, nego znaš neki će biti zbog toga što su saučesnici iz nehata a neki sa umišljajem. Razlika može biti samo neki što će se opravdavati da nisu znali. Neko će reći nisam ja bio na sjednici. I tako više puta.

Dakle, ja mislim da je ovaj izvještaj, najblaže rečeno alarmantan. Ali ono što gospodine predsjedavajući ja želim posebno da skrenem pažnju, a to je da mi danas imamo pet tačaka dnevnog reda, beternijim jedna od druge koja je svaka dovoljna zato da se drma zemlja i da mi ovde zaključimo da iko ne ide na godišnji odmor dok se ne razriješi ovo. I vi sad nama ovde smanjujete, možete vi smanjiti diskusiju, nemam ništa protiv, ali ovo kako ide, mi ćemo taman protrčavati kroz tačke dnevnog reda koje su us tvari dokaz da je ova zemlja na koljenima. Mi imamo informaciju, dok dobacimo do informacije ovim tablicama, počet ćemo tvrditi da nikakvih problema nema, kao što piše u informaciji. Ovde imamo tačku dnevnog reda koja govori, čekaju ljudi kao zapete puške ovde o PDV-u da nas ubjeđuju. Pa to samo po sebi zahtjeva cjelodnevnu sjednicu. To samo po sebi. Imamo pred sobom informaciju o onoj suspenziji Ugovora sa susjedima, koja sama po sebi vidi se da je drama, drama. Tu piše da smo ne nešto smanjili nego tri puta povećali itd.

Mislim, o svakoj od tih tačaka se može dovesti u najblaže rečeno, pred sud ovog parlamenta, da da Parlament svoj sud o tome šta činiti da se ova katastrofa zaustavi. Zato da se vratim na ovu tačku dnevnog reda, nešto ću za... gospodine predsjedavajući i zaista mislim da ste na divnom tragu bili maloprije, s ovim zahtjevom da se uozbiljimo u smislu što dužeg posvećivanja vremena ovim temama, pa da radimo i sutra. A ja mislim treba i ne samo sutra da nastavimo dok se ove stvari ne završe, i da natjeramo i predsjednika Vijeća ministara i ključne ministre da nam ovde dođu i da sa nama sjede, da zovnemo Upravu za indirektno oporezivanje, čelnike Uprave za indirektno oporezivanje da nam, da vide šta hoćemo od njih, da se razidemo po komisijama, da u komisijama radimo dok se ove stvari ne razriješe.

Naime, Hrvatska susjedna je nedavno zbog kad stavite na mjesečni nivo ili na godišnji nivo, kad izvršite je li, ekstrapolaciju podataka, Hrvatska je za 10 puta manji uvoz, za 10 puta manji uvoz imajući u vidu za period za koji je narušen uvoz, naima u Hrvatskoj je oko 2 hiljade tona u 12 mjeseci uvezeno odgovarajućih mesnih prerađevina i Hrvatska je sada kompletnoj planeti stavila barijeru od 70%. A mi ovde radimo evo ovo što radimo. Dakle, susjedna država nam je pokazala kako se država ponaša u 10 puta manje kritičnoj situaciji, 70% je povećala carine i odgovarajuće pristojbe, a mi ovde predlažemo kao da se ništa ne dešava, da se ide dalje. Mi ovde vidimo iz ovih informacija da je utvrđen kriminal. Mi ovde vidimo što je kolega već Majkić rekla, pa ne možete kupiti drva za marku po kilogramu. Ovde su za marku i 14 feninga uvezeno meso bez carine, za marku i 14 feninga. To je cijena. Je li neko možda kupovao meso za marku i 14 feninga? Neko ga je uvezio i prodavao ga po cijenama koje su ovde. I onda se kaže da je to u funkciji zaštite proizvođača. Hoćemo li išta uraditi zato što ovde stoji da je u posljednjih desetak mjeseci nije otvorena ni jedna nova farma a veći broj je zatvoren. Hoćemo li napraviti ikakav sanacioni program ili neki program mjera koji će sanirati štete koje su ovim napravljene? I to je napravljeno upravo najnesretnijim ljudima koji su stvarno ozbiljno ovo sve skupa shvatili.

Ovde stoji da zbog nepostojanja pravilnika i uputstava nisu urađene neke stvari i da je to dodatno stimulisalo uvoz. Pazite, bar pravilnik i uputstva zna se ko pravi. Mislim, zbog pravilnika i uputstava ovo nije urađeno.

Ovde stoji također da su uvožene tarifne oznake nečega što z glave se ne prerađuje, nego je gotov proizvod i da je to uvela sve jedna firma. Ovde stoji izmeđuostalog, sve ono što smo upozoravali predsjednika Vijeća ministara, da će se desiti, što je on govorio da se neće desiti, da je ovo pospješivanje domaće proizvodnje.

Ja zbog toga gospodine predsjedavajući, da skratim priču, predlažem nekoliko zaključaka.

Naime, o čemu se ovde između ostalog radi, da onima koji možda nisu dovoljno upućeni, o čemu se ovde radi? Ovde je napravljen sistem po kojem su vozani papiri i prodavani papiri umjesto da je prodavana domaća proizvodnja. Vozaju se papiri, je li tako Adnane? Znaš ti dobro, klimaš glavom zato što znaš da je tako. Trebalo ti je godinu dana da to skontaš i sad klimaš glavom. Vozani su papiri, firme koje ništa ne proizvode su prodavale živu stoku u papirima. I na to treba da nam daje odgovor Uprava za indirektno oporezivanje, da zaduži ovu komisiju, molim vas spisak transakcija. Zna se kako radi Uprava za indirektno, Finansijska policija, policija Tužilaštvo. Odeš, ima tamo iščekičano da je čovjek kupio je li, junetine žive, a tamo čovjek proizvodi cigle. Druga je stvar što ono što se uvozilo za marku i 14, taman je kvalitetno jesti kao i ciglu. I ja zato zaista mislim, reci Adnane. Evo dakle, dakle premijer je zaista i ja mu zaista se zahvaljujem, čovjek je posle godinu dana odlučio da proba to meso koje se uvozi ovde kojekakvi švercerski lobiji i poslje godinu dana, a ciglu si probao je li? Eto, nisi ni prepoznao šta si probao. Ne znaš jesi li probao ciglu ili ono što uvoze kojekakvi šverceri. I na kraju je zaključio da imamo problem. Jelde Seada? A ti ponosno u ime ovih što uvoze cigle i smeće. Dobro.

Zato da budem precizan, ja ću vam dati ako treba i otkucano. Pod

1. Zadužuje se Vijeće ministara da se detaljno dokumentovano i precizno očituje po ovom izvještaju. Ne da nam premijer drži govor ili da nam ministar objašnjava da smo mi pogrešno pročitali, po ovom izvještaju i po stavkama koje su ovde date što je predsjednik komisije iznio, u roku od 15 dana. Ne treba mu više od 15 dana, čak možete i skratiti, te da po njemu komisija, imamo komisiju, ne trebamo praviti anketni odbor ad hoc komisiju, da komisija koju imamo ispita navode koji su ostali bez adekvatnog odgovora, o čemu bi do kraja avgusta bio izvješten Parlament. To je prvi zaključak. Drugi zaključak,
2. Ovaj izvještaj koji danas imamo se upućuje državnom tužiocu, da se po njemu očituje kako sa stanovišta kršenja Zakona o državnim institucijama, tako i firme koje su zloupotrijebile odluku ukoliko je to tačno. Treći zaključak
3. Zadužuje se Uprava za indirektno oporezivanje, da provjeri sve transakcije i poslovanje po osnovu ovog zakona, te da dostavi preciznu, jasnu i detalnu informaciju o firmama koje su poslovale po ovom zakonu sa količinama robe, finansijskim transakcijama i po vremenu. Četvrti zaključak,
4. Zadužuje se Vijeće ministara da ne ide na godišnji odmor, ne to je šesti, izvinjavam se, četvrti. Zadužuje se Vijeće ministara da pripremi program

saniranja štete firmama, primarnim proizvođačima koje je ovaj zakon oštetiio. Peto,

5. Parlament nastavlja sa radom sutra u skladu sa vašim gospodine, sutra i radit će tako u komisijama i plenarno bez odlaska na godišnje odmone i obavezuje Vijeće ministara da postupi na isti način do rješavanja ključnih pitanja sa 63. sjednice ovog doma. To je ovih tačaka još što imamo pred nama. Šesti zaključak,
6. Obustavlja se dalja primjena ovog zakona dok se ne daju odgovori po danas usvojenim zaključcima.

Ovo je što sam sad predložio samo najblaže, samo istresanje malo vode na ovu vatru koja evidentno, šta ja mislim da ti nešto slutiš što ja još nisam htio da kažem, ali ti sigurno Adnane jako dobro znaš da ovo ne može, ne može bolan ovo završiti, pa jasno odmorimo, već je prešao sa neidentifikovanih na one mo. Neće čitavo Vijeće ministara, ovi što ti ne dolaze na posao, oni će reći, mi nismo znali, mi nismo bili na poslu.

Dakle, gospodine predsjedavajući, ja vam predajem ove zaključke i molio bih da se poslije očitujete. Ja zaista nemam namjeru po ovoj informaciji govoriti detalno, ne zato što nemam namjeru da vas nerviram, nego zato što ovo više gubi svaki sportski karakter. Ovo je takav zločin prema ljudima koji su nas izabrali, ako ovo pustimo da ode ovako, da jednostavno, jednostavno me je sramota što ovde sjedim. Bez obzira što sam bio protiv svih ovih evo, ovih šest da, i treba da bude sramota nas što smo dozvolili da se usvoji ovakav zakon. I ja koji sam bio protiv svaki put se smatram odgovornim, a nek je Bog na pomoći onima koji su nas u ovo ubjeđivali, mada nadam se prije nego dođu pred Boga da će negdje odgovarati zbog ovoga. Ja Adnane, s moje strane ću učiniti sve da odgovara kad tad svako ko je u ovom kriminalu učestvovao.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Predsjedavajući Vijeća ministara, gospodin Terzić je tražio riječ, izvolite.

ADNAN TERZIĆ

Prvo moram reći da apsolutno podržavam ovaj zaključak, evo smijem reći u ime Vijeća ministara, da ni Parlament ni Vijeće ministara ne idu na godišnje odmone, nego da se bavimo ozbiljnim, ali svakodnevno, svakodnevno. Trajno zasjedanje i Parlamenta i Vijeća ministara, imamo dovoljno stvari da se bavimo njima.

Druga stvar, podržavam i to da se izvještaji šalju Tužilaštvu. Mislim da i to nije loš zaključak, ali apsolutno ne mogu prihvatiti zadnje konstatacije da se radi o kriminalu i neka je Bog na pomoći onima koji se bave kriminalom itd. Prije, 4,5 godine, kad ste došli na vlast gospodine Lagumdžija, proglasili ste sve što ne pripada Alijansi, za kriminalce, pokrenuli na hiljade sudskih sporova i Boga mi meni se čini da niko od njih nije u zatvoru. Zašto? Zato što ste tom retorikom upravo obmanjivali narod i imali provosude koje vas je sljepo sljedilo. Prema tome, možete pokrenuti, ali ne možete govoriti da je ovo kriminal. I ako mislite zato što ste zastupnik da vam je sve dozvoljeno, ja mislim da nije.

Eh, sad ja ću reći u ime Vijeća ministara gospodine Lagumdžija. Ja ću dati osvrt na svaki ovaj zaključak, što sam mislio u početku, a moguće da je i bolje da je to na kraju. Zto vas molim da budete strpljivi i da saslušate.

Znači, prvi zaključak komisije govori o tome da u razgovoru sa nadležnim strukturama, udruženjima i privrednim asocijacijama, pokazuje se bezbroj manjkavosti. Prvo, moram reći da je to krajnje neozbiljno od komisije da kaže bezbroj manjkavosti na osnovu kojih vi ovo sve proglašavate kriminalom, a da se ne navede koje su to manjkavosti. Bezbroj manjkavosti je jedan opisni pojam koji nikome za pravo ne daje da ima negativan stav prema ovom izvještaju a kamoli da proglašava sve kriminalom.

Zaključak se naprotiv stava komisije, baš izradio iz razloga i razgovora sa strukovnim udruženjima farmera iz Federacije i RS, te mesoprerađivača jer smo na početku imali sukobljene strane gdje su prerađivači tražili izmjenu carinske tarife i potpuno ukidanje carina i ugovora o slobodnoj trgovini a farmeri to nisu prihvaćali jer su tražili da se otkupi njihovo i tada je kompromisno rješenje napravljeno, a to su kvote uz obavezu otkupa na koji su pristali farmeri a prerađivači nisu imali alternative. Ja ne dvojim da su neki, pošto u ovoj državi ima na stotine udruženja, proizvođača, prerađivača itd. da su bili neki učestvovali u radu komisije koji su imali i neka oprečna mišljenja i da je iz toga izvučen zaključak, a znači odgovor Vijeća ministara je da smo mi formirajući radnu grupu, koja je razgovarala sa farmerima iz Federacije i farmerima iz RS zajedno sa mesoprerađivačima pomirili ono što u tom momentu nije bilo pomireno, a to je da su prerađivači insistirali da se ukinu ugovori o slobodnoj trgovini, da se skinu carine kako bi mogli uvoziti i prerađivati jer zapošljavaju ljude a nisu željeli da otkupljuju domaću sirovinu. I ja vas molim da vratimo priču tamo gdje postoje stenogrami sa četiri zasjedanja u kojima smo raspravljali i pokušavali da dobijemo saglasnost od ovog parlamenta, da izmjenimo Zakon o kvotama. Postoji stenogrami pa pročitajte šta je tamo bila elaboracija predstavnika Vijeća ministara. Znači imali smo prerađivače koji nisu željeli da otkupljuju od domaćih proizvođača, nego su željeli da dobiju bezcarinski uvoz, što su i Vijeće ministara prije nas uzgred, budi rečeno, nekim odlukama ovaj, i davali.

Drugi zaključak govori o komorama. Komore su imale uticaj na donošenje ovog zakona. Koliko je to bilo normalno jer pogledajte samo sada stav Vanjsko-trgovinske komore koja traži da se donesu nove kvote koje vi `anas osporavate bez obaveze otkupa, što je normalno da Vijeće ministara neće prihvatiti jer bi se time nanjela velika šteta poljoprivrednim proizvođačima. Dakle, vaša komisija je zaključila da komore kao partneri vladama na svim nivoima nisu imale priliku da preko svojih asocijacija uzmu aktivno učešće. Apsolutno nije tačan zaključak komisije, apsolutno tendenciozan zaključak komisije. Na kraju krajeva, Vanjsko-trgovinska komora je dala bilanse potrebnih i nedostajućih količina mesa, Vanjsko-trgovinska komora. Nije nikakvo udruženje. Znači, komora je bila 100% uključena u predstavnik komore je bio uključen u radnu grupu koja je i predložila ovakav način rješavanja.

Ja ne znam koliko me ko sluša, ja želim da uđem pošto znam da vjerovatno dok neko dođe u priliku, odmah će se i pokrenuti sudski proces itd. želim dad ovo uđe ovo u stenogram, objašnjenje u ime Vijeća ministara o čemu se radi. Znači, komore su dale, Vanjsko-trgovinska komora na osnovu svojih bilansa je dala jasan podatak koliko prerađivačima treba pojedinih dijelova životinjskog mesa i koliko nedostaje na tržištu BiH. To je komora uradila i zaključak komisije apsolutno nije tačan i tendenciozan je.

Treće, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH u toku pripreme ovih zakonskih rješenja ostvarilo je najčešću komunikaciju samo sa pojedinim

udruženjima čiji bi se legalitet bar sa aspekta masovnosti članstva mogao ocijeniti upitnim. Udruženje poljoprivrednika u BiH. Dakle, ja ne znam kojim je to metodama komisija došla uopšte do kvantifikacije koje je udruženje legalno, koje je brojnije, koje nije. Volio bih kao preredsjedavajući Vijeća ministara koji ima i dalje namjeru razgovarati sa udruženjima, sa relevantnim predstavnicima i proizvođača i prerađivača, da mi komisija i Vijeću uministara dostavi tačan uvid koje je to legalno i legitimno i brojno udruženje, a koje to nije. Vijeće ministara je odgovor na ovu treću tačku i da je Vijeće ministara formiralo komisiju koja je dala najveći doprinos izradi Zakona o kvotama, na čelu te komisije je Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa a u komisiji nikako nisu predstavnici Uruženja poljoprivrednika u BiH, već druga struktura udruženja. Udruženje farmera i Udruženje Federacije BiH i RS i Udruženje mesoprerađivača.

Sad, jedan od bitnijih zaključaka je četvrti zaključak. Ovaj zaključak komisije se odnosi na više tema, te ću ga morati tako i elaborirati i komentirati. Dakle, kako se može reći da se zakonom riješava problem četiri firme, a to su i zastupnici govorili, uvaženi zastupnici su pominjali da je ova mjera donešena zbog četiri firme koje su iskoristile priliku da uvezu po povlaštenom tretmanu određene količine mesa. Ova mjera nije donešena zbog toga. I to je iskrivljavanje činjenica. I molim vas, posjetite se na stenograme koje imate u četiri rasprave kad smo donosili Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kvotama. Sve ostalo je čisto politiziranje, izvrtnje činjenica i Vijeće ministara jednostavno u jednom takvom ambijentu ne želi da razgovara. Ovaj zakon je donešen isključivo zbog toga što smo imali 2 hiljade tona piletine na tržištu BiH koje niko nije želio da otkupi, 2 hiljade tona zamrznute piletine. Imali smo 3 hiljade svinja u RS koje niko nije želio da otkupi i imali smo 1.500 junadi koje niko nije želio da otkupi. I zbog toga je donešen ovaj zakon. I zbog toga smo obavezali prerađivače da prvo otkupe, ove tržišne viškove kako bi riješili pitanje i vi danas nemate tržišnih viškova u BiH. Znaete zbog čega? Samo zato što je ovaj zakon ispravan i što ovaj zakon nije kriminalan zakon i nisu ga pisali kriminalci, nego ljudi koji su se zabrinuli za ogromne količine tržišnih viškova koje smo imali u BiH i ljude koji su imali ogroman pritisak za razliku od vas. A logičnije bi bilo da na vas pravite pritisak jer ih vi ovde prezentirate a ne ovaj, Vijeće ministara. Ogroman pritisak da riješimo pitanje tržišnih viškova. 2 hiljade tona piletine je bilo zamrznuto i nije se moglo prodati. Zbog toga je donešen ovaj zakon.

Vijeće ministara je moralo znači iznaći rješenje koje, sustavno riješiti problem otkupa i zbog toga smo donjeli ovaj zakon. Priča o hiper, priča o hipertrofiranosti mesoprerađivačkih kapaciteta nema osnova jer i ako su pod navodnicima hipertrofirani to je dobro, pa nećemo ih dalje uništavati. Pitanje je pred Vijeće ministara se postavilo iako nemamo mogućnost da utičemo, nemamo ekonomske poluge da utičemo ni na poljoprivredu, ni na preradu u BiH. Pitanje se postavilo kako da obezbjedimo i da oni kapaciteti prerađivački koji rade, koji zapošljavaju ljude i dalje nastave to raditi a kako da primarni proizvođači, proizvode za sigurnog kupca.

Nadalje, u ovom zaključku se navodi da se uvezeno meso samo prepakovalo i davalo na tržište, što nikako nije moguće jer je u zakonu navedeno da uvezno meso mora biti koritšeno u proizvodnji, te ukoliko neko nije to uradio, Uprava za indirektno oporezivanje ima sve instrumente da to utvrdi i da naplati carinu. I mi koliko ja imam informacija u Upravi za indirektno oporezivanje i imamo jedan broj slučajeva gdje se desila zloupotreba, da li slučajno ili namjerno, to je sad stvar koja je, oko koje će se

raspravljati, ali za sve te količine će se naplatiti carina. Znači, ovo nije sistem koji obezbjeđuje kriminal. Ovo je sistem koji sprečava kriminal i za svaki pojedinačni slučaj, gdje je Uprava za indirektno oporezivanje pronašla da je bilo nekih malverzacija, zato će se naplatiti carina i prelevman. I dobit ćete informaciju od Uprave za indirektno oporezivanje za to. Ali, ne možemo govoriti da je kompletan sistem, da je sama ideja kriminalna i korumpirana ako je bilo slučajeva da je neko iskoristio, morate priznati da se to u BiH stalno dešava, ali sistem, zavisno kako sistem odgovara, onda se pokazuje je li to podrška korupciji ili način, ili imamo jasne mehanizme da se zaštitimo od toga. A jasan mehanizam je da je Uprava za indirektno oporezivanje sve pregledala i da je pokrenula postupke i da će pokrenuti postupke naplate carine za sve one za koje se utvrdilo da je bilo zloupotrebe ove odluke.

Znači, ključno pitanje, koje vi danas potencirate, apsolutno je izvrtanje činjenica. Nije se ovaj zakon donio zbog četiri firme, nije se ovaj zakon donio u principu ni zbog jedne firme, nego se je donio zbog toga što smo imali ogroman broj tržišnih viškova žove stoke u BiH i što smo pokušali pomoći poljoprivrednim proizvođačima da ih se riješe. I ovim sistemom kvota je to riješeno. Vi danas nemate tržišnih viškova. Imat ćemo priliku, ja očekujem na sljedećem a ako prođe zaključak gospodina Lagumdžije, da svi radimo bez odmora, onda najdalje za 15 dana dobit ćete na svoje klupe prijedlog zakona koji će obezbijediti da se 20 hiljada teladi od 160 do 350 kila uveze za tov. Postoji jasan mehanizam i zahtjev Vanjsko-trgovinske komore entitetski da se tove za 20 hiljada svinja isto tako jasno, potrebne količine i to će provest Uprava za veterinarstvo uz jasnu kontrolu od samog početka do kraja procesa. Znači, pošto nemamo više tržišnih viškova, ići ćemo sada na ovo, ali će se isto tako biti prijedlog, ako vi to hoćete, hoćete, ako nećete, to će biti vaša stvar, da se za taj kontigent 20 hiljada junadi i 20 hiljada svinja, oslobodi plaćanje carine, da time afirmišemo i da time pomognemo primarnim proizvođačima. U ovom slučaju direktno primarnim proizvođačima da ovaj, uzgoje nešto što će onda prodati prerađivačima.

Peti zaključak, znači jasno je i moram po ko zna koji put ponoviti. Uprava za indirektno oporezivanje će naplatiti svakome punu dažbinu ko je uvezao a nije otkupio domaće te se neće moći izigrati duh zakona, kako je to navela komisija. Peti zaključak, garantovano će biti ispoštovan kompletan zakon. Ako je neko napravio prekršaj, to će se tretirati prekršajem i tačno se zna kakav je postupak za prekršaje.

Šesti, zaključak, Vijeće ministara, ovu sam sad rekao, Vijeće ministara će u hitnoj proceduri i ako Bog da, ako zaključak gospodina Lagumdžije prođe, to ćemo završiti znači najdalje za 10 do 15 dana. Ako ne prođe gospodine Lagumdžija morat ćemo čekati septembar. Ali nemam koristi ako nemam vas, onda je boje da i ja se malo odmorim pa u septembru svi zajedno opet da krenemo. Ali vam je prijedlog zaključka perfektan.

Sedmi zaključak, mogli ste napisati onda manje zaključaka, pa ne bi morao 16 tretirati. Vi ste pisali. Znači kad je u pitanju vaš, ukinuti tarifne kvote itd. Ponovo naglašavam da se uvezano meso ne može direktno isporučivati na tržište i nije tačno da se uvezano meso isporučivalo u tržište. Ako je bio neki prekršaj, to Uprava za indirektno oporezivanje ima mehanizam da utvrdi, ako je bio, ja ne mogu garantovati za 3 hiljade tona nekog mesa da par stotina kila nije došlo, znači ako je bio, Uprava za indirektno oporezivanje ima mehanizam da to utvrdi i Uprava za indirektno oporezivanjaj će naplatiti zadnju marku carine i prelevamana za to meso. Pored toga,

potrebno je naglasiti da smo imali neke firme koje se nikako nisu mogle dovesti u sistem da otkupljujemo domaće, te smo ih konačno doveli da su prinuđeni otkupljivati, te vidimo da na tržištu sada nemamo viška, pogotovo svinja u RS.

Osmi zaključak, potrebno je naglasiti da se ista sirovina za proizvodnju salama koristi i u BiH i u Hrvatskoj i Srbiji i Crnoj Gori, Njemačkoj i dalje i svugdje su cijene te sirovine niske zbog činjenice da se kroz konfekcionirano meso prodava visoka cijena, te ostatak ide u proizvodnju salama. Napominjem ponovo, to je svugdje na svijetu tako.

Nadalje, konstatacija da se ostvaruju ekstra profiti, također nije tačna jer na tržištu veoma lako možete pronaći proizvode, pileće proizvode iz Srbije i Crne Gore koji koštaju samo 3 marke. Znači nema ekstra profita ako imate 3 marke ovaj, iz Srbije i Crne Gore, ne možete ostvariti ekstra profit jer vam niko to neće kupiti. I sve su to proizvoljne paušalne ocjene pojedinih dijelova udruženja i ne znam ti ja koja sve ne, i mislim da kao ozbiljna komisija ipak sa ovoliko, da je komisija trebala ipak malo više se potruditi kod donošenja stavova.

Zaključak 11, sastavni dio Odluke o bezcarinskom uvozu predstavlja i Uputstvo o upravljanju tarifnim kvotama. Mora se dakle, podnijeti jasni dokazi o otkupu mesa za domaćim proizvodima. Sve to imamo i to ćete dobiti, to nije nikakav problem. A postoje neke stvari koje je gospodin Lagumdžija tražio u svojim zaključcima, za koje ja nisam siguran da Uprava za indirektno oporezivanje ima mandat da to radi. Znači, pošto je Uprava za indirektno, da budem precizan, pošto je Uprava za indirektno oporezivanje vodila proces, preuzela od Ministarstva za vanjsku trgovinu i vodila proces odobravanja uvoznih kvota, znači kod njih je kompletna dokumentacija i ulaza i izlaza i Uprava za indirektno oporezivanje u tom segmentu vam može podnijeti izvještaj pojedinačno za svaki slučaj, ali vam Uprava za indirektno oporezivanje ne može ona, mislim da ne može detalno one stvari koje ste vi tražili. Molim,

MARTIN RAGUŽ

Samo vi nastavite gospodine Terziću

ADNAN TERZIĆ

14. zaključak, se odnosi na nešto što uopšte nije u djelokrugu rada Vijeća ministara. Mi nemamo nikakvih ingerencija u tom smislu i čudi me da komisija, parlamentarna komisija pravi ovakav zaključak kad mi nemamo uopšte ingerencija u to, to je kompletna ova problematika je ingerencija ovoga, ministarstava poljoprivrede entiteta. Šta mi možemo pomoći, to ovaj šesti zaključak koji smo prihvatili i koji ćemo da oslobađanjem od carine omogućimo poljoprivrednicima da zanove jata itd. Mislim, pa pazite, ali ne može Vijeće ministara sistemski riješavati pitanje stočarstva u BiH. Ovo su ad hoc mjere.

15. zaključak, u potpunosti prihvatam. I,

16. mislim da to Ured za veterinarstvo bez ikakvih problema može podnijeti izvještaj o ovome, ja. Nema nam predsjedavajućeg.

MARTIN RAGUŽ

Ima, postoji Kolegij koji vodi računa o sjednici. Recite gospodine

ADNAN TERZIĆ

Evo, ja bih toliko kad je u pitanju izjašnjenje, Vijeća ministara o zaključcima komisije.

MARTIN RAGUŽ

Hvala vam ljepo, molim. Replika gospodin Lagumdžija. Neka se pripremi gospodin Sead Avdić.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodine predsjedavajući, netačno je što ste rekli gospodine predsjedavajući da prije 4,5 godine su proglašeni kriminalcima svi oni koji nisu u Alijansi, netano je to.

Netačno je da su pokrenute hiljade sporova zbog kriminalaca i da su svi propali. Ono što je tačno gospodine predsjedavajući, da kad je vaše vijeće ministara ustoličeno, kad ste vi pobijedili prije 2,5 godine, da je u Zenici došlo do pobune zatvorenika koji su po prvi put u istoriji planete imali zahtjeve koje imaju neki zatvorenici, ljudi su tražili da idu kući, zato što ste vi došli na vlast. Oni su rekli šta ćemo mi ovde. To je tačno. A vi pitajte, a sad imamo informaciju o tome šta se dešava u zeničkom zatvoru. Kad ste pobijedili, ljudi su htjeli kući.

Ja vas zato pozivam da podržite zakon ili još bolje, da ga pripremite kako vas je obavezalo Vijeće za implementaciju mira, o oduzimanju opljačkane imovine, da ove kojekakve marifetluke kako ih vi nazivate, da se firme koje zloupotrebljavaju ovakve vaše zakone, za koje tvrdite da su ingenijozni, da se tim vlasnicima tih firmi oduzme ono na osnovu čega su opljačkali poreske obveznike. Nije čudo da ste preskočili zaključak 12 i 13 u vašim komentarima. Zaključak 12, kaže da su primarni proizvođači mesa na koljenima. Zaključak 12, je uvod za moj zaključak da se napravi program nadoknade štete ljudima primarnim proizvođačima. Nije čudo da ste preskočili zaključak broj 13, koji upravo traži od Uprave za indirektno oporezivanje da uradi ono što sam ja precizno obrazložio o čemu se radi. Ako sam dobro shvatio vašu podršku mojim zaključcima, onda čak i ako oni ne budu uvaženi, ja od vas očekujem kao ozbiljan čovjek, da se vi ponašate kao premijer, jer ti zaključci su dovoljni da ih vi prihvatite, koje sam predložio, pa da se po njima realizira.

Gospodine predsjedavajući, izaslanik je bio u pregovorima u državnoj delegaciji u izaslanstvu državnom u pregovorima o Ugovoru o slobodnoj trgovini i njenoj suspenziji a da je istovremeno, uposlenik jedne, sad neću reći petiri nego tri firme, zbog kojih ste sve ovo napravili. Vaš izaslanik, vaše papire je imao kao vaš lični izaslanik, vi dobro znate ko je. I ne radi se ovde o četiri firme, ispraviti ću vas. Radi se za početak o tri firme. Tri firme su preko 80% ovog kontigenta iskoristile, tri firme a jedna trećina firmi je iskoristila manje od 2% ovog kontigenta.

I na kraju, ja bih vas zaista zamolio da svaki put kad dođete u jednu situaciju da odgovarate za ono što se dešava danas, nemojte se pozivati na ono što je bilo kad ste vi bili mali. A ja sam vam direktno rekao i u zaključku to tačno stoji. Kriminal je pravljen tako što su vozani papiri i to stoji u informaciji da informacije preliminarne Uprave za

indirektno oporezivanje, vrlo jasno o tome govore, da su ljudi otkupljivali papire a ne domaću proizvodnju. I umjesto da to istražite, da kažete hvala vam što ste to skrenuli nam pažnju, vi ovde pravite sve nas malo blesavijim nego što vi to možete biti.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Pa naravno da mora, samo ne zna šta

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Pa naravno da mora, pa počeli smo

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Šta bih sad ja rekao, ja mislim ma imate vi riječ naravno, izvolite. Samo gospodine Lagumdžija mislim stvarno nema smisla da se ovako vrijeđamo u Parlamentu, mislim.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Pa vi ste bili odsutni kad je on meni govorio

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Pa dobro, evo ja reagiram na ono što sam čuo mislim,

ADNAN TERZIĆ

Pa ne znam dobro,

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Izvolite

ADNAN TERZIĆ

I ja pripadam jednoj političkoj opciji. Ako ta politička opcija nema potrebu da reaguje na ovo što je Zlatko govorio oko krivičnih prijava itd., što se mene tiče može nastaviti u tom pravcu. Ja bih želio samo da se vratimo na suštinu rasprave. A suština rasprave je da tačno nisam pročitao 12 zaključak, ali sam već o njemu govorio kad sam potvrdio šesti. Znači mi podržavamo ovaj zaključak komisije i sigurno da imamo još uvijek problema u tovu. Zato ćemo ga riješavati na ovaj način, ali ne možemo mi politikom riješavati problem tova. Možemo ovim ad hoc mjerama da oslobodimo carine i poreza one koji hoće da tove, ali da isto tako obezbijedimo da nakon te mjere ne dobivamo kvalifikacije kao što ih dobivamo sada. Vaša zastupnica gospodine Lagumdžija je rekla da su četiri firme, zato sam ja rekao da u četiri firme. Tri firme, jedna firma, uopšte nije bitno, molim vas, znači nisam ja sjedio, bio kad je Selim govorio. Gospodine Lagumdžija molim vas, nemojte zloupotrebjavati ulogu poslanika i izvrtati činjenice. Ovo se, zakon se nije donio zbog prerađivača nego zbog proizvođača koji su imali 2 hiljade, pazite ovde možete, vi možete sada pokrenuti bilo kakve sporove, ja vam kažem, 2 hiljade tona kokošijeg mesa je bilo zamrznuto. Niko ga nije htio kupiti u BiH. 3 hiljade svinja je bilo u uzgoju koje niko nije htio da kupi u BiH i 1.500 junadi je bilo koje niko u BiH nije od prerađivača htio da kupi. Mi smo samo napravili obavezu prerađivačima da moraju to otkupiti i to je razlog, a ne te firme. A da vam kažem, sam zakon je rekao ko može. Znači ne ko ima tehnološki proces i to je jasno rečeno u obrazloženju, zakonima i u uputstvu o provođenju zakona, da tehnološki

proces, ja vam sad ne mogu precizno interpretirati ovaj, uputstvo ali je jasno rečeno da firma mora imati tehnološki proces da bi upravo zbog toga da smanjimo broj firmi koje će to uraditi. Nama je svejedno je li jedna ili više firmi pokupovala sav tržišni višak u BiH. To nam je svejedno i to nije bila uopšte želja da zakonom riješavamo.

13. zaključak gospodine Lagumdžija, sigurno da predostrožnosti nikad nije dosta i u tom duhu se apsolutno slažemo i podržavamo zaključak komisije. Ali pošto nisam, vi predlažete određene zaključke, ja bih predložio u ime Vijeća ministara zaključak, da je Predstavnički dom prihvatio informaciju i da Predstavnički dom daje saglasnost Vijeću ministara da nastavi sa primjenom kvota kako to traži molim vas, Vanjsko-trgovinska komora preko svojih udruženja. Pa to vam je moj prijedlog. Isto će i to ostati u stenogramu a vi možete sa njim raditi šta god hoćete.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Terziću, predsjedavajućem Vijeća ministara. molim vas, dakle mi imamo još dva prijavljena diskutanta. Ova rasprava već dugo traje. Svi se pozivate na to da ćete se uklopiti u onih 5 minuta koje sam ja predložio. Niko to ne poštuje. Ja vas molim, dajte da privodimo ovu diskusiju kraju.

Gospođa Majkić je tražila repliku. Ima minut za repliku. Nakon toga gospodin Sead Avdić i Muhamed Moranjkić diskusije i da privodimo kraju raspravu.

DUŠANKA MAJKIĆ

Samo kratko pitanje. Ja poštujem ovo što gospodine Terzić što ste rekli, ali objasnite mi molim vas koji tehnološki postupak ima firma Mimo koja je uvezla 95% od one dve kvote ili 70% ostalog. Koji tehnološki postupak? Dakle prvo pitanje.

Drugo, još jednom, kompanija Lijanović koja je u Federaciji, ne mogu se sjetiti iz kog mjesta, rekli su mi, svim ovim firmama koje su na spisku u ovom vašem izvještaju ponudili su 200 junadi za jotkup. I niko nije htio da otkupi ni jedno. Ja taj, ovo što govorim, mogu vam pokazati i u senogramu koji ljudi su izneli taj podatak. Dakle, argumentovano zaista.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepo. Da li imate vi potrebu gospodine Terziću ponovo uzimati riječ? Nema potrebe.

Gospodin Sead Avdić ima riječ. Neka se pripremi još Muhamed Moranjkić i molim vas, dajte kratko i Hazim Felić, jeste, on se je prijavio.

SEAD AVDIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući. Ja mislim da ne trebamo reagirati, ovo je dobro da na ovakav način razgovaramo, dobro mislim za BiH. Ovo je dobar slučaj da na njemu izbrusimo da više nikad ne donesemo onakvu odluku kao što smo donijeli, onaj zakon o izmjeni Zakona o carinskoj tarifi, da ovu zemlju naučimo da se jednostavno vodi ekonomska politika a ne da se ad hoc mjerama riješavaju tekući problemi u ovoj

državi BiH. Ad hoc mjere su nas i dovukle dovde, tako da jednostavno ja ne mogu da shvatim gdje se ja nalazim. Koje ad hoc mjere? U ime koga ad hoc mjere? Imamo li mi neku ekonomsku politiku ovde? Imamo li išta? Imamo li PRSP? Imamo, je li tako? Procjene, tim eksperata radi svoj posao. Pa kakve ad hoc mjere?

Što znači, ponavljam, znači pod jedan, tarifni brojevi koji su dati u ovom zakonu bili, zakon o izmjeni zakona, nisu ni tada a ni danas na vrhu liste prioriteta ove države BiH. Sjetite se gospodine predsjedavajući, kad su udruženja diskutirala ovde. Prosipali su mlijeko i mliječne prerađevine po carinskim prelazima, po Doljanima. A nakon toga su tražili zakon o izmjeni Zakona carinske tarife o mesnim prerađevinama. Je li tako? Zar niste mogli osjetiti tu da to interesi nekako nisu ovaj, usaglašeni, harmonizirani. Znači cilje je bio ovaj zakon o izmjeni Zakona o carinskoj tarifi, znači tarifni brojevi nisu bili na vrhu liste prioriteta. Nemojte upotrebljavati taj argument 2 hiljade tona pilećeg mesa. Pa ako nisu imali prerađevina, ako nisu imali repromaterijala, pa što su tražili onda jednostavno u BiH ima repromaterijal. Pa znate li da je nekoliko farmi dovedeno pred stečaj radi toga. Što znači, nije tačan podatak. Ne, ne sigurno radi toga, sigurno radi toga. Što znači da ovi tarifni brojevi su vješto iskonstruisani, vješto stvorena kriza i izmanipulisan dio jednostavno vlasti u BiH. Pod jedan.

Pod dva, činjenica upornosti da se po treći put donese ovaj zakon o izmjeni Zakona o carinskoj tarifi dovoljno ukazuje da nešto tu nije u redu, nešto jednostavno javnost je u BiH zbunjena, zblažnjena sa discipliniranje Parlamenta da po treći put donese jedan zakon o izmjeni Zakona o carinskoj tarifi.

Da su ove moje riječi tačne, ukazuju nam i ovi šatori pred Parlamentom BiH gospodine predsjedavajući. Krajnje je vrijeme da se pozabavimo i sa tim i da Vijeće ministara riješi situaciju. Nije znači cilj Ministarstvo za poljoprivredu i oni plemeniti ciljevi koji stvarno ovi promoviraju, koji su sasvim korektni, plemeniti ciljevi. To niko od nas ne može biti protiv. Znači šta je cilje gospodine predsjedavajući? To što ste vi sada rekli. Novi kontigent uvoza ovoga mesa. Novi kontigent. Da vam kažem o čemu se radi. Jednostavno ne možete na takav način dovoditi u zabludu ovu zemlju. Novi kontigent mesa, to što ste sad rekli. I vidite da su već na pragu, jednostavno dobiju novi kontigent mesa po ovom zakonu. To se zove jestivo otpadno meso gospodine predsjedavajući. Jestivo otpadno meso, mašinski iskošteno pileće meso koje se uvozi u BiH po 1,14 KM. Molim, 1,14.

I na kraju da kažem javno mjenje u BiH je dalo ocjenu ovoga zakona. Osudilo ovaj zakon i nema te retorike, rudite koje će to promijeniti. Javno mjenje, koje je već, javno mjenje BiH, javno mjenje. Čitajte malo i jednostavno a ovaj, anketirajte ljude, anketirajte ljude pa će vam sve biti jasno.

Znači, iz ovoga svega proizilazi nekoliko, po meni zaključaka. Bio je to pogrešan i promašena odluka i Vijeća ministara i Parlamentarne skupštine BiH Zakon o izmjeni Zakona o carinskim tarifama. Realizacija izmjene ovoga zakon nije praćena, nije bila kontrolisana. Slobodno se može reći da je obilovala nizom manipulacija, jednostavno vještačke dokumentacije koja je davana itd. Ako se pozivamo na Upravu za indirektno oporezivanje, pa mi ne možemo reći, pa ta uprava ne radi svojim punim obimom i kapacitetom, niti ima sve mehanizme kontrole, jednostavno od granice pa sve jednostavno do mjesta prerade.

Pod tri, mislim da ono što treba reći, a to je znači zakon nije ispunio očekivanja, treba ga u cjelosti rekonstruisati i donijeti novi zakon o izmjeni zakona o carinskoj tarifi, prije svega sa ciljem poticaja domaće proizvodnje i izvoza. Poticaj domaće proizvodnje i izvoza, uzeti kompleks mjera a ne samo jednostavno asocirati ili ići direktno sa aspekta interesnih lobija, posebno uvoznih lobija u BiH. I, da se naša komisija koja je, ja bih rekao po meni, ovo blago, ocrtala šta se dešava oko ovoga slučaja oko ovoga zakona. Jednostavno u cjelosti ispita ovaj slučaj i dokumentuje ove navode o kojima se danas ovde pričalo.

Znači, još jedan put ponavljam. Ovi koji su ispred Parlamenta su izmanipulirani ljudi, naivni, jednostavno plaćeni po 50 KM dnevno. Onaj koji to kreira je potpredsjednik jedne stranke političke. Zna li vi to? Potpredsjednik jedne političke stranke u BiH. Ja vas molim, to je čista politizacija, potpredsjednik. Jedna firma je osnovala sebi atraktivno predsjedništvo, OHR svog atraktivnog visokog predstavnika, atraktivnu vladu i sve ostalo. Pa zar vi to ne prepoznajete, šta se to radi? Pa to su sve lobiji u BiH. To je taj izraz lobija. Institucije koje se bore jednostavno za korist pojedinih kompanija i jednostavno firmi. Što znači, ako to nije jasno, onda je to stvarno žalosno. Onda je to stvarno žalosno. Znači, još jedan put, oslobodite se toga molim vas i taj novi kontigent zaboravite. Novi kontigent koji se bazira na ovom zakonu. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, ovaj, hvala gospodine Avdiću. Naravno, predsjedavajući Terzić kad god zatražite riječ, imate pravo na riječ. Izvolite.

ADNAN TERZIĆ

Pazite, vi ste dobili informaciju Vijeća ministara. I ja prihvatam da apsolutno imate pravo da se sa njom složite, ne složite, da zabranite Vijeću ministara da dalje primjenjuje itd. ali ne prihvatam gospodine Avdiću da samo zato što ste poslanik, samo zato što imate hiljadu maraka više primanja od bilo kojeg ministra i ljudi koji rade u Upravi za indirektno oporezivanje, pravite takvu lakrdiju svojim izjavama i konstatacijama da je kriminal, da je korupcija itd. Mislim, da vam niko nije dao pravo da to radite. Na kraju, krajeva ako imae jasnih pokazatelja da je to kriminal i korupcija, onda ste odgovorni i dužni da to prijavite nadležnim organima, a ne da ovde deklamujete i pričate sve to što vam može pasti napamet.

Gospodine Avdiću, vi govorite o Vijeću ministara, govorite o državnim institucijama i ja kao poslanika, moram vam reći sram vas bilo za sve to što ste rekli. Imate pravo da se odredite o ovoj informaciji Vijeća ministara ali nemate pravo da etiketirate ovde i da insinuirate i da govorite da javno mjenje zna jako dobro šta je se ovim kvotama ovaj, postiglo. O kojem to javnom mjenju vi govorite? Ja vas molim, da shvatite da ako hoćete da vaš dignitet neko štiti, onda morate i vi štiti dignitet drugih. Ako ima naznaka da je kriminal i korupcija, izvolite, pokrenite postupke, ali na takav paušalan način govorite o državnim institucijama BiH, pazite, govorite o državi gospodine Avdiću.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, zahvaljujem. Seade hajde ovaj, odgovor na repliku, vrlo kratko molim vas.

SEAD AVDIĆ

Meni je žao ovaj, što predsjedavajući koristi, u nemogućnosti argumentacije koristi terminologiju koja je neprihvatljiva krajnje. Znači, a kad se razgovaramo o argumentima, onda je to drugi način sporazumjevanja i komunikacije.

Pod dva, vrlo često se poziva u pomoć, uslovno rečeno Alijansa koja je pravila to što je pravila kao što to kaže predsjedavajući, što je krajnje nekorektno i neprincipijelno. Znači, kad god se ponestane argumenata, poziva također u pomoć Alijansa i vlast Alijanse od 2000 do 2002.godine.

I, pod tri, ja nisam govorio o korupciji niti sam ja elaborirao korupciju. Ako se gospodin predsjedavajući našao tu, to je druga priča. A na kraju, jednostavno pojedinci u ovoj vlasti ne predstavljaju, nisu oni država. Država to sam ja. To je osnovno elementarno pravilo. Mi smo prolazni a država ostaje i živi svojim životom. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vama. I, na kraju imamo gospodina Muhameda Moranjkića. Muhamede, hajde molim vas. Prošli put me niste poslušali, sad me poslušajte.

MUHAMED MORANJKIĆ

De me protirite nekad naprijed, da nije na meni

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Prošli put me niste poslušali, sad uvažite moj argument, uklopite se u pet minuta, molim vas.

MUHAMED MORANJKIĆ

Ja ću uzeti sredinu od onoga što su ovi koristili, a evo gledam na sat. Gospodo, ovo čim smo dotakli životne probleme, svi vidimo da smo pokrenuli lavinu, buru koja na određen način zabrinjava mene kao čovjeka i kao poslanika, a mislim da bi trebala da zabrine i čitavu državu, uključujući i izvršne i druge zakonodavne organe na svim nivoima.

Ovde se radi o jednom do pet proizvoda. Bolje rečeno, čak o jednom proizvodu ako već uopšte hoću da govorim i vidite, da smo došli u poziciju nek nam je Bog na pomoći, ako ovako nastavimo. Govoriti o 2 hiljade tona pilećeg mesa, vi dobro znate da nije tačno. 2 hiljade pilećeg mesa je ukupno a 13% je iskoštenog. To je račun a ne matematika i kaže da smo riješili 260 tona u ovoj državi. Da li je to u tom momentu bio način rješenje da bar pospemo kap vode u plamen koji se pojavio. Možda jeste. I zato ne bih ja sa ovolikom srđbom okomio se i na taj zakon, jer je on u to vrijeme bio ono, evo nam kuca neko na vrata.

Ono što hoću da kažem je sledeće. Da dvije godine, u ovom parlamentu a ja sam dva puta sa govornice ovog parlamenta pozivao Vijeće ministara da pokuša snaći snage i mogućnosti da uradi cjelovit zakon o tarifama i carinama jer on je rak rana nekim privrednim i životnim problemima ove zemlje. On to do sada nije našao za shodno ili nije bio u mogućnosti, ja to potivam da se uradi.

Ja sam, kad sam vidio da se pokušava u ovom parlamentu, odnosno Vijeću ministara da parcijano rešavaju problemi od proizvoda do proizvoda, a tarifni i carinski tretira nekoliko desetina hiljada proizvoda, i vidite samo jedan kad je potegnut, koja je bura, onda sam se ja uključio u tu kolotečinu i pokušao Vijeću ministara da sugerišem rešenje fazanskih farmi u BiH. Ja sam vas izvjestio ovde, kakav sam odgovor dobio. Dobio sam odgovor Vijeća ministara da sam pogrešno stvari shvatio i prihvatio i da tu problematiku vežem za konje, magarce i mazge. To je tarifni broj 0101. Da nije jedno i čemerno, stvarno bi bilo smiješno. Kad sam pokazao ministru njegov potpis na tom dokumentu, onda nije imao riječi jer mi nije vjerovao, mislio je odnosno, pokušao je da kaže da ja to ovdje izmišljam i iznosim kao u pozorištu neke stvari.

Dakle, da zaključim, da budem ipak kratak. Podržavam zaključak komisije naše a to ne znači da ni predsjedavajući Vijeća ministara nije uočio neke izuzetno i potrebne i pametne stvari u rešavanju ovih problema, pa i neke od tih stvari koje ne bi imenovao, ja kao polsanik podržavam. Podržavam zaključke i tražim da se ti zaključci na određen način još jednom možda i detaljišu i da Vijeće ministara sjede i da odradi posao kako treba. Hvala. Nažalost, mislim mi u ovom konkretnom slučaju ne vidimo šumu od drveta. A u ovom konkretnom slučaju, izbacili smo drvo, i šumu pokušavamo da zaklonimo tim drvetom. Hvala ljepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ja li šuma od drveta ili drveće od šume?

MUHAMED MORANJKIĆ

Lijepo sam ja rekao gospodine predsjedavajući da mi šumu ne vidimo od drveta.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro da i to znamo. Gospodin Hazim Felić i onda ćemo zaključiti raspravu, izvolite.

HAZIM FELIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući, kolege i kolegice, iz uvodnog izlaganja gospodina ministra Doke i predsjedavajućeg Vijeća ministara, čuli smo razloge za donošenje ovog zakona. Gledajući te razloge, možemo reći da je zakon opravdao razloge za svoje donošenje, obzirom na količine mesa u BiH koje su bile na zalihama. To jednostavno ilustrativno možemo vidjeti na stranici 4 gdje se govori o povučenim količinama i uvezenim. Kompletne zaliha u BiH ovih kategorija mesa koje su bile, je potrošena i to možemo vidjeti iz činjenice, iz ovog pregleda da sve uvozne kvote nisu ispunjene. Zašto nisu ispunjene? Nisu ispunjene iz prostog razloga što je sve meso koje je bilo na zalihama u BiH kupljeno. To je bio cilj i smisao donošenja ovog zakona i taj cilj i smisao su ispunjeni u potpunosti. I mislim, da je samim tim zakon opravdao razloge zašto smo ga donosili.

Ja vam moram samo kratko kazati, zaista neki poslanici su govorili paušalno o tome da ovaj, neko itd. ocjenjuju vršnje ovog zakona ovakvim ili onakvim. Bolje bi bilo da su razgovarali sa onim koji su proizvodili ovu junad ili piletinu i da od njih traže mišljenje kakvi su efekti ovog zakona, umjesto da bez ikakvih argumenata ocjenjuju kakav je zakon i kakvi su efekti donošenja ovog zakona.

Možemo reći slobodno da primarni poljoprivredni proizvođači su u potpunosti zadovoljni primjenom ovoga zakona, jer su sve količine mesa u živoj stoci, ili u smrznutom mesu u Bosni i Hercegovini na ovaj način otkupljene. Primarna proizvodna industrija je preradila i imali smo gotov proizvod u Bosni i Hercegovini. To su osnovni razlozi.

Mislim da u ovom lancu, ili u ovom ciklusu koji bi bio od pomoći primarnim poljoprivrednim proizvođačima jedino nedostaje ovo što nam je predsjedavajući najavio, a to je izmjena Zakona o uvozu tovnih grla. To je jedino što je neophodno primarnim proizvođačima da se ciklus može potpuno zatvoriti. Na taj način se ojačavaju primarni poljoprivredni proizvođači na način da mogu ciklus za ciklusom uvoziti, da mogu toviti junad i da mogu, odnosno svinje i ostalo, a da prerađivačka industrija ima sirovine. To je smisao i cilj donošenja ovoga zakona i zakon je ciljevi donošenja zakona su u potpunosti ispoštovani. Mislim da je to bio cilj i mislim da smo na taj način pomogli onima koji su pomoć od nas tražili. Hvala lijepa.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vama Hazime. Hajde dobro. Izvolite Bešlagiću. Kratko.

SELIM BEŠLAGIĆ

Ja bih povodom ove diskusije i jedni su za, jedni protiv i ovo Felić sada što reče, ja bih molio odgovor, ako je to sve tako idealno kako sada evo Felić reče da su zadovoljni zašto nemamo više ni tova piladi, no tova junadi, ni tova svinja? Nemamo ništa. Šta se desilo? Desilo se da su ljudi zbog te nesigurnosti i zbog svega ovoga to prodali i rekli – ma kani se bolan čovječe baveći se uzgoja, jer ovdje nema života. Suština problema je u tome što mi nemamo nikakvu evidenciju da bi sad mogli ovdje da kažemo je li Novaković u pravu da ima 10 novih tamo. Ja koliko znam u tuzlanskom kantonu već je 10 piličarskih farmi zatvoreno.

Suština problema je u tome što mi se čini da se varamo, varamo se kada kažemo da je idealno zakon ...efekat. Ja lično smatram da je ovdje trebamo dobiti razješnjenje. Nema više ni tova ni piladi, ni junadi, ni svinja, nema ništa. Ništa nema u ovoj državi.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Ponovo smo otvorili diskusiju, drugi krug diskusije. Dajte molim vas lijepo da privodimo kraju. Evo, postavili ste dovoljno kako se zove već dvije replike, dvije reakcije.

Predsjedavajući Vijeća ministara, pa nakon toga gospodin Felić. Dajte zaključujemo raspravu da idemo na izjašnjenje.

ADNAN TERZIĆ

Znači može neko reći da sam emotivan i moram biti emotivan. Ja sam sate i sate provodio sa proizvođačima i prerađivačima pokušavajući da dođemo do nečega što svima odgovara ljudi.

Od decembra mjeseca 2003. godine kada su najavili da će blokirati granične prelaze između Božića i novogodišnjih praznika i nanjeti štetu državi. Oni sjede u mom kabinetu. I zato sam možda i emotivan. Zato što sam na sve moguće načine pokušao da dođemo do neke formule koja će se pokazati efikasna. Prije 15 dana sam ovdje u ovoj sali sjedio sa 50 predstavnika poljoprivrednih proizvođača, prerađivača, ne samo mesoprerađivača, nego i mlijeka i žita i svih mogućih sektora. Ljudi traže da ovo, pošto se je pokazalo kao jako dobra mjera da ovo uradimo i za ostale. Ljudi koji se bave preradom žita traže isto da uradimo, da otkupe svo žito koje ima u Bosni i Hercegovini i da na osnovu toga im oslobodimo 6% carine za jednu određenu količinu. I svi ostali u ovome vide šansu da mogu da prežive i da se bore sa konkurencijom na bosansko hercegovačkom tržištu. Govorim o prerađivačima.

Prerađivači su isto tako bitan segment. Oni zapošljavaju ljude. Pazite, nisu to u tašna mašna firme. Znači to su kapaciteti koji zapošljavaju ljude i mi moramo voditi brigu i o takvim kapacitetima. I mi ćemo, ja sam dao zadatak Vanjsko trgovinskoj komori da sa svim udruženjima jasno izbalansira svih mogućih proizvodnih poljoprivrednih proizvoda u Bosni i Hercegovini, koliko imamo mogućnost da proizvedemo u ovom periodu, koliko treba prerađivačima, da ne kažem da imamo takve apsurdne da u Bosnu i Hercegovinu koja ima mlinsko prerađivačke kapacitete pšenica se uvozi sa 6% carine, a brašno se uvozi bez carine. Direktno rušimo naše prerađivačke je li kapacitete u mlinskoj industriji. Moramo i tu naći neke mjere. Nažalost rješavamo ih kroz izmjene i dopune carinske tarife, umjesto da ih entitetske vlade rješavaju, jer je to njihova nadležnost.

I sada kada pokušamo napraviti nešto što ćemo pomoći i proizvođačima i prerađivačima da prežive, da opstanu na tržištu Bosne i Hercegovine u uslovima primjene ugovora o slobodnoj trgovini itd., onda nas pretvarate u kriminalce i ljude koji su korumpirani i koji rade samo za jednu firmu. A ništa nije urađeno napamet. Sve je i po količinama i kvantifikacijama koje je dala Vanjskotrgovinska komora, koja jako dobro znate da nije državna institucija, znači nije Vladina institucija. I ja samo molim da u ovom smjeru o kome je govorio i gospodin Felić. Ova mjera je doprinjela da u Bosni i Hercegovini nemamo tržišnih viškova.

Ono što je bila, a evo ako hoćete da kažem i lično moja ideja je sljedeća da jedino u Bosni i Hercegovini u cijelom regionu, a da ne pričamo u Evropi, u Bosni i Hercegovini smo imali sistem u kome su ljudi uzgajali piliće, a da nisu znali kome će ih prodati. Da su ljudi uzgajali junad, a nisu znali kome će ih prodati, svinje i sve ostalo. Mi smo napravili sistem da uz dugoročne ugovore i znaju, počnu uzgajati i da znaju istog momenta kada ga počne uzgajati kome će ga prodati ako ga uzgoji. Što ne posmatramo sa te strane. Jel to kriminal i korupcija? I nije tačno da ja pričam gospodine Avdiću na osnovu toga što nemam argumenata, nego samo odgovaram na vašu retoriku koja je retorika bez argumenata. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Još, evo dakle.

HAZIM FELIĆ

Kratko samo da kažem Selimu da odgovorim, primarni poljoprivredni proizvođači čekaju ovaj zakon koji je zavisi od Vijeća ministara najavio iz prostog razloga što će imati zaradu 5% u odnosu da uvezu sada tovnu junad po carini koja je trenutno na snazi. Znači i oni čekaju zakon, odnosno ovu najavu koju je najavio sam predsjedavajući Vijeća ministara.

I još jednu stvar koju sam zaboravio kazati. Da bi bili sigurni, odnosno da bi eventualne zloupotrebe otkrili vrlo jednostavno to možemo uraditi na način da nadležno ministarstvo od udruženja u Federaciji i Republici Srpskoj traži koliko je koje vrste mesa otkupljeno. Uporedimo sa ovim podacima i imaćemo. Eventualna razlika je zloupotreba. Mislim da je to vrlo jednostavno otkriti.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Molim vas samo malo da privodimo ovo kraju. Imamo još dvije replike jel tako.

Po minut. Gospodin Lagumdžija i gospođa Majkić.

Izvolite gospodine Lagumdžija. Molim vas gospodine Lagumdžija ovo je replika. Izvolite molim vas uklopite se. Molim vas pažnja.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Ovdje smo čuli od predsjedavajućeg da je, ispravi me ako griješim 3000 tona, 2000 tona, 1.500 tona. 3000 tona jel.

_____/?/

Sve je u tonama.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Sve je u tonama. Dobro. Jel svinja 2000, jel bar svinje u tonama. U informaciji koju ste nam dali imate potpuno druge podatke i u njima vidite Felićevu istraživačku razliku. Ovdje vidite da je svinjetinje otkupljeno 917,2 tone, govedine 284,3 i mesa peradi 754,7 tona. Tone. Pa ne, ja otkupljivali

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dajte malo privodite, dajte molim vas, nemožemo govoriti pet nas odjedanputa.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Evidentno je iz podataka koje nam je premijer iznjeo ovdje, podataka koje smo dobili ovdje da vlada opšti haos u papirima u zvaničnim informacijama o tome koliko je zaista čega otkupljeno. Metodom koja je gospodinu Feliću jako dobro poznata iz

istraživačkog novinarstva, ili nečeg drugog se vidi koja je razlika. Vidi se da je razlika ogromna u odnosu na ono što tvrde ljudi i ono što ste vi ovdje napisali.

Ja zista mislim da ovo, da vi nama gospodine premijeru kažete prihvatam vašu informaciju koju ste izrešetal, ali samo da vam odobrimo novu kvotu. Ova informacija košta 8 miliona maraka. Ovdje je 8 miliona maraka, dakle ...tražite novih 8 miliona maraka da kojekakva banda uzme. Tražite, spremni ste čak prihvatiti našu informaciju i informaciju Kunićeve komisije za koju ste tvrdili da je netačna, ovakva, onakva. Prihvatam ja tu informaciju samo mi daj novih 8 miliona da podjelim sa kojekakvom bandom. Ma dajte nemojte biti neozbiljni.

Ovdje se radi o tome da su ciljevi postignuti. 8 miliona je ukradeno iz budžeta. Cilj je postignut.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Hvala.

Samo, gospodine Terziću dobićete riječ, dobićete riječ samo gospođa Majkić još kratko repliku. Odmah ćete vi dobiti. Po minutu zapišite, ako ćete zaboraviti.

Izvolite. Kratko.

DUŠANKA MAJKIĆ

Kratko ću samo. Vi ste preuzeli jednu tešku obavezu. Vi znate da je poljoprivreda na nivou entiteta. Vi ste odlučili da sami taj posao završite ne konsultujući ni jedno ni drugo entitetsko ministarstvo. Kakve su njihove ambicije, odnosno Vanjsko trgovinsku komoru da se zadržim na njoj i da ne idem dalje i ostale. Dakle to su partnera tri skojima ste vi trebali da razgovarate da ne bi bilo ovih neprijatnosti i ovih svih razgovora. To je jedna stvar.

I druga. Kada ćemo znati tačno koliko u ovoj zemlji ima životinja za klanje, za mesoprerađu? Onog momenta kada Ured za veterinarstvo završi svoj posao i završimo obilježavanje koje je do sada plaćeno iz sredstava EU i do sada završeno samo 30% obilježavanja. Zašto? To mislim, bez tog podatka mi ne možemo pričati. Sve ostalo je priča napamet. Nemojte, taj podatak morate vi obezbjediti.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepo gospođu Majkić.

Kratko, predsjedavajući Vijeća ministara i zaključena rasprava. Izvolite.

ADNAN TERZIĆ

Kada je u pitanju obilježavanje to o čemu govorite, ja vam moram dati jednu informaciju, vjerovatno u medijima još uvijek nije bila, ali sam juče bio sa ambasadorom Hemfrizom koji sutra ide u Banja Luku da udari 100-hiljaditu markicu na

uho neke životinje. E sad jel govećeta, ili je svinje, ili ne znam, ali 100 hiljaditu markicu koju je Ured za veterinarstvo evidentirao. Pazite, da vam kažem, vama je neko rekao da 30%. Vama je to neko rekao. Vi kao zastupnik imate pravo i da rekla, kazala uzimate kao. Ja vam kažem 100 hiljadita markica, a ne može da je 30% jer bi značilo onda da još tri puta toliko ima goveda, mislim životinja u Bosni i Hercegovini.

Znači, pazite, to je, molim. To je. Nemojte to pričati. Znači vodi se jasna evidencija i nemojte u tome tražiti nikakvu zamku i nešto. 100 hiljadita se životinja sutra obilježava. 100 hiljada markica, što podrazumjeva da imamo kompjuterski softver, da imamo pasoše i sve dokumente za 100 hiljada životinja u Bosni i Hercegovini. Ako je to i 30%, hajde recimo, recimo da je i to dobro, jer se ljudi, jesmo tek počeli prošle godine počeli uspostavljati Ured za veterinarstvo kojeg smo naslijedili i koji nije funkcionisao.

To je, ne, ne, prvo pitanje. Evo ja ću sačekati da završi razgovor. Ne, ne ovo je vaše prvo pitanje oprostite je bilo.

DUŠANKA MAJKIĆ
/nije uključeno/

ADNAN TERZIĆ

Aha, znači apsolutno nije tačno da u ovome svemu nisu učestvovali entitetska ministarstva i vanjsko trgovinska komora. Tri zaključka sam vam pročitao. Ne slušate me, moraću vam uzeti stenogram.

Znači Vanjsko trgovinska komora odredila bilanse. Dva entitetska ministra poljoprivrede radila u radnoj grupi i Vijeće ministara ne može gospođu Majkić, Vijeće ministara ne može donjeti prijedlog zakona Parlamentu ako nema saglasnost entitetskih vlada. Znači za ovo smo dobili, evo gospodin Novaković zna da prva dva puta nije mogao glasati za ovaj zakon samo zato što nije imao saglasnost Vlade Republike Srpske. Jel tako gospodine Novakoviću?

Znači dobili smo i ovo je produkt, zakon je produkt sve tri vlade. E sada, gospodine Lagumdžija ja moram priznati da sam malo zaboravio šta je, ne, aha, znam. Pazite, kad govorite o brojevima, ja sam došao ovdje da vam jasno i precizno na 16 zaključaka komisije ovog doma dam odgovore. Komsijja ovog doma i gospodin Kunić nisu raspravljali o izvještaju koje je dalo Vijeće ministara. Ja nisam vidio ni u jednom vašem zaključku da se govori o izvještaju koje je dalo Vijeće ministara, nego o javnoj raspravi rekla kazala koja se na toj raspravi radilo i normalno da gospodin Kunić kao sastavni dio jednog jako opozicionog bloka će iz rasprava, javnih rasprava izvući samo ono što je negativno prema stvarima koje je vlada uradila.

Uopšte se ne govori o količinama i kvantifikacijama koje je Vijeće ministara vam poslalo u informaciji. Znači ja govorim o zaključcima vaše komisije gospodine Lagumdžija. A te vaše paušalne ocjene gdje se radi o 8 miliona kriminala itd. ne mogu, ne mogu vam na to odgovarati.

ZLATKO LAGUMDŽIJA
/nije uključen mikrofonski od početka diskusije/

...informacija broj 04-2-02-4357/05 od 15.04.2005. godine. Informacija, sve informacije o rezultatima primjene implementacije Zakona o dopunama Zakona o carinskoj tarifi BiH koja se odnosi na uvoz mesa. I u toj informaciji na, moram priznati dosta nepregledno stoji na stranici na stranici 4. razbijeno po tarifama govedina bez kostiju, vrlo kvalitetno meso, milion petstotina šezdeset hiljada i osmasto dvadeset pet maraka vrijednost dažbina koja je oproštena. Svježa svinjetina, razbijeno, otkupljeno 284 tone. Ništa. A tamo, a nije 2000.

_____/?/
/nije uključen mikrofon/

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Ja vam samo govorim o tome, pa nisam ja izmislio 8 miliona ovdje stoji – uvoz vrijednost uvoza je bila 8.225.923 marke, a vrijednost uvoznih dažbina koje ste oslobodili, halalili, razdužili, kako god hoćete 7.474.309 maraka. To vam ovdje stoji. I vi od nas tražite da mu damo zeleno svjetlo da ovo još jednom uradite. A da nam niste dali nikakvu informaciju i još proglašavate paušalnim moje povjerenje u vašu informaciju koja je, najblaže rečeno katastrofalna.

Dakle, ja vam govorim o vrlo egzaktnim podacima.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
Pa ljudi moji,

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Pa jeste katastrofa. Šefik u pravu si. Katastrofa je bolan da smo dovde došli. Katastrofa je da nakon godinu dana od primjene ovog zakona mi prvi put imamo informaciju. Prije godinu dana je zakon stupio na snagu. Poslije tri mjeseca nam je se trebala dati informacija.

Ova vam informacija kasni 9 mjeseci pred ovim parlamentom. I to je protiv zakona.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
Gospodin Terzić. Izvolite.

ADNAN TERZIĆ

Zakon je rekao gospodine Lagudmžija, gospodine Lagudmžija Zakon je rekao da kada četvrtinu odobrenih količina. Riješimo da podnesemo informaciju Parlamentu. Nije rekao tri mjeseca. Dva i po mjeseca, možda i tri mjeseca ta informacija stoji u Predstavničkom domu, a kada pročitate informaciju koju sam vam dao, onda vam moram i ja pokazati ono što i vi imate gospodine Lagumdžija, to je Bosna i Hercegovina, Parlamentarna skuptšina Bosne i Hercegovine, Predstavnički/Zastupnički dom, Komisija za vanjsku trgovinu i carine, broj 01/351-25-21,22/05 I tu imamo izvještaj te dotične komisije o rezultatima implementacije Zakona o dopunama Zakona o carinskoj tarifi Bosne i Hercegovine koji se odnosi na uvoz mesa, a govori se znači o

izvještaju na osnovu informacije koju ste vi u tančine pročitali i broj itd., koju je podnjelo Ministarstvo vansjke trgovine i Vijeće ministara poslalo u proceduru.

U ovom izvještaju vaše komisije gospodine Lagumdžija se informacija koju je Vijeće ministara poslalo uopšte ne pominje. Nemate kvantifikacija nikakvih, niti se govori o tome, nego se govori o četiri firme, govori se o rekla kazala, puno i velikom broju, velikom broju manjkavosti itd. itd. Ne govori se uopšte o izvještaju koji ste vi pominjali.

I zato ja molim Vijeće ministara, bez obzira na svu ovu politizaciju koju se pokušava napraviti u ovom parlamentu, Vijeće ministara je poslalo informaciju koju je dužno po zakonu i ovaj parlament se treba odrediti prema toj informaciji.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Odrediće se.

ADNAN TERZIĆ

I zato vas molim da prihvatite ili odbacite informaciju. A ne da pričamo o stvarima satima i satima o stvarima koje nisu predmet informacije.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Naravno. Dakle imate minutu, bukvalno minutu. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodine premijeru, vi ste, pa vi ste budala. Vi jako dobro znate da to što govorite nije tačno. Ovdje u informaciji vašoj stoji, podsjećam vas u njoj stoji da ste zakon o kojem mi danas razgovaramo da je on stupio na snagu 23.7.2004. i u tom zakonu stoji da ste dužni, citiram – tri mjeseca nakon početka primjene zakona, ili po iskorištenju 1/3 odobrenih kvota informisati Parlamentarnu skupštinu BiH.

/zajednička diskusija/

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Tri mjeseca ili, pa ili bolan. Prošla su tri mjeseca. Šta mi čekaš drugo ili, šta se praviš pametan.

ADNAN TERZIĆ

/nije uključen mikrofon/

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Pa nakon tri mjeseca ste dužni da nas informišete. Vi ste nas informisali nakon punih 9 mjeseci. Ovdje.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Molim vas, molim vas.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

A ljudi, ne, ne mislim. Ako desi bolan ili jedno, zna se šta je ili. Ako se desi ili tri mjeseca, ili $1/3$ dužan si informisati. Ta tri mjeseca su se valjda desila prije godinu dana.

Dakle ovdje piše ili gospodine Terziću i nemojte nas to se iz matematike pada u prvom osnovne iz logike matematske. Jel tako Zoriću. Šta je ili. Objasni čovjeku koja je razlika između i i ili. Čak i Zorić tvrdi da sam u pravu.

Dakle gospodine

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Isteklo je vrijeme gospodine Lagudmžija. Ne možemo u nedogled kako se zove voditi ove rasprave. Isteklo je vrijeme. Ja sam rekao minuta. Ovo je po peti, šesti puta. Mislim, zaista moram reagirati. Nemojte se ljutiti.

ZLATKO LAGUDMŽIJA

Dakle, gospodine predsjedavajući, ja sam samo htio radi javnosti da kažem

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, u redu kazali ste

ZLATKO LAGUMDŽIJA

da predsjedavajući govori netačne stvari.

ADNAN TERZIĆ

A ljudi moji.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Gospodin Terzić. Izvolite. Pa hajde brate do ujutru, nije problem.

ADNAN TERZIĆ

Dakle, uvažavajući gospodina Lagumdžiju i ja zbog javnosti moram reći da nije tačno da ja iznosim netačne stvari. Pa sami ste sada pročitali. Rečeno je jedno tri mjeseca, ili kada odobrimo $1/3$. Mi smo odobrili samo $1/4$ i poslali vam odmah izvještaj. U prva tri mjeseca nije se ništa desilo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zaključio sam ja raspravu.

ADNAN TERZIĆ

Ja koliko znam $1/4$ je manja od $1/3$ bolan ljudi. Ali su mene učili da je $1/4$ manja od $1/3$.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Prošla su ti bolan tri mjeseca, prije devet mjeseci su ti prošla tri mjeseca.

ADNAN TERZIĆ

Ali je rečeno za tri mjeseca ako se odobri sva količina, ili, ili onog momenta kada se odobri 1/3. Mi smo odobrili 1/4 i odmah vam poslali na Parlament. Eto. To je zbog javnosti.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam lijepo. Molim vas lijepo ja sam zaključio raspravu. Ovo su bile samo replike predsjedavajućeg, ovo su bile dvije replike na izlaganje. Molim vas, malo pažnje sada.

Molim vas za pažnju. Dakle, molim vas za pažnju. Molim vas za pažnju.

Rasprava je zaključena. Ovo su bile dvije replike na izlaganje predsjedavajućeg Vijeća ministara.

Poštovane kolegice i kolege, dakle imamo. Gospodine Gligoriću, zaključena rasprava. Ovo su bile replike. Ja ne mogu više. Molim!

Molim vas lijepo, rasprava zaključena. Pa ne možemo do ujutro voditi rasprava. Ovdje mora postojati neki red. Molim vas lijepo, ja sam rekao posljednji diskutant ko je bio, nakon diskusije Hazima Felića uslijedile su, kako se zove, replike i nema sada razvijanja diskusija, nakon što je rasprava zaključena. Diskutanti su završili raspravu. Molim. Pa u redu. Konstatujte to tako kako smatrate.

Molim vas. Ja zaključujem raspravu po ovoj tački dnevnoga reda.

Poštovane kolegice i kolege, dakle ovdje mora se na kraju stati, mislim nema stvarno nema smisla. Molim vas za pažnju.

Ovako dakle stvari stoje. Mi imamo informaciju Vijeća ministara koju smo dobili ovdje i prijedlog Vijeća ministara da se glasa o toj informaciji i da se dakle glasa o toj informaciji.

Imamo izvještaj naše komisije koji je u dobrom dijelu ili u najvećem dijelu suprotan informaciji Vijeća ministara. Glasaćemo i o tome. Molim! Pa glasaćemo i izvještaju komisije.

I imamo, molim vas lijepo i imamo prijedlog zaključaka koje je predložio u pisanoj formi gospodin Lagumdžija. Glasaćemo i o tim zaključcima.

Molim vas lijepo. Sada glasamo.

Prelazimo na izjašnjavanje. Pripremite se za glasanje.

Glasamo o informaciji Vijeća ministara, dakle o informaciji Vijeća ministara.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad, a ja ću i za.

Pa nema, moraš privesti kraju jedanput. Pa ne može ovo.

- 19 za, 7 protiv, 5 suzdržanih, dovoljna entitetska većina.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine usvojio Informaciju Vijeća ministara.

Prelazimo na izjašnjavanje o izvještaju naše komisije.

Glasamo o izvještaju naše komisije.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad. Molim vas lijepo.

- 16 za, 8 protiv, 7 suzdržanih. Dovoljna entitetska većina.

Usvojen i izvještaj komisije.

Molim vas lijepo. Idemo dalje. Molim vas, pa dobro, ovo je odraz, molim vas lijepo, ovo je odraz ovoga što imamo u Parlamentu. Neka se vidi. Molim vas lijepo. Ja stavljam sve po redu na glasanje. Dakle neka se vidi.

Ja sam vam rekao, ja sam rekao u uvodnom dijelu da stavljam odvojeno na glasanje ove dvije stvari, jer su informacija Vijeća ministara i izvještaj komisije u najvećem dijelu suprotne jedni drugima. Ali, evo vi ste glasali tako kako ste glasali i ja sam to objavio.

Idemo dalje.

Dajte mi zaključke gospodina Lagumdžije, prijedlog zaključaka.

Gospodine Lagumdžija ja vas molim da mi pomognete. Ja ne mogu ovo pročitati.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Hoću vam ja čitati.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Možete. Ustanite, prvi zaključak čitajte. Molim vas lijepo. Molim vas za pažnju. U fazi smo. Molim vas lijepo.

Gospodine Lagumdžija vi sjednite. Ako ja ne budem mogao vi meni kažite smjesta da ja mogu dalje da dešifrujem vaš rukopis.

Dakle ovako, prvi prijedlog zaključka gospodina Lagumdžije glasi

- zadužuje se Vijeće ministara da se, dobro čitajte tekst, da se detaljno,

ZLATKO LAGUMDŽIJA

dokumentovano i precizno očitujemo o ovom izvještaju.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dakle, zadužuje se Vijeće ministara da se detaljno, dokumentovano i precizno očituje o ovom izvještaju

ZLATKO LAGUMDŽIJA

i po stavkama u roku od 15 dana, te da po njemu komisija ispita navode koji su ostali bez adekvatnog odgovora, o čemu bi do kraja avgusta bio izvješten Parlament.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro.

ADNAN TERZIĆ

Mogu li ja.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Glasamo. Nemamo više rasprave gospodine Terziću.

Dobro. Molim vas, predsjedavajući Vijeća ministara povodom ovoga. Molim vas. Molim vas dakle.

Predsjedavajući Vijeća ministara. Samo molim vas, gospodine Terziću imate vi pravo, možete kazati ovo i za govornicom. Izvolite.

TIHOMIR GLIGORIĆ

/nije uključeno/

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Čekaj. Predsjedavajući Vijeća ministara je u pitanju. Pa sačekajte. Pa zato što je predsjedavajući. Pa ša. Zato što je predsjedavajući.

ADNAN TERZIĆ

Bićete i vi predsjedavajući gospodine Gligoriću, pa ćete moći i vi koristiti te beneficije. Ne brinite. Znači nije zloupotrebljavanje gospodine Gligoriću.

Ja se slažem sa zaključkom koji je predložio gospodin Lagumdžija, ali nema potrebe da nas obavezujete za sljedećih 15 dana i da sam ja već za svaki, za svih 16 tačaka podnjio, podnjio u ime Vijeća ministara. Nemojte me sada tjerati da sada sve to moram, evo dostavićemo vam pismeno, ali nemojte sada ponovo tražiti od Vijeća ministara za 15 dana.

Znači ja predlažem da se ne usvoji prvi zaključak.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Prelazimo na izjašnjavanje. Molim vas, predsjedavajući Vijeća ministara je rekao svoje.

Idemo na izjašnjavanje o prijedlogu prvog zaključka gospodina Zlatka Lagumdžije.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

- 15 za, 12 protiv, 4 suzdržana, dovoljna entitetska većina.
Konstatujem da je ovaj zaključak usvojen.

Gospodine Lagudmžija pročitajte zaključak 2. molim vas. Uključite mu mikrofon.

ZLATKO LAGUMDŽIJA
Zahvaljujem.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
Uključite mikrofon gospodinu Lagudmžiji.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Uključio sam. Izvještaj se upućuje državnom tužiocu da se po njemu očituje kako sa stanovišta eventualnog kršenja Zakona o državnim institucijama, tako i firmi koje su zloupotrijebile odluku.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Čuli ste prijedlog.
Pripremite se za glasanje.
Glasajte sad. Glasajte sad.
- 13 za, 8 protiv, 7 suzdržanih. Nema entitetske većine iz Entiteta Republika Srpska. Nemamo člana Kolegija ovdje.
Ovo ide na usaglašavanje na Kolegij.

Čitajte zaključak, prijedlog zaključka 3. gospodine Lagudmžija. Molim vas.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Zaključak 3. Zadužuje se Uprava za indirektno oporezivanje da provjeri sve transakcije i poslovanje po osnovu ovog zakona, te dostavi preciznu i jasnu i detaljnu informaciju o firmama koje su poslovale po ovom zakonu sa količinama robe, finansijskim transakcijama i po vremenu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Čuli ste prijedlog zaključka.
Pripremite se za glasanje.
Glasajte sad.
Ja sam glasao za, da naravno. Pa zato što mislim da treba da glasam za.

_____/?/
/nije uključen mikrofon/

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Pa neka nam napiše da nema. Molim vas lijepo.
- 27 za, nema niko protiv, 3 suzdržana, dovoljna entitetska većina.

Zaključak broj 3 usvojen.

Pročitajte prijedlog zaključka 4. gospodine Lagumdžija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Zahvaljujem. Zadužuje se Vijeće ministara da pripremi program saniranja štete, ukoliko ona postoji firmama primarnim proizvođačima koje je ovaj zakon oštetio.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Čuli ste prijedlog.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

- 11 za, 13 protiv.

Zaključak nije dobio opću parlamentarnu podršku i nije usvojen.

Pročitajte sljedeći zaključak gospodine Lagumdžija. Prijedlog.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

...Parlament će nastaviti sa radom sutra i raditi kako u komisijama, tako i plenarno, bez odlaska na godišnje odmore i obavezuje Vijeće ministara da postupe na isti način do rješavanja ključnih pitanja sa 63. sjednice Doma.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

- 14 za, 11 protiv, 4 suzdržana. Nema entitetske većine iz Entiteta Federacija i zaključak ide na usglašavanje.

_____ (?)

Ali biće sjednica sutra.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ali o tome, pazite, o tome kada će biti sjednica, o tome kada će biti sjednica odlučuje ovaj kolegij i zbog toga smo mi glasali, nas dvojica protiv toga, jer ne trebate voditi računa o poslovima koje mi radimo, osim o tome hoćemo li mi biti ovdje ili nećemo biti ovdje.

Izvolite.

ADNAN TERZIĆ

Pazite, pošto sam ja legalista i pošto uvažavam ovaj dom, meni sad nije jasno hoćemo li mi ići na odmor Vijeće ministara, ili nećemo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam lijepo gospodine.

Zaključak nije donesen. Ide na usaglašavanje na Kolegij pa na novu sjednicu.
Hvala vam lijepo.

Molim vas, gospodine Lagumdžija pomozite nam pročitajte sljedeći prijedlog vašeg zaključka.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Kako da ne, gospodine predsjedavajući – obustavlja se dalja primjena ovog zakona dok se ne daju odgovori po danas usvojenim zaključcima.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Pripremite se za glasanje. Čuli ste prijedlog zaključka.

Glasajte sad.

- 7 za, 16 protiv, 4 suzdržana.

Prijedlog zaključka nije dobio parlamentarnu podršku.

Pročitajte sljedeći prijedlog vašeg zaključka. Nema više.

Molim vas, poštovane kolegice i kolege, mi smo na ovaj način okončali ovu tačku dnevnoga reda.

Mi sada imamo dakle tri mogućnosti.

Prva je dakle da odmah nastavimo sa radom, po sljedećim tačkama dnevnog reda.

Druga je da napravimo pauzu, pa da onda nastavimo sa radom i

Treća je da sjednicu odložimo za sutra, eventualno prekosutra.

Dakle, mi o tome trebamo donjeti odluku, kako se zove ovdje na prijedlog, naravno Kolegija.

Molim vas lijepo, ja sada dakle, između ostalog zbog evo recimo pauze od nekih 15 minuta, 15 minuta pauze, dakle nastavićemo 25 do 7 pa ćemo se dalje dogovarati oko načina rada.

Ma moramo malo odmoriti. 15 minuta pauze. 25 do 7 nastavljamo.

/PAUZA/

Nastavljamo sa radom.

Molim vas da zauzmete vaša mjesta.

_____/?/
/nije uključen mikrofon/

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ne znam o tome ćemo da se još dogovorimo, imamo određenih problema. Obavjestiću vas ja vezano za to. Nisu tehnički problemi, nego, članovi Kolegija zapravo, dva člana Kolegija sutra su zapravo opravdano odsutna. Gospodin Raguž ide na put sutra ujutro, a gospodin Špirić sutra ima obavezu u Banja Luci. Prekosutra Vijeće ministara zapravo kompletno ima obaveze vezano za Bihać, tako da nastavićemo sa radom pa ćemo se dogovoriti, vidjećemo.

Idemo sa 8. tačkom dnevnog reda, to je

Ad.8. Analiza rezultata odluka Vijeća ministara o privremenoj obustavi primjene nulte carinske stope po Ugovoru o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske, odnosno Sporazuma o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Srbije i Crne Gore

I ovu analizu Vijeće ministara dostavilo je izvršavajući zaključak ovoga doma sa 53. sjednice kada je Vijeće ministara obavezano da u roku od tri mjeseca sačini analizu rezultata odluka Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o privremenoj obustavi primjene nulte stope po Ugovoru o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske i Sporazuma o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Srbije i Crne Gore.

Obrađivač analize Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, a razmatrana je i usvojena na 84. sjednici Vijeća ministara, 30 juna 2005. godine.

Materijal je ovom domu dostavljen 5. jula ove godine. Komisija Doma za vanjsku trgovinu i carine razmatrala je ovu analizu i Domu dostavila izvještaj. Vidjeli ste da je stav Komisije da Analizu smatra nekompletnom.

Otvaram raspravu.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Predsjedavajući, hoće li nam neko dati uvodne napomene, pa da diskutujemo ili će se neko sjetiti kada mi počnemo diskutovati da treba uvodne napomene.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dakle pozivam predsjednika Komisije da da uvodne napomene, a neka se pripremi Vijeće ministara da također da uvodne napomene. Izvolite.

PETAR KUNIĆ

Hvala predsjedavajući. Kako ste već istakli Komisija je razmotrila, bolje reći, bolje reći podatke, dakle prezentirane podatke, a ne Analizu. Dakle nedostaje Analiza ovom, ovim podacima i Komisija je zaključila da se ne radi o Analizi rezultata, nego o

prezentiranju podataka, te Analizu smatra nekompletnom. Ovdje je greška, smatra je nekompletnom. Dakle, molim vas da ispravite to. Naravno u cilju što brže rasprave, jer je na Predstavničkom domu bilo inicijativa da se ova pitanja stave na dnevni red što prije, Komisija se nije upuštala, niti je mogla da se upušta u raspravu o materijalu pod nazivom analiza primjene ugovora o slobodnoj trgovini s posebni osvrtom na ugovore između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine i Srbije i Crne Gore koje nije razmotrio niti usvojio Savjet ministara. Tako smo dobili informaciju od strane jednog pomoćnika ministra za spoljnu trgovinu i ekonomske odnose. Već je ta analiza dostavljena Komisiji kao informativni materijal.

Prema tome, dakle tu analizu nemamo prezentiranu od Savjeta ministara, već od pojedinca. Stoga Komisija se nije upuštala u raspravu o toj analizi, a ovaj nazovimo analizu smatra nekompletnom i traži od Savjeta ministara da podnese novu analizu. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepo gospodine Kuniću. Predsjedavajući Vijeća ministara gospodin Adnan Terzić. Jel tako.

Gospodine Terziću izvolite.

ADNAN TERZIĆ

Moram priznati da sam mislio da će ministar Doko izaći, ali nije loše možda da ja prvo dam uvod i da kažem da mi u startu nije bilo jasno zbog čega je Dom tražio da se pravi ova analiza zato što u raspravi kada smo došli do zaključka da se pravi ova analiza smo imali diskusije od pojedinih predstavnika Parlamenta koje su išle u pravcu napada na Vijeće ministara zašto smo donjeli ovu odluku kako ćemo ugroziti odnose, dobrosusjedske odnose sa Republikom Hrvatskom, kako ćemo pokvariti svoju poziciju u Briselu itd. itd.

Da se to fino uzeti iz stenograma i jasno je da od svih tih priča koje su se tada pričale danas nema ništa. Niti smo ugrozili svoje odnose sa Republikom Hrvatskom, niti smo dobili bilo kakve paske iz Brisela i uradili smo nešto što je bio produkt zahtjeva onih o kojima ste vi danas govorili i za koje ste se brinuli, znači direktnih proizvođača u Bosni i Hercegovini. Istina cifre će pokazati da mi nismo zaustavili ovim mjerama uvoz iz Republike Hrvatske po ove tri carinske tarife. Ali, da bi obradovao, pogotovo zastupnika Lagumdžiju koji je na prošloj tački bio zabrinut zato što je država ostala bez nekih, nekoliko miliona onom odlukom, sada da ga obradujem i da kažem da smo ovom odlukom, ako ništa obezbjedili u entitetske budžete nekoliko miliona KM sredstava koje oni nisu planirani i mi očekujemo da će ta sredstva biti direktno upućena poljoprivrednim proizvođačima kao poticaj jer ih budžeti, po mojim informacijama radi se negdje oko 7 miliona KM.

Ta sredstva nisu planirana u budžetima i mogu se bez ikakvih problema usmjeriti za poticaje u poljoprivrednoj proizvodnji i moj prijedlog zaključaka, jednog od zaključaka da ovaj dom obaveže entitetske vlade ili da Dom obaveže entitetske vlade, ili da sugeriše entitetskim vladama da sredstva koja su dobivena uvođenjem carinskih opterećenja na ove tri carinske glave, a nisu planirana u budžetima se obezbjedi

mehanizam da se direktno usmjere za poticaj poljoprivredne proizvodnje u Bosni i Hercegovini.

Znači apsolutno nismo pokvarili odnose sa Republikom Hrvatskom, niti smo imali i ja sam prije 15 dana bio u Zagrebu i razgovarao sa premijerom Senaderom i sa ministrom Čobankovićem da potpišemo Aneks ugovora što nam je bio cilj i mi smo jako blizu da potpišemo Aneks ugovora o slobodnoj trgovini koji će upravo ove tri glave, uz saglasnost predstavnika hrvatske vlade carinski opteretiti u vrijeme implementacije ugovora o slobodnoj trgovini.

O brojkama i o informaciji govoriće ministar Doko. Ja očekujem da će ovaj Parlament pohvaliti odluku Vijeća ministara, jer mi ovdje nismo istina vodili brigu ni o Republici Hrvatskoj, nismo vodili brigu o Briselu, vodili smo brigu o proizvođačima u Bosni i Hercegovini. I ako ništa očekujemo da se ova mjera pohvali i da nam se uputi da i sa ostalim zemljama skojima imamo ugovor o slobodnoj trgovini primjenimo istu mjeru. Znači sa svim zemljama skojima imamo ugovor o slobodnoj trgovini da zaštitimo ove tri glave, a ugovor podrazumjeva primjenu nulte stope, da zaštitimo ovaj, ove tri glave uvođenjem određenih carinskih opterećenja.

Znači 4. avgusta u Zagrebu, evo i ministar Doko je jučer bio sa ministrom Čobakovićem, 4. avgusta u Zagrebu bi smo mogli potpisati Aneks ugovora sa Republikom Hrvatskom za ove tri glave carinske tarife. Možda još samo da kažem da ćemo mi ipak morati i prema drugim zemljama razmišljati na način na koji smo to uradili sa Republikom Hrvatskom i da oni koji su bili zabrinuti, da ćemo ugroziti odnose sa Republikom Hrvatskom da im kažem, da ove tri glave carinske tarife podrazumjevaju oko, nešto manje od 90 miliona uvoza iz Hrvatske u BiH, a preko milijarde, milijarda i 100 je bio uvoz prošle godine u BiH. Znači radi se o jednom malom iznosu koji na hrvatsko gospodarstvo ne ostavlja nikakav trag ni poremećaj a dirketno pogađa naš, i uz tu elaboraciju smo dobili razumjevanje i htvatske vlade i uz tu elaboraciju i idemo prema potpisivanju aneksa ugovora.

Znači, predlog moj bi bio osim ovoga što će izlagati ministar Doko, da se entitetske vlade, da se predlože entitetskim vladama da sredstva koja su prikupljena uvođenjem carinskog opterećenja a koja nisu planirana znači definitivno u budžetima, bubu usmjerena u poticaj poljoprivredne proizvodnje i da se sa svim, da se prema svim zemljama koje imamo, s kojim imamo ugovor o slobodnoj trgovini, primjeni ista mjera kako bi smo došli u poziciju da s njima potpišemo aneks ugovora u odnosu na ove tri glave carinske tarife. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala ljepa. Gospodin Doko. Ja bih zamoli samo što je moguće kraće jel, izvolite ministre.

DRAGAN DOKO

Hvala gospodine predsjedatelju, uvaženi zastupnici, pokušat ću naravno biti kratak, vezano za analizu primjene Ugovora o slobodnoj trgovini i sa posebnim osvrtom na ugovore sa Hrvatskom i Srbijom i Crnom Gorom.

Prije svega želim reći da evo neke uvodne napomene moram tako krenuti, BiH ostvaruje vanjsko trgovinsku razmjenu sa zemljama EU i sa zemljama s kojima je potpisala Ugovor o slobodnoj trgovini u iznosu od preko 90 procenata. Samim tim i naš izvoz dakle, u ove države je izvoz sa preferencijalnim tretmanom i za nas je vrlo značajno dakle sve što se događa u smislu vanjsko trgovinske razmjene sa ovim državama.

U okviru zemalja s kojim smo potpisali Ugovor o slobodnoj trgovini, Hrvatska i Srbija i Crna Gora sudjeluju sa skoro 95%. Znači, u ukupnoj razmjeni bilo da je riječ o uvozu, bilo da je riječ o izvozu. Hrvatska je prvi i najvažniji vanjsko trgovinski partner BiH mjereno ukupnim obimom razmjene, zemlja u kojoj se najviše izvozi iz BiH, zemlja iz koje se najviše uvozi u BiH. Srbija i Crna Gora ima tendenciju rasta dakle, kada je u pitanju uvoz u BiH i tu primjena Ugovora o slobodnoj trgovini prema svim analizama koje smo mi radili u Vijeću ministara ne daju očekivane rezultate kada je u pitanju bosanskohercegovačka strana. Vjerojatno u Srbiji i Crnoj Gori imaju više razloga za ovaj, optimizam ili za zadovoljstvo u smislu primjene ovih ugovora.

Što se tiče Republike Hrvatske, prije startanja ovih ugovora 2000. godine, omjer ukupne razmjene je bio 1:8, znači pokrivenost uvoza izvozom je bio svega 12,5 %, danas mi imamo tu pokrivenost uvoza po podacima Zavoda za statistiku preko 40%. A sama ta činjenica da ne idem u detalje, obzirom da sam zamoljen da stvarno skratim koliko je to moguće, upućujem na to da prije svega bosanskohercegovačka strana može biti zadovoljna sa primjenom Ugovora o slobodnoj trgovini. Ono što mi jesmo uvijek u našim analizama isticali kao sporno je ovaj dio, poljoprivrednih proizvoda ili samo jedan dio poljoprivrednih proizvoda u onom dijelu gdje BiH ili proizvođači iz BiH nemaju pristup na tržište Hrvatske. I to je bio fokus gdje smo se mi koncentrirali i gdje smo kroz sve razgovore sa nadležnim ministarstvom, u ovom slučaju poljoprivrede iako je u Hrvatskoj nadležno ministarstvo za primjenu ugovora, Ministarstvo gospodarstva, mi smo razgovarali uvijek sa Ministarstvom poljoprivrede jer smo imali ove grupe animalnog porijekla, to su glave 02,04 i 16 gdje mi nismo dakle imali uvjete koje je potrebno zadovoljiti, koje su predviđene ovim ugovorima a to su registracija objekata za izvoz u EU. I, prema tome u samom startu je postojala nemogućnost izvoza. Iznimka je bila samo u pojedinim grupama proizvoda gdje su očigledno ove zemlje, pa čak možemo reći države EU pokazivale interes u smislu onog finansijskog gdje se radi o koži i o nekim drugim artiklima tako da je taj izvoz bio simboličan i pokrivenost uvoza izvozom u ovom sektoru je bila sa Hrvatskom 1:20. Znači, za marku izvoza iz BiH mi smo uvozili 20 maraka ovih proizvoda iz Hrvatske. Danas je situacija nešto drugačija. Istina, imamo različite podatke. Ja sam jučer imao priliku razmijeniti informacije sa ministrom Čobankovićom ali ipak se to kreće sad u rasponu 1:7 po našim informacijama i 1:4,5 po informacijama koje ima Hrvatska strana.

Što se tiče one zabrinutosti koju je Parlament izrazio i sazivanjem vanredne sjednice ili prekidanje čak redovne sjednice u smislu u ovaj, žurne analize ili razloga zbog kojeg je Vijeće ministara donjelo ove odluke, ja ću kratko potsjetiti. Različiti su razlozi. Dakle, što se tiče Srbije i Crne Gore, vrlo kratko. Radi se o protumjerama. Kontra mjerama. Imali smo kršenje Ugovora o slobodnoj trgovini na način da je Srbija i Crna Gora ustvari Srbija u ovom slučaju, izvozno poticala određene grupe proizvoda i mi smo jednostavno tu listu koju su oni subvencionirali, prepisali praktično i na te proizvode smo ona opterećenja koliko su dakle u ovom slučaju srbijanska vlada davala

poticaje. Tako da ta odluka nije na neki način okarakterizirana kao jednostrana, iako ona ima taj karakter, nego sasvim legitimna u smislu dosljednog poštivanja Ugovora o slobodnoj trgovini.

Što se tiče hrvatske strane, tu smo dakle, nismo imali razloga za uvođenje kontramjera ali sam evo već rekao u uvodu, da obzirom da nismo imali mogućnost praktično naši proizvođači nastupa na hrvatskom tržištu, izrazili dakle našu i nezadovoljstvo primjene Ugovora o slobodnoj trgovini u smislu da proizvođači iz Republike Hrvatske koji nastupaju na tržištu BiH imaju status dakle, preferencijalni a da naši proizvođači ne mogu na isti način konkurirati na njihovom tržištu. Tražili smo da se taj status izjednači na način da obzirom da mi ne možemo provesti ove aktivnosti u kratkom periodu, jer Ured za veterinarstvo, Ured za fito-sanitarnu zaštitu, iako je to sada druga oblast, Agencija za sigurnost hrane je nešto ipak što se tek ustrojava, što se tiče ureda opet je drugčija situacija, ured radi u punom kapacitetu i mi smo zadovoljni radom ureda, mislim da bi to evo trebalo potvrditi i u Parlamentu. Jako puno odluka je donio i za posljedicu ima već prve aktivnosti na registraciji objekata za izvoz u EU. Ja se nadam da će se to uskoro dogoditi nakon posjete inspekcije iz EU, da ćemo imati tri objekta za izvoz ribe za početak, a onda kasnije kad se taj sustav ustroji onda se može aplicirati i drugi objekti bez obzira na vrstu sirovine mesa koja se koristi u proizvodnji.

Učinci ove odluke i jedne i druge, u smislu smanjenja uvoza iz ove dvije države su izostale i mi smo to na sjednici Vijeća ministara i raspravljali i usvojili smo tu informaciju, tako da ova konstatacija da nismo razmatrali analizu učinaka privremene evo obustave i primjene nulte stope u ovim ugovorima nije točna. Istina je da je ovaj izvještaj koji je sad kod vas nešto dopunjen sa grafičkim uglavnom, jer on ima onaj tabelarni prikaz, pa grafički. Ima prateći tekst sadržaj, i u tom smislu ta analiza ima sve ono što je nužno da bi ona stvarno bila analiza a ne samo informacija. Iz toga aspekt, znači najvažniji razlog zbog kojeg smo mi donijeli ovu mjeru, smanjenje uvoza iz susjednih država, je izostao i pokazala se jedna krajnja neelastičnost u smislu uvođenja ovih mjera i smanjenje uvoza. Međutim, nije izostao onaj drugi efekat u smislu prikupljanja prihoda koji evo ako bude sve kako je predivđeno, da će biti usmjereni u sektor poljoprivrede i to je dakle još jedna od onih aktivnosti koje Vijeće ministara poduzima, istina sa vrlo ograničenim ne kapacitetima, ima i ta konstatacija ali sa vrlo slabim mehanizmima, jer praktično nadležnost nad ovim poslovima poljoprivrednim dakle je u entitetskim vladama.

Dakle, poslje te sjednice Vijeća ministara bila je konferencija za tisak. Ja ću vas potsjetiti, možda je netko od vas to i pratio i upravo je tada ta informacija i objavljena u smislu, ja sam bio nazočan na toj press konferenciji da ove mjere nisu dale onaj rezultat u smislu smanjenja prihoda, u smislu smanjenja uvoza iz susjednih država.

Što se tiče onog trećeg aspekta, u smislu toga da će BiH pretrpiti određene kritike, mi smo poduzeli niz aktivnosti u odnosu na onu mjeru ako se sjećate iz prošle godine, 2004. Informirali smo na vrijeme i pakt stabilnosti, proveli smo dodatne konsultacije, zajednički odbori su zasjedali, stekli su se uvjeti da se koriste odredbe članka 13., 27. i 31. da sad ne ulazim u to sa kojom državom. I, mi smo nakon ispoštovane procedure, dakle uveli mjere zaštite koje su predviđene ugovorima o slobodnoj trgovini, tako da je tu bilo istina primjedbi i sa strane Hrvatske u smislu da su mjere diskriminatorne, mi smo uvijek branili svoje stajalište u smislu legitimnog prava da primjenom ugovora o slobodnoj trgovini možemo poduzimati ovakve mjere u

situacijama kada domaća proizvodnja je ugrožena uvozom iz susjedne države u ovom smislu kako sam to rekao i kod ovih grupa proizvoda.

Evo, mogu kratko informaciju, da sam jučer u razgovoru sa ministrom Čobakovićem dogovorio praktično da preciziramo ove aktivnosti u smislu potpisivanja aneksa. I to je možda i najveći rezultat i najveći uspjeh da smo otvorili praktično mogućnost, za sad više ne jednostrano nego znači dvostrani ovaj, izmjenu Ugovora o slobodnoj trgovini i suglasnost hrvatske strane, u ovom slučaju postoji, premijeri su imali susret na kome su načelno i dogovorili da se te aktivnosti intenziviraju. I, sada je samo sporna ta lista proizvoda jer polazna osnova jeste naša odluka koju smo mi donijeli. Hrvatska strana ima svoje viđenje, dakle tog problema, predložit će dakle svoju listu i onda nakon toga ćemo vjerovatno imati priliku i potpisati i Aneks Ugovora o slobodnoj trgovini. Koliko je značajan, evo ponovit ću sad na kraju, da 95% ukupne razmjene sa zemljama s kojim smo potpisali Ugovor o slobodnoj trgovini, imamo upravo sa ove dvije susjedne države, Hrvatskom i Srbijom i Crnom Gorom. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam ministre. Evo dakle, imamo nekoliko prijavljenih diskutanata. Ovako, dakle gospodin Lagumdžija, gospođa Majkić, gospodin Sead Avdić i gospodin Momčilo Novaković.

Ja bih vas zamolio zaista ako možete da budete što je moguće kraći u vašim diskusijama, izvolite ovim redom kako sam rekao.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodine predsjedavajući, žao mi je što nema predsjedavajućeg Vijeća ministara, predložio bih mu da ovo što nam je iznio kao svoje uvodne napomene, gdje je naveo cifre koje nemaju veze sa onim što piše u ovim informacijama, da mu neko poruči, dobro bi bilo da to uobličići i proba dati jedan tekst,biznis ili neki relevantan časopis. Siguran sam da bi odma bio predložen za Nobelovu nagradu za ekonomiju.

Naime, čuli smo da trebamo biti sretni zbog ovoga jer upravo ovo, suspenzija ova dva ugovora je dovela do nekih 7 miliona, kao što je rekao, od prilike. Znajući našeg predsjedavajućeg, kad kaže da je to od prilike 7 miliona, to znači da može biti sve osim 7 miliona. Nigdje te cifre, nek mi on nađe ovde cifru od 7 miliona većih carina zbog ovoga da je bilo, pomoći ću mu u tom tekstu od kojeg će dobiti Nobelovu.

Međutim, ja imam osjećaj da vi gospodine ministre, odnosno gospodine predsjedavajući, prenijet će mu neko, izgleda da oni misle da mi ovo ništa ne čitamo što su oni nama poslali. U ovoj analizi, prvo u Analizi o primjeni Ugovora o slobodnoj trgovini, u toj analizi o slobodnoj trgovini, ova kratka analiza koja ima je li, 14 strana za koju je nejasno analiza čega je, vjerovali ili ne, ovde analiza počinje sa jednim vrlo naučnim i vrlo stručnim pristupom. Kaže, trik kod uspješnih slučajeva. Dakle, ovo je trik. Ja nigdje nisam vidio u analizi da nam neko, ovo su šanerski štosovi, čuj kaže trik je u tome. Kakav trik? Pa nema ovde trikova. Ovde je trik u tom ugovoru i onda ovde možete da nađete da učešće u trgovinskom deficitu BH je u GDP-u skoro 50%, što je vrlo alarmantan podatak. To je tačno. I onda se ovde predlažu na kraju zaključci koji su potpuno suprotni od onoga što nam se maloprije pričalo. Ovde izmeđuostalog se kaže da

podaci Svjetske banke pokazuju da su proizvođači iz BiH najmanje zaštićeni u cijeloj regiji Jugoistočne Evrope, što dobro, jako dobro znamo. Ovde takođe stoji da je BiH izložena velikim barijerama u p... u većini svojih ciljnih tržišta, po osnovu oblasti hrane i poljoprivrednih proizvoda, takođe tačno.

Onda su ovde dati, prijedlog mjera u zaključcima, tačka 7.2 b,c,d i e koje su sve do jedna mjere, koje apsolutno tačne i koje se uopšte ne sprovode ovde. Ovde stoji da treba osposobiti državne institucije iz oblasti standardizacije, ovde stoji da se ubrzaju aktivnosti na formiraju državnog Ministarstva poljoprivrede. To je sve tačno, ali gdje smo tu? Ovde stoji da treba subvencionirati proizvodnju, što je malo šareno s onim PRSP-eom. Ovde stoji da trebamo namjenski raditi budžetske prihode po osnovu akcize prelevana u razvoju primarne poljoprivredne proizvodnje, što se ne radi. Ovde stoji da treba smanjiti porez i druge troškove opterećenja i td. Ali pustimo ovu informaciju koja je trik, koja je zasnovna na jednom triku. Ono što je povod bio, a to je analiza ove suspenzije sa susjedima. Da vas potsjetimo gospodine ministre, ispravite me, evo vi ste sad ponovili ovde, cilj je bio da se naši proizvođači ovoga što smo mi zabranili, da se oni ko biva poguraju, tako što će se primjeniti 40%, ono što smo primjenili u zadnjoj godini, 40% primjena na one tarifne stope koje su ranije postojale i to zato da bi se šta? Šta je bio cilj? Da se smanji uvoz, je li tako? To je bio cilj. Da se pomogne domaća proizvodnja tako što će se smanjiti uvoz, pa kad se smanji uvoz onda će ljudi hametice kupovati domaće proizvode, to je bio cilj i tu se svi slažu. Ali u informaciji piše da je postignuto sve suprotno od toga. To piše u informaciji. Ja zato ne znam, možda je predsjednik Ministarskog vijeća imao neku drugu informaciju. Možda on ima neku potpuno drugu, neke druge podatke. Čak se ovde pošteno kaže, na početku, što je mislim potpuno ispravno, da prvi podaci ne pokazuju značajne efekte, odnosno ne pokazuju smanjenje uvoza roba. I ti taman, kad posmisliš da je smanjen uvoz, ali nije značajno, onda čitaš šta ovde piše. Prvi, meso i jestivi otpaci od živine, to o čemu smo maloprije pričali, period na period koliko je smanjeno, ništa nije smanjeno, povećano 9 puta. Devet puta povećan uvoz.

Tabela 2 meso i jestivi mesni i drugi klaonički proizvodi, osam puta povećani. Kobasice i slični proizvodi od mesa i drugih klaoničkih proizvoda, to slični, to je ono kad se pravi od cigle. I evo, pa to je, maloprije smo to izuzeli, a sada smo uveli. E, sad kad smo uveli ovo što smo maloprije izuzeli, a ovo smo uveli da bi se smanjio uvoz, a informacija kaže, dakle uvoz tog smeća je li, ti slični proizvodi od mesa, umalo da se nasmijem što gluho bilo liče na meso. Kaže, period na period, povećano 2,5 puta, cilj je bio da se smanji. I to 2,5 puta finansijski a tri puta količinski. Ne treba biti naučnik, pa da se zaključi da ako je 2,5 puta povećano finansijski a tri puta količinski da smo samo uvezli više većeg smeća. Jeftinije to smeće dobijali. Ili smo toliko naveliko uzimali, da smo dobijali specijalne popuste.

Na kraju, kad ovo sve srevnite, kaže, uvoz je zabilježio rast. Ne kaže koliko. Međutim, kad sabereš vidiš da je duplo veći. Dakle, ova informacija pokazuje da je postignuto sve suprotno od onoga što se tvrdilo da se hoće. I ovo što ovde vidimo je potpuno suprotno od onoga što ste nas maloprije ubjeđivali po onoj tački dnevnog reda. Ali pustimo onu tačku dnevnog reda, zadržimo se na ovoj.

Ova informacija jasno kaže da ciljevi zbog kojeg je suspendovana odluka, nisu postignuti. Jednostavno uvoz povećan. I onda, premijer cinično kaže, prikupljeni su već i carine, pa ćemo to vratiti ovim što smo ih zaštitili, tako što će njihovi proizvodi biti

podavljani na tržištu jer ovih uvoznih proizvoda koje smo htjeli da smanjimo uvoženo 2, 3, 8 i 9 puta više nego ranije. U svakoj normalnoj zemlji onaj ko nas je ubjeđivao za ovom govornicom da ovo prihvatimo, bi letio kao metak tamo odakle je došao. To jeste, na adekvatno radno mjesto, jer on očigledno sad to ne popunjava. Ali, šta se može zaključiti gospodine predsjedavajući? Ništa, da je ovo samo jad, čemer i tragedija. I ja, vjerujte mi na riječ, ne predlažem apsolutno nikakav zaključak, jer ovom Vijeću ministara šta god ti njima predložio, ako im se ne sviđa naći će neko ko će to umit, a pošto smo već na ivici kvoruma, nema ko da prisvoji, prihvati taj zaključak i onda jednostavno, ovo radi magnetograma, jednog dana neki mladi naučnik će čitati šta smo mi ovde, kako smo pravili državu. Pa, što kažu, nek ostane zapisano da je bio neki potencijalni nobelovac, koji je bio predsjednik Vijeća ministara, koji nas je ubijedio da smo postigli sve ciljeve, ovakvom odlukom kojom smo, mada smo htjeli da smanjimo uvoz, povećali ga za 9 puta i da je to uspjeh. Što kažu, minuta šutnje i doviđenja, prijatno.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam lijepo. Gospodin Kunić, replika kratka, gospodin Kunić, najavio sam vas.

PETAR KUNIĆ

Ja sam na početku objasnio, rekao ali vjerovatno gospodin Lagumdžija nije me čuo. Zaključci i prijedlozi koji se predlažu ovde, to nisu zaključci i prijedlozi Savjeta ministara, nego su predlozi, neka analiza pomoćnika ministra. Dakle, ja bih vas molio, to nije predmet rasprave. Taj dio nije bio predmet rasprave ni Komisije. Dakle, to nisu zaključci i predlozi, nije prošlo Savjet ministara niti su to njihovi predlozi. Zato ih treba ispustiti iz vida. I to smo mi napisali.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Eto, ko čita izvještaj mogao je to pročitati.

PETAR KUNIĆ

Stoga nemojte o ovom raspravljati, nego o ovim podacima koji su dati. Mislim da bi bilo pametno poslje ove konstatacije i naravno, nisu dati nikakvi predlozi ni zaključci, da se ovaj izvještaj vrati. U tom smislu je sugestija Komisije, da se vrati Savjetu ministara.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

To ćemo vidjeti. Hvala vam lijepo. Gospodin ministar je tražio kratko. Samo ministar, javio se ministar, traži riječ. Izvolite gospodine Doko, kratko samo molim vas odgovorite.

DRAGAN DOKO

Hvala. Najkraće evo što mogu. Prvo, što se tiče Srbije i Crne Gore, apsolutno dakle uvođenje ovih mjera, koje su kontra mjere na one koje je Srbija i Crna Gora uvela, u smislu poticanja, izvoznog poticanja svojih proizvoda je potpuno legitimno pravo i ne bih želio o bilo kakvim analizama u tom smislu razgovarati.

Što se tiče Hrvatske, druga je priča. Tu nismo dakle imali taj osnov i želim napomenuti da ovi podaci koji su ovde korišteni, dakle jesu podaci gdje treba odbiti onaj dio ili utjecaj koji nije rezultat primjene Ugovora o slobodnoj trgovini. Prvo, mi smo komparirali sa dva perioda. Jedan je period prošla godina, isto vrijeme a drugi period je prethodno razdoblje u odnosu na vrijeme kada su stupile ove mjere na snagu. U ovom razdoblju su vrijedili upravo ovi zakon o primjeni, izmjeni Zakona o carinskoj tarifi i upravo iz tog razloga je došlo naravno do enormnog uvoza, a to govori upravo u prilog onome što sam rekao prilikom prethodne točke, da uopće ne bi bilo tolikouvoza da nismo imali izmjenju Zakona o carinskoj tarifi. Dakle, kada pričamo o svemu tome, moramo znati da ove informacije koje su date, čisto prepisane iz podataka Uprave za neizravno oporezivanje, je potrebno razdvojiti na one gdje je utjecaj odluke a gdje je to utjecaj evo izmjene i dopune Zakona o carinskoj tarifi. Tako da moramo uzeti u obzir i ovaj faktor.

Drugo, kada je u pitanju smanjenje uvoza dakle, odluke i elastičnost u odnosu na smanjenje uvoza. Prije svega, ovim odlukama se potiče konkurentna sposobnost domaće proizvodnje i to je osnovni cilj. Naravno da se to ne može postići u periodu od mjesec dana. Ljudi imaju navike, imaju tradicionalnu naviku kupovanja, potrošnje određenih proizvoda i tu je potrebno nešto duži period od 3 mjesecad da bi se sagledali efekti u tom smislu. Slovenija je najbolji primjer, upravo u ovom slučaju kada smo imali onu, ne odluku nego prkično prekid Ugovora o slobodnoj trgovini zbog ulaska Slovenije u EU, jer smo i tada imali i stalno u kontinuitetu bilježimo pad uvoza ovih grupa proizvoda iz Slovenije. Dakle, ništa ne presjeca se nožem i naglo se postižu efekti. Tri mjeseca je prekratak period a osnovni razlog je poticanje konkurentskih sposobnosti domaćih proizvođača jer sigurno da ovakve mjere imaju to za uticaj da otežaju nastup na tržištu uvoznicima. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepa. Gospođa Majkić, izvolite. Jeste li vi htjeli nešto da odgovorite samo? Dajte molim vas da ako jedan put diskutujete, nastojte onda da kasnije baš ono kad morate je li, ja ću dati riječ, molim, gospođa Majkić, izvolite.

DUŠANKA MAJKIĆ

...da kažem nešto o materijalima koji dolaze na Parlament. Komisiji je veoma teško bilo da radi s obzirom da smo dobili kao integralni tekst, dva materijala. Prvi materijal za koji nam je rečeno da je usvojen od strane Savjeta ministara, zove se Analiza rezultata odluka Vijeća ministaraobustavi nulte carinske stope po ugovoru i tako, a drugi, za koji je rečeno da nije usvojen od Savjeta ministara i da je greškom došao nama, zove se Analiza primjene Ugovora o slobodnoj trgovini sa posebnim osvrtom na ugovore sa Republikom Hrvatskom i Crnom Gorom. U takvoj konstalaciji, s obzirom da prvi materijal koji je prošao Vijeće ministara, to su tabele. U njemu nema nikakve analize. Komisija na osnovu toga nije mogla da radi, nije mogla da donese nikakav zaključak.

Drugi materijal u kojem imaju sadržane nekakve mjere, on nije mogao da se uzme u razmatranje zato što nismo sigurni bili možemo li raditi na osnovu materijala koji nije verifikovan od strane Savjeta ministara. Molim vas, Komisija je jasno

predložila da ovu analizu o rezultatima ne smatra analizom i ne smatra je kompletnom, jer ona sadrži pored tabela bi trebala još neke elemente da sadrži. I da se traži da Savjet ministara naknadno uradi kvalitetnu analizu koja će biti ponovo razmatrana na Komisiji ponuđena Parlamentu. Dakle, ovo nije dokument za razmatranje.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, hvala vam lijepo već smo to jedan put čuli, dobit ćete svi riječ. Sada je na redu gospodin Sead Avdić, neka se pripremi gospodin Momčilo Novaković, pa onda gospođa Ljiljana Milićević, pa gospodin.

Gospodin Beriz ima poslovničku intervenciju, izvolite.

BERIZ BELKIĆ

Nije mi namjera da pravim konfuziju itd. ja sam čuo vaše objašnjenje i gospodina Kunića. Poslanici su dobili materijal, dobili materijal, potpisan je popratni akt, gdje nam se kaže da nam dostavljaju dva materijala, jedan i dva. Potpisao je ministar. Dakle, ja sam vrlo pažljivo koristio i ovaj drugi materijal. Molim vas, nije ovo ilegalni materijal.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam gospodine Berize. Idemo ovim redom. Gospodin Sead Avdić, neka se pripremi gospodin Momčilo Novaković, nakon toga gospođa Ljilja Milićević, izvolite.

SEAD AVDIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas samo da budete što je moguće kraći.

SEAD AVDIĆ

Za razliku od prethodne tačke, ja nešto sa više optimizma razmatram i gledam ovaj materijal koji je pred nama. Ma koliko on bio konstatabilan i možda kontraverzan u nekim svojim porukama i ocjenama. Koristeći jednu sintagmu ovde koja je napisana, koju treba imati stalno u vidu. Imamo potencijale sa EU, ali samo tri proizvoda EU štiti od uvoza iz ostalih zemalja kao što je recimo osim živih goveda, goveđeg mesa i vina. Šta hoću da kažem? Znači EU koja ima apsolutno potisane ugovore o slobodnoj trgovini već decenijama, jednostavno štiti svoju jednostavno privredu posebno, kao što je vinska industrija itd. Znači, nije ovo naš izum, nego jednostavno preka potreba i BiH da kompleksom mjera iz carinske politike i promjenom tarifnih brojeva, jednostavno štiti domaću proizvodnju. I to su prave podsticajne mjere i na tome treba stalno raditi. Ne fragmentalno, ne, jednostavno ovako ad hoc pojedine proizvode itd. Znači i EU kad to radi onda stvarno ima pravo i BiH i u tom kontekstu imamo puno razumjevanje.

Razmišljao sam zašto je tri puta uvoz povećan nakon što smo mi donijeli ove mjere, uveli carine a uvoz povećan. E, ima obrazloženje. Ja se izvinjavam. Enorman uvoz prije toga jeste bio, ali se mora uzeti u obzir, da jedan veliki dio sive ekonomije i funkcionira preko carinskih prelaza. Znači kad su se počeli evidentirati tarifni brojevi

koje smo izdvojili zakonom, onda je počelo, jednostavno došlo je do fiktivnog povećanja uvoza, da fiktivnog povećanja uvoza, a do tada je bila siva ekonomija, zato što su, prolaze kroz carinske prolaze jednostavno nekontrolisano. Jedino je to moguće objašnjenje. Ja sam stvarno promišljao šta, kako je to nelogično totalno, jednostavno u materijalu. A ima logike kad se malo razmisli, uzme se u obzir siva ekonomija koja funkcioniše u BiH. Da, kako da ne, kako da ne. Znači, u tom kontekstu, trebamo imati nekako malo razumjevanja.

I, na kraju, ono što i jeste kritička oštrica ove moje diskusije, zašto se čekalo 15 mjeseci da se uoči da Kosovo i Crna Gora nisu u kontekstu Ugovora o slobodnoj trgovini između BiH i Srbije i Crne Gore. Kada smo mi postavili to pitanje, Crna Gora je odmah promptno reagirala i rekla, u pravu ste nema problema nikakvih. Mi prihvatamo Ugovor o slobodnoj trgovini. E, gospodo i dame, pa šta se to događa, kakva je to politika, jednostavno dvostrukih, dvostruka politika koju je Crna Gora gajila 15 mjeseci prema nama. Šta to treba da znači? Znači, ponavljamo kad smo mi rekli i uveli jednostavno naše zaštitne mjere, onda su promptno reagirali i rekli kako da ne, mi prihvatamo Ugovor o slobodnoj trgovini. Kosovo još uvijek nije u tom, u ovome Ugovoru o slobodnoj trgovini. Kaže materijal, da nas je oštetio preko 400 miliona eur-a. To je baš zabrinjavajuća cifra. A Crna Gora da je oštetila 45 miliona eur-a. Znači, evo to iz materijala čitam. Što znači, o tome se stvarno treba povesti računa i jednostavno ovi odnosi se moraju sasvim jasno definirati.

Ovde ima još nekih nelogičnosti. Kao što kaže ovako, mi uvozimo iz Hrvatske, nećete vjerovati i nuklearne rafte. Nama nuklearni rafti ne trebaju, niti imamo u Bosni, ovo je totalni lapsus, a ima još gore, još jedno, a izvozimo također u ostale zemlje nuklearne reaktore. I to mi, jednostavno šta to treba da znači. Nešto se događa što je stvarno čudno. Ne mogu da objasnim samom sebi.

Znači izvoni je artikal nuklearna energija. Znači ja još jedanputa za razliku od moje pređašnje diskusije nekako gledam sa naznakama hrabrosti i jednostavno optimizma, ma koliko bio netrostatan materijal itd. ja bih molio ako je moguće jedan zaključak da nam Ministarstvo vanjske trgovine kao i Vijeće ministara ponudi jednu stvarno cjeloviti materijal i jednu strategiju promjene carinske politike i tarifnih brojeva koji će u cjelosti predstavljati izraz podsticaja za domaću proizvodnju, a kroz jednostavno dijelom uvođenje tarifnih brojeva i carinske politike na pojedine proizvode. Šta to znači od kisele vode, mliječnih prerađevina pa sve do mesnih prerađevina itd. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepo. Gospodin Novaković. Neka se pripremi gospođa Milićević.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući. Ja moram reći da sam poprilično zbunjen razno raznim informacijama, izvještajima koje sam dobio evo i po ovoj tački, kao i po prethodnoj. Naime u prethodnoj se pokazalo da mi komisija nismo razmatrali isti izvještaj jer smo usvojili izvještaj i izvještaj komisije. Dakle vjerovatno pošto su suprotni, nisu bili predmet iste informacije, a evo i ovdje sada ja gledam ovu analizu i

gledam stav komisije, jer komisija kaže da nema analize. A ja pitam komisiju šta je onda na rednom broju stranica 11., 12., 13., 23. i 24. Ja se ponešto u ovo evo malo razumijem, ako se u ono prethodno nisam puno razumio. Znači u ovo se ponešto razumijem.

Možda ovo nije dobra analiza, ali jeste analiza. Dakle možda nije dovoljno po mišljenju komisije dovoljno dobra analiza, ali jeste analiza. I zaista mislim da komisija nije bila korektna najblaže rečeno prema ovim informacijama. Ne znam zbog čega. To oni neka razmišljaju u komisiji zbog čega su razmišljali na način kako su razmišljali, ali očito je da tu nešto nije bilo u redu. Da je tako govori i činjenica da imamo materijal koji smo dobili ovdje znači gdje piše, pozivajući se na zaključak Vijeća ministara itd. itd. u prilogu vam dostavljamo, pa je navedena oba materijala koja smo mi dobili. A sada komisija očito nije raspravljala o oba materijala iako je i ona pretpostavljam isto dobila. Objasnili su ljudi da nisu zato što navodno ovaj drugi ili ne navodno, ovaj drugi materijal nije materijal Savjeta ministara. A došao zajedno sa materijalom koji je materijal Savjeta ministara.

Puno toga, meni se čini ovdje zaista ako hoćete i u samoj informaciji, a pogotovo u radu komisije ostaje nejasno kada se radi o prethodnom i ovom materijalu i ne znam zaista koji su motivi komisije, neću se u to upuštati, to neka bude na članovima komisije, hoću da prokomentarišem jer je u materijalu, prokomentarišem ovaj prijedlog mjera koji je napisan gdje smatram da bez obzira na sve komisija je trebala da ga razmatra. Pa čak i ako nije trebala razmatrati jer se radi o veoma ozbiljnim mjerama, neke vrlo dalekosežne znači neke koje zadiru u mnoge druge zakone, posebno kada se radi o mjeri kojom treba ubrzati aktivnosti na formiranju državnog ministarstva poljoprivrede iako se mi nismo još ni opredjelili hoćemo li ili nećemo. Znači valjda bi se trebali prvo opredjeliti pa onda ubrzavati aktivnosti. Trebali bi imati neke stavove oko toga. Zatim još neke ovdje mjere. Ali isto tako samo zato da podržim mjeru pod a) znači koja kaže da je potrebno preispitati ove ugovore. To preispitivanje po meni podrazumjeva potpunu legalizaciju onoga što je Savjet ministara uradio.

Dakle da mi potpuno sporazumno sa ovim zemljama preispitamo, promjenimo ono i ono što promjenimo da bude rezultat dogovora između potpisnika sporazuma, znači da dobijemo nove sporazume čime bismo mi izbjegli onu priču kako je naravno nemoguće promjeniti ugovor bez saglasnosti oba potpisnika. I zbog toga mislim da bi, da je dobro i ako nije raspravljano da se ovakva mjera podrži, dakle i ako nije bila predmet rasprave komisije da se danas podrži ako ćemo danas usvajati ovu informaciju. Ako je nećemo usvajati nego postupati po prijedlogu komisije, onda je to sasvim drugo pitanje. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepo. Gospodin Petar Kunić. Replika minuta. Minuta, molim vas, ne može više. Nećemo više, sjednicu valja voditi. Izvolite, uklapajte se u vrijeme. Ne možemo stalno diskutovati kada neko hoće. Izvolite.

PETAR KUNIĆ

Ja znam da smo umorni.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Nismo umorni, ja nisam umoran. Imamo dovoljno vremena, ali moramo red poštovati.

PETAR KUNIĆ

Ali to nam ne daje da pravo da svašta pričamo. Dva puta sam objašnjavao ovdje. Gospođa Majkić takođe. Gospodin Novaković nije slušao uopšte. Dakle, ne može biti, ne može biti predmet rasprave zaključci i prijedlozi. Jer to nije bio predmet rasprave Savjeta ministara, a materijal je poslan ranije. Nije komisija slala materijal. Ispitajte stvar da diskutujete. Nemojte napamet lupati.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepa. Novaković. Odgovor na repliku. Jel.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ja se nadam da profesor sluša sam sebe. Ako ga ja ne slušam, onda se nadam da on sluša sam sebe, pa se nadam da će u buduću ako ne sluša, onda poslušati sam sebe. To što on govori naravno ne ide baš u prilog njegovom zvanju. Ne ide njegovom zvanju.

Ja sam potpuno jasno rekao to što sam rekao i to što nije profesor čuo zato što ne sluša nikoga osim sebe. Ja sam rekao da sam dobio materijal koji je i on dobio. Dakle dobili smo taj materijal i rekao isto što je on rekao da on nije raspravljao taj materijal. Pitao sam se zašto nije, jer je on rekao da je neki pomoćnik ministara rekao da nije ssspreman na Savjetu ministara. I dalje sam potpuno jasno rekao, ne pravdam to profesoru, jer nemam ni razloga jer on to svejedno neće čuti, nego zbog stenograma da iako nisu raspravljane ove mjere, mjeru broj 1., odnosno mjeru pod a) trebamo prihvatiti zato što ona rješava jedan veliki problem kada je ovo bilo na dnevnom redu, a to je odnos između država kod prekida sporazuma. Ja mislim potpuno jasno sam rekao i uvijek kada govorim vrlo dobro razmišljam šta govorim. Naravno da ja ne mogu, niti želim, znači ja ne mogu niti želim ubjeđivati se ovdje da li komisija zna da radi ili ne zna svoj posao. To je njen problem.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospođa Ljilja Milićević. Izvolite.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Predsjedavajući, obaveza, ustvari kada je obavezao Savjet ministara zaključkom da u roku tri mjeseca uradi analizu pod 1. moramo konstatovati da su oni svoju obavezu ispunili uz konstataciju da je tri mjeseca kratak period. Oni su nama dostavili znači analizu rezultata svoje odluke koju su oni donjeli. To je to. Ja ne mogu prihvatiti vraćanje materijala njima jer, jedino ako sumnjam u tačnost, jer oni su napisali ono što

su oni dobili svojim činom do čega su došli. Ovaj drugi papir znači sad posljedice, odnosno analiza toga imamo ekonomske i imamo političke.

Ovo o čemu je gospodin Novaković govorio je sagledavanje znači međudržavnog aspekta takve odluke u kontekstu nekakvih međusobnih odnosa. To je jedan aspekt i to je za mene jedna analiza. Znači šta smo mi stim dobili ili izgubili u regionu, okruženju, odnosno drugim zemljama. Što se tiče ovdje se ovaj ekonomske analize, ja sam ovdje dobila podatke i ja koliko shvatam po Poslovniku ovo nije dokumenat na koji ja mogu podnositi amandmane. Ovo nije dokumenat ja samo mogu reći da su oni ispoštovali ovo što ste vi tražili od njih i to primiti k znanju da je ili posumnjati u tačnost ovoga pa reći da oni trebaju uraditi. Sklona sam tome da ovaj parlament primi k znanju ovakvu analizu koju su uz jedini mogući zaključak je kontinuitet pošto se sam Savjet ministara, odnosno ministarstvo požalilo kako je tri mjeseca malo za efekte da dobijemo šestomjesečni, znači šestomjesečnu analizu da vidimo da li su ovo efekti do kojih je došlo momentalno, ima li nekakvog kontinuiteta uz normalno dodatak jedne analize političkih znači ovaj implikacija koje mogu nastupiti ovakvim odlukama.

Toliko i hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepa. Da li još neko želi da govori? Zaključujem raspravu.

Poštovane kolegice i kolege dakle mi smo dobili analizu rezultata odluka Vijeća ministara o privremenoj obustavi primjene nulte carinske stope po ugovoru o slobodnoj trgovini između ovih susjednih Bosni i Hercegovini zemalja i mi treba da se naravno odredimo spram te analize rezultata. Mi smo to dobili na svoj zahtjev. Ja mislim da mi imamo sada nekoliko dakle prijedloga.

Prvi je prijedlog kojeg je predložio predsjedavajući Vijeća ministara. Ja mislim da bi mogli da kombinujem ovaj kako se zove ove sve skupa prijedloge i da napravimo jedan svoj prijedlog. Da mi primimo na znanje ovu informaciju, da zadužimo Vijeće ministara da Vijeće ministara periodično dostavlja informacije o stanju u ovoj oblasti i povodom ovih mjera koje su poduzete i da preporučimo zapravo entitetskim vladama da se pozitivni finansijski efekti koji su ostvareni iz obih mjera usmjere u podsticaj, da preporučimo usmjere u podsticaj poljoprivredne, primarne poljoprivredne proizvodnje. Ovako kako je predložio predsjedavajući Vijeća ministara. Možemo to staviti zajedno kao zaključke, a možemo i odvojeno glasati o njima. Kako god vi kažete. Nikakav to problem nije.

Gospodin Novaković izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući ja moram reći da dio koji govori o tome da mi preporučujemo entitetskim vladama neću podržati. Naime, one rade na osnovu budžeta, dakle imaju zakon o budžetu koji su usvojili za ovu godinu i imaju takođe zakon i budžet i zakon i postupaju po tome i zaista bilo kakva naša oдавde, pa čak i sugestija nema nikakvog smisla.

Dakle ja ne podržavam prijedlog

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
U redu razumio sam

MOMČILO NOVAKOVIĆ

predsjedavajućeg, ali ću naravno podržati prijedlog, ovaj prvi dio prijedloga stim što vas molim kada govorimo o ovoj informaciji na koju informaciju se to odnosi?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
Analiza rezultata

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Obje, oba dijela rezultata ili samo na prvi dio informacije. Hoću da budem jasan. Zbog čega. Zbog toga što me interesuje zbog prijedloga mjera. Znači moram da znam na koju informaciju glasam kada budem glasao.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine Novakoviću mi primamo na znanje, primamo k znanju analizu dakle rezultata odluka Vijeća ministara o privremenoj obustavi primjene nulte carinske stope po ugovoru o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i evo susjednih Bosni i Hercegovini zemalja. To primamo na znanje. I to je dakle moj prijedlog.

I drugo zadužujemo Vijeće ministara da nas periodično obavještava o efektima ovih mjera i ja sam spreman evo naravno da stavim odvojeno na glasanje, a onda ću kasnije naravno predložiti ovo što je predložio predsjedavajući Vijeća ministara posebno da se glasa o tome.

Dakle, sada se prvo glasa o zaključku kojim se prima ovo na znanje i zadužuje Vijeće ministara da Parlament nastavi periodično obavještavati o stanju u ovoj oblasti i o tom zaključku sada glasamo.

Izvolite gospodine Belkiću.

BERIZ BELKIĆ

Izgleda da smo otišli u jednu praksu da na neki način ignorišemo izvještaj komisije. Dakle mi imamo i ovdje izvještaj komisije, bez obzira kakav je. Rasčistili smo na neki način šta je ovaj drugi dio materijala kojeg je komisija ovdje napisala. To jeste materijal ministarstva resornog, nije prošao kroz Vijeće ministara i nije tretiran od strane komisije.

Dakle ja predlažem da se mi izjasnimo o izvještaju komisije. Dakle komisija je ocijenila da ova analiza nije kompletna i da ne daje dovoljno podataka i treba napraviti novu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ

I da se mi izjasnimo o izvještaju komisije.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Stavićemo i vaš prijedlog na glasanje.

BERIZ BELKIĆ

Nije to moj prijedlog, to je izvještaj komisije.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Stavićemo prijedlog da prijedlog komisije stavimo na glasanje. Eto dakle sve ćemo staviti na glasanje.

Ja prvo stavljam na glasanje prijedlog ovog zaključka kojeg sam predložio. Redom ćemo ići.

Dakle, molim vas lijepo, dozvolite mi. Avdiću dozvolite mi da vodim sjednicu.

Stavljam na glasanje prijedlog da se informacija prima na znanje i da se, odnosno analiza i da se zadužuje Vijeće ministara da periodično obavještava Parlament.

Pripremite se za glasanje o ovom prijedlogu zaključka.

Glasajte sad.

14 za, 11 protiv, nema entitetske većine iz Federacije.

Prijedlog zaključka ide na usaglašavanje.

Stavljamo prijedlog da se preporučuje entitetskim vladama da se pozitivni efekti ovih mjera usmjere u podsticaj poljoprivredne proizvodnje.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad. Znao o čemu se govori. Nema ništa ofrlje, ofrlje je to što vi govorite.

10 za, 10 protiv, 9, 1.

Prijedlog nije dobio parlamentarnu podršku.

Prelazimo na prijedlog gospodina Belkića, da se izjasnimo o Izvještaju naše komisije. Glasamo o izvještaju naše komisije.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

17 za, 9 protiv, 1 suzdržan, postoji dovoljna entitetska većina iz oba entiteta.

Usvojen je ovaj prijedlog Komisije.

Prelazimo na devetu tačku dnevnog reda. To je,

Ad.9. Kratka analiza vanjsko-trgovinske razmjene BiH - Stanje trgovinskog deficita BiH i mjere za njegovo smanjenje

I ovaj materijal rezultat je zaključka Doma sa 53. sjednice. Odrađivač je Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa a usvojen također na 84. sjednici Vijeća ministara 30. juna 2005.godine. razmatran je na Komisiji za vanjsku trgovinu i carine. Vi ste dobili Izvještaj Komisije. Prijedlog naše komisije je da se zatraži od Vijeća ministara da izradi akcioni plan koji će sadržavati prijedlog mjera, nosioca aktivnosti i rokove za njihovo izvršenje.

Otvaram raspravu. Da li želi Vijeće ministara davati uvodno izlaganje? Možete, izvolite.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Dame i gospodo, ja shvatam da Kolegij ima problema da sazove nastavak ove Skupštine, međutim ima više praktično 10-11 sati kako smo mi u ovoj prostoriji, radimo neprekidno, predviđam da će i ova tačka biti vrlo zanimljiva, da će i tačka iza toga zahtijevati najmanje pola sata prezentacije a posle toga priče. Mi moramo da znamo kako ćemo izaći iz ove situacije.

Ja predlažem da stavite na glasanje, da prekinemo sjednicu na ovoj tački dnevnog reda i da Kolegij iznađe onda načina kad će zakazati nastavak ove sjednice. Ako to ne prođe, onda vi nastavite sjednicu onako kako hoćete, međutim da znate Klub SNSD-a će tražiti pola sata pauzu na svakoj od tačaka da bi mogli makar malo da se pripremimo. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dakle ovako poštovane kolege. Mi imamo dakle, sljedeću situaciju dakle. Sutra, dakle sutra je, to sam već rekao jedanputa kolega Raguž putuje na službeni put, kolega Špirić mi je rekao da sutra ne može biti jer ima obavezu u Banja Luci. Dakle, ja mogu i što se mene tiče ja sam tu sutra i mogu naravno voditi sjednicu i što se mene tiče možemo sad prekinuti i sutra nastaviti. Ali, evo dakle problem je što objektivno dvojica kolega iz objektivnih razloga nisu tu.

Druga stvar, kada je u pitanju petak, u petak su ljudi iz Vijeća ministara zauzeti. Ja sam dobio dakle tu informaciju, imaju obaveze u Bihaću, kompletno Vijeće ministara, tako da ni preksutra ovaj, nismo ustanju da održimo sjednicu. Ja mislim da moramo donijeti odluku ovaj, ili ćemo nastaviti večeras ili onda sutra da nastavimo u 10 sati. Pa evo, vi izvolite, kako hoćete mislim.

Gospođa Palavrić.

SEADA PALAVRIĆ

Hvala lijepo. Ja mislim da ovo zaista nije korektno od pojedinih kolega. Na prošlom zasjedanju smo utvrdili ovu tačku dnevnog reda koja je atraktivna za medije i kada je došao kraj, uspjelo se je u tome da se tačka skine s dnevnog reda i da se ostavi. Večeras se ponavlja situacija. Mi smo ako ikad, danas imali pauza i odmarali smo se

dva puta, jednom skoro 2 sata, drugi put skoro pola sata i ja molim da se sjednica nastavi onako kako smo utvrdili dnevni red.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepo. Gospodin Novaković, vi ste tražili riječ, izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Pa vidite, ja mislim da mi trebamo procijeniti da li možemo danas ovo završiti ili ne, ovu sjednicu. Drugo, ja ne vidim razloge da mora da završimo prije godišnjih odmora ove tačke dnevnog reda. Ja pokušavam da vidim koje su to tačke koje su toliko hitne da ih moramo završiti prije godišnjih odmora i nisam uspio pronaći ni jednu, imajući u vidu bez obzira na ovo što kaže koleginica Seada, šta je atraktivno za medije itd., šta nije atraktivno za medije, u svakom slučaju, čak i ovo što je atraktivno za medije, u najmanju ruku je najmanje predmet ovog Doma, nego entitetskih vlada. Dakle, govorim o prijedlogu mjera za ublažavanje posljedica povećanja cijena. Dakle, ja ne vidim ništa hitno da bi smo morali završiti sutra.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, hvala vam lijepo. Gospodin Gligorić, pa gospođa Majkić, dobićete riječ.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući. Pa vodimo raspravu kako da nastavimo sa radom i ja vas podsjećam da smo mi na prije par sjednica dogovorili se i odredili satnicu do kad ćemo mi to raditi i mi smo to jedno vrijeme poštovali. I ja mislim da to trebamo da poštujemo i dalje i da zaista vidimo ima li načina i ja predlažem da to vi kao Kolegij ipak uzmete na sebe i nas jednostavno obavijestite kad nađete pogodan termin za nastavak sjednice. I mislim da je to jedino realno rješenje.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Uredu, hvala. Gospođa Majkić izvolite.

DUŠANKA MAJKIĆ

Ja samo hoću da skrenem pažnju da od ovih tačaka koje su preostale, jedina kritična, jedina koja zahtjeva možda da danas završimo rad, je vezana za Informaciju problema u Odjelu za informaciono-tehnički razvoj Izborne komisije BiH. Ovo je veoma kritičan materijal koji je već dugo čekao i treba što prije dati odgovor Izornoj komisiji. Mislim da ne bi smo smjeli završiti a da ne damo odgovor na ovo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, gospodin Lagumdžija, izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodine predsjedavajući, mislim da su kolege iz Kluba SNSD-a i kolegice, bili vrlo precizni. Onaj ko, oni ljudi koji su danas aktivni bili, sasvim prirodno da su umorni. Onaj ko nije bio aktivan nije se umorio, to uopšte nije sporno. Međutim, šta je ovdje hitno. Prvo, hitna je svaka tačka ova, a postoje neke koje su dobro hitne. Ova koja

se tiče socijalnih programa je hitna zato što kasnimo sa socijalnim programima pola godine. I danas ćemo konstatovati da ćemo kasniti još, jer ovo što imamo pred sobom nisu socijalni programi.

Informacija Vijeća ministara o izdavanju pasoša i registarskih tablica, još kad pročitate ovu informaciju, e, kome to nije hitno, nek ode tamo da vidi negdje gdje ljudi traže pasoše i tablice, pa neka njima objasni da ustvari to nije hitno što oni rade. Tako da je i to hitno.

Ova informacija o vanjskoj trgovinskoj razmjeni je hitna u mjeri u kojoj je stanje alarmantno. Međutim ono što bi najgore bilo, i to je što, protiv čega sam ja, da mi protrčimo kroz ove tačke dnevnog reda i da udarimo rečku da smo o njima raspravljali. Eh, vidite, mi to nećemo.

Dakle, gospodine predsjedavajući ukoliko vi niste spremni da nastavimo sutra, onda na njihovih pola sata, mi odma tražimo pola sata i to je da nas pustite sat vremena da se odmorimo, pa da nastavimo, može do ujutro, nema nikakvih problema. Ali, onda nas nemojte požurivati. Mi smo spremni čitavu noć da ostanemo ali nam dajte sat vremena, da malo prohodamo, čak i ovo svjetlo izgleda da je malo smanjilo se ili nama umornima ili je to možda zbog prezentacije. Dakle, poslovnički, vi možete odlučiti da idemo danas bez pauze, onda vam mi tražimo dva puta po pola sata i nema nikakvih problema. I spremni smo nastaviti čitavu noć.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas lijepo. Ja mislim da, molim, ovako dakle, dakle mi imamo dva prijedloga. Jedan je prijedlog Kluba SNSD-a dakle, da se sada sjednica prekine a da Kolegij onda odredi datum kada će biti sjednica. To je prijedlog SNSD-a, kojeg sam ja, jer to je dakle jedan prijedlog.

I, drugi je prijedlog da nastavimo večeras sa sjednicom, naravno uvažavajući potrebe poslanika da se malo odmore, okrijepe i ovo sve o čemu smo govorili, zahtjeve za pauzama mislim.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Da ne bi nejasno bilo, mi nismo, naš prijedlog nije da se Kolegiju ostavi kad će se nastaviti, molim vas. Naš prijedlog to nije. Dakle, da se nastavi sutra, da se samo, da razjasnimo, a inače tražimo pauzu pola sata, pa se vi presaberite onda. Molim, ne brini svi ćete vi u SNSD ilu u SDP mislim,

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas lijepo, izvolite gospodin Terzić.

ADNAN TERZIĆ

Dakle, mi smo dobili, pa hoću da vam pomognem. Znači, ja ovdje imam dopis vaših službi, službama Vijeća ministara, u kojem se jasno kaže, obzirom da su svi zaposleni u Parlamentarnoj skupštini BiH od 1.8. na kolektivnom godišnjem odmoru, itd. itd. Dakle, traže nešto od Vijeća ministara, znači, uopšte neću govoriti ni koja je, ali

jefakat da službe Parlamenta 1.8. idu na kolektivni godišnji odmor. Znači, imamo jednu stvar, ja vas molim, imali smo plenarno zasjedanje Parlamenta. Ubili su nas poslanici zahtjevima da dostavimo Informaciju o kvotama, da dostavimo Informaciju o primjeni ovoga, carinskog opterećenja sa Republikom Hrvatskom, da dostavimo Informaciju predlogu mjera za ublažavanje posljedica plaćanja cijena osnovnih životnih namjernica itd. To smo sve bili pripremili za plenarnu sjednicu i vi ste sa plenarne sjednice to skinuli. Najviše na zahtjev gospodina Lagumdžije. Onda je na prošlu sjednicu niste stavili, pa je gospodin Lagumdžija izmeđuostalog i meni poslao pismo, gdje me upozorava da ono što sam dužan prema Parlamentu, kao da ja stavljam na dnevni red Parlamenta te tačke, da sam dužan socijalni program staviti na dnevni red, da obezbijedim da se stavi na dnevni red. Evo danas je na dnevnom redu. Prvog idu na kolektivni godišnji odmor i nemojte da zabijamo glavu u pijesak. Zato nemojte odgađati, dajte danas raspravljajte o ovome.

Ovo je bitna materija ali isto tako da znate, ovaj predlog mjera je prošao Fiskalno vijeće BiH, gdje sjede tri permijera, tri ministra finansija. Ovaj predlog mjera je prošao koordinaciju za ekonomski razvoj i evropske integracije gdje sjede uglavnom većina predstavnika sve tri vlade. I ovaj paket mjera su već uzele entitetske vlade da na osnovu njega, a shodno svojim ustavnim i zakonskim ovlaštenjima, prave konkretne mjere za ublažavanje posljedica uvođenja PDV-a.

Prema tome, moram vam priznati da nakon ovolikog odlaganja rasprave na ovu temu, možda ne trebate o njemu ni raspravljati. Naša je bila obaveza zaključkom jeste s nas vi zaključkom, kod usvajanja PDV-a da vam ovo ponudimo. Vi ste sve učinili, evo vidim i pokušavate i sad da ne raspravljate o njemu. Zato hoću da vam kažem gospodo, čisto sumnjam i da raspravom možete nešto doprinijeti jer već entitetske vlade u saradnji sa Vijećem ministara rade na paketu mjera koje treba da ublaže posljedice povećanja cijena osnovnih životnih namjernica usljed uvođenja PDV-a.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepa. Molim vas lijepo. Dakle, ovako, mislim da mi možemo ovaj, nastaviti sa radom. Mislim da možemo nastaviti sa radom i udovoljiti zahtjevima klubova SNSD-a i SDP-a, za pauzama da se odmore. Radićemo cijelu noć. Imamo materijale i mislim da je ovo najbolji način da prekinemo svaku vrstu rasprave. Molim vas lijepo, tražite li odmah sada pauzu za slijedeću tačku ili da krenemo s tačkom? Izvolite.

BERIZ BELKIĆ

Moram reći da će Klub poslanika Stranke za BiH u tom slučaju tražiti dva sata,

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Tražite,

BERIZ BELKIĆ

Dajte molim vas da se ne blamiramo, molim vas saslušajte me. Mi sutra ne možemo da nastavimo samo zbog toga što su dva čovjeka iz ove Skupštine odsutna. Sjednica je započeta. Mi možemo nastaviti sutra, nikakav problem nije, Šefik u 10 sati nastavljamo kao ljudi i raspravljamo o

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Imamo sjednicu Doma naroda Berize sutra

BERIZ BELKIĆ

Neka imamo, ima ovde prostor, ima dole prostor.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepo. Gospođa Majkić.

DUŠANKA MAJKIĆ

Gospodine predsjedavajući, ja bih vas zaista zamolila da prema svim poslanicima imate toliku mjeru, koliko imate prema poslanicima iz vaše stranke.

To sam htjela samo jednu rečenicu sam samo htjela dodati na ovo što je gospodin predsjedavajući rekao. Mi smo tražili sve to, ali današnja sjednica je toliko naporna da je pitanje koliko možemo dobro da radimo i samo sam to htjela dodati. I molim vas nemojte da više nam uskraćujete pravo da kažemo svoj stav.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospođu Majkić mislim ja vama ne uskraćujem pravo zaista, ali vi kada osjetite potrebu da nešto kažete to mora da kažete odmah i odmah tražite da to kažete. Ja samo kažem sačekajte ima red i dajte ne mora se uvijek kazati sve što se misli. Zaista ja se trudim da imam jednak odnos zaista prema svim vama ovdje u Parlamentu, vjerujte mi.

Jeste vi tražili riječ? Gospođa, čekaj, čekaj. Mubera. Izvolite Mubera. Uključeno je.

MUBERA UŠANOVIĆ

Govorim kao pripadnik kluba predsjedavajućeg Parlamenta. Replika gospođi Majkić. Ja bih zamolila sve kolege i koji su bili jako aktivni da imaju obzira i prema onima za kojim mi se čini da su neaktivni samim tim što ne pričaju puno danas na ovom parlamentu i svi ostali su umorni.

Gospođa Majkić je danas pričala kada god je osjetila potrebu da govori. Zaista joj nije bilo pravo uskraćeno i mislim da je nekorektno spominjati ovu situaciju da mi iz ovog kluba SDA smo bili na neki način protežirani. Ja čak mislim da je gospođa Majkić u cilju efikasnijeg rada ovog parlamenta trebala u nekim slučajevima biti malo i tolerantnija. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ne, ne prekidam raspravu. Pozivam predsjednike klubova. Molim vas lijepo, pozivam predsjednike klubova, molim vas pozivam predsjednike klubova političkih stranaka da dođu ovdje da se dogovorimo oko daljnjeg načina rada. Dođite molim vas predsjednici klubova.

Nisam mogao postići dogovor sa predsjednicima klubova političkih stranaka. Molim vas zauzmite vaša mjesta.

Ja ću sada prijedloge stavljati redom dakle na glasanje. Molim vas lijepo, dakle imamo tri prijedloga.

Jedan je prijedlog da večeras nastavimo, drugi prijedlog je da nastavimo sutra u 10. Ja mogu voditi sjednicu sutra u 10. Nema dakle dvojice kolega, ali ja mogu biti tu, ako budem bio živ i zdrav, a valjda ću ako bog da i treći je prijedlog da se ovo, kako se zove, da onda Kolegij odredi kada će biti taj rok u skladu sa rasporedom rada u Parlamentu. Dobro to je taj prijedlog septembar. U redu.

Molim vas lijepo. Molim vas lijepo. Ja ću, ja ću. Molim vas lijepo. Dakle, molim vas ovako dakle.

Imamo sada četiri prijedloga. Prijedlog je da nastavimo večeras i da ljudima omogućimo, ali da to ne bude zloupotreba da ukoliko smatraju da treba da imaju pauzu da imaju pauzu. Ali da ne bude zloupotreba.

Drugi prijedlog je da sutra nastavimo u 10.

Treći prijedlog je da, ako ne prođe ni jedan od ova dva prijedloga da Kolegij bude taj koji će odrediti nastavak sjednice.

I četvrti prijedlog je prijedlog gospođe Palavrić da se u septembru o ovome raspravlja.

Evo imamo četiri prijedloga.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Izvinjavam se. Poslovnička intervencija. Molim vas nemojte da glasamo za, jel glasamo samo za po jedan prijedlog. Jel opet treba entitetska većina. Nemojte da ni jedan prijedlog ne dobije entitetsku i nadpolovičnu većinu. Nemojte molim vas.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Koji prvi prođe gospodine Lagumdžija taj je usvojen. Izvolite sjednice molim vas.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Prvi koji prođe jel.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Tako je pa naravno. Tako je po Poslovniku.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Pa hajmo onda redom.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Glasamo o prvom prijedlogu da večeras nastavimo sa radom.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

- 10 za, 16 protiv, dakle 1 suzdržan.

Prijedlog nije dobio većinu.

Idemo na drugi prijedlog.

Glasamo da sutra u 10 bude nastavak sjednice.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

- 12 za, 13 protiv, 3 suzdržana.

Ni ovaj prijedlog nema potrebnu parlamentarnu većinu.

ADNAN TERZIĆ

Ja predlažem 1.8. da nastavimo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Glasamo. Molim vas gospodine Terziću, samo malo da završim raspravu.

Glasamo sada o tome da Kolegij odredi termin, sobzirom da raspored rada u Parlamentu kada će biti nova sjednica.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

- 18, molim vas lijepo, 18 za, 9 protiv, 1 suzdržan. Dovoljna entitetska većina.

Zaključujem današnju sjednicu, prekidam današnju sjednicu.

O nastavku sjednice bićete obavješteni od strane Kolegija. Hvala vam.

Sjednica je prekinuta sa radom u 20,00 sati.

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
NASTAVKA 63. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE
održane 30.08.2005.godine sa početkom u 10:00 sati

PREDSJEDADVAJUĆI
NIKOLA ŠPIRIĆ

Predlažem da krenemo, da nastavimo rad 63. sjednice Predstavničkog doma. Želim prije svega da pozdravim sve prisutne poslanike i goste i kao predstavnike sredstava javnog informisanja. Želim da vas obavijestim da imamo kvorum za puno pravno i punovažno odlučivanje. Sjednici prisustvuje 23 poslanika, 18 iz Federacije, 5 iz RS. Koliko ja znam došli su i drugi poslanici. Očekujemo da uđu salu, ali da ne čekamo predlažem da krenemo sa radom jer imamo kvorum.

Kao što vam je poznato, sjednicu smo 27. jula prekinuli na 9. tački dnevnog reda. Ostale su nam znači nerealizovane sledeće tačke dnevnog reda, 9, 10, 11, 13, i 14. Nema potrebe da ponavljam nazive tačaka dnevnog reda jer ih imate u materijalima u pozivu za sjednicu.

Prelazimo na razmatranje dakle preostalih tačaka dnevnog reda. Prelazimo na devetu tačku a to je,

Ad.9. Kratka analiza vanjsko trgovinske razmjene BiH, Stanje trgovinskog deficita BiH i mjere za njegovo smanjenje

Ovaj materijal dostavljen nam je na osnovu zaključaka Doma usvojenog na 53. sjednici, povodom rasprave o Informaciji Savjeta ministara o privremenoj suspenziji pojedinih odredbi Ugovora o slobodnoj trgovini između BiH i susjednih država. Tačkom 4. ovog zaključka Dom je obavezao Savjet ministara da u roku od 2 mjeseca pripremi informaciju o trgovinskom deficitu BiH sa programom urgentnih mjera za smanjenje trgovinskog deficita. Obrađivač ovog materijala je Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa a usvojen je na 84.sjednici Savjeta ministara 30.juna 2005.godine. Razmatran je također na Komisiji za spoljnu trgovinu i carine. I, vi ste dobili Izvještaj nadležne komisije.

Dakle, predlog naše komisije, da se zatraži od Savjeta ministara da izradi akcioni plan koji će sadržavati prijedlog mjera, nosioca aktivnosti i rokove za njihovo izvršenje.

Predlažem dakle, da otvorimo raspravu o ovoj tački dnevnog reda ali vas molim da ovaj zaključak nadležne komisije imate u vidu i nadam se da ćemo se na kraju rasprave izjasniti o ovom zaključku Komisije.

Otvaram raspravu. Ko se javlja za riječ?
Gospodin Beriz Belkić, izvolite.

BERIZ BELKIĆ

Poštovani predsjedavajući i članovi Kolegija, kolegice i kolege, ja se nadam da neću prekršiti Poslovnik ako se zahvalim gospodinu Džaferoviću na njegovom uspješnom predsjedavanju u proteklom periodu koji ga je da tako kažem, pripadao i da zaželim u ime Kluba Stranke za BiH gospodinu Špiriću, također uspješno predsjedavanje ovim domom u narednom periodu.

A evo sada da nekoliko riječi kažem o ovoj tački dnevnog reda, odnosno o ovom materijalu. Dakle, ova analiza kratka kako je zovu kratka, i nije po mom mišljenju ispunila zadatak, odnosno očekivanja u smislu razumjevanja ukupnog stanja u ovoj oblasti. Ali evo, da idem redom. Nekoliko rečenica o Izvještaju Komisije.

Ovaj izvještaj Komisije i nažalost to je sve češće praksa kada je riječ o izvještajima komisija, praktično ne pomaže poslanicima, naravno naša je obaveza i vlastita obaveza jeste da uložimo napore itd. ali i ovaj komisjski rad i kao što je slučaj s ovim izvještajem, praktično ne pomaže razumjevanju problematike niti daje neku vrstu ocjene ovoj informaciji koja bi nama pomogla u daljoj raspravi, nego je jednostavno izvještaj, 70% izvještaja se odnosi na prepričavanje procedure i neku ocjenu zabrinutosti itd.

Meni nije jasno ovaj, ova tvrdnja Komisije koja kaže da nema predloženih mjera aktivnosti itd. Predložene mjere aktivnosti postoje u ovoj informaciji izuzev ako Komisija nije mislila da je trebalo posebne mjere i aktivnosti praviti na ovaj segment koji se odnosi na razmjenu sa susjedima. Dakle, toliko kad je riječ o Izvještaju Komisije, apsolutno nisam zadovoljan da tako kažem niti mi je mnogo pomogao u razumjevanju problematike i predloženih mjera.

Što se same informacije tiče, meni se je postavilo pitanje izvora ovih podataka koje je koristilo Ministarstvo vanjskih poslova, odnosno ja nemam informaciju da li državna Agencija za statistiku praktično ima neograničen i slobodan stalan pristup svim podacima u entitetima u Distriktu Brčko, tamo gdje postoje posebne ove institucije koje se bave statistikom, odnosno da li ovi podaci su rezultat jednog sinhroniziranog da tako kažem praćenja stanja u ovoj oblasti. Tako da ovaj, pomalo ostaje otvoreno pitanje da li su podaci potpuno tačni.

Uz ove ocjene koje su date itd. mene su posebno da tako kažem, dvije konstatacije zabrinule, a nisu komentirane, nisu objašnjenje itd. jer tamo se kaže da je BiH jedna od najotvorenijih ekonomija u svijetu a posebno u regionu. Bez ikakvog komentara šta to znači za ovu zemlju i da li je ona ustanju imati takvu i biti u takvoj poziciji bez nekih ozbiljnih posljedica.

I druga stvar koja nije objašnjena, barem za mene. Dakle, radi se o da je BiH izložena velikim barijerama u pristupu u većini svojih ciljnih tržišta, posebno kada je riječ o hrani, poljoprivrednim proizvodima. Dakle, nije objašnjeno koje vrste su to barijere. Jesu li to barijere nedozvoljene barijere mimo standarda Svjetske trgovinske organizacije, mimo standarda odnosno dogovora utvrđenih ugovorima o slobodnoj trgovini itd.

Informacija je praktično informacija resornog ministarstva. Ja nisam mogao pronaći u materijalima da je Vijeće ministara praktično razmatralo ovu informaciju i

stalo iza nje, tako da i ove mjere koje je Vijeće, koje je Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa predložilo, praktično bi se mogle tumačiti kao mjere koje predlaže samo Ministarstvo a ne Vijeće ministara. Zašto ovo govorim? Ovaj problem je takve težine i takve ozbiljnosti da jednostavno ni jedno ministarstvo samo po sebi nije ustanju riješiti problem sveukupne akcije svih resora u državi itd. jer se ovdje rezultat je proizvod ne samo ekonomskih faktora nego niz drugih faktora, zastojsima u reformi, investicije, odnosi itd. koji sigurno da se reflektuju na ukupan rezultat i zbog toga sam mišljenja da ovaj, jedno ministarstvo, bez obzira što je resorno, nije ustanju predložiti ukupne mjere. Pogotovo njihov sveobuhvat.

I na kraju, kad je riječ o zaključcima i prijedlozima koji su na kraju dati, ja nisam mogao razumjeti šta je čije. Tamo je, imate ovako, umjesto da, po mom mišljenju umjesto preporuka Ekonomskog instituta koje su navedene, tamo piše, preporuke Ekonomskog instituta, pa onda kaže, i nekih stavova iz materijala ove jedinice, jedne od jedinica u Vijeću ministara. I na kraju, završni biser, mi bi smo ovome dodali. Dakle, obrađivač materijala, prvo nam predočava zaključke drugih institucija i neke stavove i mišljenja i onda kao obrađivač materijala na kraju kaže, i mi bi smo pored ovoga kao nešto dodali.

Mi mislimo, odnosno ja mislim, da je Vijeće ministara trebalo izaći sa jasnom dijagnozom stanja, svima razumljivom sa uzrocima itd. i napraviti praktično na osnovu te pouzdane dijagnoze napraviti praktično prijedlog jedne vrste terapije. Dakle, sveobuhvati aktivnosti društva na rješavanju ovih problema koji nisu samo ekonomske naravi. Dakle, ja ne znam šta je namjera, odnosno šta mi danas možemo učiniti ili primajući k znanju informaciju, prihvaćajući ne prihvaćajući, podržavajući ili ne podržavajući ovako da tako kažem formulirane zaključke. Dakle, nisam neki optimista i čak kad bi smo podržali ovaj materijal da on ide u pravcu rešavanja problema, tako da ja mislim, da mi praktično trebamo poslati poruku Vijeća ministara da ovaj problem ima daleko širu dimenziju od ovoga što su oni prezentirali ovaj, ovdje Parlamentu i da na jedan ozbiljniji način se mora napraviti jedna platforma, za otvaranje jednog dugoročnog procesa koji bi riješio ovu vrlo lošu situaciju za BiH. Evo, toliko i hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zhvaljujem kolegi Belkiću, pogotovo zahvaljujem na lijepim riječima vezano za predsjedavajućeg gospodina Šefika Džaferovića na uspješnom vođenju sjednica do ove današnje, i kao riječima ohrabrenja meni lično da se trudim da uspješno vodim ove sjednice. Ja se nadam, učinit ću sve da to tako i bude i vas molim da mi u tome pomognete, pogotovu danas pošto ću se malo teže snalaziti sa ovom tehnikom, tako ako koju grešku napravim, molim vas dashvatite da nije namjerno.

Dalje, za riječ se javila gospođa Dušanka Majkić, izvolite.

DUŠANKA MAJKIĆ

Poštovani predsjedavajući,

NIKOLA ŠPIRIĆ

Izvinjavam se, molim poslanike da se na tastaturi prijavljuju da mogu lakše va najavljivati da ne činim greške. Izvolite.

DUŠANKA MAJKIĆ

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege poslanici, poslije ovih godišnjih odmora drago mi je da se ponovo vidimo i želim da vas sve pozdravim i svima zajedno, želim vam uspješan rad.

Prije nego što sam se odlučila uopšte da progovorim riječ o ovoj važnoj tački dnevnog reda, pitala sam se ima li to smisla s obzirom da odgovorni iz nadležnog ministarstva ne smatraju da trebaju biti prisutni kad se raspravlja o ovako važnoj tački dnevnog reda. Nije to prvi put da značajne teme i rasprave koje se vode u ovom parlamentu ostaju bez odgovora nadležnih i to govori nešto u prilog stanju u zemlji u kojoj se nalazimo.

Ali, odgovornost poslanička mi nalaže da kažem nekoliko riječi o ovoj temi. Doista nije potrebno biti ekonomista niti imati posebno obrazovanje iz ove oblasti da bi se razumjelo koliko se ova zemlja nalazi i teškoj situaciji, a da odgovorna vlast evo i ovim primjerom ne pokazuje ni minimum odgovornosti za stanje u kome se nalazimo. Znamo da je ovo, vidjeli smo da je trgovinski deficit BiH prešao 6 milijardi maraka i dalje ima trend rasta, da je pokrivenost uvoza izvozom jedva dostigla nivo od 38%, da je trgovinski deficit 50% bruto društvenog proizvoda što utiče na deficit tekućeg računa koji iznosi 17%. Ovakvo alarmantno stanje u jednoj zemlji, ustvari u svakoj normalnoj zemlji, bi proizveo lančani niz reakcija vlasti u cilju zaustavljanja negativnih kretanja i uvođenja mehanizama za prevazilaženje stanja u kome se nalazimo.

Potsjećam vas na zaključak sa 53. sjednice Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine koji glasi – da Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa u saradnji sa Upravom za indirektno oporezivanje, u roku od 2 mjeseca pripremi informaciju o trgovinskom deficitu BiH sa programom urgentnih mjera za njegovo smanjenje.

Dakle, umjesto urgentnih mjera za prevazilaženje nepovoljnih kretanja u spoljnotrgovinskoj raz... između BiH, ovom parlamentu je dostavljen jedan površan materijal oko koga se jedva može naći par važnih informacija koje bi mogle poslužiti za ovu raspravu.

Materijal odražava neodgovornost, nesposobnost i krajnji amaterizam u tretiranju ovako ozbiljne materije o alarmantnom stanju ekonomije ove zemlje. Pitam se, i pitali su se mnogi članovi Komisije kada su rasprvljai o njemu, da li je ministar Doko uopšte pročitao materijal koji su njegovi činovnici uputili ovom parlamentu. Takođe, da li je moguće da ovaj parlament ne uživa ni minimum poštovanja izvršen vlasti, da mu se ovako sramotni materijali dostavljaju na razmatranje.

Hoću da vjerujem a to činim zato da ne bi ponižavali ni sebe ni druge kolege i kolegice poslanike, da ovaj materijal ministar nije ni vidio. A onda opet, pitam .../nestanak struje/... u sklopu materijala, navedene su uopštene preporuke koje su više akademski pogled na problem nego plan urgentnih mjera. Preporuke su nesistematične i konzistentno prepisane izvjesne studije Ekonomskog instituta za koju ne znamo ni kako

ni po čijem nalogu je rađena, ni da li je neka zvanična institucija usvojila i da li su te preporuke proizašle iz Strategije za smanjenje trgovinskog deficita BiH itd.

Zato smo kao Komisija i predložili da se ovaj sramotni materijal vrati predlagaču i traži da se u najkraćem roku izradi predlog urgentnih mjera koje će sadržati sistematizovan predlog hitnih mjera, nosioce aktivnosti i rokove za njihovo izvršenje. Ponavljam, potreban nam je akcioni plan djelovanja sa predlogom kratkoročnih i drugoročnih mjera. Potrebni su nam nosioci ovog procesa i rokovi na osnovu kojih bi mogao se pratiti izvršenja obaveza.

Htjela bih samo da navedem da je Spoljnotrgovinska komora napravila jedan sveobuhvatan materijal na bazi jednog dovoljno dobrog informacionog sistema koji omogućava analizu različitih podataka spoljnotrgovinske razmjene BiH. Kao poslanik smatram da je suvislo predložiti da članovi Vanjskotrgovinske komore učestvuju u radu Parlamenta kad su u pitanju ovakve teme. Uostalom, znam da uglavnom uradu parlamenata komore se pozivaju i učesvuju u njihovom radu.

I nešto što mislim da postoji mnogo dobrih predloga koji se upućuju prema Savjetu ministara, odnosno Ministarstvu vanjske trgovine, su onaj dio koji se odnosi na popravljjanje vanjskotrgovinske razmjene BiH i potsjećam vas, da je Vanjskotrgovinska komora uobzirila jedan veliki broj zahtjeva koji su datirani od strane Udruženja poljoprivrednih proizvođača iz oba entiteta i da nijedan od tih zahtjeva nije našao svoje mjesto iako nam je skrenuta pažnja da odnos hrane i živih životinja odnosno pića i duhana kada je u pitanju uvoz i izvoz su odnos 1:10, 1:16 i da bi na tim poljima BiH trebala da radi. Toliko za početak, hvala.

SEAD AVDIĆ

Dame i gospodo poslanici, poštovani gosti, članovi Vijeća ministara, uz želju da ova zadnja godina mandata Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH proteče jednostavno i bude godina stvarno u punom oblmu i kapacitetu funkcioniranja Parlamenta, posebno sa aspekta proturečnosti koje stoje pred državom BiH. U tom kontekstu materijal koji je pred nama, ja mislim da jednom svojom definicijom daje u velikoj mjeri odgovor na ovo naše dramatično socio ekonomsko stanje danas u BiH. Kaže ovako, kao što je kolega Beriz pročitao, opći zaključak je da je BiH jedna od najotvorenijih ekonomija u svijetu a posebno u regionu Jugositočne Evrope, što je neprirodno, nelogično i suprotno elementarnim ekonomskim principima shodno tome da je BiH prije 10 godina bila uništena zemlja, razgrađenog privrednog sistema ekonomskog, infrastrukturnog i svakog drugog. I sad, stvarno vas pitam kako je moguće da jedna mala zemlja na Balkanu 10 godina nakon katastrofičnog rata bude najotvorenija ekonomija u svijetu, jedna od najotvorenijih, najliberalnija. Kako je to uopće moguće. Odgovor jeste, da imamo danas 44,5% stupanj nezaposlenosti, nikad zabilježen u Evropi u povjesti, 44,5%. O siromaštvu da i ne govorimo itd.

I u tom smislu, ja mislim da stvarno materijal ne nudi odgovore, daje samo ovom definicijom odgovor zašto smo u tako teškom stanju. Aferim svima onim koji su proteklih 10 godina vodili ekonomsku politiku ove zemlje. Znači da su je vodili protiv ove zemlje i da jednostavno nije bila adekvatna ni primjerena teškom, dramatičnom stanju iz kojeg je BiH izašla samo 10 godina prije ovog vremena, a to je rat. I kako možemo biti najliberalnija i jedna od najotvorenijih ekonomija u svijetu. Kako je to

moguće? U bližem okruženju 8 zemalja itd. Čitam vam jednu rečenicu. Kaže, BiH ima preferencijale za izvoz u zemlje evropske zajednice osim vina, ribe i govedine. A, vjerovali ili ne, Evropa se štiti. Znači nema preferencijala u okviru ove tri grupe proizvoda, znači riba, vino i govedina. A BiH nema pa to je žalosno stvarno, kako mi to vidimo kuda ide ova država. To je stvarno žalosno da nemamo kompleks mjera kako zaustaviti ovu devastaciju ove države. Što znači, da nije dovoljno od strane ministarstva da nam pošalju dokument koji kaže Ekonomski fakultet iz Sarajeva preporučuje. To za nas nije dokument. Ja se izvinjavam. Ekonomski fakultet može biti konsultant a Ministarstvo vanjske trgovine mora to prihvatiti i kao svoj materijal uputiti ovom parlamentu. Ne može, kaže ovako, evo kaže, preporuke i studije Ekonomskog inštituta Sarajevo, pa nakon toga žalosno je što se može reći žalosno, mi bi smo ovome dodali slijedeće, pa nekoliko skromnih crtica. Pa stvarno ljudi, o čemu se to radi? Kaže Ministarstvo na kraju, mi bi smo ovome dodali i slijedeće.

Što znači, materijal je za mene ne upotrebljiv, objektivno ovo nije kompleks mjera koje će zaustaviti devastaciju i razgradnju ovog ekonomskog modela ove države BiH, nije odgovor na smanjenje siromaštva niti je odgovor na otvaranje novih radnih mjesta itd., a posebno sa aspekta zaštite domaće proizvodnje.

Kaže dole, razvijanje standarda i procedura za primjenu sanitarnih, fito-sanitarnih mjera kod uvoza roba kojima bi se domaće tržište zaštitilo od opasnih nekvalitetnih i proizvoda koji nezadovoljavaju standarde. To nam od početka obećavaju stvarno, ovoga mandata. Već tri godine ovo slušamo. Znači, krajnje je vrijeme da se to u punom smislu implementira, i na kraju se i materijal sa tim takođe završava.

Mislim da ipak ovaj materijal ne daje odgovor na ovu tezu kako jednostavno reducirati ovaj dramatičan vanjsko-trgovinski deblans BiH. Hvala vam lijepa.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem doktoru Avdiću. Za riječ se dalje javlja gospodin Jozo Križanović.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući. Ono što sam želio reći a moram priznati da su kolegica i kolege već dobrim dijelom rekli. Ja želim izraziti svoje duboko razočarenje i po ne znam koji put, zaprepaštenje odnosom Vijeća ministara prema zaključcima ovog doma.

Ova kratka analiza kao što su kolege već naglasile, jeste materijal koji se može sasvim shvatiti da dolazi od neke institucije, naučne institucije ili stručnog inštituta, koji je od prilike na jedan stručan način izanalizirao probleme uvoza i izvoza BiH. I, što se može zaključiti i ovim zadnjim pasosom koji je evo kolega Avdić, ovde pomenuo, da pored svih ovih mjera, problema i onoga što bi trebalo poduzeti, kaže, mi bi smo dodali tome još slijedeće. Znači, evo imamo očitovanje prema ovom problemu, dakle samo jednog ministarstva kroz pet nekakvih svojih opaski a da Vijeće ministara o ovom nije zauzelo nikakav stav.

Dakle, ne radi se ovdje o stručnoj analizi problema izvoza uvoza BiH. Ovde se radi o, i ovo pokazuje odnos Vijeća ministara prema jednom značajnom ekonomskom

pitanju gospodo. Dodamo li ovome i prethodne zaključke i prethodni odnos, kao i odnos Vijeća ministara, pa rekao bih čak i ovog parlamenta, prema određenim inicijativama koje su išle za tim da se smanji trgovinski defbalans BiH vanjski. Pomenuću samo recimo Zakon o duhanu, Zakon o trošarinama, odnosno akcizama itd. koje su imale za cilj da na neki način smanje uvoz, da potiču domaću proizvodnju itd., mi smo ostali nažalost oglašeni na te inicijative.

I želio sam reći i ovo, da mi je žao da će i danas proći kao sve što je do sada prolazilo, i da jedina institucija u BiH koja je imala šansu da bude jedna vrijedna institucija, jedna ozbiljna institucija, to je ovaj Parlament, štiteći ovakav nerad i ovakav odnos Vijeća ministara, bojim se da će i ona na tome pasti. Hvala vam lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Križanoviću. Riječ ima gospodin Muhamed Moranjkić.

MUHAMED MORANJKIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući, gospodo kolege polsanici, dame i gospodo, ja bih se uključio dijelom u ovu kratku analizu vanjsko-trgovinske razmjene BiH sa konstatacijom koja je u krajnjem premisa svega ovoga, da stanje vanjsko-trgovinske razmjene u BiH nije dobra, bolje rečeno da je izuzetno zabrinjavajuće i to već duže vrijeme.

Zašto? To je nešto rečeno u zaključcima i prijedlozima. Između redova se može nazrijeti ali nešto i što nije rečeno a što ću ja dodati, a vjerovatno je vješto zaobiđeno da se kaže direktno atakuje na rad onih koji su odgovorni najvećim dijelom za ovo stanje. Međutim ja bih pitao odgovorne u Vijeću ministara, odnosno gospodu u ministarstvu šta oni rade, šta su uradili na tome da se ove njihove konstatacije izrečene u predlozima i zaključcima otklone jer su one prisutne već nekoliko godina ovde i ne da se ne dešavaju, nego se naprotiv neke i usložnjavaju i postaju izuzetno zabrinjavajuće. Šta rade naše ambasade i konzulati pored svojih redovnih poslova, da li imaju određene službe koje trebaju da ove raskidane niti a koje utiču na ovako stanje, ne povezuju, to samo ovaj, grupacije turista po svijetu jer kaže da mi nemamo ni takvih institucija koje to rade u tom kontekstu. Šta radi Privredna komora koja nažalost u komorskom sistemu se izgubila i ne odražava svoje adekvatno stanje i onu zadaću koju inače ima.

Kada je u pitanju nabranje u zaključcima i prijedlozima, onda ovde stoje faktori nabrojani koji na određen način su uzrok stanja koje je takvo kakvo jeste, pa izmeđuostalog kad nabraja, ja sam to stavljao pod 1,2,3 pod 6 kažem, zadovoljavajuća infra struktura na području transporta itd. Ja koliko znam, a pak sam dijelom i u toj komisiji, nama tu nešto škripi drugo izmeđuostalog što je tačno vezano za rad ministarstva koje prati ovaj rad. To nije nedostatak, tu je nedostatak nečega drugog. Ja to evo nekoliko utu potenciram u ovom parlamentu. Nažalost, niko se ne očitava niti reaguje na ono što sam ja govorio.

Ovdje nije rečeno pored niza nabrojanih, da su određene administrativne prepreke kao što su razne dozvole, certifikati i slični skupi i složeni papiri, takođe jedan od uzroka da se ljudi jednostavno kao od vatre opečeni okreću u neku drugu stranu koja nije možda čak ni legalna a to je šverc, a ne legalan rad koji praktično pravu crnu sliku uovoj zemlji.

Dalje, odogovorni ne prate rad susjeda, ovo pod navodnim znacima stavljam jer ne uvode kontramjere koje su praktično vidljive na svakom koraku kad je u pitanju izvoz iz naše zemlje i uvoz roba u našu zemlju. A i posebno slab rad naših komora i ne riješe njihov status jer one se ne vide u ovoj problematici.

Kad je prijedlog mjera u pitanju za smanjenje trgovinskog deficita, ovde stoje preporuke. Mi znamo obično u životu da preporuke nikoga ne obavezuju. One su jednostavno priča da se ispričamo a šta onda radi vlada, gdje su konkretni poduzete mjere i aktivnosti da se ovo stanje prevaziđe. Neko mora u ovoj zemlji da odgovara u krajnjem i za ovo stanje i za stanje koje bi trebalo da se promijeni. Ja iz ovoga to ne vidim. To je neka nevidljiva sila koja se samo iz daljine konstatuje a jednostavno se ne primjećuje u životu i radu. Znači, po meni izostaje odgovornost određenih institucija ove zemlje za ovo stanje i ja kao poslanik hoću da to javno kažem i da se očitujem prema ovakvom stanju koje je u ovoj zemlji.

Ja se slažem sa nekim prijedlozima da bi ovo trebalo malo drukčije preraditi, da bi ovdje mi poslanici a i ovaj narod vidio i koristi od ovakvog materijala. Od ovakvog materijala mi ne vidimo korist. Svi mi konstatujemo ovakvo stanje ali ne vidimo šta iza toga dalje stoji da bi se moglo da pokrenu aktivnosti koje će prevazići ovo stanje u zemlji. Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Moranjkiću. Ja više nemam prijavljenih, ... doktor Zlatko Lagumdžija, izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Zahvaljujem se gospodine predsjedavajući. Ja se pridružujem na određen način kolegi Belkiću koji je zahvalio se gospodinu Špiriću što više ne predsjedava i vama što predsjedavate, Džaferoviću, izvinjavam se ovaj, i čestitam vam i jednom i drugom a i kolegi Ragužu koji se sprema, igrat će do kraja ovog mandata ako Bog da lijepe sreće i zdravlja i njemu a Boga mi i nama.

Mislim da, ja moram priznati, ja sam čekao zaista, živio sam u jednoj nadi očigledno nepotrebnoj, da se pojavi premijer, ne više ministar. Ministar tačno ne znamo je li ministar u ostavci ili nije, ali neovisno o tome, ovo je toliko krupna tema i mi smo inicirali ovu temu upravo zbog važnosti, zbog značaja. Dramatično smo je inicirali. Ovaj parlament je to prihvatio jednoglasno, praktično postoji puni konsenzus među nama da je ovo tema koja je kapitalna tema za procese reformske kako se to voli reći u ovoj zemlji.

Mi pred sobom imamo analizu, nešto što se zove Kratka analiza stanja i mjere. Mislim da je naslov polovično tačan. Ona zaista jeste kratka. Ona više opisuje stanje koje vlada među ljudima koji su je napravili. Ali, objektivno ovde nema nikakve analize ni mjera. Meni je žao što ovo govorim, ja ovo kao i mnogi drugi, kraći ću biti tako da mnogi koji su nervozni zbog mog istupa, ovaj, skrećem pažnju zaista ću biti kraći nego što bi bilo normalno, iz jednog jednostavnog razloga što govorim i radi toga i radi javnosti i radi onoga što bi trebalo da ostane zapisano. Jednog dana će ovo biti jučer.

Jednog dana će ovo biti upamćeno vrijeme u kojem smo imali vlast koja je potpuno zatvarala oči pred stvarnošću, ekonomskom stvarnošću prije svega u ovoj zemlji. A ova zemlja objektivno, ulazi polako po svim parametrima i po manje, više da tako kažem, zaključivanju i rezonovanju svih ljudi, neovisno o tome da li su naučnici, stručnjaci ili obični ljudi, zemlja objektivno ulazi u jednu recesiju koju nekoliko parametara vrlo jasno, a to je broj nezaposlenih raste, broj zaposlenih pada, to vidimo svaki dan iz statističkih izvještaja, trgovinski deficit raste. Bio je 5 milijardi prije 2 godine, sad je prošle godine je bio 6,4. Koridor Vc koji je najavljen gromoglasno prije 3 godine, će najvjerovatnije završiti na okruglom tolu još jednom, i vjerovatno sa još jednim prevarantskim pokušajem da se proba naprviti nova opcija da se nešto dešava.

Naime, mislim da je, to treba reći ovaj materijal koji smo ovde dobili, ja sam moram priznati razmišljao da li će se pojaviti ili neće pojaviti ljudi ovde. I živio sam u nadi da će se pojaviti ali onda sam zaključio da nema šanse da se oni pojave. Postoje dva razloga. Jedan razlog je da se neće pojaviti zato što su ovo pročitali nakon što su nam poslali, odlučili su da pročitaju. I kad su pročitali, odlučili su da se ne pojave. Jer, kad pročitaju posve je logično da se ne pojave da nam ovo brane. Druga mogućnost je da nisu pročitali i to takođe opravdava što se nisu pojavili. Dakle, pročitali oni ili ne pročitali, logično je da se ovde neće pojaviti jer ovo je nešto što kolega Špiriću vi me ispravite, evo i kolegica Hadžiahmetović, sumnjam da bi ovo bio jedan seminarski na višoj školi koji bi zadovoljio prolaznu ocjenu o stanju u zemlji kada je u pitanju spoljno-trgovinski deficit. Navest ću primjer da ne bi bilo poslije da pričam bez analitičke podloge.

Ovde u materijalu stoji da je 2000. deficit bio 5,2 milijarde i da je 2002.godine taj deficit smanjen na 5 milijardi. Dakle za 2 godine, je deficit trgovinski u apsolutnom iznosu pao za 5%. A onda stoji da je 2004. otišao na 6,4 što znači da u 2 godine je povećan za 30%. Okrenete slijedeću stranicu, tamo stoje o istom tome sasvim drugi podaci. Na drugoj stranici stoje podaci koji meni uopšte nije jasno čiji su, u istom materijalu koji su usput budi rečeno potpuno netačni, jer su podaci koji se nisu pojavili ni u jednoj relevantnoj međunarodnoj instituciji, a to stoji, pogledajte i sami, ko ne zna o čemu pričam, na drugoj strani imae tabelu u kojoj stoje ovi tačni podaci od 2000. do 2002. odnosno 2004., vidite 2002. u te 2 godine da je došlo do pada trgovinskog deficita i da je 2004.godine ponovo ekspolidirao a onda okrenete slijedeću stranicu, prvi pasus koji kaže da 2002.godine smo imali 6,9 milijardi deficit a da je 2004. godine on pao na 6,4 milijarde. Dakle, u istom materijalu vi vidite praktično da 2002.godina ima deficit koji je na dvije stranice povećao se za 2 milijarde maraka. Ja ne znam je li neko zna od ovih ljudi koji su pisali, koliko je 2 milijarde maraka fuliti u cifri koja dolazi pred Parlament. I to na dvije stranice.

Da ne kažem, da ovi zaključci koji su ovde dati, molim vas pogledajte zaključak, prvi je zaključak zašto je došlo do ovoga. Kaže, zbog niskog nivoa proizvodnih aktivnosti i zbog nedostatka robnih fondova za inostrano tržište. Ko objasni šta ovo znači, da robe nema zato št onema robe. Mislim, potpuno neozbiljno da se nama ovakve stvari pojavljuju. Trebadte biti da tako kažem lektor, onaj što ga propitujemo i istovremeno je li, profesor ekonomskog fakulteta da bi objasnili ustvari sami sebi da ovo baš nema veze s mozgom. Ovde u ovim faktorima koji utiču na trgovinski deficit, izmeđuostalog, možete da vidite da sve ono što smo govorili ovde da treba promijeniti, oni kažu to je problem. Na listi faktora koji utiču na nivo trgovinskog deficita jedino još

nedostaje ozonska rupa, cunami a Bogami i ova katrina ovih dana. Sve što nema apsolutno nikakve veze s nama ovde je navedeno. A ono što ima veze s nama, to fali.

Prvi prijedlog mjera, povećati troškove uvoznicima finalnih proizvoda čija proizvodnja postoji ili je moguće razvit u BiH. Prevedeno na naš jezik, onaj zakon o akcizama koji smo mi redlagali izmjene i dopune Zakona o akcizama, koji je propao ovde, koji Vijeće ministara borilo se da se ne usvoji, koji parlamentarna većina na kraju prihvatila njihov stav, ovde stoji prva preporuka je da urade ono što smo i predlagali prije godinu dana i što su oni odbili, prva preporuka.

Pogledajte molim vas o tome su neki govorili, najveći deficit, najnepovoljniji iznos, je gdje? Kod pića i duhana, 1:16, to piše ovde. Opet se vraćam na ono što sm predlagali. I upravo smo predlagali iz oviz razloga koji ovde pišu, i opet umjesto da nam se kaže, dale zaključak treba da bude vratićemo na dnevni red neke stvari koje, eto pogrešno smo ocijenili.

Dakle, mislim zaista da ovakav jedan materijal koji je došao pred nas bi najbolje bilo da ne želim sad da to parafraziram ali kolegica Majkić je to predložila zaključak, da se ovaj materijal vrati i da to bude zaključak parlamenta i da se traži od Vijeća ministara da nam da program urgentnih mjera koje će biti pretvorene u makar 3-4 zakona ili izmjene i dopune zakona koji su evo ovde tako notorno ponovljeni. A ovo o čemu je kolega Avdić govorio, mislim to je zaista nešto što treba posebno podvući. To nakon što su nam napisali zaključke onda na kraju kažu da bi oni dodali još nešto. Ja mislim, to zaista, to čak gubi sportski karakter mislim, ako je neko htio da se igra s nama.

I, gospodine predsjedavajući, u nadi da će doći makar na slijedeću tačku, ja ovim okončavam.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem doktoru Lagumdžiji. Za riječ se javio Šefik Džaferović, potpredsjedavajući, izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Poštovani predsjedavajući, kolegice i kolege, sve vas pozdravljam. Ja bih se mogao složiti sa mnogim diskusijama koje su ovde do sada izrečene na ovu temu koji govore o nezadovoljavajućem stanju vanjsko-trgovinske razmjene BiH u ovom trenutku, međutim izašao sam za govornicu samo da korektnosti radi kažem neke stvari koje čini mi se namjerno ili nenamjerno, ne znam, ali stoje ovde u materijalu nisu kazane danas u raspravi.

Namamo mi ovo stanje u vanjsko-trgovinskoj razmjeni u BiH od jučer. Ko pogleda tabelu u proteklih 5 godina, može primjetiti trendove u vanjsko-trgovinskoj razmjeni u BiH i pošteno je kazati kakvi su ti trendovi i ja sam zbog toga izašao za ovu govornicu. A, to je da se trgovinski deficit u nominalnom iznosu iz godinu u godinu povećava i to je tačno. Ali, da se povećava i pokrivenost uvoza izvozom iz BiH, a to je za mene ključna kategorija jer iz godine u godinu, u BiH dakle, bez obzira što je nezadovoljavajuće stanje, raste povećanom stopom izvoz iz BiH u odnosu na uvoz iako

u nominalnom iznosu spoljno-trgovinski deficit iz godine u godinu se povećava. To jasno piše u ovoj informaciji.

Ja sam izašao ovde za govornicu da kažem dakle ovu stvar, da je ipak u BiH bez obzira koliko je nezadovoljavajuće stanje u ovoj oblasti, prisutan pozitivan trend. Pitanje je sada samo da li su ove mjere kone nudi Vijeće ministara adekvatne, da li koriste sve mogućnosti kako bi taj trend u budućnosti bio ubrzan i kako bi se iz godine u godinu, stanje u ovoj oblasti poboljšavalo. Pokrivenost uvoza, izvozom u 2000. godini iznosila je 27,69%, u 2001. 27,53, u 2002.godini 27,44, u 2003. godini 27,95%, u 2004.godini 32% i u dosadašnjem periodu, mislim za prvih 6 mjeseci 2005.godine, 37,92%. I na taj trend ovde dakle treba ukazati.

Ja sam dakle izašao samo korektnosti radi. Slažem se sa mnogim diskusijama koje su bile ovde da kažem ovu stvar, i da još jednu stvar zamjerim ovoj informaciji na koju je gospodin Lagumdžija u svojoj diskusiji ukazao, a to je da je meni sada nejasno iz ove informacije da li spoljno-trgovinski deficit u BiH iz godine u godinu, u nominalnom iznosu raste ili opada? Postoje podaci na strani 2 ove informacije koji kažu da se iz gornje tabele vidi da je trgovinski deficit prešao nominalno dakle, nominalno cifru od 6 milijardi KM i pokazuje stalnu tendenciju rasta. Međutim, kaže se na slijedećoj stranici, prema podacima datim u gore pomenutoj studiji, Ekonomskog instituta iz Sarajeva, za koju su korišteni podaci Agencije za statistiku i Centralne banke BiH, trgovinski deficit u posljednjih nekoliko godina pokazuje blagu tendenciju pada 2002.godine 6,8 miliona, valjda milijardi, hiljada miliona može i tako, 2003.godine 6,7, 2004.godine 6,4 itd.

Kažem, izašao sam za ovu govornicu smatrajući da je pošteno da se ovo kaže, ako ništa i zbog nas ovdje a i zbog bosanskohercegovačke javnosti jer BiH nije u ovakvom stanju od jučer. Ovo je dakle jedan duži vremenski period. O razlozima je govorio i gospodin Sead Avdić na neki način i pošteno je kazati da su u ovoj oblasti bez obzira koliko mi bili nezadovoljni i koliko je to za mene samog neprihvatljivo, prisutni pozitivni trendovi i da se oni iz godine u godinu poboljšavaju jer za mene je ipak iako nisam ekonomista, ovde ima profesora iz te oblasti, ali evo sebi dozvoljavam da kažem i pod cijenu da kažem neku stvar koja može biti podvrgnuta kritici, je bitno dakle da naš izvoz raste većom stopom, nego što raste uvoz i da je veća iz godine u godinu, sve veća pokrivenost uvoza izvozom iz BiH.

Kada je u pitanju sudbina ove informacije, ja se mogu pridružiti kolegicama i kolegama koje ukazuju na nedostatnost mjera koje su istaknute u ovoj informaciji. Mislim da bi bilo dobro da se zatraži od Vijeća ministara ovo o čemu se do sada govorilo, da se napravi jedan plan hitnih ili urgentnih kako god hoćete, mjera u oblastima gdje je to moguće učiniti a da se ne povrijede osnovni principi koji su promovirani u ugovorima o slobodnoj trgovini, da se ne povrijede principi savremene svjetske trgovine i trendovi. Mislim ovde na ekonomski liberalizam, ekonomski protekcionizam, dakle da ne padnemo u tu vrstu greške. Dakle, tamo gdje je moguće a mislim da je to moguće. Neki primjeri su i ovde isticani kao što su duhan i neki drugi artikli, da se napravi prijedlog hitnih ili urgentnih mjera kojima će se stanje ili ovaj blagi trend poboljšanja, kada je u pitanju inače nezadovoljavajuće stanje u vanjsko-trgovinskoj razmjeni, ubrzao i poboljšao.

Mene ovde posebno interesuje ova mjera koja kaže, u cilju osiguranja većeg stepena supstitucije uvoza osigurati veće subvencioniranje poljoprivredne proizvodnje, ne uključujući izvozne subvencije. Mislim da jedanput to pitanje moramo otvoriti ovde u državnom Parlamentu iako ja znam da su entitetske vlade i entitetski nivoi vlasti nadležni da uređuju pitanje subvencija kada je po srijedi poljoprivredna proizvodnja. Moramo to postaviti ovde u državni Parlament jer očigledno je dakle da je poljoprivreda resurs BiH koja ne samo da nije dovoljno iskorištena, rekao bih da su minimalno iskorišteni njeni potencijali, nego nije ni na odgovarajući način tretirana od strane ni državnih organa a ni entitetskih organa i mislim, da nam tu predstoji i velika šansa i velika aktivnost. Toliko vala vam.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Džaferoviću. Ko se dalje javlja za riječ? Ne javlja niko, je li replika ili diskusija ponovo? Doktor Lagumdžija replika, izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Zovite to kako god hoćete, ja se slažem s ovim što je gospodin Džaferović govorio. Mislim, treba neke stvari, ali nemojte ovaj, da ciframa pokušamo da zamračimo ono što se stvarno dešava. To što uvoz sporije raste od izvoza, u matematici u brojkama na ovom stepenu rasta i jednog i drugog, samo širi jaz i povećava trgovinski deficit. Ako je izvoz 10 jedinica, a uvoz 30, 3 puta veći, što je sad kod nas pokrivenost, ako se na početku četverogodišnjeg mandata imate 5 milijardi deficit, za 4 godine će to sa tim trendom narasti na 10 milijardi, to je matematika ova koju Džaferović govori, s pravom.

Dakle, nije poenta što kod nas uvoz da tako kažem, brže raste od rasta izvoza, problem je u tome što je taj rast izvoza samo matematska prevara i fatamorgana jer je on nedovoljan da sustignemo toliki jaz i ovim tempom koji sad imamo za 4 godine će se duplirati trgovinski deficit a mi ćemo biti sretni što matematika kaže, da smo povećali izvoz. Radi se o tome da ekonomija ove zemlje ne može ovo izdržati, ljudi o tome se radi. Ekonomija ove zemlje s ovim trendom za 2 godine je potpuno na koljenima, potpuno. Neće zemlje bankrotirati, države ne bankrotiraju ali ekonomija je na koljenima. Jednostavno o tome se radi. Stepen ovaj to mislim, ja znam zašto Azra neće ili kolega Špirić o ovome da govore, zato što smatraju da bi se to trebalo znati. Ali poenta je da elementarni, makroekonomski modeli kažu da sa ovim trendom trgovinskog deficita mi idemo u još veću recesiju, da će nezaposlenost biti još veća, zaposlenost još manja. To je kraj čitave priče.

I zato ovo treba vratiti ljudima da kaže, mi vas upozoravamo da ove cifre same po sebi su razlog za alarm a ne za prihvatanje k znanju inforamacije. Ništa mi nećemo postići ako je primimo k znanju, ako napravimo neku birokratsku formulaciju. Mislim da je ovo primljeno k znanju. I zato bih ja samo zamolio da se ne zavaravamo jer sviju će nas udariti ovaj cunami koji se sprema ekonomski.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Za riječ se javio i pored vaših predviđanja, doktor Nikola Špirić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Naravno, želim da vas pozdravim, neću da zloupotrebljavam mjesto s kojim predsjedavam i neću naravno dugo govoriti jer ovde kroz ovu informaciju koju smo dobili se otvaraju različite dileme i gotovo da se slažem sa svim kolegama koji su danas diskutovali ali ja ovo i ne nazivam informacijom koju je Parlament tražio. Ovo se zove otaljavanje posla. Ovakvu informaciju koju smo dobili ona vrijeda dignitet i dostojanstvo državnog Parlamenta i svakog poslanika, bez obzira da li se više ili manje razumije. I nema te teme ako dobijemo objašnjenje na dvije stranice o kojoj mi ne možemo voditi opsežne parlamentarne rasprave. Ali se postavlja pitanje svrsishodnosti. Ovde se postavlja pitanje da li resorna ministarstva i Vijeće ministara je kapacitirano da može da definiše i formuliše politiku spoljno-trgovinske razmjene BiH. I ne treba mi da žmurimo pred slabostima koje imamo na svim nivoima. Dakle, ne govorim ovo kao Nikola Špirić koji je iz opozicione partije, nego govorim da moramo pogledati istini u oči kao državni Parlament jednostavno vijeću ministara staviti do znanja da nećemo raspavljati o materijalima koji nisu na nivou da državni Parlament može dati doprinos da se pojedine stvari u ovoj zemlji regulišu u interesu njenih građana.

I zato ja mislim da ako nema jasne spoljno-trgovinske politike, onda je nemoguće definisati bilo kakve mjer i zato je ovaj materijal ovakav kakav jeste. Ja mislim da treba Vijeću ministara vratiti ovu informaciju i tražiti ne kratku analizu, nego analizu stanja kakvo je sa jasnim mjerama koje mogu poduprijeti ovo o čemu su danas svi govorili a posebno doktor Lagumdžija.

Ja sam protiv toga da naše parlamentarne komisije, pa i mi kolege poslanici biranim riječima, spašavajući tobože Vijeće ministara, a ne kažemo da smo nezadovoljni sa nečim što nam upute u proceduru. To će biti najsnažnija podrška i predsjedavajućem Vijeća ministara ali i resornim ministarstvima da vide koje slabosti unutra imaju. Postavlja se ozbiljno pitanje da li su resorna ministarstva kapacitirana za svaku oblast i za probleme u kojim se BiH nalazi. Ovo je očit primjer da nisu i da ljudi jednostavno ne čitaju informacije koje prosleđuju državnom Parlamentu.

Mi smo mogli ovo recimo ako smatramo u Kolegiju da informacija nije kompletna i da ne stavimo na Parlament. Ali hoćemo da svi dođemo do spoznaje da nešto nije u redu i da nešto ne može na ovakav način kao što se p.... Ja se slažem sa svima, evo i sa kolegom Džaferovićem i svima koji su diskutovali, da ovu informaciju treba vratiti, treba tražiti od Vijeća ministara da napravi potpunu informaciju kako bi zaključci državnog Parlamenta bili od koristi za građane BiH, inače ovu raspravu ne bih smatrao svrsishodnom. Hvala vam lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo, nema više prijavljenih za raspravu.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, pošto nema prijavljenih za raspravu, ipak moramo imati neki zaključak. Vi znate, ja sam pročitao da je zaključak Komisije da od Savjeta ministara, da Savjet ministara zahtjeva, da Savjet ministara izradi akcioni plan koji će sadržavati predlog mjera i nosioce aktivnosti i rokove za njihovo izjašnjenje. Ovo je prijedlog Komisije. ja mislim da treba ovde, mnogi su govorili da se kaže da ova informacija nije prihvaćena nego da ovaj parlament traži potpunu informaciju koja će ovo sadržavati,

akcioni plan i nosioce aktivnosti i rokove za njihovo izvršenje kada je spoljno-trgovinska politika u pitanju.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Sa posebnim osvrtom na plan urgentnih mjera u oblastima gdje je to moguće uraditi odmah.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Evo, sa posebnim osvrtom na plan urgentnih mjera i to je dobro ako mogu dakle, nije problem, slažem se.

Možemo li se izjasniti o ovom zaključku?

Molim vas da se izjasnimo o ovom zaključku.

Glasajte sad. O zaključku da se, da Parlament dakle nije prihvatio ovaj materijal, da od Vijeća ministara traži, vraća ga Vijeću ministara da Vijeće ministara izađe sa novim programom sa dakle konkretnim mjerama planovima i sa urgentnim mjerama za rješavanje problema u okviru spoljno-trgovinske razmjene. Molim, to je prijedlog i dio predloga Komisije i kolege Džaferovića i ljudi koji su diskutovali danas, doktora Lagumdžije i ostalih.

Dakle, pokušavam napraviti prijedlog koji bi bio prihvatljiv za sve. Molim vas dakle glasajte sad za ovaj predlog. Samo malo strpljenja molim vas, da vratimo ponovo tehniku na glasanje ponovo. Nisu, ja nisam glasao, dakle pretpostavljam da i ostali nisu glasali, vratimo nazad glasamo.

Dakle, glasajte sad.

Za dakle ukupno 29 za, iz Federacije 23, 6 iz RS

Dakle, konstatujem da je ovaj zaključak prihvaćen.

Prelazimo na desetu tačku dnevnog reda to je,

Ad.10. Predlog mjera za ublažavanje posljedica povećanja cijena osnovnih životnih namjernica usljed uvođenja PDV-a

Dobili ste materijal za ovu tačku na 9. sjednici oba doma Parlamentarns skupštine BiH. Predlog mjera razmatrala je nadležna Komisija za finansije i budžet i dobili ste Izvještaj te komisije. Samo da vas potsjetim Komisija je konstatovala da je pitanje izrade socijalnih programa nadležnost entitetskih vlada i predložila Domu da usvoji zaključak kojim Dom preporučuje entitetskim vladam da Predlog mjera radi ublažavanja posljedica povećanja cijena osnovnih životnih namjernica usljed uvođenja PDV-a iskoristi kao polaznu osnovu za izradu socijalnih programa. Dakle, ovo je prijedlog nadležne komisije nakon što je pogledala i analizirala ove materijale.

Otvaram raspravu. Gospođo Milićević, izvolite.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Zahvaljujem. Poštovane kolege, ja bih zatražila pauzu 5 minuta jer ovdje se pojavio jedan dokumenat. Ovaj dokumenat mi nismo razmatrali na komisiji. Ovo je znači,

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dakle vi tražite puzu od 5 minuta

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Ja sam zamolila sekretara Komisije da donese prvobitni dokumenat da bi smo mi između sebe

NIKOLA ŠPIRIĆ

Hoće li biti dovoljno 5 minuta?

LJILJANA MILIĆEVIĆ

5 minuta može.

NIKOLA ŠPIRIĆ

5 minuta pauze na zahtjev Kluba SDS-a, komisije.

/PAUZA/

Imamo dovoljan broj poslanika, imamo kvorum. Na zahtjev nadležne komisije imali smo pauzu 5 minuta. Pitam je li ima potrebe da se obrazloži razlozi za pauzu?
Gospođo Milićević, izvolite.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege. Dakle, pokazalo se ustvari da smo bili u pravu tražeći ovu pauzu. Kao što znate, svi smo mi u junu i dobili Prijedlog mjera za ublažavanje posljedica rasta cijena osnovnih životnih namjernica usled uvođenja PDV-a, Sarajevo, juni 2005. Taj dokumenat je Komisija uzela u razmatranje na svojoj sjednici i 26.jula i na sjednici Doma koja je slijedila poslije toga, uputila Izvještaj o dotičnom dokumentu jer je ta tačka dnevnog reda bila uvrštena na toj sjednici. Taj izvještaj je i danas pred vama jer mi danas nastavak te sjednice. Međutim, desilo se da je tokom te sjednice podijeljen drugi materijal koji je proširen i koji ima i druge oblasti. Znači, proširena verzija, inovirana, jul 2005. Sarajevo, o kojoj Komisija nije dala mišljenje. Ustvai mi smo ovaj dokument, da budemo jasni to i piše primili k znanju jer radi se o specifičnoj materiji znači na Komisiji.

Znači, ja sam vas dužna upoznati da je ovaj dokumenat, koji nosi datum jul, koji je proširen sa određenim preporukama, zaključcima, prijedlogom aktivnosti, nije bio prijedlog, ustvari predmet Komisije. Mi smo primili k znanju ovaj prethodni dokumenat a vjerujem da ste vi svi kao i mi išćitali i ovaj. E, sad na koji način ćemo primiti taj dokumenat, ja bih volila, znači mi smo se ustvari predsjedništvo Komisije gospođa Leho i gospođa Sopta u ovoj pauzi konsultovali. Mi znamo o čemu smo mi razgovarali, razlika postoji. Da li, na koji način će Dom pristupiti, pošto je ovo vruća tema i tema

koju odavno čekamo i da kažemo šta ko misli na ovu tačku dnevnog reda, i danas vjerovatno osnovna tačka nastavka ove sjednice, ja bih volila da se izjasnimo o načinu rada.

Znači, odnosom ustvari prema dokumentu. Komisija ima odnos o prvom dokumentu a imamo sad jedan proširen dokumenat i volila bih da čujem sugestije vaše na koji način izaći iz ove situacije. Možda i sekretar Doma da obrazloži poslovnički ali kažem, nije zakon u pitanju, nije nešto na što se ulažu amandmani.

NIKOLA ŠPIRIĆ
Zahvaljujem,

LJILJANA MILIĆEVIĆ
Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

gospođi Milićević. Mi smo planirali da sada damo riječ predsjedavajućem Vijeća ministara da govori o omone što se zove program, što je iz nadležnosti Vijeća ministara. Ja vas molim na jednu kolegijalnu raspravu kako bi od nje koristi imale i vlade entiteta koje moraju sačiniti socijalne programe i zato ću na kraju sa zaključkom vezano za ovaj prvi zaključak Komisije, za prvi materijal naravno, pretpostavljam da će predsjedavajući Vijeća ministara obuhvatiti sve to, i da stenogram sa ove rasprave dostavimo svima onim čija je nadležnost dakle, sa socijalna sfera. Zato vas, poslanike molim da budemo korektni i naravno svjesni teške ekonomske i socijalne situacije, da damo konkretan doprinos, kako bi ti socijalni programi ukoliko ih vlade entiteta sačine, bili što bolji, od onteresa za građane BiH.

Dakle, dajem riječ, prvo pozdravljam, pa dajem riječ predsjedavajućem, gospodinu Adnanu Terziću, izvolite.

ADNAN TERZIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, samo ukratko da se osvrnem na ovo što je predsjednica Komisije konstatovala. Znači, tačno je da smo mi imali jednu verziju i tu verziju smo imali i na Odboru, ustvari na koordinaciji za ekonomski razvoj i evropske integracije i na dvije sjednice Fiskalnog vijeća BiH koje je u međutvremenu formirano i koje čine tri premijera i tri ministra finansija. Tako da smo na tim sastancima dopunili ustvari prvobitni materijal i vi ste dobro primjetili da su to ustvari više pojašnjenja ovaj i dopune a ne neke promjene u samoj strategiji i tome slično. Tako da pretpostavljam, da nakon ove današnje prezentacije možemo imati jednu kvalitetnu raspravu koja će uobziriti i ove navedene dopune.

Dakle, Predlog mjera za ublažavanje posljedica povećanja cijena osnovnih životnih namjernica usljed uvođenja PDV-a i materijal koji je nastao u saradnji sa institucijama na državnom nivou, kao i saradnja Vijeća ministara sa entitetskim vladama.

To je materijal koji je stalna tačka dnevnog reda Fiskalnog vijeća BiH, kojeg stalno revidiramo kako bi došli do što kvalitetnijeg socijalnog programa za uvođenje PDV-a. Ranije smo vam dostavili inoviranu verziju Predloga mjera za ublažavanje posljedica povećanja cijena osnovnih životnih namirnica usljed uvođenja PDV-a koji u sebi sadrži dopune podataka u odnosu na prethodnu verziju koju ste također dobili. Dopunjeni dijelovi se odnose na kompletiranje analize sistema socijalne zaštite u BiH, projekciju prihoda na osnovu koje bi se finansirali socijalni programi za uvođenje PDV-a, obuhvat novih oko 100 hiljada osoba koje bi također trebale biti uključene u program socijalne zaštite. Radi se o stanovništvu koji se nalazi koncentrisano neposredno iznad linije siromaštva. Samim tim, utvrđen je novi, tj. veći iznos potreban za realizaciju socijalnih programa za uvođenje PDV-a. Dat je novi rezime, koji obuhvata do sada okončane aktivnosti. Dat je prijedlog novih mjera koje uključuju zaštitu siromašnih kategorija kod kupovine udžbenika, lijekova, kao i mjera kojim se treba osigurati zaštita poljoprivredne proizvodnje izadavaštva i štampanja i naknada zdravstvenim fondovima za plaćanje PDV-a na zdravstvene usluge. Konačno, u inoviranom materijalu ispravljene su određene greške koje su se podkrale u prethodnom materijalu.

Želim posebno naglasiti, da je Predlog mjera za ublažavanje posljedica povećanja cijena osnovnih životnih namirnica usljed uvođenja PDV-a materijal koji stalno doradujemo sa entitetskim institucijama. Nedavno je završen posao oko izrade analize ankete o potrošnji domaćinstava koja potvrđuje glavne navode ovog dokumenta. Međutim, u cilju izrade što preciznijih socijalnih programa, mi ćemo Predlog mjera za ublažavanje posljedica povećanja cijena osnovnih životnih namirnica dodatno dopuniti sa nalazima iz ove ankete. S obzirom na ovo, spremni smo vas upoznavati sa dopunama koje ćemo i ubuduće raditi na Predlogu mjera za ublažavanje posljedica povećanja cijena osnovnih životnih namirnica ukoliko to od nas zatražite.

Predlog mjera za ublažavanje posljedica u daljem tekstu, Predlog mjera. Predlog je sačinjen od strane jedinice za ekonomsko planiranje i implementaciju Srednjoročne razvojne strategije i Uredu predsjedavajućeg Vijeća ministara. Usvojen od Koordinacionog odbora za ekonomski razvoj i evropske integracije, te od Fiskalnog vijeća BiH. Prezentiran Upravnom odboru Uprave za indirektno oporezivanje. S obzirom da Vijeće ministara nema nadležnost za socijalnu zaštitu, Predlog mjera je samo prijedlog entitetskim vladama. Entitetski premijeri i ministri finansija kroz sjednice Fiskalnog vijeća BiH prihvatili su Prijedlog mjera kao osnovu za izradu svojih socijalnih programa.

Predlog mjera za ublažavanja posljedica povećanja cijena osnovnih životnih namirnica usljed uvođenja PDV-a se bazira na podacima ankete živjeti u BiH talas IV. Podaci ankete živjeti u BiH talas IV su konzistentni sa podacima ankete o potrošnji domaćinstava. Preliminarnom izvještaju o stanju siromaštva u BiH za period 2001-2004. zatim, na bazi analize potrošnje domaćinstava u BiH i na bazi makro ekonomskoj projekciji za 2006. godinu, koja uključuje projekciju prihoda po osnovu PDV-a. U izradi Predloga mjera za uz IPPU su učestvovali makroekonomska jedinica Uprave za indirektno oporezivanje BiH, Agencija za statistiku BiH i entiteta. Dakle od njih su korišteni samo podaci i osigurana tehnička pomoć Međunarodnog monetarnog fonda i Svjetske banke. Predlog mjera usmjeren je ka 680 hiljada siromašnih u BiH. Od toga 347 lica u RS i 333 hiljade lica u Federaciji BiH. Najugroženijem dijelu, oko 30% populacije koja se nalazi neposredno iznad linije siromaštva, to je 109 hiljada lica u BiH, 25 hiljada lica u RS i 84 hiljade lica u Federaciji BiH.

Predlog mjera zasnovan je na analizi potrošnje domaćinstava u BiH koja obuhvata brašno, hljeb, mlijeko, ulje šećer, sredstva za ličnu higijenu, deterdente i sredstva za čišćenje stana, vodu, električnu energiju i drvo za ogrijev stana.

Ovaj graf, pokazuje udio potrošnje siromašnih i nesiromašnih u ukupnoj potrošnji u BiH. Udio potrošnje siromašnih je najveći, za brašno 17% a najmanji za hljeb, 5%. Udio poreza siromašnog stanovništva u ukupnom iznosu prikupljenog poreza sa svih 10 navedenih kategorija artikala, je manji od 17%. Ovo znači da će uvođenje PDV-a imati najveći uticaj na nesiromašne kategorije stanovništva. Istovremeno ne treba zanemariti uticaj svakog poskupljenja navedenih artikala na siromašnim. U skladu s tim, nužno je primjeniti odgovarajuće mjere socijalne zaštite za najugroženije kategorije stanovništva u BiH.

Ukupan iznos potreban za ublažavanje posljedica rasta cijena usljed uvođenja PDV-a na nivou BiH, je potrebno 50,44 miliona KM i to za siromašnu populaciju 43,48 miliona KM gledano po entitetima 24,12 miliona za Federaciju i 19,36 miliona za RS. Za populaciju neposredno iznad linije siromaštva, 6,96 miliona i to 5,36 miliona za Federaciju i 1,60 miliona Km za RS.

Očekuje se da ukupni prihodi po osnovu poreza na promet u 2006.godini budu na nivou od oko 220 miliona KM od čega će na nove prihode po osnovu PDV-a otpadati oko 154,3 miliona KM. Od ukupnog prihoda po osnovu PDV-a planira se izdvojiti oko 33% za socijalne programe za uvođenje PDV-a. Iako su u 2004. i 2005.godini učinjeni značajni koraci ka centralizaciji sistema socijalne zaštite, posebno u Federaciji BiH još uvijek je potrebno reorganizirati ovaj sektor kako bi sredstva odvojena za socijalne programe bila najefikasnije iskorištena. To podrazumijva potrebu da svi socijalno ugroženi u BiH imaju isti nivo kompenzacije.

Veoma je važno naglasiti da se ova analiza ne bavi ukupnim potrebama stanovništva za socijalnom zaštitom nego samo manjim dijelom potrebe da se ublaže posljedice rasta cijena osnovnih životnih namirnica usljed uvođenja PDV-a. Dakle, ovde predložena primanja bi trebala biti dodatna primanja socijalno ugroženih u odnosu na ono što već sada imaju po osnovama socijalne zaštite.

Također je važno napomenuti da je Međunarodni monetarni fond izvršio procjenu izdvajanja za socijalne programe po osnovi uvođenja PDV-a te da se njihove preporuke za uvođenje socijalnih programa usljed uvođenja PDV-a kreću oko 25 miliona KM što je 2 puta niži iznos u odnosu na iznos u ovom predlogu mjera.

Nadalje, je važno naglasiti da je socijalni program, na osnovu ovog predloga mjera zasnovan na pretpostavci da je ukupan broj stanovnika u BiH 3 miliona i 800 hiljada, iako ankete o mjerenju životnih standarda i anketa o potrošnji domaćinstva procjenjuje da u BiH živi manje stanovnika, tj. oko 3,5 miliona. Konačno, ovaj prijedlog je rađen na pretpostavci da se siromašnim u BiH treba vratiti puni iznos PDV-a na osnovne životne namirnice a ne samo razlika trenutnog nivoa poreza na promet i PDV-a. Dakle, može se reći da se prilikom izrade procjene visine socijalnog programa predviđenog ovim predlogom mjera, pokušalo maksimalno zaštititi siromašne u BiH.

Reorganizacija sistema socijalne zaštite. Sistem boračke i dječije zaštite u RS je jedino urađen na adekvatan način. druge kategorije socijalno ugroženih ne primaju nikakvu ili vrlo nisku pomoć jer ovise o materijalnom stanju kantona u Federaciji BiH i opština u RS. Kao rezultat neuređenog sistema socijalne zaštite preko 300 hiljada siromašnih nije pokriveno niti jednim oblikom socijalne zaštite a većinom se to odnosi na siromašne u RS.

Neophodno je izvršiti reorganizaciju sistema socijalne zaštite kako bi se osigurala ista zaštita svih socijalno ugroženih u BiH i izbjegla situacija koju prikazuje ovaj grafikon gdje se može vidjeti da Kanton Sarajevo osigurava čak 73% ukupnih sredstava za dječiju zaštitu u Federaciji BiH.

Kako spriječiti proizvođače i trgovce da neopravdano povećavaju cijene činjenicom da uvodimo PDV. Postojeća javna rasprava o PDV-u koja je koncentrisana samo na rast cijena daje savršen alibij proizvođačima i trgovcima da neopravdano dižu cijene i ostvare ekstra profit. Sve analize pokazuju da se na kruhu danas ostvaruju visoki profiti i da nema razloga za njegovo poskupljenje čak i u uvjetima uvođenja PDV-a. Osim toga, p. za registraciju PDV-a je visok i iznosi 50 hiljada KM što je još jedan faktor koji treba da utiče na rast cijena, da rast cijena evo bude minimalan. Ovaj grafikon pokazuje da je cijena kruha rasla i u prošlosti. Jedan od razloga je bio i rast cijena pšenice. Međutim, cijena kruha nikad nije pala kada je padala cijena pšenice, što znači da su proizvođači i trgovci stalno težili da ostvare super profit i da će težiti iskoristiti i PDV u te svrhe. Zato je neophodno pokrenuti javnu kampanju i uključiti nevladin sektor u monitoring kretanja cijena.

Da kažem nešto o dosadašnjim aktivnostima. Predlog mjera za ublažavanje posljedica rasta cijena osnovnih životnih namirnica usljed uvođenja PDV-a prezentiran je Upravnom odboru Uprave za indirektno oporezivanje BiH. Predlog mjera za ublažavanje posljedica rasta cijena osnovnih životnih namirnica usljed uvođenja PDV-a usvojen je od strane Koordinacionog odbora za ekonomski razvoj i evropske integracije kao i od strane Fiskalnog vijeća. U radu oba ova tijela učestvuju državni i entitetski premijeri i ministri finansija. Ovo kao odgovor na neke disonantne tonove koje imamo iz Ministarstva socijalne politike u Vladi Federacije BiH.

Šta je još bilo, dosadašnje aktivnosti entitetske vlade su prihvatile Prijedlog mjera za ublažavanje posljedica rasta cijena osnovnih životnih namirnica usljed uvođenja PDV-a kao osnov za izradu svojih socijalnih programa za narednu godinu. Federalni parlament usvojio je Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava i zaštite porodica sa djecom, kojim će se centralizirati socijalna zaštita na nivou Federacije BiH. Ministarstvo rada i socijalne zaštite Federacije BiH sačinilo je Nacrt zakona o zaštiti porodica sa djecom, koji je dobio pozitivno mišljenje svih kantona. Ovim zakonom se planira uspostafa fonda dječije zaštite na nivou Federacije BiH. U sklopu Ankete živjeti u BiH talas IV, statističke institucije provele su ankete. Anketu o ispitivanju životnog standarda na oko 3 hiljade domaćinstava u oba entiteta. Statističke institucije su također provele ankete o potrošnji domaćinstava u BiH na uzorku od 7 hiljada domaćinstava u oba entiteta. Jedinica ekonomsko planiranje i implementaciju Srednjoročne razvojne strategije IPPU sačinila je preliminarni Izvještaj o stanju siromaštva u BiH. Jedinica za ekonomsko planiranje i implementaciju Srednjoročne razvojne strategije IPPU sačinila je Analizu potrošnje osnovnih potrebitina u BiH.

Dakle, ovo sve govorimo o dosadašnjim aktivnostima. Jedinica za ekonomsko istraživanje i implementaciju IPPU i makroekonomska jedinica koja djeluje pri Upravnom odboru Uprave za indirektno oporezivanje BiH su sačinile makroekonomsku projekciju za 2006.godinu, koja u sebi uključuje projekciju prihoda po osnovu PDV-a. Realizirana je tehnička pomoć Međunarodnog monetarnog fonda i Svjetske banke. U sklopu pregovora oko novog sen baj aranžamana postignuta je saglasnost sa MMF-om da se dio prihoda po osnovu PDV-a upotrijebi za ublažavanje posljedica rasta cijena osnovnih životnih namirnica usljed uvođenja PDV-a. Postignut je sporazum sa Svjetskom bankom da se dio budućeg kredita za podršku korporativnog restrukturiranja u BiH upotrijebi za realizaciju Programa za ublažavanje posljedica rasta cijena osnovnih životnih namirnica usljed uvođenja PDV-a. Osigurana su sredstva za realizaciju javne kampanje za uvođenje PDV-a koju će voditi Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje sa ciljem da se spriječi neopravdan rast cijena od strane proizvođača i trgovaca.

Šta su naredne aktivnosti. Potrebno je da entitetske vlade, u sklopu pripreme budžeta za narednu godinu uključe sredstva za ublažavanje posljedica rasta cijena osnovnih životnih namirnica usljed uvođenja PDV-a. Potrebno je da Vlada Federacije i Parlament Federacije BiH usvoje zakon o zaštiti porodica sa djecom, kako bi se uspostavio federalni dječiji fond. Istovremeno je potrebno da Ministarstvo finansija Federacije BiH definira novi mehanizam za raspodjelu prihoda između Vlade Federacije BiH i kantonalnih vlada. Potrebno je da Vlada RS i Narodna skupština RS usvoji izmjene Zakona o sistemu socijalne zaštite kojim bi se socijalna zaštita podigla na nivo entiteta i smanjila uloga općina u dodjeli i realizaciji prava. Potrebno je da entitetski penzioni fondovi sačine liste korisnika penzija ispod 200 KM, za 2005.godinu. Potrebno je da Ministarstvo za vanjsku trgovinu i ekonomske odnose BiH, Uprava za indirektno oporezivanje BiH i Vijeće ministara BiH i Parlamentarna skupština BiH razmotre mogućnost usvajanja odluke kojom bi se smanjila carinska stopa na uvoz papira radi ublažavanja posljedica rasta cijena za knjige, brošure, časopise i publikacije naučnog, umjetničkog, kulturnog i obrazovnog karaktera za službena glasila te dnevnu i nedjeljnu štampu, na koje se trenutno ne plaća porez na promet.

Potrebno je da entitetske vlade osiguraju veće subvencioniranje poljoprivredne proizvodnje kako bi se ublažila posljedica rasta cijena zbog uvođenja PDV-a na prirodna i vještačka đubriva i sredstva za zaštitu bilja svih vrsta sjemena i sadnog materijala, te opreme za poljoprivrednu proizvodnju na koje se trenutno ne plaća porez na promet. Potrebno je osigurati veća izdavanja prema zdravstvenim fondovima kako bi se nadoknadio iznos PDV-a koji će biti naplaćivan po osnovu pružanja zdravstvenih usluga na koje se trenutno ne plaća porez na promet. Potrebno je da kantonalne i općinske vlade razrade program subvencioniranja za plaćanje PDV-a za lijekove koje nabavljaju korisnici socijalne pomoći i penzioneri sa niskim penzijama, s obzirom da su lijekovi trenutno oslobođeni plaćanja poreza na promet. Potrebno je da kantonalne općinske vlade razrade program subvencioniranja za plaćanje PDV-a za nabavku učenika za predškolsko, osnovno, srednje, više i visoko obrazovanje od strane domaćinstava koji su korisnici sistema socijalne zaštite, s obzirom da su ove robe trenutno oslobođene plaćanja poreza na promet. Potrebno je da vlade u BiH, dakle vlade u BiH do kraja oktobra 2005. postignu saglasnost sa Svjetskom bankom oko zaključivanja kredita za podršku budžetima čiji bi se dio iskoristio za finansiranje programa ublažavanja posljedica rasta cijena osnovnih životnih namirnica usljed uvođenja PDV-a.

Potrebno je da Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje BiH realizira javnu kampanju za uvođenje PDV-a koji će za cilj imati da spriječi neopravdan rast cijena proizvođača i trgovaca. Potrebno je osposobiti Upravu za indirektno oporezivanje da u zakonskom roku osigura povrat PDV-a. Potrebno je izvršiti daljnje istraživanje analize ankete o budžetima domaćinstava koje će dodatno olakšati preciznije određivanje visine entitetskih mjera za ublažavanje posljedica PDV-a, uvođenje PDV-a na ciljane grupe stanovništva u BiH.

U zaključku želim naglasiti da je rast zaposlenosti najbolji socijalni program za socijalno ugroženo stanovništvo u BiH. Uvođenje PDV-a, izmeđuostalog treba da osigura unapređenje poslovne klime i brži rast privrednog sektora što će voditi samom unapređenju životnog standarda svih stanovnika u BiH. Uvođenje PDV-a s jednom stopom, podržala je većina naučnih radnika BiH, udruženja privrednika, Vanjsko-trgovinska komora, te Udruženje poljoprivrednika, što je veoma važan segment u implementaciji ove reforme i treba držati na umu prilikom rasprave na temu posljedica uvođenja PDV-a. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem predsjedavajućem Vijeća ministara na prezentaciji. Otvaram raspravu. Za riječ se javio doktor Živković, pa gospodin Potočnik. I, molim da se prijavljujete preko tastature, lakše je. Činit ću manje grešaka u davanju riječi.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo, čini mi se da tačka, prethodna tačka dnevnog reda koju smo imali je napravila određeni šlagvort za ovu tačku i kada sam se pitao zašto uopšte raspravljamo o ovome, praktično smo došli do zaključka da je to sve zbog PDV-a. Znači, kada smo donosili Zakon o PDV-u, jedinstvenoj stopi, predsjedavajući Vijeća ministara je sjećam se, za govornicom dobro rekao, poslanici samo tražim da mi vjerujete, da kada se donese zakon o jedinstvenoj stopi, da će biti više para i da će te biti pare ravnomjerno raspoređene na siromašne. Tada je bilo mnogo ovde diskusije u vezi toga i rečeno je da ćemo napraviti puno više problema nego što ih sad imamo. Možda ćemo imati više para ali ćemo imati puno više problema jer naš narod inače je nepovjerljiv a pogotovo je nepovjerljiv da, da pare ravnomjerno. Znači od svakoga i ko ima malo i ko ima puno a onda da se nada u nekom doglednom vremenu da će te pare njemu biti vraćene.

Stoga mene zanima da je ovakva prezentacija bila a mogla se napraviti prije nego što smo donosili Zakon o PDV-u, da li bi poslanici ovi koji sada sjede ovdje uopšte glasali za Zakon o PDV-u o jedinstvenoj stopi, jer ova prezentacija nam sad daje mnogo više onoga i informacija i materijala i strahovanja nego što smo imali o Zakonu o PDV-u sa jedinstvenom stopom kada smo tražili razne kalkulacije.

Kada govorimo o samom materijalu koji smo ovde dobili, ja ću govoriti o materijalu koji je i Komisija razmatrala, neću se osvrnati na ovaj novi materijal i meni su u samom materijalu postulati upitni. Prva rečenica ovog materijala je vjerovatno prepisana negdje iz nekog inostranog časopisa gdje kaže da životni standard pojedinca ovisi o potrošnji a ne o visini prihoda, je za mene vrlo upitna, jer znate, to prevodeći kod

nas na naše područje znači ako imate 100 maraka prihode nije bitno što ih imate 100, bitno je da ih sve ne potrošite i životni standard će vam biti prilično dobar. Isto tako, se kaže da kod nas puno ljudi u poljoprivredi kod kuće imaju gredice pa rade, pa pripremaju kući hranu, tako da to poskupljenje na njih neće se odnositi a s druge strane ovaj PDV diže i za poljoprivredne proizvode i za usjeve i za sadnice cijene tako da je upitno i za seosko domaćinstvo koje je do sada imalo od nečega da jede i da živi, kako će se nositi. Najčudnije od svega toga je bilo da kaže da iskustva drugih zemalja pokazala da može doći do veće potrošnje riže u odnosu na hljeb. Vjerovatno se misli na to što sad sve, svaki dan ima više kineza ovde kod nas, pa da će zato doći do potrošnje više riže nego hljeba jer ja ne mogu da vjerujem da će naš narod samo zbog PDV-a da se prorijentiše znate, na rižu a ne da ostane na hljebu.

Kad se tiče kalkulacija koje su ovde iznešene na strani 26, rečeno je praktično da na osnovu samo ovih 10 živežnih namjernica gdje će doći do poskupljenja je potrebno potrošiti 43 miliona da bi se smanjile ili ublažile posljedice povećanja cijena. Pri čemu to, kad podijelimo na 3,3 člana domaćinstva koliko eto, pretpostavlja se da ima u BiH, da spomenemo o tome da nemamo ni popisa, da nismo to nikad ni radili niti namjeravamo, da će godišnje da primi porodica 211 maraka. Podjeljeno na 12 mjeseci, negdje oko 17 maraka. Znači, porodica koja nema šta da jede, treba da dobije mjesečno 17 maraka i da 10 tih namirnica sa tih 17 maraka ... Nećemo govoriti o PDV-u koji pogađa bolesne, pogađa djecu, pogađa siromašne još više a samo je uveden iz jednog jedinog razloga, da ono što smo govorili u prethodnoj tački, BiH je pred bankrotom ali država kao država neće bankrotirati nego će uvesti PDV, pokupiće taj dio prihoda od građana, bez obzira da li su siromašni ili su bogati, opstaće i država a opstaće i Međunarodni monetarni fond koji treba da uzme te pare za servisiranje dugova a hvala Bogu ako bude moglo kako još da se malo zaduži BiH pa da međunarodne organizacije i svi ostali mogu da naplate i da redovno servisiraju dugove. Zato se uvodi PDV, pogotovo sa jedinstvenom stopom.

Mogu samo da konstatujem da smo na ovaj način, kao Parlament državni, napravili zakon koji je državni a problem smo sveli na entitete, kantone i na opštine. I zato se vrlo lako ovako kao komisije i kao Parlament kažemo da nas to ne zanima, znate mi smo donijeli zakon a sad, on će dole da napravi socijalne programe itd. mada bih ja potsjetio kolegicu Palavrić koja je rekla da neće doći do uvođenja PDV-a dok ne budu gotovi socijalni programi. S obzirom da oni drže većinu vlasti u određenim opštinama, ja se nadam da stvarno neće doći do uvođenja PDV-a dok ti socijalni programi ali ne sa 17 maraka mjesečno, ne budu uvedeni.

Konstatacija svega ovoga je da nakon uvođenja PDV-a možemo očekivati da će siromašni biti još siromašniji, da će bolesni biti još bolesniji jer neće imati dovoljno novaca da plaćaju lijekove koji će se dići, da djece neće biti jer ekonomski faktor u tome da porodica želi da ima više djece vjerovatno odlučujući, da ne računamo da će obrazovanje i kultura biti na nižem nivou jer smo oporezovali i od dječijeg udbenika do knjige isto tako.

Ja vjerujem da je premijer odnosno predsjedavajući Vijeća ministara imao i namjeru da kad je rekao da vjerujete da će to doći. Međutim, ja vas uvjeravam i kad bi došlo do toga da te pare odu u socijalne programe, većina tih para bi se potrošila na administraciju, na ono što ste rekli ovde, naši socijalni sekot je nikakav, znači treba ga razviti. Znači većina para treba da se potroši na razvijanje tog sektora da bi se došlo do

situacije da i tih 17 maraka znate, neko se sjeti dole da kad bi dobila porodica tih 17 maraka vjerovatno bi to ovaj, onaj ko vodi tu porodicu, popio, pa hajde da se to sredi na drugi način, da im damo malo brašna, da im damo malo kukuruza i na taj način, ili da otvorimo negdje narodnu kuhinju, tako da i kod nas socijalni program podrazumjeva da se uzme na drugi način a da ta porodica koja to treba da dobije, ne dobije nikad.

I na kraju, mogu samo da kažem da je i ovaj izvještaj naše komisije bih ja završio sa ovim trećim pasosom gdje kaže da je razmatrala Prijedlog mjera i isti primila k znanju. Ovo ispod toga je apsolutno nepotrebno i sugerisati vladama koje su ovo već razmatrale i usvajale, da će oni ovo ponovo da iskoriste za svoju polaznu tačku. Tako da ja ovaj izvještaj naše komisije predlažem znači da se samo u trećem pasosu zaustavi i poslije toga da više ništa nema. Hvala.

NIKOLA ŠPRIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Živkoviću. Predsjedavajući Vijeća ministara, izvolite.

ADNAN TERZIĆ

Samo malu intervenciju da napravim, obzirom da na osnovu ove diskusije ne bi ostali poslanici upali u zamku koju je upao poslanik Živković. Dakle, svjesno ili nesvjesno, ja bih volio više da je svjesno i žao bi mi bilo da je nesvjesno. Ali, o čemu se radi? Znači ovo je socijalni program koji je odgovor vlasti na činjenicu da će biti određenih poskupljenja obzirom da se uvodi PDV. Ovaj socijalni program je samo dio sveobuhvatnog socijalnog paketa u BiH. I, ako posmatramo da li je malo ili puno 5,5 maraka, onda ne možemo to posmatrati po cifri nego po onome zbog čega, kako se je došlo do tih 5,5 maraka. Ovo je odgovor vlada na svu onu demagogiju koju su pojedini poslanici u ovoj skupštini koristili kada smo razgovarali na temu uvođenja PDV-a. Znači, samo se odnosi na one artikle koji će eventualno ako poskupe ugroziti socijalno ugrožene kategorije. Dakle, kategorije koje spadaju u red siromašnih. I nemojte povezivati cifre iz ovog socijalnog programa sa sveobuhvatnom socijalnom zaštitom u BiH jer to nije to. Znači tražili ste od vlada da izidemo sa ciframa i ako su cifre pokazale da će katastrofa kakvu ste najavljivali kad smo usvajali Zakon o PDV-u, biti u iznosu od 5,5 maraka poskupljenja za svakog čovjeka i ovaj program vam govori da ste najavljivali nešto što ustvari ne predstavlja nikakvu katastrofu. Zato ću zamoliti poslanike samo da u svojim raspravama jasno razgraniče ovo što poslanik Živković nije razgraničio. Ovo se odnosi samo na činjenicu da će određena poskupljenja povećati izdavanje siromašnih ljudi i ako su kvantificirani sa 5,5 maraka, onda znajte da je to tako i da možemo pričati da treba 50 maraka ali da je razlika između 5,5 i 50 maraka čista demagogija. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem predsjedavajućem Vijeća ministara. Ponovo, repliku gospodin Živković. Ja bih vas molio da dakle, dobiće pravo na repliku svako ko bude tražio, da ovu raspravu danas pokušamo voditi, da dođemo do nečeg što će biti opštekorisno, da ovu sjednicu ne pretvorimo u replike u nedogled.

Dakle, doktor Živković, izvolite. Dakle molim kolege, neću nikome uzeti pravo na repliku, naravno.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Samo kratko predsjedavajuće Vijeća ministra. Nama bi vjerovatno svima poslanicima bilo drago da smo dobili ukupnu cifru osim ovih 10 životnih namirnica i svega ostalog koliko će se povećavati i koliko će država refundirati kroz sve ostale programe, pa bi onda došli do toga da li ima te razlike ili nema. Ovde je ispalo da ima razlike, međutim, ja uvjeravam predsjedavajućeg Vijeća ministara da način na koji se misli provoditi taj socijalni program će pojesti većinu tih davanja koje se misli dati socijalnom i da neće biti ravnomjerno raspoređen i da samo uvođenje PDV-a sa jedinstvenom stopom je napravilo više problema nego što bi to napravilo da je uveden PDV sa više stopa. I isto tako, poslanici su čitali isti materijal kao ja, vidjeće da li su u diskusijama koje slijede napravili situ grešku kao ja. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem doktoru Živkoviću. Za riječ se javio kolega Mladen Potočnik. Neka se pripremi doktor Sead Avdić.

MLADEN POTOČNIK

Dame i gospodo, uvođenje PDV-a je nužnost i neminovnost i to je jedan od sastavnih dijelova uvođenja reda u ovoj državi. U ovom trenutku mi imamo za prošlu godinu 13, 2 milijarde GDP-a i 6 milijardi sive ekonomije. Samo 17% na tih 6 milijardi iznosi milijardu. Odlučili smo se da donesemo jednu stopu, možda jeste dobra a možda nije dobra, to ćemo nažalost vidjeti.

Što se tiče socijalnog programa Vijeće ministara je dalo ocjenu da se radi o 50 miliona. I to treba odma slijediti nakon prvog mjeseca i drugog mjeseca, da li su ta sredstva zaista dovoljna. Ali, ono što ne valja u svemu ovome je da praktično nije obezbijeđen sistem da taj novac, od tih 50 miliona dođe do korisnika. Zato predlažem, ovom parlamentu da Vijeće ministara na jednoj od slijedećih sjednica predloži sistem koji će biti usvojen na nivou države BiH, da zaista taj novac dođe do socijalno ugroženih osoba. Sasvim je normalno da kad donosite plan imate ocjenu, sasvim je normalno da taj plan nikad nije stopostotan i sasvim je normalno da se vrši korekcija toga plana.

Dajmo jednom pozitivno razmišljati i dajmo jednom pomoći jedni drugim u ovom slučaju Ministarskom vijeću da s ovim programom pomogne ljudima koji će zaista biti socijalno ugroženi, a nemojmo stalno pretvarati konkretnu politiku u politikantstvo.

Zato predlažem, da kao zaključak da damo zahtjev Vijeću ministara da na jednoj od slijedećih sjednica donese konkretan sistem kako će taj novac doći do korisnika. Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Potočniku. Molio bih da ovaj zaključak u pisanoj formi nam dostavi kako bi se ako insistira da se izjašnjavamo, a insistira.

Doktor Avdić ima riječ.

SEAD AVDIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, poštovani članovi Vijeća ministara, ja moram priznati kao poslanik da danas imamo za ovu tačku dnevnog reda tri materijala, relativno bogato osmišljena i ne možemo se potužiti jednostavno da nemamo informacija. To je objektivno tačno i dobro je da imamo inovirane verzije koje na neki način osmišljavaju i dalje osmišljavaju ove dokumente.

Znači, pod dva, također ovo je pravi način i pristup kako se riješava jedno teško životno egzistencijalno pitanje koje će sigurno biti apostrofirano i artikulirano uvođenjem PDV-a i mogu da takođe čestitam i Parlamentu da jednostavno na ovakav način pristupa realizaciji svojih zaključaka, uz pomoć normalno, Vijeća ministara itd. što se ne bi moglo reći, recimo ove ocjene za prethodnu tačku dnevnog reda koja je bila također izazvala dosta kontraverze.

Ono što treba istaći jeste da opći utisak javnog mjenja jeste da BiH dosta nespremno dočekuje uvođenje PDV-a i da je odnos širokih populacija stanovništva jednostavno sa zebnjom i sa visokim stupnjem zabrinutosti gleda na uvođenje PDV-a. Znači, da sa aspekta promovisanja ove mjere, i uvođenja jedinstvenog sistema PDV-a znači jedinstvene stope PDV-a ima se osjećaj da BiH nespremno dočekuje, sa aspekta utiska i jednostavno osjećaja običnih ljudi. Što znači mora se u toj kampanji za uvođenje PDV-a puno toga učiniti. Iz tog razloga će to rezultirati i povećanjem cijena osnovnih životnih namirnica. Nećete spriječiti samostalne poduzetnike s ovim dokumentima da sebe ne obezbijede i do povratka sredstava PDV-a itd. Što znači da se treba puno učiniti u smislu promoviranja i odnosa prema običnom čovjeku sa aspekta uvođenja PDV-a.

Ono što mene brine jeste nema ovde metodologije koja je korištena za identifikaciju, ko su to siromašni, ko su nesiromašni. Ko su siromašni, koji su ispod linije siromaštva, a koji su oni koji relativno dobro žive. Po tome BiH nema smisla, znači nema stvarno razloga da bude zabrinuta. Svega 17,6% u BiH je siromašnih ljudi. I mi dobro živimo. I to nema niko pravo da kaže, znači većina 80% dobro živi u BiH ali ste uzeli graničnu stpu 2.200, ne znam koliko 15 maraka za godinu dana, tako, i uzeli ste s druge strane potrošnju domaćinstava. Vrlo mudro, čitava statistika i strategija dokumenta se pravi na potrošnji domaćinstava a ne na ukupnom GDP-u po pojedincu a tako u BiH. Znači, ne uzima se ova stopa na tako GDP po glavi stanovnika nego se uzima jednostavno, uzima se potrošnja domaćinstava što sigurno zamagljuje sliku i ne daje objektivne pokazatelje. Znači vrlo je sporan kriterij po kojem se pravi granica siromaštva u BiH, vrlo sporan i može da vara. Što znači, da bi to trebalo preispitati i ima dosta kontraverzi. Znači, koja metodologija, kako je utvrđeno 680 hiljada, jednostavno siromašnih u BiH, od toga kaže, ispod granice siromaštva je 109 hiljada lica, što takođe je sporno, i najveći udar PDV-a će imati na nesiromašne. Ko biva one srednji sloj i one bogate. Pa ljudi, mi ovo pravimo radi siromašnih. I u tom kontekstu apsolutno mislim, čime se mi bavimo? I stvarno je slika, uzmite stranicu 3 odnos potrošnje i siromašnih, nesiromašnih pa nema mislim, šta da se brinemo, pošto nesiromašni vrlo malo troše kao što se vidi iz ovog dijagrama ovde, pa čemu sva ova zasjedanja Parlamenta? Pa neće oni ništa uticati u smislu poremećaja, pogledajte tu šemu, taj grafikon. Bogati su u ovoj zemlji dominantni a nesiromašnih ima, koliko? 15-17%. Šta mi to radimo? Što znači, apsolutno je pogrešna pretpostavka premisa odnos siromašnih i nesiromašnih. Obični čovjek kad pogleda, neka se okrene ovde po Sarajevu ovde najbogatijem u kantonu u

BiH pa će vidjeti visok stupanj siromaštva a da ne govorimo jednostavno o drugim regionima u BiH.

Znači, ja mislim da sam na dobrom tragu kada kritikujem kriterij, metodologiju po kojoj smo došli do odnosa ko je to siromašan a ko nije siromašan.

I dalje, kad kažete evo, da sam u pravu na strani 6 kaže, kao rezultat neuređenosti sistema socijalne zaštite. Preko 300 hiljada siromašnih nije pokriveno niti jednim oblikom socijalne zaštite i kaže se u zagradi, većinom u RS. Ovde govorimo o 300 hiljada koji nisu pokriveni ni jednim oblikom socijalne zaštite, ovamo kažemo da imamo svega 109 hiljada ljudi koji su ispod linije siromaštva. Pa gdje to ljudi ima? Molim, da iznad linije, nije važno. Okej, ali 109 hiljada koji su iznad linije, granične linije siromaštva, okej. Ali ovde piše, evo sad 300 hiljada siromašnih koji nije pokriveno ni jednim oblikom socijalne zaštite. Pa zar one nisu ovih 300 u ovih 109 je li? Pa trebalo bi biti. Molim, ma 668, znam ja šta govorim mislim, ali jednostavno ove cifre su u najmanju ruku kontraverzne. U onom prethodnom dijagramu kaže također. BiH, izdvaja oko 5% GDP-a na sistem socijalne zaštite, što je uzimajući u obzir činjenicu da je GDP potcijenjen. Znači, to je ocjena neka subjektivna. U skladu sa prosjekom zemalja u tranziciji. Nemojte nam ljudi, mislim, ne smijete uzimati sivu ekonomiju kao relevantan ekonomski pokazatelj, ne može se uzimati. Kako se može reći od čibuka ili jednostavno ocijeniti da je GDP potcijenjen. Ko to ocjenjuje? Kako je GDP potcijenjen? U kojem smislu potcijenjen? Za koliko je potcijenjen? Itd.

Znači, opet ponavljam ponovo još jedanput, znači materijal daje obilje informacija i to je dobro i to je ono što ohrabruje. Na kraju, ova zadnja stranica ovo Puer poin.(?) prezentacije, naredne aktivnosti, sve četiri ove tačke po meni, ne idu svojim tokom ni svojom dinamikom. Da li su se vlade u BiH dogovorile oko finansiranja programa za ugrožavanje posljedica rasta cijena osnovnih živežnih namirnica, pa onda kaže potrebe za Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanja realizira javnu kampanju za uvođenje PDV-a koji će imati za cilj da spriječi, to je već u totalnom zastoju, jednostavno ne ide svojim tokom.

Pod tri, potrebno je osposobiti Upravu za indirektno oporezivanje, da u zakonskom roku osigura povrat PDV-a potrebno je, znači ona danas nije sposobna da to uradi. Da li će se osposobiti za naredna tri mjeseca, ostaje za shodno za pitanje, i na kraju, potrebno je izvršiti daljnja istraživanja i analize, što pokazuje da sam ja na dobrom tragu, ankete u budžetu domaćinstava koja će dodatno olakšati preciznije određivanje visine entitetskih mjera za ublažavanje posljedica PDV-a na ciljne grupe siromašnih u BiH. Hvala vam.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem doktoru Avdiću. Za riječ se javio Gligorić. Neka se pripremi doktor Lagumdžija.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Hvala vam gospodine predsjedavajući, i ja se pridružujem i želim vam uspješno predsjedavanje i dobru saradnju sa gospodinom Raguzem i Džaferovićem u Kolegiju kao što je to bilo i do sada.

S obzirom da smo mi čuli barem ovaj dio diskusija koje su dosta analitičke i ja ih podržavam u tom pravcu, i ja bih predložio samo dvije stvari jer očekujem, evo i profesor Lagumdžija, da će dati svoju analizu koja će biti vjerovatno sveobuhvatnija pa u tom pravcu štedeći vrijeme i vaše i svoje, želio bih samo naglasiti dvije stvari, jer smo već apsolvirali broj siromašnih i finansijska sredstva koja se izdvajaju i da je to 5,5 KM, i da je mnogo toga diskutabilnog pa možda i spornog kad su u pitanju broj siromašnih ali nije sporna druga strana a to je koliko se predviđa finansijskih sredstava. Bilo bi bolje da je više ali ovaj drugi dio, jeste problematičan koji naravno, puno znači.

Sobzirom da ste na strani 24 Prijedloga mjera, naveli očekivanja neopravdanog rasta cijena od strane proizvođača i trgovaca, te da ste na strani 30 Prijedloga mjera, predvidjeli aktivnosti Uprave za indirektno oporezivanje, da realizuju kako ste naveli javnu kampanju za uvođenje PDV-a koja će za cilj imati da spriječi neopravdan rast cijena proizvođača i trgovaca, što praktično po meni znači, samo apel. I zato predlažem, da bi u Predlogu mjera svakako trebalo da stoji da se razmisli o mjeri državnog intervencionizma. Samo tako možete riješiti taj problem. Ko će u slobodnom, na slobodnom tržištu da poslušaju Uprave za indirektno oporezivanje Savjeta ministara ili entitetskih vlada kad oni imaju pravo da slobodno formiraju svoje cijene. I vi na to ne možete uticati nikakvim kampanjama kao što ste tu naveli. Ja se dugo zalažem u ovom parlamentu za državni intervencionizam samo u segmentima koji to dopušta zemlja u tranziciji a ne kao što smo pričali i na prethodnoj tački, doveli se do ovakvih problema koje imamo u BiH da je BiH samo jedna rasprodaja na tržištu drugih zemalja.

I druga stvar, u svojim aktivnostima, također navodite da je potrebno zaključiti kredit za podršku budžetskih entitetskih vlada jer tamo je znači nadležnost, ublažavanja posljedica rasta cijena osnovnih životnih namirnica usled uvođenja PDV-a. Ja lično smatram da je to nepotrebno. Ako ćemo dati 5 maraka nekome uz sve probleme o kojim ste govorili, i istovremeno se zadužiti kod Svjetske banke pa dati, sad matematički bi trebalo izračunati sa kamatama koliko to znači, to je nepotrebno. To je dupliranje troškova i zato predlažem, da bi ovo pitanje opet mogli riješiti možemo na način, a ja sam nepopravljiv jer smatram da je nulta stopa trebala ostati, lakše je donijeti izmjene i dopune Zakona o PDV-u, vratiti nultu stopu i pobrojati ovo, zbog čega bi mi neadekvatno ustvari finansirali siromašne, što ustvari nije njima nikakva pomoć.

Evo, to je moj doprinos u ovoj raspravi da možemo riješiti na dva načina državnim intervencionizmom i naravno, možemo riješiti ili na ovaj način da idemo na izmjene i dopune i vratimo nultu stopu i tako bi imali dvije stope i pridružili se mnogim zemljama u EU koji takođe imaju dvije stope a ne samo jednu. Hvala vam na pažnji.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Gligoriću. Riječ ima doktor Lagumdžija. Kolega Križanović, pisao sam, nema nikakvih problema, može sasvim svedno ako doktor Lagumdžija kaže.

Kolega Križanović, izvolite. Nije do mene.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući. Ja ću se na početku ovaj, želim se pridružiti kolegama koji su rekli da je ovaj danas prezentirani materijal sa metodološkog stanovišta vrlo kvalitetan i mislim da se tu možemo jako jednostavno složiti oko toga.

Međutim, obzirom na stanje u zemlji kako mi dolazimo do statističkih podataka, kako nam je ova oblast uređena šaroliko po entitetima i po čak kantonima, naravno da možemo uzeti sve ove podatke sa velikom rezervom. Zbog toga ja ne bih želio komentirati te podatke nego bih se vrlo kratko osvrnuo na prijedlog konkretnih odnosno, narednih aktivnosti.

Vidite, u ovih 12 narednih aktivnosti koje stoje u ovom materijalu, četiri te aktivnosti dakle, 1/3 aktivnosti se odnosi na to da se vrše korekcije, razne korekcije izmjenom Zakona o vanjskoj trgovini, o carinama itd. Dakle, da bi se amortiziralo uticaj PDV-a na artikle koji do sada nisu bili oporezovani.

Vidite, prvo znači u tački 5 se kaže, da će se Vijeće ministara i Parlamentarna skupština BiH razmotriti mogućnost usvajanja odluke kojom bi se smanjila carinska stopa na uvoz papira namjenjen je li ovaj, za časopise, brošure, knjige itd. Pa onda, da će se entitetske vlade osigurati veće subvencije poljoprivredne proizvodnje, kako bi se ublažile posljedice rasta zbog uvođenja PDV-a na prirodna i vještačka đubriva itd. Pa onda, korisnici socijalne pomoći, penzioneri sa niskim penzijama, za lijekove, pa će onda kantonalne i općinske vlade razmotriti program, subvencionirati za plaćanje PDV-a za nabavku udbenika za predškolsko vaspitanje itd.

Zar ne bi bilo bolje, jednostavno umjesto ovih kompliciranih ovdje radnji, priznati da smo napravili grešku uvajajući Zakon o PDV-u i vratiti ovaj, i izvršiti korekciju zakona da se oslobode PDV-a određene kategorije koje su evo i ovde nabrojane. Mi ćemo sad napraviti čitavu jednu zakonodavnu, da kažem gužvu na svim razinama vlasti da bi se došlo do ovoga.

Isto tako, neracionalno je u jednoj od ovih tački narednih aktivnosti kaže, potrebno je da vlade u BiH. Pazite, vlada u BiH ima 14, koliko ja sam znao izbrojati. Da se ona sad, svaka zadužuje kod Svjetske banke u toku ove godine da bi pripremili određena sredstva kao amortizer na ovaj PDV. Zato to ne može učiniti Vlada BiH. Ona prikuplja PDV. Ona ima garantirano vraćanja tog kredita i vrši distribuciju i onako svih priliva sa jedinstvenog računa itd.

Dakle, hoću reći da se ipak ovde dosta površno i neozbiljno radi. Potrebno je da Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje analizira javnu kampanju za uvođenje PDV-a koja će za cilj imati da spriječi neopravdan rast cijena proizvođača i trgovaca. Ja mislim da je krajnje vrijeme da se u BiH počne govoriti o PDV-u uopće, jer to jedan vrlo složen posao i mislim da mi pored svega ovoga i nećemo biti pripremljeni za primjenu ovog PDV-a.

Dakle, još jednom, mislim da bi bilo dobro umjesto silnih ovih mjera naći jedan racionalniji put za ovo rješenje. Hvala vam.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Križanoviću. Doktor Lagumdžija ima riječ.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Zahvaljujem se gospodine predsjedavajući, kolege i kolegice. Žao mi je što premijera nema, ne samo inače nego i u ovoj sali danas. Žao mi je što vjerovatno je otišao da dalje nastavi da planira akciju, upoznajte svoju zemlju da bi je više voljeli i da nam preko novina preporučuje sve ono što ovde ne možemo da čujemo.

Oni koji su govorili da se programi socijalni čuvaju u ladici, uključujući i premijera, mislim da su sada ustvari, ja sam sumnjao u to. Ja moram priznati da sam sumnjao u to da oni čuvaju programe u ladici. Međutim, sad kad sam vidio ovaj program, sad sam shvatio da sam pogriješio. Sasvim je logično da se ovo čuvalo u ladici. Sasvim je logično da se ovo čuvalo u ladici i jedino što nije logično što se sa ovim izašlo iz ladice. Jer ovo pokazuje sav jad i čemer onoga o čemu mi danas razgovaramo. Moje su kolege govorile, ja to neću, ponavljati neke stvari, ali u ovim programima radi javnosti, radi svih nas koji smo ovo čitali, pa hoćemo malo sebi da kondenzujemo, kad nas neko bude pitao od porodice, od prijatelja, šta ste vi to danas razgovarali? Mi treba da im kažemo da smo imali jedan program koji nam preporučuje sumiranu u nekoliko preporuka, da manje trošimo, da čitamo manje, da se jede manje, što može biti zdravo ali ne za one ljude koji i onako nemaju šta kvalitetno da jedu. Možemo konstatovati da ovde piše da jedemo više riže, jer će ona pojeftiniti, da jedemo manje hljeba koji će poskupiti 17% mada nam je rečeno da neće poskupiti kad smo ovde usvajali onaj PDV. Sjećam se čak da je jedan Beriz napadnut zbog one priče kao demagog zato što govori o tome kako u sarajevskom Klasu ljudi kupuju hleb dan stariji zato što je on jeftiniji, pa je tada su optuživani ljudi koji su o tome govorili. Istina u ovom tiražu se kaže da on će poskupiti ne baš 17% nego zato što će se nešto posle vraćati, 11%.

U ovom programu smo takođe molili zaključimo da treba se odlučno krenuti u obračun sa profiterima hljeba jer ovde je napravljen čitav elaborat koliko ima tajnih profita u hljebu i da se to može efikasnom akcijom svih 17 vlada vjerovatno i koordinirano spriječiti. U ovom programu takođe je sugerisano da se manje djece rađa. Za one koji su u tim procesom, to se više ne može zaustaviti ali za one koji o tome razmišljaju ovaj, oni još imaju vremena. Takođe, ovde se može konstatovati da se treba više brijati, da manje brada treba oko nas da bude jer će recimo žileti pojeftiniti. Takođe nam sugeriše da ne budemo bolesni, da trošimo manje struje jer će poskupiti 7%. Jedino ovde ne piše da se očekuje da bi nas mogla preko zime spasiti ozonska rupa zbog većeg zagrijavanja, pa ćemo se onda morati svakako manje grijati. Ne treba nama ovaj program, treba otići uzeti, uzmite ko ide sam, kome žena da, ko povede dijete da mu kaže da ode u neku od samoposluga malo većih, kad idete jednom periodično, da kupite malo više stvari, uzmite onaj račun koji na kraju dobijete pa pogledajte u njemu pa ćete vidjeti iz tog računa mnogo bolje nego u ovom socijalnom programu šta će poskupiti a šta će pojeftiniti. Na svakom od računa koji legalno se moraju izdavati, piše uz svaki artikal piše 010 ili 20 sada. Piše i tu možete tačno da vidite ono što je 0 to će poskupiti 17 ili 11% kad se to ko biva sve vrati. Možete da vidite, evo ja sam po zadatku išao u pripremi za ovu sjednicu pa sam vidio kako trebam je li sira i mlijeka da jedem sad više jer će poskupiti iza nove godine, paprika i paradajza bi trebao sad jesti malo više jer će samo malo poskupiti u odnosu na sad. Ali, od nove godine preporučujem svima da se više briju jer žilet će poskupiti 3% na svim nivoima.

Mislim, da ovo zaista pokazuje da ipak trebamo imamo još evo 4 mjeseca. Mi znamo da Uprava za indirektno oporezivanje se bori, bore se ko lavovi da nekako uspiju da i od 1. januara krenu sa uvođenjem PDV-a, onog PDV-a za koji su strani tehnički asistenti ovi što nam tehnički asistnt daju, rekli da se može uvesti ako bude samo jedna stopa, jer je lakše računati i da uz puno napora do 1. januara će oni to moći, tu jednu lako računjivu da uvedu. Dakle, da nemamo puno vremena. Ja ne vjerujem da išta od ovih socijalnih programa šta ovde piše da se može realizirati, ako je zaključak da mi zaključimo da to u koordinaciji rade sve ove vlade koje imamo od entiteta Brčkog, distrikta, entiteta, kantona itd.

Sad se nažalost pokazalo tačnim sve ono što smo upozoravali jer da bi bio precizniji. Pazite, ima onaj program Ljiljo, izvinjavam se što sam gledao iz ovog tvog ovog sad maloprije što si mi pokazivala, ja nisam kod sebe imao, tek pošto sam i ja dobio sad ovaj, ponovo jer sam shvatio da imamo inoviranu verziju koju smo isto dobili i u julu i dobro je što nam je ponovo data da vidimo da od jula ništa nije inovirano ali u junu smo dobili ono na kojoj je pisalo da je povjerljivo. E, pa u toj povjerljivoj, bi se sve ovo moglo riješiti za 43 miliona, a u ovoj što više nije povjerljiva, za 50 miliona se ovo sve može riješiti. Dakle, stepen povjerljivosti je, ta povjerljivost je ustvari kad malo bolju analizu napravite, ja sam istina samo ukoso to gledao, ali tih 7 miliona razlike u onim što žive skoro na granici siromaštva, jer sad je ipak vlada kad je ta povjerljivost malo razgrnula skontala da ipak problem nisu samo onih oficijelno 600 hiljada siromašnih, nego i onih, hajde uslovno rečeno potencijalno siromašnih, nekih oko 200 hiljada. I kad to podijelite, pomnožite, sastavite, rastavite, pod pretpostavkom da ovih 50 miliona samo da ništa to ne pojede administriranje ovog socijalnog programa, pazite, pod tom pretpostavkom, da ovo direktno stigne kod krajnjih korisnika kojim to treba, to je od prilike 4 marke mjesečno onim ljudima koji su priznati kao siromašni. Mislim da ovaj podatak, dobro je da se, metodološki je dobro da se govori o ovih 200 hiljada skoro siromašnih ali mislim da će ovakav PDV mnogo veći od 200 hiljada ljudi gurnuti da budu bliže siromaštvu. I to ovo ne obuhvata.

Mislim da, ilustraciju ću navesti ovaj, po onom povjerljivom programu, u Federaciji je trebalo 24 u RS negdje oko 19 miliona, zbog ovih skoro siromašnih u Federaciji, to Federacija je mnogo više skoro siromašna pa je razlika takva da sad u ovom inoviranom programu oko 30 miliona ide za Federaciju, oko 40 za RS. Ilustracije radi, ovde u Sarajevu mi imamo 4 klinička centra danas u Mostaru, Banja Luci, Tuzli i u Sarajevu. Sarajevski, sarajevskog kantona klinički centar i penzionere ovo ne interesuje oni nisu bolesni, pa zato, Stranka penzionera vodi raspravu o ovome. Samo zdravstvo u sarajevskom kantonu, samo klinički centar i domovi zdravlja do godine u Budžetu moraju planirati 20 miliona maraka više nego sada za ono za šta do sada nisu bili oporezivani a biće oporezivani iduće godine zbog prirode novog sistema, koji ja se slaem s onim koje je kolega Potočnik je li, koje treba uvesti. Dakle, niko ne spori PDV da treba, a samo u sarajevskom kantonu. Samo u sarajevskom kantonu zdravstvo će biti opterećeno za onoliko sredstava dodatnih, koliko se tvrdi da kompletno siromaštvo u RS-u će se riješiti. Dakle, mislim neke cifre tu jednostavno ne treba biti veliki naučnik da se konstatuje da ovo jednostavno ne može se, neće se moći izdržati. E, postoje kalkulacije različite, ja ne želim da ponovo vraćam onu kalkulaciju koju smo imali mi u okviru svog ekspertnog jednog tima koji smo prije godinu dana, koji je radio, kad smo govorili o PDV-u, kada smo konstatirali da će ove različite forme po domaćinstvu godišnje, značiti negdje oko 450 maraka više po domaćinstvu. Ja ne kažem da, i po bogatom domaćinstvu, ali i po siromašnom. Ali nažalost u ovoj zemlji vrlo mali broj

bogatih ljudi zbog toga će to ko biva da ali, u ovoj zemlji je problem što srednja klasa je sve siromašnija i ustvari najveći broj ljudi će biti opterećen sa dodatnih oko 40 maraka po našim kalkulacijama. Privredna komora je sad izašla kad je uvela komunalije u igru, i kad je zdravstvo uvedeno u igru, da je ta brojka mnogo veća.

Ja ne ulazim u to je li to 400 ili 500 ili 600, ali to dakle ne riješava ovih uslovno rečeno, 4 marke po samo siromašnom čovjeku mjesečno. Dakle, to jednostavno nije rješenje. Na jedno radno, broj siromašnih se evidentno zbog prethodne tačke dnevnog reda, na kojem nisu bili neki, statistike kažu da na jedno radno mjesto koje se otvori, 264 nezaposlena konkurišu u prosjeku. To je statistika, nisam ja to izmislio. Broj nezaposlenih za ovih 6 mjeseci, dok je ovo skinuto sa povjerljivo na nepovjerljivo, je povećan za nekih 5.000 nezaposlenih, mjesečno samo u Federaciji, opet po statistici Federacije. Da bi se apsolutni broj živih ljudi, ako je novih 5.000 nezaposlenih, pa oni sigurno spadaju u kategoriju socijalno ugroženih. Ja, ne mora značiti kaže Sejo, u pravu je, moguće, ja te ne znam koji, nisam sreo nijednog koji je rekao, ja sam nezaposlen ali to ne znači da sam ugrožen. Ali, moguće da ima sa većim obilaskom terena, mogu se naći.

U svakom slučaju, mislim da ovih, ono što je ohrabrujuće u ovome i mislim da bi, jedan zaključak predlažem Vijeću ministara, uopšte ne predlažem da mi o tome diskutujemo, a predlažem njima da zapišu, je li, imaju ljudi koji to zapisuju i predlažem da, ovde se kaže da će 150 miliona, od prilike se više prikupiti zbog PDV-a. Uvjeravali su nas da će biti više, ali evo neka je 150. Ako je 150 miliona ako će se više prikupiti, ne znam zašto se onda za socijalne programe daje samo 50, ako će 150. I u krajnjem slučaju, prijedlog da ako je to već tako, ako je to već tako, nema razloga da se zadužujemo i da tražimo od Svjetske banke u oktobru, pa nam oni ne daju, i onda mi kažemo Svjetska banka je kriva. Ako će se 150 miliona više prikupiti nego sada, onda se može napraviti nešto što se uvijek pravi u ovim zemljama, jedan baferf fond, prelazni fond koji će omogućiti da kad u januaru, da vas potsjetim samo ono o čemu smo govorili, u januaru kad se PDV počne prikupljati, svi će se fokusirati na prikupljanju onog dodatnog. A dok počne prvo vraćanje poreza, proći će jedno vrijeme koje jednostavno je takvo, kakvo je. I pošto se neće, taj mehanizam će biti sav usredsređen da prikupi, onda će to dovesti u tešku situaciju zbog nedostatka obrtnog i svakog drugog kapitala, zdrave firme. Pazite, zdrave, bolesne će svakako kleknuti i bez toga. Ali to će dovesti zdrave firme u tešku situaciju.

I zato, predlažem Vijeću ministara da izađe sa posebnim projektom u narednih par mjeseci, ne predlažem da o tome glasamo jer ništa zaključak ne obavezuje ako im ovo nije jasno, da izađu sa prijedlogom jer već te pare postoje, sami kažu, sami su izračunali, da se pripreme odgovarajući mehanizmi da se firmama koje uplaćuju i koje već imaju uslovno rečeno moraju da plate, a nije im vraćeno ono što im se treba vratiti, da se to premosti na odgovarajući način. To se svugdje radi.

Eh, i na kraju, prijedlog zaključka. Molio bih da se o ovome izjasnimo. Pošto smo mi pred novu godinu, usvojili u ovom domu onaj zakon o PDV-u koji je imao neku nulu. Ja ne predlažem da se sad uvede nula nego samo da se uvede odgovarajući član koji će ono što smo mi onda stavili kao nula da se sada prenese u kategoriju iza člana 24. Zakona o PDV-u, a to je da se izuzme od PDV-a ono što smo usvojili ovde pred novu godinu i što je na usaglašavanju sa Domom naroda oboreno. Dakle, to je jedna stvar.

I, druga stvar, da se iz onih amandmana koji su ovde takođe dobili zeleno svjetlo, Zakon o akcizama, trošarinama, o oporezivanju luksuzne robe, to je na pitanje, pošto će me odmah pitati a kad se to oslobodi, kad to bude nula, kako ćemo to namiriti? E, pa namirit ćemo s onim Zakonom o trošarinama, u kojem smo dali posebne amandmane koji su ovde usvojeni i mi, ima i u komisiji postoje pripreme, sve ima, da se dodatno oporezuje luksuzna roba u skladu s onim što smo mi ovde zaključili. Drugim riječima, daću vam pismeno predsjedavajući, predlažem da se o tome Dom izjasni. Zadužuje se Vijeće ministara da na narednom zasjedanju izađe sa zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o PDV-u i zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama, po hitnom postupku, član 105. u skladu sa verzijama osnovnih zakona usvojenim u ovom domu krajem 2004.godine, po kojima se oslobađaju od poreza u zagradi nulta stopa, određene robe i usluge i uvode dodatne trošarine na luksuznu robu. A onda, ovih 17 vlada ganjajte i 15, koliko ih ima, koordinirajte i ako se na to sve socijalni programi naprave s 50 miliona, taman fino, te vlade će sigurno biti slavljene u oktobru dogodne, i svima će nam biti fino, uključujući nama koji ćemo onda biti opozicija u uređenoj zemlji. Tako da bih ja moglio gospodine predsjedavajući, da prekinemo farsu socijalnih programa, preveliku i da jednostavno vratimo, da uradimo nešto što se još može uraditi 4 mjeseca prije slavljenja ozonske rupe.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem doktoru Lagumdžiji. Molim da dobijem u pisanoj formi zaključak. Za riječ se dalje javila gospođa Majkić. Neka se pripremi gospodin Berz Belkić. Gospođa Majkić, imate riječ.

DUŠANKA MAJKIĆ

Postoji jedna formalna dilema koja je vezana za ovaj materijal. Čemu on treba da posluži? Nije nesuvislo pitanje, iako na prvi mah izgleda tako. Osnovna dilema je kako je moguće da ovaj parlament donosi odluku, bez obzira da li pozitivnu ili negativnu, danas dakle 30. avgusta a prethodno su odluku već donijeli entitetske vlade su taj program prihvatile. Dakle, one su, one već mogu da rade po njemu, onakav kakav je. Predlog mjera za ublažavanje posledica rasta cijena je usvojen od strane Koordinacionog odbora za ekonomski razvoj i evropske integracije, koji je od strane Fiskalnog vijeća u BiH. I na kraju, Predlog mjera je prezentovan Upravnom odboru Uprave za indirektno oporezivanje u BiH. Zaista je nejasno, zar u ovoj zemlji odluka Parlamenta, državnog Parlamenta više nikom nije važna. Kako je moguće da bilo koja institucija usvoji ili donese mišljenje o jednom aktu koji prethodno nije prošao verifikaciju ovog parlamenta.

Meni zaista takav odgovor nedostaje jer se pitam čemu ova odluka Parlamenta danas, treba da posluži?

Druga stvar koju želim da kažem, je vezana za nedostatke koje ovaj program ima. Temeljni princip svakog socijalnog programa treba biti izračunat novčani minimum koji je potreban za preživljavanje pojedinca ili porodice. Dakle, koliko novaca

treba u ovoj zemlji da bi jedan pojedinac ili jedna četvoročlana porodica preživjeli. Taj podatak nemamo u ovom dokumentu koji se zove Predlog mjera.

Takođe, bilo bi dobro da ovaj predlog mjera sadrži koji je to minimum koji treba da bude obračunata jedna penzija, neki socijalni dodatak, dodatak za socijalnu zaštitu ili dječiji dodatak. O tome nemamo napisano ni riječi.

Ja sam očekivala da s obzirom da na državnom nivou ne postoji zakon kojim se reguliše program socijalne zaštite građana u BiH, da bi BiH kao ozbiljna zemlja koja je potpisnica mnogih međunarodnih akata kojim se obavezuje na minimalni nivo socijalne i zdravstvene zaštite, treba da ima jedan ovakav dokument kojim će pokazati da joj je stalo i da njeni građani ne dođu u lošiju poziciju nego u kojoj žive danas. Zato sam očekivala da će Savjet ministara priložiti predlog platforme za ublažavanje posljedica povećanja cijena osnovnih životnih namirnica usljed uvođenja PDV-a a da će entitetske vlade izvršiti operacionalizaciju te platforme. Danas vidimo da nemamo nijedno ni drugo.

Još jedna važna stvar na koju građani ove zemlje očekuju da im prezentiju, je da li će uvođenje PDV-a uticati na smanjenje poreskog opterećenja privrede i građana kroz smanjenje poreza na potrošnju ili poreza na plate? U tom segmentu, ovaj materijal nije rekao ni riječ. I, sledeće, kako će uvođenje PDV-a uticati na suzbijanje sive ekonomije i borbu protiv kriminala?

Mislim da su ta pitanja bila obavezna da budu sadržana u Predlogu mjera koji pretenduje da bude osnovni dokument na osnovu kojeg će entitetska ministarstva raditi svoj posao. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegici Majkić. Riječ ima kolega Beriz Belkić. Ko se dalje javlja za riječ?

BERIZ BELKIĆ

Da vam pravo kažem, bio sam u velikoj dilemi da li da čovjek uopšte više govori o ovim stvarima. Mi smo svi imali, ono što smo imali reči, rekli kada smo usvajali ovaj zakon o porezu na dodanu vrijednost i bilo je mnogo kontraverzi itd. Međutim, sada je praktično nekoliko činjenica s kojim se mi moramo suočiti. Dakle, sad je potpuno, valjda, konačno jasno da nije problem proizvela činjenica uvođenja PDV-a, nego da je problem napravio model. Dakle, model jedinstvene stope a ne diferencirane. I sada imamo dakle ove posljedice povećanja cijena i to treba da bude jasno, ne samo životnih namirnica nego jednu široku lepezu, da sada ne nabrajam, lijekovi uđbenici, mediji itd.

Ko je usvojio? Uvojio je Parlament. Dakle, usvajajući ovakva rešenja, Parlament BiH bez obzira kako se je ko ponašao tada i na koji način smo došli do zakona, dakle mi imamo praktično sada odgovornost prema građanima da nađemo rešenja za posljedice za koje samo se sada složili da su proizvedene. Dakle, ovde se ne radi o odgovoru vlada na demagogiju poslanika. Ovde se radi o zajedničkoj odgovornosti i obrađivača i predlagač i onoga ko je zakon usvojio. Ja imam vrlo komotnu poziciju, pa mogu reći ja sam davao amandmane, Stranka za BiH je bila protiv, mi smo ovo, mi smo ono itd. Ali evo, činjenica je da je sadm tu smo, gdje smo. Šta možemo mi praktično u situaciji kada

su sve češće reakcije i sindikata i komore i javnosti. Javnost polako okreće čurk i ljudi polako pružaju otpor ovom, potpuno svjesni i nesigurni da li će biti zaštićeni ili ne i potpuno svjesni, ovo sam htio da kažem, padaju u žešće probleme. Ljudi osjećaju šta im se sprema i polako imamo reakcije u javnosti preko i sindikata i komora itd.

Pravo pitanje je praktično da se mi suočimo sa istinom, šta mi danas praktično možemo kao kontra odgovor, odnosno poručiti građanima? Hoćemo li reći da smo utvrdili dobru osnovu za ne socijalne programe, ne znam, dakle mi ne govorimo o socijalnim programima valjda, mi govorimo sad samo o mjerama. I to mjerama za posljedice od ovih stvari. Dakle, hoćemo li reći građanima, utvrdili smo dobru osnovu? Ljudi, mislim da bi to bilo stvarno nedovoljno. Hćemo li reći da ćemo preporučiti entitetima i kantonima itd. dakle, mi se moramo suočiti s činjenicom da su naše mogućnosti reducirane. Može li Vijeće ministara praktično, ja sam se najviše javio da pitam slijedeće, može li Vijeće ministara garantovati i izaći javno i preuzeti odgovornost pred građanima BiH da će ovim mjerama, da će za ove mjere obezbijediti sredstva, obezbijediti podršku svih tih vlada itd. i zaštititi građane i provest program. Ako to može, priča ima smisla. Ako ne može, gospodine Hurtiću, ova priča zaista nema smisla i mi smo prevareni. Dakle, šta nam preostaje, alternativa da idemo u drugom pravcu, da popravljamo što se popraviti može. Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem koelgi Belkiću. Riječ ima doktor Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Zahvaljujem predsjedavajući, uvaženi članovi Kolegija, kolegice i kolege poslanici, ja sam pažljivo slušala ovu raspravu jednako kao što sam s pažnjom čitala materijale koje su nam na ovu tačku dnevnog reda pristizali i ovo što je kolega Belkić maloprije pomenuo, mislim da je posebno važno razlučiti Prijedlog mjera za ublažavanje posljedica povećanja cijena zbog uvođenja PDV-a i socijalne programe. Da neko ne bi imao iluzije da su ovo što smo mi dobili od Vijeća ministara slučajno socijalni programi. To jedno s drugim nema veze.

Drugo, želim vas potsjetiti za one koji su ekonomisti, možda potsjetiti za one koji nisu, nije na odmet da čuju. Mi smo sa uvođenjem PDV-a odnosno sa Zakonom o indirektnom oporezivanju, prenijeli jedan dio, vrlo važan dio poreske politike, samo iz oblasti indirektnog oporezivanja na državni nivo, direktni porezi nisu regulisani tim zakonom, a sve ostale politike dakle, iz oblasti politike indirektnog oporezivanja smo izvršili transfer nadležnosti, a sve politike koje su bile ovisne o indirektnom oporezivanju smo ostavili tamo gdje su i bili. Izmeđuostalog, i socijalnu politiku i regulisanje penzija i mirovina, regulisanje obrazovanja, regulisanje uopšte kulture, recimo kad je riječ o izdavaštvu, da ne govorimo npr. o nekim drugim vrlo važnim segmentima, priče za koju se zalaže i ovo vijeće ministara odnosno i ovaj parlament i entitetske vlade i formatizaciji društva itd. Ovo pominjem samo iz jednog razloga što svaka priča o regulativi, odnosno vezi između indirektnih poreza i npr. socijalne problematike, gubi smisao, potsjeća na ono što se događa sada sa poljoprivrednicima koji stanuju ovde ispred Parlamenta ili idu pred Ministarstvo vanjeske trgovine a Ministarstvo poljoprivrede je u entitetskim vladama. Ili ono što smo imali jučer recimo kada je carinska politika bila npr. na državnom nivou a njena implementacija u entitetima. Ovo govorim samo o apsurdnosti jednog sistema odnosno, nedovršenosti

jednog sistema i ako iko ovde u ovoj sali ima iluzija da će se bilo šta iz oblasti socijalne problematike riješiti indirektnim oporezivanjem na način kako je to, ili prihodima od indirektnih poreza, na način kako smo to uradili zakonom, a da sve ostane isto, taj ima iluzije. Mi nešto moramo ovde promijeniti, odnosno eventualno prenijeti i one nadležnosti odnosno, iz onih oblasti koje su ovisile od prihoda o indirektnih poreza na isti nivo na koji smo to uradili i sa indirektnim porezom. Sve do tada, je prazna priča. To je jedno.

Drugo, ja vas želim potsjetiti da je oblast indirektnog oporezivanja kao dio poreske politike sastavni dio fiskalne politike i da zemlje koje prelaze na sistem indirektnog odnosno, koje već imaju iskustva sa prelaskom na sistem PDV-a u oblasti indirektnog oporezivanja, su doživjele dvije vrste šoka. Prvo tranzicijski šok koji je kratkoročan, zbog povećanja odnosno, promjena u sistemu cijena, za što treba uraditi program ili napraviti prijedlog mjera za ublažavanje posljedica tog tranzicijskog šoka dakle, kratkoročnog. I, drugo, srednjoročno odnosno dugoročni program, ono što mi nazivamo socijalnim programima koji će biti sastavni dio jedne razvojne politike kakva je suština fiskalne politike, odnosno ono što treba da bude fiskalna politika.

A, ja va sad želim potsjetiti na nekoliko vrlo važnih stvari koje su u kontekstu naše priče. Gdje su nama regulative penzija, odnosno mirovina, iz kojih se prihoda recimo, finansiraju penzije i mirovine? Da li mi uopšte imamo i kakvu populacionu politiku? Ja vas želim potsjetiti evo ovde je bilo rečeno da mi čak i ne znamo, možda i s kojim brojem stanovnika računamo u BiH, ali vas želim potsjetiti bez obzira na sve te rezerve i demografski karakter takve priče a i naravno politički, da se u BiH povećava broj, kritično povećava broj izdržavanog stanovništva i da mi iz godine u godinu imamo veći broj izdržavanog stanovništva, na što želim ukazati u kontekstu ove priče jer ključ za rješavanje problematike izdržavanog stanovništva je upravo u oblasti fiskalne politike a posebno u oblasti indirektnog oporezivanja. Ili, recimo, ovo što sam pomenula kakvu populacionu politiku, ako je uopšte imamo, imamo. Da li mi hoćemo da stimulišemo recimo, natalitet, pa ćemo oslobađati dječiju hranu, dječiju odjeću itd. eventualno ili privremeno oslobađati od plaćanja poreza ili svoditi na nultu stopu ili nešto drugo. Kakve mi uopšte statistike imamo, projekcije itd.? Ili recimo, hoćemo li i dalje se zalagati recimo, za realizaciju strategije informacionog društva, je li, kolega Lagumdžija, informatizacije društva ili informatizacionog društva, ako npr. računamo s tim da nećemo imati knjiga odnosno da ćemo imati skuplje knjige. Ili, recimo, kad govorimo o knjigama, ja spadam u krug kao i kolega Duraković, Lagumdžija i još neki ovde, koji su objavljivali knjige, odnosno udžbenike na kojima je pisalo da ih neko oslobađa, zato što su udžbenici plaćanja poreza. Pošto toga više nema u ovom zakonu, mi stimulišemo uvozu knjigu, odnosno uvoz knjiga. Ili, zamislite još jedan apsurd, recimo među ovim mjerama koje su ovde predložene izmeđuostalog ima smanjenje carinskog opterećenja za papir, knjige i ostalo. Zamislite apsurd da takve mjere, da prvo mi smanjujemo carinska opterećenja koja su nam i onako najniže, evo čuli smo maloprije u priči, a pozadina zna se šta je, ili recimo drugo, šta je sa domaćim knjigama i domaćim proizvođačima i piscima knjiga? Je li mi to njih dovodimo u neravnotežan položaj? Ili npr. prijedlog mjera o subvencioniranju, ne mogu sad da se sjetim ali čini mi se da je baš bila takva formulacija, pa recimo to nam piše ovako u Prijedlogu mjera za ublažavanje posljedica povećanja cijena životnih namirnica, a u isto vrijeme ovde punih usta svi pričamo o našem evropskom putu o našem budućem članstvu u WTO itd. Tako da skaćemo sami sebi u kontradikciju.

Šta hoću reći? PDV kao dio fiskalne politike, koji se sastoji iz poreza i javne potrošnje dakle, i onoga što se finansira iz PDV-a, treba da bude ključna razvojna politika u ovakvoj zemlji kao što je BiH. I to ne samo da ima dakle fiskalni karakter nego i razvojni karakter. Ona bez regulative odnosno nadležnosti na istom nivou, samo predstavlja prostor za odsustvo odgovornosti. Indirektni porezi su u nadležnosti državnog nivoa, odnosno u državnoj nadležnosti a sve ono što se finansira odnosno, što je potrošnja iz prihoda od indirektnih poreza, su na nekim drugim odnosno nižim nivoima vlasti. Sve dotle dok socijalna politika i sve ono što ovisi direktno odnosno što se finansira direktno iz prihoda od indirektnih poreza, ne budu na istom nivou kao indirektni porezi, mi ćemo ovakve priče pričati.

A sad ću se vratiti samo kratko, na ono što nam slijedi a to je tranzicijski šok. Dakle, ono što će se kratkoročno efektuirati u prvim mjesecima primjene, odnosno prelaska na PDV. Pogledajte recimo Prijedlog mjera koji u kompletnom, gotovo kompletnom vokabularu kaže, potrebno je da entitetske vlade itd. Šta znači to potrebno je da entitetske vlade? Entitetske vlade mogu uvijek reći indirektni porezi su na državnom nivou a država može uvijek reći socijalna problematika i sve ono ostalo je na entitetskom nivou. Dakle, rezultat svega ovoga, neće biti nula nego minus. I ja želim upozoriti ovaj parlament i Vijeće ministara da mi moramo mnogo spremnije dočekati prva tri, odnosno 6 mjeseci uvođenja PDV-a. Dakle, tranzicijski šok. Iz kojih sredstava, kako? Ja nisam sigurna da je ovoj državi potrebno zaduživanje. I, odmah ću i to reći, jer je to najlakši način da se dosegnu sredstva i da se gase požari. Ali da bi smo mi ugasili požar, ja ću vam reći da iz prihoda, očekivanih prihoda od indirektnog oporezivanja, mi možemo ugasiti požar, samo je pitanje na koji način. Nisam sigurna da je ovaj prijedlog mjera odgovor na tranzicijski šok, a najmanje je odgovor na ono što su neki poslanici ovde nazivali socijalnim programom. Ovo, zaista nije socijalni program, mi o socijalnim programima možemo pričati na jedan drugačiji način, a svakako efekti od takvih socijalnih programa mogu biti samo onda kad bude regulativa socijalne problematike na državnom nivou jednako kao što je ono odakle se finansiraju socijalni programi, a to je sistem najvećim dijelom sistem indirektnog oporezivanja. Zahvaljujem.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem doktor, Azri. Riječ ima Ljilja Milićević. Neka se pripremi Seada Palavrić.

LJILJA MILIĆEVIĆ

Zahvaljujem. Vidite, ovaj, neću ponavljati i ulaziti u priču koju smo mi jako dugo pričali i na Komisiji za finansije i budžet i ovdje u ovom domu. Mislim da je situacija jako ozbiljna, da nije vrijeme da kažemo ko je u pravu, ko nije, a stvarno, žao mi je što ovdje nije, nema ljudi koji su nam prisustvovali svim sjednicama Komisije danas ovdje zajedno s nama, onda smo ih gledali češće nego članove porodice, jedno vrijeme, jer ovo, pola ovog materijala ustvari izgleda kao da je stenogram Komisije za finansije i budžet, koji je predhodnoj sjednici, koje su pre.... donošenju zakona. Dakle, šta je bilo, bilo je i ja se sad osjećam kao neko ko je u onom nekadašnjem sistemu civilne zaštite vršio vježbu i vikao požar, požar, a vatrogasci su bili gluvi, nisu ljudi slušali. E, sad vatrogasci simuliraju taj požar, e sad hoćemo li mi ostati gluvi ili ćemo ovo isčitati, i isčitala sam i ovaj prvi materijal i ovu inoviranu verziju kako na njoj piše i smatram, da su stvarno ovaj, da se pokazalo znači da je sve na što smo mi ukazivali, da je upravo tako, da su cijene koje smo mi simulirali, pretpostavljene, da se je došlo do

njih, problemi da su takvi i bolje ikad nego nikad, i dobro je što se je to shvatilo i napisalo i neko je to i potpisao i poslao nama ovdje. I, jasno mi je ustvari znači da je ovo maksimum koji su ljudi mogli da urade, da su se potrudili i uradili ga. Mogu ovdje da prepoznam dosta stvari iz okruženja koje su rađene isto kad je uvođena jedinstvena stopa PDV-a, da se ovdje preporučuju da se uradi u BiH, u zemljama dakle u okruženju, kad su se oni sukobili sa problem koji će se nama sutra desiti ovdje.

Šta reći? Reći da je ovo po meni početni korak i da jedino što znači tješi me to što imam saznanja znači da se ipak na nivoima entitetskih vlada radi na ovome i da je dosta stvari urađeno. Nama je ovdje prikazan samo jedan aspekt, a taj aspekt je kratko i jasno znači, ono što će se desiti nije ovo situacija. Ovo je ustvari ovaj, ovdje su znači predlaže se da se ublaže posljedice, ne da mi ostanemo bez siromašnih, da je Bogdo tako, nego da ti siromašni ne budu još siromašniji. Znači, evo da se sve odavde implementira, minećemo imati nijednog siromašnog, manje siromašnog ili manje gladnog. Samo ćemo ga imati na istom nivou, bosog, gladnog i siromašnog. Znači, ovo je ustvari samo da ne bude gore onim kojima je i tako loše.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Znači vl... za održavanje siromaštva

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Plus, ovaj, oni koje će ovo što će im biti bore, dovest u liniju siromašnih. Znači, ja ovo gledam kao jedan aspekt i tako je i urađen ovaj dokument i to je to 200 famoznih maraka godišnje. To je to. Znači, onaj ko nema, koliko će mu još hvaliti. Evo, od prilike tako. Znači to je korektno urađeno i snimljeno i tako stvari stoje.

Šta minije jasno? Volila bih za odgovor jer velika je razlika i ne vidim na koji način ćemo izaći iz ovoga. Znači, naša procjena je da je 50 miliona efekat taj negativni ovoga što smo mi još nametnuli, namet na vilajet ljudima toliko hvali da se to anulira, da oni budu siromašni kao što su do sada bili. A kaže se da Međunarodni monetarni fond ima računicu da je to upola manje. Da bi na zadnjoj strani inoviranog dokumenta reklo se i ovde je tokom predavanja rečeno da se našao dogovor sa Međunarodnim monetarnim fondom. Da li smo se našli s njima na 25 miliona ili smo se našli na 50, što je jako važno, odnosno odakle ćemo ako oni samo prihvataju 25, snaći ovih 24 koje nam hvale? I, jednu stvar molim da obrišemo, bilo ga zaključaka, ne bilo, ovo je jako ružno i neozbiljno. Predzadnji prijedlog aktivnosti, potrebno je osposobiti Upravu za indirektno oporezivanje da u zakonskom roku osigura povrat PDV-a. Pa ne smijemo mi unaprijed sumnjati da ljudi koji rade posao, ili će raditi, da neće poštovati zakon. Mi pozivamo obveznika da seregistruju u skladu sa zakonom, kazne su žestoke a mi unaprijed usmijamo da će oni moći nešto što je, vidite, koliko je važna jedinstvena stopa, toliko je važan zakonski rok za povrat sredstava. Na tome počiva, to je druga nog ovog PDV-a da bi mogao da hoda. I ovakva mjera propisana je, jako smiješno, mislim da je treba brisati. Ako treba, treba možda izmijeniti u zakonu stavku, pa reći da je Uprava da će plaćati kamatu ako ne vrati ljudima porez, znači ako kasni u tome. E, to je način da potstaknete gospodu koja radi na tom poslu, da uradi svoj posao ili da neko ostane bez posla zato što nije ljudima vraćen porez i ne funkcioniše njegov biznis kako bi trebao funkcionisati. Za sada, toliko.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem koelgici Milićević, pogotovo na ovom pojašnjenju, da je ovo vlast, ne za borbu protiv siromaštva, nego održavanja siromaštva na istom nivou. Mi smo shvatili da ćemo se boriti protiv siromaštva, a ne održavanje siromaštva u narednih 100 godina. Ali, i to je tako, Seada Palavrić.

SEADA PALAVRIĆ

Zahvaljujem. I, čini mi se da ipak Ljilja nije rekla da ćemo održavati siromaštvo ili barem to nije činjenica jer u odnosu na 2002.godinu, makar za oko 2% smo smanjili siromaštvo.

Meni je žao što najveći broj mojih prethodnika nije uopće pokušao diskutovati ovdje na način da uradimo ono što moramo uraditi, nego je pokušavao pokazati kako se nešto ne može i kako PDV, ovakav kakav jeste vodi u propast ovu zemlju. I nažalost to govore ljudi koji su prije samo nekoliko godina kad su bili na vlasti, zagovarali PDV na dva entiteta a ne jedinstven PDV na nivou države. Pojedinci idu dotle da zaboravljaju da i danas budžeti na svim nivoima ne bi mogli funkcionirati a to znači da ne bismo mogli plaćati zdravstvo ni policiju, ni obrazovanje, da nemamo podršku budžetima od Svjetske banke. Dakle, ta podrška već postoji i u Predlogu mjera, koliko ja umijem čitati, kaže se da samo dio te podrške treba dati za Program ublažavanja poskupljenja usljed PDV-a. Zašto 50 miliona? Zato što smo uvjetovani, ako ja umijem razmišljati, ako mi dopušta profesorski nivo. Uvjetovani sve dok imamo potrebu da imamo podršku u budžetu, onda ćemo biti i uvjetovani da izdvajamo za socijalnu skrb onoliko, koliko kažu oni koji podržavaju budžete. Onog časa kad budemo bili efikasniji sa ubiranjem poreza, pa i indirektnih poreza, pa nam ne bude trebala ta podrška, onda ćemo sigurno moći više izdvajati. Ja stvarno želim izraziti zadovoljstvo činjenicom da je Uprava za indirektno oporezivanje za prvih 6 mjeseci ove godine, od trenutka dakle kad su indirektni porezi prešli na jedinstveni račun, ipak ubrala 90 miliona KM više nego u prošloj godini, za isti period prošle godine, odnosno premašila je čak za nekih 10-12% i prošlogodišnju realizaciju a i plan za ovu godinu. Dakle, za mene je to svijetla budućnost.

Također su diskusije bile u pravcu, nema siromašnih, sad PDV proizvodi siromaštvo. Nažalost, oni nisu u pravu. Kamo sreće da jesu, da jesu u pravu. Mi u 2004.godini ne bismo bili u situaciji da 690 miliona KM iz budžeta na svim nivoima izdvojimo upravo za socijalnu pomoć, najugroženijem dijelu stanovništva koji se ogleda u cifri od 17,8% u koju ja vjerujem i želim da bude manja.

Ponašamo se također kao da PDV, uvođenje PDV-a donosi porez koji nikada nije postojao, kao da PDV ne treba da zamijeni poreze na promet i kao da tamo u zakonima o porezima na promet mi nismo napisali da njihova primjena prestaje trenutkom uvođenja PDV-a. Dakle, turbulencije koje će se izazvati kad govorimo o PDV-u, su samo one koje se ogledaju u činjenici da će neke namirnice ili predmeti oporezivanja kao što je gorivo, kao što je meso, koje sada imaju stopu od 20% pojeftiniti, neke će sa 10% poskupiti i problem uvođenja poreza na one koji su sada oslobođeni od poreza. Dakle, to je predmet naše rasprave i našeg problema.

Ja mislim da ono što je Ljilja govorila, sadašnji nivo siromaštva, kad izdvajamo 690 miliona u BiH za siromašne, dakle, 990 KM godišnje ili 83 Km mjesečno po

siromašnom, će doprinjeti da ovaj dodatni socijalni program može biti u ovom trenutku ovoliki, kako je u Predlogu mjera. Dakle, nemojmo zanemarivati činjenicu da već postoje izdvajanja za socijalne kategorije. Nažalost, ona nisu dovoljna i naša zadaća bi trebala biti da osiguramo da ovim obuhvatimo veći broj ljudi, da omogućimo da ima više sredstava za socijalnu zaštitu i da ono o čemu je govorila profesorica Hadžiahmetović, osiguramo. Dakle, da što je moguće više prava ljudi ostvaruju na jednom mjestu. U tome svijetlu ja gledam i tačku 4. prijedloga narednih aktivnosti. Kad se kaže potrebno je da entitetski penzioni fondovi sačine liste korisnika penzija ispod 200 KM za 2005. godinu. Prije svega smatram da ovdje mora biti uključen i Distrikt Brčko, zatim da 200 KM nije isto u Federaciji, nije isto u RS i nije isto u Distriktu Brčko. Mi ovdje moramo naći omjer koji će reći je li to najniža penzija uvećana za 20% u Federaciji, isto tako u RS i isto tako u Distriktu Brčko, sve do trenutka dok se ne dogovorimo da nam je korisnije da Penzioni fond, Ministarstvo za socijalnu skrb i zakoni koji će osigurati jedinstvena, jednaka izdvajanja, da osiguramo da ljudi imaju jednake penzije u cijeloj BiH, ali ne samo jednake penzije, nego i jednaka izdvajanja, jer ponovo kažem, penzija od 200 maraka u Federaciji, nema istu kupovnu moć kao penzija od 200 maraka u RS ili Distriktu Brčko. I, mislim, da u Predlogu mjera narednih aktivnosti, treba uključiti pored korisnika socijalne pomoći i penzionera, ljude koji imaju naknadu, primaju naknadu zbog nezaposlenosti. Također mislim da danas ne bismo trebali reći da, na prijedlog narednih aktivnosti dok Vijeće ministara ne ugradi u predlog narednih aktivnosti sugestije profesorice Hadžiahmetović i ventualno ove, o kojim ja govorim, i da nastavimo zaista tražiti rješenja kako bi smo do nove godine imali odgovor na što je moguće veći broj pitanja koja bude zahtijevalo uvođenje PDV-a, koje je svi znamo neminovno i koje, kamo sreće da se dogodilo već ranije, pa da su se turbulencije završile, da sada idemo jednim normalnim tokom kao sve normalne zemlje. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegici Palavrc. Riječ ima gospodin, a repliku gospođa Milićević, izvolite.

LJILJA MILIĆEVIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući. I vama djelimično i gospođi, jer da ne bih izvlačili stvari iz konteksta. Ja sam samo ovaj prijedlog mjera, dokumenat, spustila ustvari na ono na što se on i odnosi, na posljedicu, ublažavanje posljedica do kojih dolazi usljed uvođenja PDV-a u osnovnim životnim namirnicama. Jer, ovde, mi smo bar takva zemlja u kojoj ako izvučete iz konteksta, pa kaže se 200 maraka riješavaš socijalni slučaj za godinu dana, čudne stvari se dešavaju. Znači, zašto sam ja rekla broj siromašnih se ne bi, sa ovim ustvari znači nikoga nećete obogatiti ali nećemo nikog dodatno ni nahraniti ali hajde da ne bude gladniji nego što je bio. Mislim to je.

Moram komentarisati, nisam ja htjela o tome koji nam je sektor najbolje reformisan socijalni i ovo, uz ovaj dodatni dokumenat koji imamo uz ovo, nisam htjela o tome da pričam znači. Ali, moram komentarisati, ne možemo reći nije isto 200 marka ovdje i tamo. Mislim, ako ćemo biti banalni, vidite 200 maraka u mojoj Bileći i 200 maraka u Sarajeu, su dva svijeta. Mislim, ne radi se tu samo, radi se o geografskom, pa veća sjedišta, pa vidite cijena života u gradu, grad ima svoju cijenu mislim, svaki artikal, sve to stoji. Mi sve obilazimo okolo. U čemu je suština priče? Velike, najrazvijenije

industrijske zemlje, su ustvari znate gdje se vidi nivo razvijenosti jedne zemlje? Vidi se ustvari u njegovoj socijalnoj politici. To je najsavršeniji u najrazvijenijim zemljama i koje su najdalje odmakle u svemu tome.

Naš problem je znači da se mi ne bi zamajavali i namicali neke milione izmicali, prebacivali s računa na račun, sve iz šupljeg u prazno, je u tome ustvari što mi ne otvaramo, znači nemamo mi razvoj, nemamo razvoja, nemamo nova radna mjesta, nemaju ljudi gdje da zarade pare da bi izašao iz te kategorije socijalno ugroženih. Dok god je tako, dok BiH i svi mi zajedno, ne budemo više okrenuti tome, mi normalno je da ne možemo smanjiti ni za jedan broj izuzev, Bože me oprostite, kad neko umre, broj ovih koji su siromašni i to. Znači poenta naša osim ove socijalno normalno, socijalnih mjera i svega što ide uz to aktivnosti, i dalje treba biti osnovna, naš akcenat treba biti na razvoju, na dovršetku ove privatizacije ili okretanju nekog novog lista na dovođenju novih investicija. To je naša budućnost a to će samo donijeti sa sobom ovaj, bolju socijalnu politiku, znači smanjit ćemo broj ovih ljudi i više ćemo sredstava izdvajati za ove. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegidi Milićević. Doktor Živković, je li replika? Replika doktor Živković. Molim malo ako možemo se suzdržati od replika, izvolite.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Evo kratko samo hitio sam reći netočan navod, ne repliku. Naime, ja sam duboko ubjeđen da će siromašni biti još siromašniji. I, objasniti ću vam zašto tako mislim. Iz jednostavnog razloga što će PDV sa jedinstvenom stopom isto tako pogoditi sve ljude linearno bez obzira koliko je bogat, a povrat tih novaca će zavistiti od efikasnosti našeg sistema i svega ostalog. Trenutno naš sistem nije dovoljno efikasan da će taj povrat novca biti adekvatan. Nalazi se ono o čemu smo pričali ovde, tranzicijska ta rupa, tako da u određenom periodu ti će siromašni ljudi biti još siromašniji i to je svima valjda u ovoj državi jasno. Da li će taj sistem nekad biti dobar, da li će on biti u skladu sa zapadno-evropskim zamljema, to je na nama da to napravimo, ali trenutno to je u idućoj godini sigurno i zato i danas čitav dan pričamo o tome. Siromašni će biti još siromašniji. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Hvala doktoru Živkoviću. Riječ ima gospodin Bešlagić. Neka se pripremi gospodin Moranjić.

SELIM BEŠLAGIĆ

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolege, biću veoma tratak. Ja sam jedan od rijetkih koji je obnašao dužnosti i u opštini u kantonu i evo danas se nalazim u državnom Parlamentu. Jednu stvar znam iz lokalne samouprave, ono što uzme država ili kanton ili Federacija ili entitet RS u novcu, vrlo se teško vraćaju na lokalni nivo. Radi se ovde o tome što mi ovde faktički smo donijeli Zakon o jedinstvenom porezu, odnosno na dodatnu vrijednost koji se ubire na nivou države, a u mjerama koje su predložene govori se da su se mjere morale realizovati na nivou entiteta, kantona i opština. Zašto to

govorim? Govorim iz jednog prostog razloga što evo iz današnjih rasprava koje smo imali, sučili se sa činjenicom da PDV ide, da je on takav itd. Mislim da se zavaravamo u jednom. Mi smo već danas trebali da imamo prateće, regulativu za primjenu i realizaciju ja bih rekao poreza na dodatnu vrijednost. Bojim se i mislim da bi to trebalo da bude jedan od zaključaka, to vi možete procijeniti, da faktički Uprava za indirektno oporezivanje je dužna ne do nove godine, nego što prije te zakone donijeti, kako bi se moglo izvršiti simuliranje prikupljanja i raspodjele PDV-a. Jer inače, sve ovo što smo danas pričali o teško kritičnim momentima, biće daleko kritičnije jer vam tvrdim da će se doći do onoga stanja o kome je govorila, mislim doktor Hadžiavić, da se u relaciji šoka, prvog šoka, doživimo da se to ne može realizovati jer će jedni na druge prebacivati odgovornost, da su oni zaduženi za ovo, a nisu za ono itd.

Mislim da ovde to moramo uraditi ali s druge strane, kad smo razgovarali o porezu na dodatnu vrijednost, bila je rasprava da će porez na dodanu vrijednost i spriječiti crno tržište. Ako se zna da danas se procjenjuje da je vrijednost crnog tržišta 6 milijardi, ja sam onda optimista ali se bojim, ukoliko ne ukupujemo prateću dokumentaciju, odnosno prateću regulativu, da ni to neće imati svoj efekat. Zato bih zamolio, da evo, ovi predstavnici iz Ministarskog vijeća imaju ovo u vidu, da se dokumentacija, bar ono što treba da radi Uprava za indirektno oporezivanje, donese što prije kako bi se evo moglo napraviti simulacija ovih materijala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Bešlagiću. On je optimista, da ne slutimo rupi i šokovima različitim. Gospodin Moranjkić.

MUHAMED MORANJKIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući. Ja ću pokušati kratko. Krenut ću od proste konstatacije koju sam mogao da izvučem čitajući ovaj materijal i sažimajući ga u jednu rečenicu ili u jednu misao. On, ovako kaže. PDV će osiromašiti ovo stanovništvo sa 50 miliona ali će zato ovaj narod obogatiti za 154 miliona. Prosta računica je uzmi od te kamare 50 i šta se nameće? Nameće se jednostavan pod navodnim znacima, rješenje. Ono što je moj uvaženi kolega Potočnik rekao, on je rekao sistem a ja ću reći tehnika da podijelimo tih 50 i riješili smo posao i što da se brine ova država i neko da će ovaj narod lošije živjeti, biti siromašan itd.

Međutim, to u suštini nije tako jer ovdje ima i prikrivenih pojava. Ne mislim namjerno prikrivenih, nego jednostavno ne obrađenih, ne uzetih dovoljno podaci itd. koji daju kad bi bili uzeti, sasvim drugu sliku.

I, mene to posebno ne zabrinjava kao što me zabrinjava segment udara na onaj zdravi dio danas poljoprivrede i privrede koja je život u ovoj zemlji. On se u ovoj analizi sigurno i zbog onog naslova koji kaže, povećanje cijena osnovnih životnih namirnica ispustio ali po meni on ne bi smio biti ispušten zato što će se on retroaktivno reflektovati ponovo na siromaštvo i na udar na standard, jer ako jašemo na konju koga polako sijećemo otpozada, ne vidim da će nas taj konj onda izvući ni iz ovakvog stanja akvo jeste a rekli smo, evo slike čujemo da je ono takvo kakvo jeste, crno, istina ono pomiče naprijed, ne može se reći ali je to, nije ono što mi želimo i što treba ovaj narod i što očekuje ovaj narod i od ove vlasti i od ove države.

Mene posebno interesuje vratio bih sjećanja na početak borbe pod navodnim znacima, za PDV u ovim klupama kad smo borili sa na dva fronta u dilemi da li jedinstvena, da li diferencijalna stopa, koje smo u to vrijeme neki pokušavali da obrazložimo da uvođenje jedinstvene stope su dovoljne zastupljene i mjere koje će garantovati da neće doći do udara na standard i do poskupljenja a potogovu udar na ono malo zdrave privrede koja danas još malo vuče u ovoj zemlji.

Međutim, svima nama je ipak jasno bilo da će doći do poskupljenja, ono je došlo, da u ovom materijalu ja ne vidim nekoliko stvari, a to je dobro je ja mislim kolega Avdić rekao, da smo počeli od odnosno da smo istakli ovde šta je to, jer dileme ovde ko je siromašan u ovoj zemlji, ako nije siromašan i šta su to mjerila. Ako su to mjerila onih 10 ovaj proizvoda onde, onda neka nam je dragi Bog na pomoći, onda smo promašili skroz, samo smo metu očešali, a daleko o centra gdje trebalo pogoditi.

Dakle, po meni ako mi ne doradimo ovaj materijal i šire ne obuhvatimo ovu problematiku, mislim da su apsurdni i naši zaključci ovdje i naša mišljenja jer ona u suštini se i ne reflektuju nigdje, jednostavno danas smo izgubili vrijeme dok smo to izdiskutovali.

Dakle, za mene je još jednom zabrinjavajući taj udar na zdravi dio privrede. Molim gospodu koja je radila ovaj materijal, da ovom parlamentu u obliku jednog mog prijedloga, posebno obradi i refleksiju na taj dio i refleksiju tog dijela na siromaštvo i na udar na standard ukupan voih ljudi u ovoj zemlji. Ovde isto, iz materijala ja ne vidim ni rokove ni nosioce baš čiste i oni su negdje u malgi posla, a mehanizmi koji su predloženi, mislim da nisu dovoljni i oni neće obezbijediti adekvatno rješenje ono koje mi očekujemo odnosno koje očekuje narod od nekoga ko ovo vodi. To ako ne uradimo, ja jednostavno mogu za sebe tiho kazati, neka nam je Bog na pomoći. Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Moranjkiću. Repliku gospodin Potočnik.

MLADEN POTOČNIK

Nije ustvari replika, samo dodatak ovome što je gospodin Moranjkić rekao, ovo u tri minute. Gospodin Moranjkić je potpuno u pravu jer iskustvo zemalja u tranziciji je da uvođenjem PDV-a i preko 30 preduzeća bilo zatvoreno. Naime, javlja se upravo to da nastaje likvidnosni udar i većina nezdravih ali nažalost i zdravih preduzeća mogu da propadnu. Stog stanovišta vlada bi morala u saradnji sa bankama da pripremi program zaštite zdravih preduzeća. A to se veoma jednostavno radi. Ja tu sugestiju želim reći vladi.

Naime, zdrava preduzeća će dobiti kredit od banaka jer su zdrava a država bi trebala subvencionirati kamatu, da bi taj likvidnosni udar izdržali, jer zaista se može dogoditi da tih 50 predviđenih miliona ne bude 50 miliona nego da socijalno bi rekao nezbrinutih ili ugroženih trebaju i više poslije raspadanja takvih privrednih sistema. Znam pouzdani podatak da u Sloveniji je preko 30% preduzeća se zatvorilo poslije uvedbe PDV-a. Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Hvala kolegi Potočniku. Na kraju imam prijavljenog gospodina Izeta Hadžića, izvolite.

IZET HADŽIĆ

Pa evo ovaj, ja se nadam da nema još puno prijavljenih. Predložio bih da kampanja Uprave za indirektno oporezivanje krene prvo u parlamentarne znači klupe, iz dva razloga. Jedno što ćemo ja ću reći slobodno demagogijom oko PDV-a prikriti stvarne probleme u ovoj zemlji a drugo, kad se ubjede politički predstavnici, onda neće biti problema da zdrave mjere PDV-a ovaj, pokažu i svoje efekte. Ako smo se složili a nisam vidio da je ko protivriječio, da će PDV poskupiti više od 5,5 maraka po glavi stanovnika mjesečno, i da ćemo time ubrati oko 220 miliona, a da u toj masi učestvuje sa 54 miliona da kažemo stanovništvo koje je na granici ili ispod granice siromaštva, onda znači država će obezbijediti nekih 150 miliona koje može da rasporedi prema određenim ciljevima pa ako treba i sve u socijalni program.

Želim da istaknem da sada nultu stopu koju svi ne plaćamo, znači 80% može da plaća i da obezbijedi sredstva za napredak, odnosno bar da pokrije tu granicu siromaštva ili da poboljša životni standard siromašnom. Odnosno, da prije svega kažemo, nije nimalo crno što je jedinstvena stopa. Bilo bi crno ukoliko ne bi se zaštitili ovih 680 hiljada koji se vode u granici siromašnih. Bilo bi onda mislim, da kažemo bilo bi jako loše da to mi ne uradimo.

Druga stvar, ako je to 5,5 maraka onda vjerujte, da je mnogo veći udar napravljen već od strane poskupljenja goriva za ovih par, mnogo više plaćamo ko troši 15 litara, već mjesečno znači više uplaćuje više od 5,5 nego li što će PDV a mi već vodimo kampanju na PDV-u jedinstvenoj stopi itd. Znači, zato sam rekao zamagljujemo pravu sliku.

Za mene kao poslanika, kolege želim da vam kažem, predstavlja problem prvenstveno što ova država ubira jako malo javnih prihoda. Mi smo u posjeti Komisije za vanjske poslove susjedne države Hrvatske, dobili informaciju da susjedna država, sa približno istim brojem stanovnika ubire oko 30 milijardi dolara javnih prihoda. Naša država ubire oko 3,5 milijarde dolara, ukupnih javnih prihoda. Ovo i govorim s razlogom što se mi trebamo da pozabavimo, milijardi dolara, 30 milijardi dolara. Ja zvanično govorim a možemo uzeti podatke sa internet-a itd. to da budemo jasni a i mislim, nije ni problem, možemouzeti Sloveniju itd. Hoću da kažem da je za vas poslanike mnogo bitnije ozbiljno se pozabaviti pitanjem ubiranja javnih prihoda i obezbjeđenja razvoja i napretka države i socijalnih mjera, negoli sad da pokušavamo na jednoj maloj stvari od 5,5 maraka poskupljenja kod osnovnih životnih namirnica, stvarati već udar na PDV itd. a očekujemo od ove mjere da kažemo, neki je li, neki napreda i neke rezultate. Evo, ja sam se javio sa tim ciljem, znači prvenstveno ako se kaže u kampanji, onda prvo u poslaničke klupe kampanju i prvo da se mi zaista sa podacimo ovde dobro ubjedimo ako je to tako, pa ćemo onda lahko sve ostalo završiti a i mi ćemo vjerovatno pomoći tu kampanju ovaj, jer očekujemo pozitivne rezultate od PDV-a. Evo toliko i hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Hadžiću. Ja više nemam prijavljenih. Je li se još neko javlja za diskusiju? Ne javlja niko. Zaključujem diskusiju dame i gospodo. Imam najavu od Vijeća ministara gospodina Hurtića da bi želio da odgovori na neka pitanja ali samo malo gospodine Hurtiću. Želim da, ja nisam ovu raspravu shvatio da smo mina dva tasa, Parlament i Vijeće ministara da se ubjeđujemo. Ovo je bila jedna da, da, samo hoću da pomognem, da imamo jedan konstitutivan predlog. Dakle, bila je izuzetno tolerantna rasprava poslanika. Ne vjerujem da će neki odgovori mijenjati stav, zato vas molim možda da ne bismo dalje ostali na ovoj tački, jer odgovori mogu proizvesti odgovore i s druge strane a čini mi se da smo zaključili raspravu.

Ako nemate posebne potrebe da nešto tumačite što je iskrivilo sliku onoga što je Vijeće i predsjedavajući ovde prezentirao, ja vas molim da ne, ako imate nemam razloga da vam ne dozvolim, izvolite.

ZLATKO HURTIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući. Meni je izuzetno zadovoljstvo da ponovo govorim danas pred vama. Nisam mislio da otvaram neke diskusije. Bilo je nekih konkretnih pitanja na koje mislim da odgovorim a nisam namjeravao da polemishem, jer mislim da je danas bila jako dobra diskusija i da je bila kvalitetna i da je bilo jako, jako dobrih prijedloga.

U svakom slučaju, jako je dobro da Parlamentarna skupština ponovo govori na ovu temu, jer je ova tema bitna i veoma je dobro da se ova stvar aktuelizira jer kao što i sami vidite iz materijala koji smo pripremili, postoji još puno posla koji treba uraditi da bi uvođenje PDV-a od 1. januara itd. sa jedinstvenom stopom, dočekalo i jedan adekvatni socijalni program. Jer, kao što znate, jedinstvena stopa PDV-a daje sve one pozitivne efekte samo ako postoji dakle adekvatan socijalni program koji će u takvoj jednoj situaciji zaštititi siromašne.

Mislim da je gospodin Potočnik upravo o tome govorio da je neophodno da se radi na ovom sistemu, odnosno da se iskoristi svaka mogućnost, da se napravi sistem koji može osigurati da upravo novci dođu do ljudi. Jer, mislim, da u suštini tu imamo sav taj problem. Nije toliko problem novaca, da li će biti novaca, nego naravno da li postoji adekvatan sistem socijalne zaštite koji će omogućiti da taj novac putuje kroz različite nivoe vlasti i dođe do onoga ko je zaista siromašan, kako ne bi osjetio posljedice eventualnih poskupljenja.

Mislim da je jako dobro odgovoriti na pitanje gospođe Milićević u smislu da postoje razlike između programa AMF-a koji je radio također program ublažavanja posljedica i našeg programa odnosno vlade. Mi jesmo primili tehničku pomoć od strane AMF-a, međutim nismo se složili sa velikim dijelom njihovih nalaza jer kao što sam rekao oni su predvidjeli ovaj niži iznos, negdje oko 25 miliona, dok mi mislimo da taj iznos treba da bude negdje oko 65 miliona.

S druge strane, žlim da napomenem, da smo mi sa AMF-om dobili dakle, postigli saglasnost da u entitetskim budžetima od naredne godine treba da bude socijalni program usljed uvođenja PDV-a ali da to ne znači da je 25 miliona, kako AMF misli, nego da je to saglasnost oko programa kojeg smo vam danas ovde prezentirali i na bazi tih cifara.

Gospođa Hadžiahmetović, profesorica Hadžiahmetović, izvinjavam se, je istakla jedno vrlo važno pitanje kao i svi drugi, a to je taj tranzicioni period. I to je, jeste, tačno dakle negdje u periodu od 3 do 6 mjeseci, može se očekivati da će ovaj, ako govorimo o cijenama, cijene na neki način eventualno rasti a onda bi mogle da budu smanjene i u velikom slučaju to se tiče upravo i ove mogućnosti da ustvari potrebe da će firme morati ići kod banaka, zaduživati se jer neće biti likvidne itd. Ali, da ne polemishemo oko toga.

Želim samo da pojasnim, da kad govorimo o kreditu Svjetske banke. Taj kredit Svjetske banke svakako će BiH da uzme. U ovom slučaju mi govorimo o kreditu koji bi premostio dakle naglašavam, premostio u prvih 3 mjeseca nedostatak sredstava po osnovu PDV-a koji ćemo mi dobiti tek za 3 mjeseca. Dakle, vi ne možete očekivati da ćete imati sredstva po PDV-u odmah danas, nego ćete morati naći neka sredstva, rezervna sredstva za premoštavanje a program socijalne zaštite mora da ide odmah i u tom nekom periodu mi smo planirali koristiti sredstva Svjetske banke koji svakako BiH treba da uzme, kako bi premostili dok ne dođu prihodi iz Svjetske banke, po osnovu PDV-a. Ali, prema najnovijim informacijama iz entitetskih budžeta, i Uprave za indirektno oporezivanje, mi najvjerojatnije nećemo morati čak ni koristiti takva sredstva jer prihodi u ovoj godini rastu po hajde da kažemo, iznenađujućoj osnovi, tako da se može očekivati da će biti višak prihoda koji će se moći možda ukalkulisati u budžete, iz tih sredstava uzeti taj dio.

Ovde je bilo više napomena da je neophodno uraditi jedan program za firme, jer je tačno da će firme biti pod udarom, odnosno biće pod udarom likvidnosti kao što je to gospodin Potočnik, gospodin Lagumdžija i gospodin Moranjkić rekao. Mislim da je to opravdana zabrinutost ali ako uzmemo činjenicu da je u pripremi PDV-a, da su poslodavci odnosno Vanjskotrgovinska komora žestoko podržali uvođenje PDV-a s jedinstvenom stopom, onda možemo očekivati da njima u ovom momentu to možda i ne predstavlja tako veliki problem a da očekuju puno veće koristi od PDV-a i to je ono što bih ja u nekom zaključku možda i mogao reći a to je da će njima PDV donijeti unapređenje poslovne klime, smanjenje sive ekonomije, da će im osigurati niža poreska opterećenja i da će samo to, uticati na veće investiranje a samo to opet utiče na rast privatnog sektora odnosno, rast zaposlenosti, što ja mislim da jeste i najbolji socijalni program za ovu zemlju na koji PDV svakako treba da utiče.

Jako je bitno ovo što Milićević, da ipak zadržimo, mi mislimo da je veoma bitno osposobiti Upravu za indirektno oporezivanje da u zakonskom vremenu vrati PDV jer iskustva drugih zemalja su govorila da uprave za indirektno oporezivanje tih zemalja nisu u zakonskim rokovima vraćali PDV a mi smo ovo rekli i zadržali jer to ima direktni uticaj na eventualni rast cijena. Dakle, mislimo čak da će to najviše uticati na firme da povećaju cijene jer će u kratkom periodu morati zadužiti se kod banaka i ovaj, kreditno zaduženje prenjeti na cijene.

Gospodin Gligorić je iznio također interesantna zapažanja. Navodi na razmišljanja u okviru nas koji radimo na ovim programima. Govori o sistemu državne intervencije koji u ovom slučaju, iako sam ja predstavnik jedne liberalne ekonomije, i ne može biti bez neke logike, pogotovo ako ne uspijemo da nađemo pogodan mehanizam putem javne kampanje, da poslodavce na neki način izložimo pritisku da ne povećaju cijene. Ja želim da kažem da je recimo iz tih razloga recimo Francuska, koja je zemlja tržišne ekonomije, prilikom uvođenja PDV-a zaledila cijene kruha itd.

I na kraju, ovde su isto vođene odrežene diskusije o visini siromaštva za koju ja zaista moram da kažem nekoliko samo riječi i o tome kako se mjeri siromaštvo.

Vidite, da smo izračunali visinu siromaštva u BiH, mi smo morali provesti dvije ankete. Anketu o ispitivanju životnog standarda ... ankete o budžetima domaćinstava.

Intervjuisano je 10 hiljada porodica. Dakle, veliki broj ljudi i na bazi, to je trajalo godinu dana. Na bazi toga rađena je analiza od 6 mjeseci pomoću koje se došlo do visine siromaštva. Ja znam da u praksi postoji subjektivno i objektivno siromaštvo. Subjektivno siromaštvo je ono siromaštvo u smislu da li čovjek smatra da je siromašan ili ne, ali mi se moramo baviti objektivnim siromaštvom. Dakle, da bi se došlo do jednog izračuna o siromaštvu u jednoj zemlji, vama treba godinu i po dana anketiranja i analiziranja. I to je upravo ono što smo mi uradili i zašto smo osposobili dakle državne institucije. I, konačno to nije cifra ni Zlatka Hurtića ni IPP-a, to nije cifra ni Vijeća minsitara, nego je to cifra statističkih institucija. Dakle, one su izbacije tu cifru i mi tu cifru koristimo iprema tome, takva jedna linija siromaštva je izračunata i objavljena prema svjetskoj metodologiji. Dakle, prema metodologiji uz tehničku pomoć drugih stručnjaka iz vana.

Drugo, na koji način se izračunava siromaštvo. Tačno je da se u BiH izračunava isključivo na osnovu potrošnje. Ali također je tačno da postoji metodologija koja, na koju gospodin Avdić upućuje koja izračunava siromaštvo i po osnovu prihoda. Mislimo da ćemo mi u jednom momentu morati preći u fazi gdje ćemo siromaštvo recimo računati po osnovu prihoda, kao što to rade Engleska, Njemačka i neke druge zemlje ali, vidite da postoji velika razlika među ove dvije zemlje. Dakle, to su zemlje sa uređenom ekonomijom, gdje je siva ekonomija jako mala, dok siva ekonomija u BiH čini 50% prema dakle analizi koja je objavljena i koju možemo vama dostaviti. Jako je teško po osnovu prihoda u jednoj zemlji kao što je BiH računati siromaštvo, jer sami znamo da se ljudi na birou za zapošljavanje prijavljuju izmeđuostalog ne zato što su nezaposleni, nego što rade u sivoj ekonomiji a žele na birou biti zbog zdravstvene zaštite. I drugo, znamo da veliki broj poslodavaca plaća daleko manje plate nego realno, dakle ispod stola. I ako bi uzeli takvu jednu metodologiju u takvoj jednoj zemlji sa velikom sivom ekonomijom apsolutno ne bi došli do realnih podataka i zbog toga mi moramo da se držimo ove metodologije koja se primjenjuje u svim zemljama u razvoju, a to je metodologija koja je bazirana na potrošnji.

I konačno, ne znam da li sam ostao nekome dužan za neke odgovore, da. Ovde imamo jednu situaciju da se često govori da će doći do pojeftinjenja luksuznih roba. To je tačno, moguće je ali želimo jednu vrlo važnu stvar ovde istaći. Da, i to smo napisali u ovaj, papiru. Na cijenu određenog proizvoda ne utiče dominantna visina poreza. Utiče isključivo elastičnost potražnje o kojoj smo tu bili govorili. Dakle, luksuzne robe moguće je da će pojeftiniti ali prije svega mislim zbog potražnje. Ali činjenica, da recimo i na ostale robe koje se tiču siromašnih a koje su bitne a to je riža, to je meso, to je gorivo, također ćete imati nižu poresku stopu u odnosu na sadašnju, jer one su sada opterećene porezom na promet od 20% dok porezom na PDV će biti opterećene 17%. Dakle, po toj istoj logici trebalo bi da dođe do pojeftinjenja ovih roba. Međutim, mi mislimo da do njih neće doći upravo zbog ovog instrumenta elastičnosti potražnje i hoćemo da kažemo da čak i kad bi ste uveli drugu stopu, ja mislim da bi došlo do poskupljenja jer će trgovci i poslodavci iskoristiti priliku da dođu dakle, do zarade,

elastičnost potražnje je ta koja utiče na visinu i želim navesti primjer Hrvatske koja je imala jedinstvenu stopu i koja je imala rast cijena samo za 3 mjeseca. Onda su cijene se vratile ali je Hrvatska nakon 6 godina uvela dvostruku stopu i zamislite šta? Cijene se nisu vratile. Cijene su ostale onakve kakve su bile i mislim da će se to desiti ako odlučite i neku drugu varijantu, apsolutno i u BiH.

Dobro, i u zaključku, mislim da je zaista najbolji socijalni program za BiH dakle rast zaposlenosti a to je upravo ono što izmeđuostalog treba PDV da uradi jer će ponavljam, unaprediti poslovnu klimu, smanjiti sivu ekonomiju. Poljoprivrednici su također ti koji su podržali jedinstvenu stopu PDV-a jer njih muči dakle, njih ne muči toliko što će doći do poskupljenja nekih stvari, jer oni vide veću korist od smanjenja sive ekonomije i na kraju, krajeva većeg investiranja i rasta nezaposlenosti, jer nezaposlenost je glavni uzrok siromaštva u BiH. Evo, hvala vam gospodine.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Hurtiću. Za repliku se javio doktor Avdić. Ja bih molio kolege stvarno ako je moguće da izbjegnemo replike. Zato sam molio i kolegu Hurgića, daj Bože da Vijeće ministara pa i on lično ima odgovor na sva pitanja, mi ne bi smo raspravljali danas o ovim problemima i zato mislim da treba ovaj parlament i Vijeće ministara da se nađu na istoj talasnoj dužini. Nismo dve strane u ovom problemu nego zajedno pokušavamo naći rješenje.

Molio bih kolegu Avdića kratko i druge kolege da se suzdrže iako i osjećaju potrebu možda, da se ovo ne pretvori u pitanja i odgovore.

SEAD AVDIĆ

Tako je gospodine predsjedavajući, hvala vam na ovoj intervenciji. Ja mislim da nije bilo potrebno elaborirati izlaganje svakog poslanika zato što odmah, jednostavno imte iza toga posljedice i replike.

Kolega Hurtić zna dobro, temeljnu premisu a to je statistički pokazatelji nisu bezpogovorno tačni i matematski precizni podaci, pod jedan.

Pod dva, uzorak na kojim je ovo rađeno je 3.000 porodica u BiH na 3,5 miliona stanovika.

Pod tri, siva ekonomija se uzima kao relevantan ekonomski pokazatelj i u tom kontekstu puno toga što je jednostavno promašeno kod ocjene siromaštva u BiH. Pa ljudi, zar stvarno hoćete nekoga ubjediti u ovoj državi da imamo svega 17,5% siromašnih. Uzmite kriterij koji hoćete. Znači mene niste ubjedili, ne možete me ni ubjediti. Takav stupanj siromaštva već imamo u Njemačkoj i u ostalim visokorazvijenim zemljama svijeta. Znači apsolutno neprihvatljiv podatak koji apsolutno unosi i zamagljuje objektivne činjenice u BiH.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem doktoru Avdiću. Zaključili smo raspravu. Je li ima? Nema potrebe. Dakle, zaključena je rasprava. Idemo na zaključke.

Dame i gospodo, pomozite mi da ovu tačku apsolviramo na način kao što smo vodili raspravu. Ja predlažem evo u sasglasnosti sa Kolegijem da ovu informaciju, kažemo da je Parlament primio k znanju i da usvojimo ovaj zaključak Parlamentarne komisije koja kaže da, kojim Dom preporučuje entitetskim vladama da Predlog mjera radi ublažavanja posljedica povećanja cijena osnovnih životnih namirnica usled uvođenja PDV-a iskoristi kao polaznu osnovu za izradu socijalnih programa. Ovo je jedan benigni zaključak ali ja mislim da se on može prihvatiti, s tim da se izjasnimo i o zaključku gospodina Potočnika i doktora Lagumdžije koji nisu u koliziji s ovim zaključkom o kojim mislim da također možemo prihvatiti jer ne anuliraju jedni druge. I mislim da bi smo time mogli uspješno zaključiti ovu tačku.

Je li se slažete? Molim lijepo, pa pojedinačno će se glasti, u tom smislu mislim da, ja vas molim ovo su zaključci dakle Kolegija da se, to su jedini zaključci koji postoje.

Doktore Živković, zaključena je rasprava i predlaganje zaključaka. O kojem zaključku? Nemoj, ovo nije moj zaključak, ovo je zaključak Komisije. Ne, ovo je zaključak Komisije parlamentarne koju ja sad citiram da ga usvojimo i da se izjasnimo o zaključcima dotora Lagumdžije i Potočnika jer su to jedini zaključci koje smo dobili, a da stav bude da smo ovu informaciju primili k znanju i vodili opsežnu raspravu o njoj.

Molim da se izjasnimo o ovom prvom, dakle zaključku da smo primili k znanju i da preporučimo vladama entiteta ovo što preporučuje Komisija, da ovo uzmu kao polaznu osnovu u izradi socijalnih programa.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Dakle, ukupno je glasalo 22, 14 Federacija, 8 iz RS. Imamo i većinu entitetsku. Konstatujem da je ovaj zaključak usvojen.

Glasamo pored zaključaka koje smo dobili. Zaključak gospodina Potočnika, da Predstavničko vijeće Parlamentarne skupštine BiH zahtjeva od Vijeća ministara da donese i objasni sistem distribucije novca za ublažavanje socijalno ugroženih u BiH i da rok bude kraj septembra 2005.godine.

Pripremite se glasanje.

Glasajte sad. Molim vas lijepo, glasamo. Da Predstavničko vijeće dakle, Parlamentarne skupštine BiH predlaže Vijeću ministara, zahtjeva od Vijeća ministara da donese i objasni sistem distribucije novca za ublažavanje socijalno ugroženih u BiH. Mislim da je to suština ovoga. Ako ne dođe taj novac do onih o kojim smo raspravljali, prazna priča danas.

Dakle, molim vas pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Dakle, za, ukupno je glasalo 23, 18 iz Federacije, 5 iz RS-a.

Konstatujem da je ovaj zaključak usvojen.

Imamo također dobar zaključak doktora Lagumdžija. Ja ću ga pročitati. Zadužuje se vijeće ministara da do narednog zasjedanja, pošto je naredno zasjedanje sutra čini mi se, da do narednog zasjedanja izađe sa zakonom o izmjenama i dopunama

Zakona o PDV-u i zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama, po hitnom postupku, član 105. u skladu sa verzijama osnovnih zakona, usvojenih u ovom domu krajem 2004.godine, po kojim se određene robe i usluge, u zagradi, osnovne životne namirnice, lijekovi, knjige, novine, učila oslobađaju od poreza, u zagradi, nulta stopa, i uvode dodatne trošarine na luksuznu robu.

Čuli ste zaključak. Može, izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Zašto kažem može sutra? Prvo zato što treba, a ... znači, praktično uvođenje nulte stope koju smo ovde usvojili, i postoji ovo. Dakle, ovo postoji vrlo jasno, usvojeno od strane ovog doma. Dakle, ukoliko se hoće može se odmah sutra to uraditi. Nema nikakvih razloga da to ne bude jer smo mi to već usvojili. U krajnjem slučaju ja imam ta dva teksta, tih zakona o izmjenama i dopunama zakona, gotove i ukoliko Vijeće ministara ima problema, rado ću im ih dati.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujemo na dodatnom pojašnjenju. Mislim da je sve jasno.

Pripremite se za glasanje o ovom zaključku.

Glasajte sad.

Ukupno glasalo, nema. Dakle, 9 iz Federacije, 5 iz RS-a, nema obične većine. Dakle, nema potrebe entitetsko izjašnjavanje.

Možete dobiti listing, žao mi je, ovaj zaključak nije prošao a time smo iscrpili raspravu i usvajanje zaključaka. O ovoj tački dnevnog reda, mi iz Kolegija imamo jedan predlog. Ja vas molim da napravimo jednu pauzu od pola sata, ne više. Pola sata da iskoristimo poslanici nabrzinu da ručaju, može to, i da krenemo, imamo obaveza jedan Kolegij i drugi. Dakle, počinjemo u pola 3 sa nastavkom. Ali molim vas da vas ne prozivamo, u pola 3 nastavljamo sjednicu.

/PAUZA/

Prelazimo na 11. tačku dnevnog reda, to je

Ad.11. Informacija o inicijativi za razmatranje mogućnosti uvođenja sistema pasivne registracije birća u BiH i saradnje sa Direkcijom CIPS projekta

Izborna komisija dostavila je ovu informaciju 10.juna 2005.godine, na četvrtoj strani Informacije, Izborna komisija iznjela je predloge zaključaka. Ukoliko Dom podrži ovu inicijativu Izborna komisija, dakle ukoliko bi ovaj dom podržao tu inicijativu Izborna komisija je predložila određene zaključke. Izborna komisija je naknadno dostavila dopune ovog materijala odnosno predložila je Domu, da usvajaju konkretne zaključke ukoliko se prihvati inicijativa. Vi ste dobili i taj dio materijala uz ovu tačku. Pošto imamo ovde predstavnike Izborne komisije, ja ih pozdravljam i ukoliko cijene da trebaju da informišu ovaj parlament o nečem novom, evo imaju priliku. Je li ima potrebe? Ima. Nema. Zahvaljujem.

Dame i gospodo, otvaram raspravu vezano za 11. tačku dnevnog reda. Nema rasprave. Zaključujem raspravu. Evo, javio se Miloš Jovanović.
Kolega Jovanović, izvolite.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Pa ja ne znam, ja nisam bio na prošloj sjednici ali činjenica je da su birački spiskovi stvarno pravili problem i glasačima i biračkim odborima i izbornim komisijama na svim nivoima, tako da mislim da ova inicijativa oko uvođenja sistema pasivne registracije birača u BiH od strane Izborne komisije, mislim da je dobra.

I odmah bih rekao nešto vezano za predlog ovog zaključka, moja jedna sugestija za ovaj zaključak drugi, gdje se kaže, zadužuje se radna grupa za izmjene Izbornog zakona BiH na temelju predloženog tehničkog rešenja utvrdi predlog odgovarajućih zakonskih rješenja koja će regulisati sistem pasivne registracije birača u BiH. I, ja bih dodao ako Komisija nema ništa protiv, znači da uputiti ga u parlamentarnu proceduru, kako bi ga Parlament usvojio po hitnom postupku je li, mislim šta ako radna grupa, koja je uloga radne grupe? Znači radna grupa će ovaj, nešto pripremiti ali očito je znači ako ima potrebe za da bi se znači izvršila pravilno pasivna registracija, vjerovatno ima promjene za Izbornim zakonom. Znači, prvo treba to uraditi, slažem se znači da radna grupa to pripremi a normalno znači, da ovaj, to Parlament treba da usvoji.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Pošto su u pitanju zakonska rješenja i ne može drugačije. Ja mislim da je ovo dobar zaključak. Zakonsko rješenje usvaja Parlament a radna grupa treba da ga pripremi, način da se unese u parlamentarnu proceduru. A to kad dođe na dnevni red, možemo, mogu tražiti član 105., 104. to je sad stvar kad se uradi ali mislim da je ovo dobar zaključak.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Ja sam da kažem, mislim da će biti potpuni zaključak, to je da kažem, moje mišljenje a sad i ja bih ovaj, predložio bih znači da se glasa o zaključku.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Jovanoviću. Za riječ se javio kopredsjedavajući, gospodin Džaferović, izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Koleginice i kolege, gospodine predsjedavajući, ja prije svega želim da na neki način izrazim zahvalnost, evo i Izornoj komisiji i radnoj grupi za izradu izmjena i dopuna Izbornog zakona BiH na jednom ovakvom pristupu rješavanja problematike iz oblasti izbornog sistema BiH. Mislim da je dobro da neke stvari koje će u budućnosti biti predmetom izmjena i dopuna Izbornog zakona i na ovakav način prije nego što

oficijelno, u formi zakona dođe u Parlament BiH, budu testirane evo, od strane Zastupničkog doma i na neki način data podrška ljudima koji rade na ovom projektu, da mogu nastaviti realizirati. Ja smatram da je došlo vrijeme da u BiH vrlo ozbiljno razmišljamo o sistemu pasivne registracije birača ili automatske registracije birača na evo ovaj način kako se predlaže ovim dokumentom. Vjerujem da će i radna grupa i Izborna komisija a i mi, kada budemo usvajali zakonska rješenja ugraditi dovoljno mehanizama kako bi smo izbjegli sve moguće netačnosti i eventualne zloupotrebe.

Sa svoje strane, želim posebno da skrenem pažnju na pitanje registracije birača koji imaju prebivalište i koji žive u inozemstvu, dakle državljana BiH, molim da se o tome posebno dakle, vodi računa budući da je i registracija i sistem glasanja tih ljudi do sada bio toliko kompliciran da ih je sam po sebi odbijao da izražavaju na izborima svoju volju i da glasaju. I, evo podržavam i Informaciju i prijedlog ovih zaključaka koji su stigli iz Izborne komisije. Hvala vam.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Džaferoviću. Kolega Jahić, pa Moranjkić se javlja za riječ. Mislio sam da nećemo ostaviti mnogo vremena ali eto izvolite.

ELMIR JAHIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući. Pa ja bih htio da kažem, dakle da potsjetim sve nas ovdje da postoji je li, radna grupa koja pretresa vaš izborni zakon i koja je zadužena da predloži izmjene i dopune Izbornog zakona i jedan segment ovih promjena koje smo mi, koje mi obuhvaćamo, je u stvari da se kreće na pasivnu umjesto aktivne registracije, što ne znači dakle da sve druge aktivnosti, dakle neki tehničkih promjena pa i nekih suštinskih, političkih promjena Izbornog zakona. Dakle, te promjene su u toku i mi ćemo ovom procedurom o kojoj je govorio gospodin Miloš Jovanović, dakle naći će se u parlamentarnoj proceduri, na način kako je on govorio.

Ovo što je danas nama potrebno, potrebno dakle da postoji jedna politička obuka, da je Parlament za to da se krene u pasivnu registraciju, da bi ekope dakle iz Izborne komisije CIPS projekat čim prije krenule u tu tehničku, dakle mi možemo donjeti političku odluku da li ćemo u pasivnu registraciju ali treba dakle na jedan tehnički način pripremiti, a u značajnoj mjeri trebaće određena finansijska sredstva, dakle da bi se moglo uputiti i Vijeću ministara da se obezbijede određena finansijska sredstva da bi se mogao ovaj proces realizirati. Sigurno dakle, mi smo na radnoj grupi raspravljali o svim ovim momentima i tu je i glasanje u inostranstvu i ne znam glasanje povratnika itd. opština prijeratnog življenja. I ja se nadam da ćemo mi to riješiti. To je ono dakle što nama danas treba, da ne ulazimo dalje u polemiku, dakle da damo podršku da se pređe na pasivnu registraciju birača, a svi detalji će se naći na ovom parlamentu putem zakona. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Jahiću. Kolega Moranjkić, izvolite.

MUHAMED MORANJKIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući. Ja u potpunosti podržavam inicijativu Izborne komisije a ja mislim kolegama poslanicima je poznato da sam ja bio inicijator, još prije godinu dana da ovo se sprovede u djelo, uočavajući nedostatke dotadašnjeg a može se reći i dosadašnjeg sistema registracije birača da su oni pravili čitavo nezadovoljstvo i problem među građanima i ja i moj klub stojimo na stanovištu da ovo treba hitno podržati i podržavamo prijedlog gospodina Jovanovića da to ide po hitnom postupku. Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem, ima li još neko za raspravu? Nema. Gospodin Belkić, izvolite.

BERIZ BELKIĆ

Ja se izvinjavam evo samo da i mi kažemo svoj stav, da i mi na neki način podržavamo ovaj pristup. Međutim, trebamo se suočiti i sa činjenicom da ipak na ovaj način mi polako i definitivno odustajemo od da tako kažem, poticaja povratka ljudi itd. I na ovaj im način omogućavamo praktično odnosno, čak i potićemo da na neki način odustaju od povratka. Mislim da se to zna. Tako da nema više razloga ni da se odupiremo i popisu stanovništva itd. dakle, definitivno gdje je ko i stvar je završena.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Belkiću. Evo repliku ima kolega Džaferović pa Jahić. Ja vas molim damo da ako je moguće izbjegavamo replike.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ne, nije ovo replika, ovo je samo pojašnjenje. Dakle, mislim da mi nećemo biti u situaciji da dovodimo u vezi sistem pasivne registracije birača sa mjestom glasanja i opredjeljenjem birača da glasaju prema mjestu prebivališta, dakle prema mjestu prebivališta. I, naravno to će biti jedno od vrlo važnih pitanja kada se bude odlučivalo ovde u Parlamentu o sistemu pasivne registracije birača. Moraće se dakle omogućiti svim ljudima da glasaju za općine i za mjesta gdje su živjeli '91.godine po popisu stanovništva. Dakle, te dvije stvari ja ne dovodim u vezu, ja samo govorim o pojednostavljenju sistema registracije birača. Na neki način potrebna nam je neka vrsta kontrole. Ovo će biti neka vrsta recimo i ankete oko toga dokle je došao CIPS projekat, šta nam je sa biračkim spiskovima. Mislim, vidjećemo šta ćemo na kraju ovde imati a mi ćemo donjeti odgovarajuće odluke. Ja se zahvaljujem gospodinu Belkiću što je ovo pitanje pomenuo. To je jedno vrlo, vrlo važno pitanje i ni u kom slučaju mislim da nećemo biti u situaciji da povlačimo poteze koji bi na neki način uticali na povratak. Toliko, hvala vam.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Ima li potrebe kolega Jahiću, vi? Nema, zahvaljujem. Ima li neko dalje? Nema.

Zaključujem raspravu dame i gospodo i predlažem da ovu tačku završimo na sledeći način. Da usvojimo dakle, prihvatili smo inicijativu i da usvojimo sledeće

zaključke koje je predložila dakle, Izborna komisija a koje smo mi u Sekretarijatu ne preformulisali nego poredali nekim po nama logičnijim slijedom.

Dakle, prvi zaključak je prihvata se inicijativa Izborne komisije BiH za razmatranje mogućnosti uvođenja sistema pasivne registracije birača u BiH.

Pod dva, zadužuje se Savjet ministara BiH da preko Ministarstva civilnih poslova BiH i Direkcije za implementaciju CIPS projekta u saradnji sa Izbornom komisijom BiH utvrdi odgovarajuće tehničko rješenje i pristup izradi idejnog projekta sistema pasivne registracije.

Pod tri, zadužuje se radna grupa za izmjene Izbornog zakona BiH, da na temelju predloženog tehničkog rješenja utvrdi prijedlog odgovarajućih zakonskih rješenja koja će regulisati sistem pasivne registracije birača u BiH.

I, pod četiri, obavezuje se Savjet ministra BiH da nakon utvrđivanja liste projektnih zahtjeva i izrade idejnog projekta pasivne registracije pruži podršku daljnjoj realizaciji projekta i obezbijedi potrebna finansijska sredstva za implementaciju sistema pasivne registracije.

Dame i tospodo, mislim da nema potrebe da otvaramo raspravu oko ovih zaključaka. To je upravo ovo o čemu smo govorili. Vas pozivam da se izjasnite o ovim zaključcima.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Konstatujem dakle da smo od ukupno 30 pristunih, 30 je glasalo za, nema uzdržanih, nema protiv.

Dakle, jednoglasno smo prihvatili ove zaključke i čini mi se time zaključili ovu tačku dnevnog reda.

Kolega Jovanović je tražio da se izjasnimo o proceduri ali ja mislim da kada dobijemo predlog zakonskog rešenja da tada trebamo raspravljati o proceduri, na koji će način Parlament zaključiti sve zakonske projekte. Mislim da se kolega Jovanović slaže. Hvala vam lijepo.

Time smo zaključili 11. tačku dnevnog reda. Zahvaljujem kolegama iz Izborne komisije i mislim da je ovo jedan od rijetko dobrih primjera korektne saradnje Parlament i komisija koje polažu račun Parlamentarnoj skupštini BiH.

Prelazimo na 12. tačku dnevnog reda,

Ad.12. Informacija Savjeta ministara o izdavanju pasoša i registarskih tablica

Kao što znate na 62. sjednici imali smo ovu tačku dnevnog reda kojom prilikom smo obavezali Savjet ministara da u roku od 7 dana dostavi informaciju o ovoj problematici. Informacija je Domu dostavljena 26. jula 2005.godine. Vi ste informaciju dobili na početku 63. sjednice. Jučer smo dobili dopunu informacije koja je jutros i vama podjeljena.

Potvraram raspravu. Ko se javlja za riječ? Ne javlja niko. Zaključujem raspravu. Jedino što možemo zaključiti informacija se prima k znanju. Dakle nema glasanja o informaciji. Informaciju smo primili k znanju i time zaključili 12. tačku dnevnog reda. Zahvaljujem ministru Haliloviću na prisustvu vezano za ovu tačku jer je ovo ingerencija Ministarstva na čijem je čelu.

Trinaesta tačka dnevnog reda je,

Ad.13. Davanje suglasnosti za ratifikaciju Konvencije o tripartitnim konsultacijama u svrhu promoviranja implementacije međunarodnih standarda 1976.

Otvaram raspravu. Ko se javlja za riječ? Ne javlja niko. Zaključujem raspravu.

Molim da se izjasnite.

Glasajte, ko je za to da izvršimo ovu ratifikaciju?

Glasajte sad.

Dame i gospodo, konstatujem da smo jednoglasno dali saglasnost za ratifikaciju Konvencije o tripartivnim konsultacijama u svrhu promoviranja implementaciju međunarodnih standarda '76.

Prelazimo na 13. tačku dnevnog reda, a to je

Ad.14. Predlog zaključka gospodina Huskića

Poslanik Adem Huskić prilikom utvrđivanja dnevnog reda 63. sjednice predložio je Domu da usvoji zaključak sledeće sadržine.

Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH traži od Savjeta ministara BiH da do naredne sjednice pripremi informaciju o stanju u privredi sa pozitivnim osvrtom na stanje poljoprivredne proizvodnje u BiH.

Predlog ovog zaključka je uvršten u dnevni red. Otvaram raspravu o ovom predlogu zaključka. Ko se javlja? Ne javlja niko. Zaključujem raspravu i molim vas da se pozitivno izjasnite o ovom dobrom zaključku.

Izvolite,

VINKO ZORIĆ

To je nerelano. Kako ćemo donositi zaključak koji nije realan?

NIKOLA ŠPIRIĆ

Za sledeću sjednicu, naravno ne odnosi se na ovu sutrašnju, za sledeću sjednicu. Evo to je korekcija i slažem se, koja će se održati u ovom narednom mjesecu, polovinom narednog mjeseca.

Ko je za to da usvojimo ovaj zaključak uz sugestiju kolege Zorića?

VINKO ZORIĆ

Ja predlažem da piše za 65. sjednicu.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Za 65. sjednicu. Evo za 65. sjednicu. Slažemo li se?

Ko je za to, za ovu korekciju Vinka Zorića, da usvojimo ovaj zaključak?

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Dame i gospodo, konstatujem da smo uz dakle, sa 25 glasova za i 1 glasom uzdržanim, prihvatili ovaj zaključak kolege Huskića.

Ja vam se zahvaljujem na strpljenju, tolerantnoj raspravi, nadam se da ćemo ovakvu atmosferu i dalje zadržati.

Ovim zaključujem, dakle rad 63. sjednice, s tim da želim da obavijestim članove užeg Kolegija da ćemo držati uži Kolegij, evo za 5 minuta kod mene u kabinetu a za 15 minuta Prošireni kolegij. Dakle, u pola 4 Prošireni kolegij u svrhu pripreme sutrašnje sjednice. Molim kolege da imaju razumjevanja i malo strpljenja.

Dakle, članovi Šireg kolegija imaju malu pauzu, oliti stanku od 15 minuta.

Sjednica završena u 15:15 sati.